

The Colloquial Series

The following languages are available in the Colloquial series:

Albanian	Japanese
- Amharic	- Korean
- Arabic (Levantine)	Latvian
- Arabic of Egypt	Lithuanian
- Arabic of the Gulf
and Saudi Arabia	- Malay
Bulgarian	Norwegian
- Cambodian	- Panjabi
- Cantonese	- Persian
- Chinese	Polish
Czech	Portuguese
Danish	Romanian
Dutch	* Russian
English	Serbo-Croat
Estonian	Slovene
French	- Somali
German	* Spanish
* Greek	Spanish of Latin America
- Gujarati	Swedish
- Hindi	Thai
Hungarian	Turkish
- Indonesian	Ukrainian
Italian	- Vietnamese
	Welsh

- (2) Accompanying cassettes are available for the above titles.
* Accompanying CDs are available.

Colloquial Lithuanian

The Complete Course for Beginners

Meilutė Ramonienė and
Ian Press

London and New York

BIBLIOTECA GENERAL
UNIVERSIDAD POLITECNICA
VALENCIA

UNIVERSIDAD POLITÉCNICA
 VALENCIA
 BIBLIOTECA
 Signatura D-40/1252
 Tipo prestamo 3

Contents

Preface	vii
Abbreviations	ix
Introduction	1
A guide to the alphabet and pronunciation	4
1 Naujas draugas	
A new friend	10
2 Bičiulis atvyksta traukiniu	
A friend arrives by train	21
3 Savaitgalio kelionė	
A weekend trip	36
4 Kvietimas į svečius	
Inviting someone to come on a visit	54
5 Svečiuose	
On a visit	74
6 Pasivaikščiojimas po Vilnių	
A walk around Vilnius	90
7 Pakeliaukime po Lietuvą	
Let's travel around Lithuania	105
8 Teatre	
At the theatre	121
9 Pasiruošimas žygiui	
Getting ready for the trip	134
10 Koks oras Lietuvoje?	
What's the weather like in Lithuania?	149

First published 1996
 by Routledge
 11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE

Simultaneously published in the USA and Canada
 by Routledge
 29 West 35th Street, New York, NY 10001

Routledge is an International Thomson Publishing company

© 1996 Meilutė Ramonienė and Ian Press

Typeset in Semitica by Transet Ltd, Coventry, England
 Printed and bound in England by Clays Ltd, St Ives plc

The authors assert the moral right to be identified as the authors of this work.

All rights reserved. No part of this book may be reprinted or reproduced or utilized in any form or by any electronic, mechanical, or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publishers.

British Library Cataloguing in Publication Data
 A catalogue record for this book is available from the British Library

Library of Congress Cataloguing in Publication Data
 A catalogue record for this book is available from the Library of Congress

ISBN 0-415-12103-5 (book)
 ISBN 0-415-12104-3 (cassette)
 ISBN 0-415-12105-1 (book and cassette course)

11 Geros sveikatos! The best of health!	166
12 Reikia pasipuošti Got to get smartly dressed	181
13 Pietūs restorane Dinner in a restaurant	200
14 Važiuojame į pajūrį We go to the seaside	219
15 Kaime In the countryside	240
16 Gamta, sportas, televizija Nature, sport, and television	257
Reference section	277
Key to the exercises	309
Lithuanian–English glossary	326
English–Lithuanian glossary	365
Grammatical index	382

Preface

We have had real pleasure in putting together this textbook of Lithuanian, the one of us in Vilnius and the other in London. Electronic mail – you'll be subjected to some of it in the exercises – the fax, and even snailmail, have rarely been more useful. We gratefully acknowledge the valuable help which we received from a number of individuals, namely Dr Aurelija Usonienė at an early stage, Dr Stefan Pugh for permission to use ideas from a few sections in *Colloquial Ukrainian*, and Routledge's ever-patient and encouraging team: Simon Bell, Louisa Semlyen and Sarah Foulkes. We are also grateful to the Embassy of Lithuania in London for much up-to-date information which they provided, some of which will be found at the end of the reference section. As for the book itself, Meilutė Ramonienė provided the draft of every lesson, as well as supplying the realia, the fundamental knowledge of Lithuanian, and the considerable experience of teaching Lithuanian. Ian Press provided the introduction, reference section, much of the key, the word lists and glossaries, and the index, and prepared the lessons for the final version. All of it was reviewed fully by each of us.

There are very few textbooks of Lithuanian which use English as the medium of instruction; Ian Press derived great benefit, over many years, from using that by Professors Dambriūnas, Klimas, and Schmalstieg (see the reference section), which combines great erudition with a solid, practical approach; he used it both for his own considerable enlightenment and in order to teach the language. More recently, that by Professor Tekorienė which was published in Lithuania has given us several ideas on how to get learners to use Lithuanian without overwhelming them with technicalities. We are only too aware that, whether we like it or not, the present textbook will serve as a starting point for subsequent courses. Our brief has been to provide a presentation from which the average learner can derive real practical benefit; we believe that this can only be achieved if we convey at the same time something.

though not too much, of the fascination which the complexity of Lithuanian has exercised on the minds of linguists and philologists over the last two centuries. We hope, therefore, to get you both talking Lithuanian and talking about Lithuanian, Lithuania, and Lithuanians, as well as actually going there. In the last few years some knowledge of Lithuanian for visitors has become essential; Russian can no longer be relied on as a reasonably acceptable *lingua franca*, and English and German, however useful, must still represent that 'alien' element which will close doors to you. So learn Lithuanian; it isn't as fiendishly difficult for the learner as its reputation suggests, and in any case we have done all we could to make it reasonably easy for you. Once you have worked through this textbook and the accompanying recordings, you should be ready for some really hard work. Good luck! *Sėkmės!* And see you in Lithuania! *Iki pasimatymo Lietuvoje!*

The Authors

Dr Meilutė Ramonienė is an Associate Professor and Head of the Department of Lithuanian Studies, Vilnius University.

Professor J. Ian Press is Established Professor of Russian, with the extra specialism of Comparative Linguistics, at the University of St Andrews.

Meilutė Ramonienė and Ian Press
Vilnius and St Andrews, February 1996.

Abbreviations

acc.	accusative
act.	active
adj.	adjective/adjectival
adv.	adverb/adverbial
coll.	colloquial <i>or</i> collective
comp.	comparative
cond.	conditional (sometimes referred to as the <i>subjunctive</i>)
conj.	conjugation
dat.	dative
decl.	declension
def.	definite (in the case of the adjective, also known as <i>pronominal</i> and <i>long</i>)
dem.	demonstrative
e.o.	each other
fam.	familiar
fem.	feminine
form.	formal
fut.	future
gen.	genitive
ger.	gerund
imp.	imperative
imperf.	imperfect (also known as the <i>frequentative past</i>)
impers.	impersonal
indef.	indefinite
indecl.	indeclinable
inf.	infinitive
instr.	instrumental
interr.	interrogative
intrans.	intransitive
lit.	literally
loc.	locative

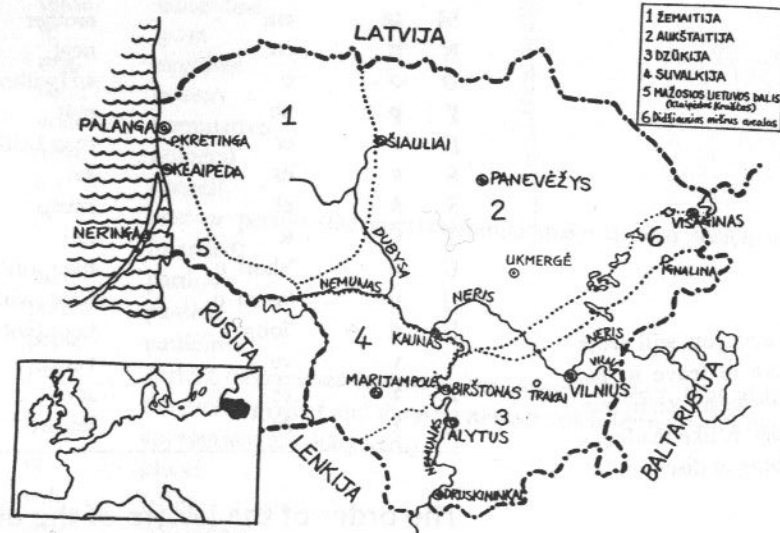
masc.	masculine
n.	noun
neg.	negative
neut.	neuter
nom.	nominative
num.	numeral
o.s.	oneself
p.	past <i>or</i> person (the context should make it clear which is intended)
part.	partitive
pass.	passive
pcple	participle
perf.	perfect (sometimes known as the <i>present perfect</i> , thus also the <i>future perfect</i> and the <i>past perfect</i> when formed with the appropriate auxiliary verb)
pl.	plural
pol.	polite
poss.	possessive
prep.	preposition
pres.	present
pron.	pronoun
refl.	reflexive
res.	resultative
rel.	relative
sg	something
sing.	singular
s.o.	someone
sup.	superlative
t.	tense
trans.	transitive
v.	verb
voc.	vocative
—	absence of a form

Introduction

The Lithuanian language

Lithuanian is the principal language of Lithuania, until recently one of the fifteen republics of the former Soviet Union. Standardized before the country's subjugation to the Soviet Union, and the consequent presence everywhere of Russian and its influence, the Lithuanian language managed to retain its orthography and independent grammatical standards. Perhaps part of the explanation of its survival lies in international recognition of its linguistic importance, but that would be to overemphasize the preoccupations of linguists and forget the real element in the retention of the language, the Lithuanians themselves. Other languages used in Lithuania include Russian, Belarusian, and Polish; until the Second World War Yiddish was a language of considerable social and cultural importance. For many years Poland and Lithuania shared the same political orbit, and as a result Lithuania retains an overwhelmingly Roman Catholic population, in contrast to the Lutheran allegiance of its geographical and linguistic neighbour, Latvia, and its other Baltic neighbour, Estonia. Lithuania is a small country of 25,170 sq m (65,200 sq km) and 3,740,000 inhabitants (1994), with a beautiful Baltic coastline, gentle landscape, and extraordinary language. If you ever wanted a challenge, here it is.

Lithuanian and Latvian are both East Baltic languages and are the only two which survive. Old Prussian, a West Baltic language, survived until the end of the seventeenth century, but evidence of its origins is difficult to interpret and possibly also unreliable. Together, the Baltic languages may well go back as a unit to Proto-Indo-European, the hypothesized common ancestor of many of the languages of Europe, of Iran, of Central Asia, and of Pakistan, India, and Bangladesh. Arguably, they go back first of all to a common Balto-Slavonic language, but it might be more satisfactory to see Baltic and Slavonic, for geographical reasons, as having been in close, mutually influential, contact for many centuries. Lithuanian itself is traditionally described as 'archaic'; what is,

or ought to be, meant by this is that it retains a large number of features, particularly in declension, one might assume to have been present at an earlier stage in the history of the Indo-European languages. Putting it simply, Lithuanian might be placed alongside Latin, Greek, and Sanskrit in its linguistic importance. With the difference that it and its numerous dialects are still spoken.

For years Lithuanian has remained a very minority interest among non-Lithuanians, the proud acquisition of a few highly specialized Indo-Europeanists. Recent developments will allow more people to discover that Lithuanian like other languages has its difficulties and its complexities – seven cases, numerous tenses – and its simplicities – straightforward spelling and pronunciation, only two genders, relatively simplified conjugation. It is also highly differentiated dialectally, from all points of view: vocabulary, pronunciation, forms, and syntax. Here we concentrate on the standard language, as spoken in, say, Vilnius and Kaunas.

We strongly recommend you concentrate first on acquiring a reasonable level of pronunciation (here the accompanying recordings will be invaluable). There is no substitute for listening to a language and for saying words and phrases out loud, and it's even better if you feel you are saying them more or less correctly. Whatever you do, however, don't overdo this. After you have studied the section on the alphabet and pronunciation try to work slowly, deliberately, and regularly through the lessons. Everyone learns in their own way, and we have tried in this

course to let you feel free to learn in the way which suits you; your success will be defined in your own terms. Each lesson is full of useful language, words, terms, and expressions; there are sections on language points and on grammar, and here and there we have notes giving extra information. The Lithuanian–English glossary is designed to be a reasonably full list of many of the words in the lessons (with less information and excluding some of the thematic lists); the English–Lithuanian glossary is minimal and not aimed at helping you with English–to–Lithuanian translation, since you will find hardly any such exercises in this course. However, you will certainly have the impression that you are doing that sort of work and, if you would like to do that sort of exercise, once you have translated from Lithuanian to English, try translating back.

One of the authors of this book is an extremely impatient learner of languages, never following any of the sage advice which so many courses offer, and which he himself tends to offer. There are other things to do in life, and learning a language is often something we do 'at the wrong time', when it's 'too late'. As an adult it can seem as if you are marking time for ages, doing 'elementary' things when your mind wants to do other, far more sophisticated, things. The solution is to do just a little Lithuanian (and whichever other languages you're learning!) every few days. Or, better still, try to go to Lithuania. It's not far, and so close to us culturally. For more information on travel, etc., see the end of the reference section.

In the meantime, we have done all we can to make sure this course leads you in the right direction. It is imperfect, and we may have tried to appeal to too wide a range of interests and abilities. But it is also very much the first course of its kind: friendly, but serious. Bear with us.

A guide to the alphabet and pronunciation

It is important to see this very much as a section that you will work through and come back to repeatedly. Don't hesitate to leave it, but whatever you do, keep coming back to it. It is by no means complete, but it says enough for the moment. Learning a language is like reading a poem: there is always something you 'missed', something to discover.

Abėcėlė iŗ tartis

The alphabetical pronunciation

Letter	Name	Approximate English equivalent
A a	a	father (longer)
Ą ą	'nasal' a	father (longer)
B b	be	bath
C c	ce	bits
Č č	če	chat
D d	de	deep
E e	'broad' e	cat (longer; like e in bet when short)
Ę ę	'nasal' e	cat (longer)
Ė ė	'narrow' e	hate
F f	ef	fickle
G g	ge	get
H h	ha	house
I i	'short' i	bit
Į į	'nasal' i	machine (without the English tailing off)
Y y	'long' i	machine (without the English tailing off)
J j	jot	yacht
K k	ka	keep
L l	el	look

M m	em	mother
N n	en	neat
O o	o	so (without the English tailing off)
P p	pe	pelt
R r	er	reap (trilled or tapped)
S s	es	sat
Š š	eš	sheep
T t	te	tall
U u	'short' u	but (northern England English)
U u	'nasal' u	hoot (without the English tailing off)
Ū ū	'long' u	hoot (without the English tailing off)
V v	ve	vat
Z z	ze	zoo
Ž ž	že	leisure

The order of the letters of the alphabet

The order used in dictionaries is as given in the list above. However, do note that the following four groups of letters are treated as one letter in dictionaries – there is no hierarchy between them:

a, ą
e, ę, ė
i, į, y
u, ū, ū

Digraphs

The following digraphs also occur in Lithuanian, none of which has any effect on the ordering of the letters of the alphabet:

Approximate English equivalent

ch as in loch
dz as in fads
dž g as in gage

We might mention **ie** and **uo** too; these are not diphthongs (see below), since the two components are quite separately pronounced, though they blend from one to the other, the first through a y-sound, the second through a w-sound. So something like: *he yells, who wants*. Needless to say, this is very approximate.

The pronunciation of the vowels

The section on consonantal palatalization or 'softening' below will give you further information on vowels.

The simple vowels

The simple vowels may be long or short. In all but two cases, the actual letter tells you which. Thus:

Long	Short	Long OR short
ą		ą
ę		ę
o		
y, ĭ	i	
ū, ū	u	

The diphthongs

Diphthongs are sequences of two vowels which function as if they were one. For Lithuanian we might mention in particular:

	Approximate English equivalent
ai	ei as in <i>height</i>
au	ow as in <i>now</i>
ei	ay as in <i>may</i>
ui	uey as in <i>chop-suey</i>

The following diphthongs are straightforward in pronunciation: **al, el, il, ul, ar, er, ir, ur, am, em, im, um, an, en, in, un.**

'Accent'

In the lists of words and the glossaries you will notice that one of three accent marks is to be found on one of the vowels of Lithuanian words. First of all, the vowel so marked is the stressed, or most prominently pronounced, vowel in the word, whatever the accent mark. Secondly, the three accent marks convey some extra information, namely:

- 1 the *acute* accent (as in **výras** 'man') denotes a long vowel emphasized on its beginning and giving the impression of a sharp, sudden pronunciation (also referred to as a falling intonation);

- 2 the *tilde* (as in **gėras** 'good') denotes a long vowel emphasized towards its end, thus more drawn-out (also referred to as a rising intonation);
- 3 the *grave* accent (as in **laikù** 'on time') refers to a short stressed vowel (it is also used to denote the initial *i* or *u* in diphthongs with an emphasized first component or 'falling intonation').

You will notice that in diphthongs the accent mark is placed above the more prominent member, thus the *tilde* over the second component and the *acute* (or *grave* in the case of *i* and *u*) over the first component.

For examples of the use of these accent marks, see the pronunciation list below.

Unless you are learning the Lithuanian language for linguistic reasons, you will *never* need to use the three accents described above, as they are simply not part of the everyday written language.

The consonants

The pronunciation of Lithuanian consonants is quite straightforward. The two features described below are the most important ones to be borne in mind. The second is particularly important.

Aspiration

The puff of air which often immediately follows English *p*, *t*, and *k* is less salient in Lithuanian. If you pronounce English *spot*, *stop*, and *skin* without the *s* (first pronounce them with it a few times, then take yourself by surprise and drop it), you will have a Lithuanian **p, t, k**.

Palatalization or 'softening'

All Lithuanian consonants may occur palatalized, which means that they are accompanied, one might say 'very closely followed', by a slight *y*-sound. Such consonants only occur in the following positions:

- 1 before the vowels **i, y, ĭ, e, é, and ę**. Palatalization here tends to happen whatever the language; it is just that in Lithuanian it is more perceptible than in, say, English; it will be even more perceptible in **ę** and in long **e** because of their *a*-like pronunciation;
- 2 when followed by an **i** which precedes a vowel other than **i, y, ĭ, e, é, and ę**, thus **ia, iu, io, iau**, etc. Here the **i** is not to be pronounced as an

i; it simply indicates that the preceding consonant is palatalized; 3 before other palatalized consonants (except for **k** and **g**, which are palatalized only before the front vowels, i.e. those mentioned under (1)).

The preceding notes, are, needless to say, rather approximate and far from exhaustive; what is really important is that you listen to Lithuanians speaking, and it is here that you will find the recordings accompanying this course indispensable. In what follows we give you lots of examples, which are also recorded (in each lesson several dialogues and texts, not to mention the occasional exercise and some additional material, will also be recorded).

Short vowels

alūs	gražūs	mūs	namū
līnas	medīnis	akīs	manimì
māno	tās	kasà	saldūs
bēt	manè	gerėsnis	Kaunè
Bonà	politika	òpera	tàvo

Long vowels

výras	arklỹs	brólį	įvadas
gėras	mėtas	kėpinti	ėžeras
ėglė	kėsti	dròbė	manėš
gilė	tėvas	senėlė	aikštė
māno	gābalas	gamýba	sà junga
sòdas	òda	nóras	kóks
sūnūs	sà jūdis	lūžti	rūmas
pasiūsti	výrų	seserų	āčiū

Diphthongs

Lietuvà	vienas	skiep̃yti	ieškóti
dúona	juodúoti	ąžuolas	obuolỹs
saūsas	siaūras	geriaū	pāskui
baigt̃i	vėlaī	graziā	automobiliū
pīlnas	pīrkti	seseřs	rudeņs
lāngas	tařti	siuņčia	saldūs
kambarỹs	raņkos	sėmti	širdį

Consonants

In the preceding list you will have heard palatalized consonants. Here are a few more examples, so you can concentrate on them because you know they're coming:

pėsčiomis	výre	gyvėnti	siaurì
užėiti	širdžiū	čiā	beširdis

And now for a few combinations (note that palatalized consonants never come at the end of a word):

žódžiū	baigiaū	kambaryjė	lietūviū
pakláusti	rūdenį	Vilnius	Klaipėdoje

Now look at this list of names of cities and countries, most of which you will be able to recognize quite readily. Do note however, that Lithuanians tend to adapt foreign words to their own spelling system and, if possible, give them Lithuanian grammatical endings:

Parýžius	Romà	Rygà	Tālinas
Lòndonas	Maskvā	Niujòrkas	Monreālis
Berlýnas	Viena	Vāšingtonas	Tòkijas
Otavà	Óslas	Stokhòlmas	Hėlsinkis
Kopenhagà	Tel Avivas	Kijevas	Briūselis
Sidnėjus	Madridas	Lisabonà	Frānkfurtas priė
			Māino
Minskas	Vilnius	Bėrnas	Ciūrichas
Hagà	Āmsterdamas	Ženevā	Dūblinas
Škòtija	Austrālija	Naujòji	Olāndija
		Zelāndija	
Itālija	Ispānija	Bėlgija	Prancūzija
Vokietija	Rūsija	Ukrainā	Baltarusija
Lātvija	Lietuvà	Švėdija	Šveicārija
Dānija	Norvėgija	Ānglija	Portugālija
Bulgārija	Rumūnija	Čėkija	Slovākija
Súomija	Ėstija	Lėnkija	Veņgrija
Aīrija	Āustrija	Kanadà	Japònija
Izraėlis	Āmerika	Jungtinės Āmėrikos	Valstijos

You will also find that the declension tables for the words *výras*, *kėlias*, *sūnūs*, *rankà*, *žinià*, *martì*, *širdis*, *akmuõ*, *dīrbti*, *galėti*, and *matýti* in the reference section have been recorded, so you can familiarize yourself with the pronunciation of a good range of endings.

1 Naujas draugas

A new friend

By the end of this lesson you will have learnt:

- the verb *būti* 'to be'
- personal pronouns and genders
- accent
- saying 'Hello!' and 'Goodbye!'
- asking some basic questions
- asking people where they are from: *iš* 'from' + the genitive case
- present tense verb forms

During the first six or so lessons we suggest you concentrate on practising the pronunciation of Lithuanian. You will find the recordings extremely useful, since, particularly as regards the nuances of the vowels in Lithuanian, there really is little substitute for actually hearing the words pronounced. We use a standard Lithuanian pronunciation, which you will find extremely useful, a good and confidence-boosting basis on which to build once you hear the wider range of accents which you will meet in Lithuania itself. Keep referring back to the section on the alphabet and pronunciation in the introduction. For the moment, work through the alphabet and practise pronouncing the individual letters in isolation, in addition to repeating the dialogues in this lesson.

The vocabulary lists after the various parts of the lessons are there to give you immediate help. Words are very likely to be repeated in these lists throughout the course. All the words should also be in the *Lithuanian-English glossary* (the *English-Lithuanian glossary* is meant to be minimal, and to help with the exercises where appropriate).

Dialogue 1

Susitikimas

The meeting

Bill (Bilas in Lithuanian) is an English student visiting Lithuania for the first time, and upon arrival in the capital city, Vilnius, he meets a Lithuanian student named Aldona.

ALDONA: Laba diena!

BILL: Laba diena!

ALDONA: Aš esu Aldona, studentė. O jūs?

BILL: Aš esu Bilas, aš irgi esu studentas.

ALDONA: Labai malonu.

ALDONA: Hello!

BILL: Hello!

ALDONA: I am Aldona, (I'm) a student. And (how about) you?

BILL: I am Bill, (I'm) also a student.

ALDONA: Very pleased (to meet you).

Listen carefully to the recording. Try to imitate it as closely as possible, paying particular attention to the vowels.

Note that in the vocabulary lists, given at appropriate points in the lessons, in the reference section, and in the glossaries, accentual information is given. See the reference section for an explanation. Don't attempt to take in all this information at this stage; you might be overwhelmed by it. This is for when you come back and revise; there's nothing like having the information in front of you, once the foundation has been laid.

Vocabulary

nāūj/as, -ā (4)

new

draūg/as, -o (4)

friend (masc.; fem. *draūg/ė, -ės* (4))

susitikim/as, -o (2)

meeting

labà dienà!

Hello! (lit. 'good day'; *diēn/à, -ōs* (4))

àš

I

studenť/ė, -ės (2)

university student (fem.)

studeñt/as, -o (2)	university student (masc.)
õ	and, but; and how about...?
jūs	you (pl., pol.)
iŗgi	also
labai	very
malonù	pleased (lit. 'it is pleasant')

In the vocabulary lists we give information which you will not immediately understand. In the case of nouns, the slash separates the ending of the nominative case and indicates where to add on the genitive case ending, which is given after the hyphen. In the case of adjectives, the slash separates out the nominative singular masculine, and after the hyphen we have the nominative singular feminine ending. In parentheses we give the number of the accent class (see the reference section). For the verbs we give three forms, respectively the infinitive, the third person present, and the third person simple past. These are the three basic forms, from which all other verbal forms can be created. Where the verb is rather long, for reasons of space we foreshorten it as necessary. Don't worry about learning these now, but once you have completed the first three lessons, come back and learn them.

Grammar

Articles

There are no definite and indefinite articles, that is, words corresponding to English 'the' and 'a, an', in Lithuanian. Lithuanian does have ways of conveying something equivalent, and we shall become familiar with these as we work through the lessons.

The verb būti 'to be'

The verb 'to be' may be omitted in the present tense, thus 'I am a student' may be simply **aš studentas**. However, it does have such forms, and these must be learnt. Thus:

Būti 'to be'

1 p. sing.	I am	aš esù	
2 p. sing.	you are	tù esi	fam. sing.
3 p. sing.	he/it is	jis yra	masc.

3 p. sing.	she/it is	jì yra	fem.
1 p. pl.	we are	mēs esame	
2 p. pl.	you are	jūs esate	polite sing.; pol./fam. pl.
3 p. pl.	they are	jiè yra	masc.; mixed
3 p. pl.	they are	jõs yra	fem.

This verb is irregular in many languages. It has certain irregularities in Lithuanian too, but we can note with relief that the endings of the first and second persons (-u, -i, -ame, -ate) are absolutely regular, and that the stress pattern of those persons (stress on the ending in the first and second persons singular, not on the ending in the other forms) is also regular. For the third person, **yra** is irregular in two ways: (i) it looks as if it belongs somewhere else, (ii) it is stressed on the ending. However, it is regular in having only *one* form for the third person singular and the third person plural; in other words, **jis, ji, jie,** and **jõs** are all followed by **yra**. It also means 'there is, there are'. We can make the forms negative by putting **n-** in front of the first and second persons, e.g. **aš nesu** 'I'm not', and transforming **jis yra** into **jis nėra,** e.g., **jis nėra studentas** 'he isn't a student'.

The personal pronouns and genders

Personal pronouns are less frequently used in Lithuanian than they are in English. In general, they do not have to occur with the verb, because the verb form or the context in most cases tell us which person is speaking; they are used for emphasis or when necessary, notably with third-person subjects. They are also required when a verb is absent, e.g. **aš studentas!**

'You'

In the singular **jūs** is used when you are speaking to someone whom you do not know well, and is *obligatory* when addressing a person in a position of authority, teachers, elders, and the like. **Tu** is singular only (its plural is **jūs**) and used among friends, within the family, and when addressing children. Other languages make a similar distinction, for instance Spanish **tú/vosotros** and **usted(es)**, French **tu** and **vous**, German **du/ihr** and **Sie**.

'He/She/It'

Nouns are differentiated by grammatical *gender*, for example:

studentas is *masculine*

studentė and **Anglija** 'England' are *feminine*

The ending of the word indicates the gender, e.g. for masculines it is very often **-as**, **-us**, **-ys**, and for feminines it is very often **-a** or **-ė**. Nouns in **-is** may be masculine or feminine. When a noun in the singular is replaced by a pronoun, the gender of the two must agree: **studentas** > **jis**, **studentė** > **ji**. Note that masculine and feminine pronouns will be understood as English 'he/she' in reference to persons, but as 'it' in reference to things.

Accent

From the Introduction and from listening to Dialogue 1 you will have learned that Lithuanian vowels can be both long and short and that in a word where there are several vowels one will be more prominent than the others, i.e. will be stressed. You also know that the long vowels will, when stressed, be more prominent at their beginning or at their end. All this is important, and will be marked in the reference section, the glossaries, and the lessons in the vocabulary lists and where appropriate. Apart from this we follow everyday Lithuanian practice and do not mark the accent in any way. Just listen and repeat.

Language points**Saying 'Hello!' and 'Goodbye!'**

You have already met **Laba diena!** in the first dialogue. This is a good, general greeting, which is fine from about 10 a.m. to 6 p.m. At any time we can use **Lābas** on its own or, more informally, **Sveikas!**, literally 'Healthy!', to a male; (**Sveikà!** to a female, and **Sveiki!** to more than one person – **Sveikos!** if all feminine). Before 10 a.m. we may use **Lābas rytas!** literally 'Good morning!', and after 6 p.m. **Lābas vakaras!** literally 'Good evening'. The three expressions using **labas** with a following noun also commonly occur as **Lāba diena!**, **Lāba rytà!**, and **Lāba vakarà!**, which you will learn as the accusative case.

Though we shall come across saying goodbye in Lesson 2, we might mention that three good general ways of doing this are **Sudiėu!** or **Sudiė!**, literally (though somewhat changed) 'With God!', **Ikì pasimātymo!** literally 'Until the seeing-each-other!', and **Viso gėro!** and **Viso lābo**, literally 'All good!' On parting at night one would use **Labānakt!** literally (though contracted) 'Good night!' We shall meet other expressions as we progress through the course.

Dialogue 2 **Iš kur esate?****Where are you from?**

ALDONA: Ar jūs esate iš Amerikos?

BILL: Ne, iš Anglijos. O jūs čia gyvenate?

ALDONA: Taip, čia. Aš esu lietuėvė.

BILL: O aš esu anglas.

ALDONA: (*Are*) you from America?

BILL: No, (*I'm*) from England; do you [*emphasis*] live here?

ALDONA: Yes, I do (*lit. 'yes, here'*); I am a Lithuanian.

BILL: And I (*emphasis; contrast*) am an Englishman.

Vocabulary

aĩ	(question particle)
iš + gen.	from, out of (prepositions may lose their accent when, as is normally the case anyway, they govern a word)
Amerik/a, -os (1)	America
nė	no
Ánglij/a, -os (1)	England
gyvėnti, gyvėna, gyvėno	live
gyvėnate	you (pl., pol.) live
čia	here
taip	yes
lietuėvė, -ės (2)	Lithuanian (fem.)
ángl/as, -o (1)	Englishman

Grammar

Asking questions

Some questions seek 'yes' or 'no' in an answer, whereas others seek a different sort of information. In Dialogue 2 we come across the second type of questions, corresponding to English questions with question words such as 'who, why, how, when, where'. In Dialogues 1 and 2 we encountered two ways of conveying 'yes/no' questions in Lithuanian. First, we add an interrogative intonation to a sentence, raising the pitch either at the end of the sentence or on the word we wish to question:

Jūs gyvenate čia. You live here.
Jūs gyvenate čia? Do you live here? (raise the pitch as appropriate)

Secondly, we place the interrogative particle **ar** at the beginning of the sentence (more precisely, at the beginning of the grammatical core of the main clause, in the sense that in the following example it could come after **jūs**):

Ar jūs gyvėnate čia? Do you live here?

It can be tempting for an English speaker to imagine that **ar** is somehow a verb, and corresponds to 'are'. It doesn't!

A third, and often less abrupt, more polite, way of asking a 'yes/no' question is to introduce it with the word **gál** 'perhaps' in the place of **ar**. Thus:

Gal jūs gyvenate čia? Do you live here?

At this stage the easiest way to answer such questions is to use the words **taip** 'yes' and **ne** 'no'. It is more usual to repeat, in an appropriate way, part of the question, with or without **taip** or **ne**. Thus, answers to the above question would include:

Taip, (gyvenù) čia.
Nè, ne(gyvenù) čia.

Note that in the last example, if **gyvenù** is expressed, **ne** would, in writing, be joined to it, namely: **negyvenù**.

Case and prepositions

The basic form of a noun, as listed in glossaries and dictionaries, is the

nominative ('naming') case, e.g. **studentas, Anglija**; this is the form of the *subject* of a sentence. In Lithuanian there are altogether seven cases, all of which may be used on their own, and all but three of which may be used together with prepositions, e.g. words corresponding to English 'for, with, near, out of'. The three exceptions are the *nominative*, the *vocative* (used when you call someone or attract their attention), and the *locative* (equivalent to English 'in' or 'at' a place).

In Dialogue 2 we saw the preposition **iš** 'from, out of': this preposition calls for the use of the *genitive* case. In that dialogue you came across the *genitive* forms of some feminine nouns. Feminine nouns form the *genitive* singular quite simply: the ending **-a** is changed into **-os**, and the ending **-ė** is changed into **-ės**, for example:

Amerika → **Amerikos**
studentė → **studentės**

As you can see, the case ending replaces the final vowel **-a** of the basic form, but adds **-s** on to the **-ė**.

Masculine nouns have the following *genitive* singular endings:

-as is changed into -o	e.g. Londonas	→	Londono
-is is changed into -io	e.g. Briuselis	→	Briuselio
-ys is changed into -io	e.g. Pasvalys	→	Pasvalio
-us is changed into -aus	e.g. Vilnius	→	Vilniaus

The *genitive* plural always has the ending **-ų**, e.g.:

Druskininkai → **Druskininkų** (a small spa resort about 135 km. SW of Vilnius)

In Lithuanian the *genitive* nearly always precedes the noun it modifies, just as in English 'Peter's house', for example, 'Lithuania's history', which, if 'Lithuania' is **Lietuva** and 'history' is **istorija**, will be **Lietuvos istorija**. In English we might prefer 'Lithuanian history' or 'history of Lithuania'. In Lithuanian this is an exceptionally common construction.

Exercise 1a

The following forms are, or are declined as, feminine nouns. Use each form in the *genitive* in a phrase together with **knyga** 'book', **kambarys** 'room', or **butas** 'apartment', e.g. **Marijos knyga**:

studentė university student

Marija	Maria	
motina	mother	(mótin/a , -os (1))
mergaitė	girl	(mergáit/ė , -ės (2))
anglė	Englishwoman	
lietuė	Lithuanian woman	

Exercise 1b

Write out the words in parentheses in the appropriate form:

- (a) Ji (būti) _____ iš (Norvegija) _____.
 (b) Mes (būti) _____ iš (Paryžius) _____.
 (c) Jie gyvena čia, jie (būti) _____ iš (Kaunas) _____.
 (d) Ar tu (būti) _____ iš (Helsinkis) _____?
 (e) Aš (būti) _____ iš (Lenkija) _____.
 (f) Ar jūs (būti) _____ iš (Atėnai) _____?

Grammar

The present tense

We have already encountered the present tense of an irregular verb, **būti** 'to be', and noted that in certain ways it was quite typical of Lithuanian verbs. Now we can present the first conjugation of regular Lithuanian verbs – you will notice it is quite similar to **būti**. Do bear in mind that the Lithuanian present tense covers several English constructions, such as 'I live', 'I am living', 'I do live'. Don't try to translate 'am' and 'do', or '-ing'!

I	-u	we	-ame
you (sg)	-i	you (pl)	-ate
he/she	-a	they	-a

Now let us incorporate these endings into the verb **gyventi** 'to live' and a similar verb **ruošti** 'to prepare':

<i>gyventi</i>		<i>ruošti</i>	
gyvenù	gyvėname	ruošiu	ruošiamė
gyveni	gyvėnate	ruošĩ	ruošiate
gyvėna	gyvėna	ruošĩa	ruošĩa

Note how **-ti** is removed and the endings added. We need to learn which verbs insert the extra **-i-**, and that when we might expect two **i**s together – as in the **tu** form – one is omitted. Beyond this, you can see, as already mentioned, that the 'he, she, it' and 'they' forms are identical. Both these verbs have the same stress pattern, namely the stress on the ending in the **aš** and **tu** forms, and on the stem in all the other forms. The only other pattern is where the stress is *never* on the ending, e.g. **dirbti** 'to work':

<i>dirbti</i>	
dirbu	dirbame
dirbi	dirbate
dirba	dirba

We might note that in the spoken language, and even often in print, the final **-e** in the **mes** and **jūs** forms is dropped.

The second and third conjugations are very similar to the first conjugation, except that the second conjugation is characterized by an **-i-** and the third by an **-o-**. Thus:

<i>norėti</i> 'to want'		<i>rašyti</i> 'to write'	
nóriu	nórimė	rašau	rašome
nóri	nórite	rašai	rašote
nóri	nóri	rašo	rašo

The negative of all verbs is formed by attaching **ne-** to them; thus:

aš noriu	aš nenoriu	aš rašau	aš nerašau
...

Create the remaining negative forms yourself.

Reading

Aldona yra Vilniaus universiteto studentė. Ji yra iš Kauno. Aldona mėgsta skaityti, sportuoti, keliauti. Dabar ji skaito. Aldonos naujas draugas Bilas yra anglas. Jis yra iš Londono. Bilas taip pat yra studentas. Jis irgi mėgsta skaityti, bet dabar nenori nei skaityti, nei rašyti. Jis nori pasivaikščioti.

Vocabulary

universitēt/as, -o (2)	university
mēgti, mēgsta, mēgo	like
skaityti, skaityti, skaityti	read
sportuoti, sportuoja, sportavo	go in for sport
keliuoti, keliuoja, keliavo	travel
ne- nei..., nei...	neither..., nor... (note the 'double negative')
rašyti, rašo, rašė	write
pasivaikščioti, -ščioja, -ščiojo	go walking, for a walk

Exercise 1c

Write out the present tense forms of the following verbs. The stem of the verb is supplied – remember that you will need to remove the final vowel in two forms:

(a) gyvėnti	stem (I):	gyvena-	'to live'
(b) turėti	stem (II):	turi-	'to have'
(c) skaityti	stem (III):	skaito-	'to read'
(d) mañyti	stem (III):	mano-	'to think, intend'
(e) žinoti	stem (III):	žino-	'to know'

Note that these verbs all have mobile stress.

Exercise 1d

Translate into Lithuanian:

- Hello! I am a student from England.
- There is a university there. (or: 'There there is ...')
- I am Aldona, from Lithuania.
- Carla is Italian. She is from Italy.
- Where are you from?
- Do you like travelling?
- No, I don't.
- Does she live here?
- Is he Aldona's friend?

2 Bičiulis atvyksta traukiniu

A friend arrives by train

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to express where something is: the locative case
- how to address someone: the vocative case
- how to express commands and some wishes: the imperative
- the accusative case
- how to ask the way somewhere and to say where you are going
- how to express a result
- how to ask someone's name and get to know them
- how to ask someone what language they speak

Try to work on keeping short and long vowels separate, and on pronouncing the vowels clearly. Use the lists in the introduction, and listen to them on the recordings.

Dialogue 1

Kur tu gyveni?

Where do you live?

As they get to know each other, Aldona and Bill discuss where they live; note that they are now using the familiar **tu** form

- ALDONA: Bilai, o kur tu gyveni? Vilniuje?
 BILL: Taip, Vilniuje, 'Lietuvos' viešbutyje. O tu?
 ALDONA: Aš taip pat Vilniuje, studentų bendrabutyje.
 BILL: O tavo šeima?
 ALDONA: Mano šeima gyvena Kaune. O tavo?
 BILL: Mano šeima gyvena Anglijoje, Londone.

- ALDONA: *Where do you live, Bill? Vilnius?*
 BILL: *Yes, I do, in the hotel 'Lithuania'. How about you?*
 ALDONA: *I live in Vilnius too, in a students' hostel.*
 BILL: *What about your family?*
 ALDONA: *My family lives in Kaunas. What about yours?*
 BILL: *My family lives in England, in London.*

Vocabulary

bičiūlis, -io (2)	friend
atvėkti, atvėksta, atvėko	arrive, come (when you welcome a group of people, you may say: Sveik! atvėkė!)
traukiniu	by train (a special use of the instr., here of the n. <i>traukin/ys, -io</i> (3 ^a))
kuř	where
Vilnius, -iaus (1)	Vilnius
Lietuv/à, -òs (3 ^a)	Lithuania
taip pat	also, too
studentų bendrabutis, -(ė)io (1)	students' hostel, hall of residence (<i>studentų</i> is the gen. plural of <i>studentas</i>)
tàvo	your(s) (indecl.; fam.)
šeim/à, -òs (4)	family
Kaun/as, -o (2)	Kaunas
màno	my, mine (indecl.)
Lòndon/as, -o (1)	London

Grammar

'Place "where"': the locative case

In this lesson we encounter the third case, the *locative*, so called because it is most commonly used to indicate 'place where', or 'location'. This case is never accompanied by a preposition, but always occurs on its own. Several different locative endings exist, depending on the noun in question. They all share the final element *-e*. If the noun is in *-as*, you simply replace this with *-e*. Otherwise, as regards the nouns we have so far encountered, you form the locative as follows:

- 1 If the noun ends in *-as*, replace it with *-e*
- 2 If the noun ends in *-ė*, simply add *-je*
- 3 If the noun ends in *-a*, change the *-a-* into *-o-* and add *-je*
- 4 If the noun ends in *-us* or *-ys*, remove the *-s* and add *-je*
- 5 If the noun ends in *-is*, replace it with *-yje*

Here is a table to summarize all this:

	Masculine			Feminine		
Nominative	<i>-as</i>	<i>-is</i>	<i>-ys</i>	<i>-us</i>	<i>-a</i>	<i>-ė</i>
	miestas	viešbutis	kambarys	turgus	šeima	aikštė
Locative	<i>-e</i>	<i>-yje</i>	<i>-yje</i>	<i>-uje</i>	<i>-oje</i>	<i>-ėje</i>
	mieste	viešbutyje	kambaryje	turguje	šeimoje	aikštėje

A few examples:

Londonas → Londone	London/in London
aikštė → aikštėje	square/in the square
šeima → šeimoje	family/in the family
Vilnius → Vilniuje	Vilnius/in Vilnius
kambarys → kambaryje	room/in the room
viešbutis → viešbutyje	hotel/in the hotel

Vocabulary

miest/as, -o (2)	town, city
višbutis, -(ė)io (1)	hotel
kambar/ys, -io (3 ^b)	room
tuřg/us, -aus (2)	market
aikšt/ė, -ės (3)	square (in town)

In spoken Lithuanian the *-e* of the locative is often dropped when it follows *-j-*.

Very important! The locative place does not include any sense of motion; in other words, it never means 'into' or 'to'.

Exercise 2a

Compose Lithuanian sentences using the following sets of words and

the grammar seen so far, following the order in which the elements are given; prepositions and conjunctions have been omitted and should be supplied where appropriate.

- (a) Aš, gyventi, Kaunas.
- (b) Jūs, gyventi, butas.
- (c) Mes, būti, viešbutis.
- (d) Taip, šeima, gyventi, Vilnius.
- (e) Jis, studijuoti, institutas.
- (f) Aldona, kur, gyventi.
- (g) Tu, skaityti, biblioteka.
- (h) Jie, rašyti, kambarys.

institūt/as, -o (2)	institute
bibliotek/à, -(èk)os (2)	library
studijuoti, studijuoja, studijavo	study (at university)

Grammar

Addressing someone: the vocative case

Lithuanian uses a special form when addressing someone. This is the vocative, which is used when you wish to address someone by their first name, family name, title or whatever.

Masculine nouns have many different vocative endings. It is the nouns in **-as** which are most varied. Thus:

If we address someone by their first name or family name, **-as** becomes **-ai**, e.g.

Petras → **Petrai!**
Paulauskas → **Paulauskai!**

If we use a common noun, then **-as** is simply changed into **-e**, e.g.

studentas → **studente!**
docentas → **docente!**

But if the word ends in **-tojas** or **-ėjas**, then **-as** is changed into **-au**, e.g.

mokytojas → **mokytojai!**
pardavėjas → **pardavėjai!**

Very often we address someone in a pleasant or affectionate way with a diminutive form, or we may be addressing a child, and using a word ending in **-ukas**; then we simply remove **-as** and are left with **-uk** as the vocative, thus for example:

berniukas → **berniuk!**

The vocative forms of masculine words with other endings are simpler, and there are no differences between proper and common nouns. We change the ending **-is** into **-i**, e.g. **brolis** and **Naglis** become **broli** and **Nagli**. The ending **-ys** becomes **-y**, e.g. **mokinys** and **Stasys** become **mokiny** and **Stasy**, whilst the ending **-us** becomes **-au**, e.g. **profesorius** and **Saulius** become **profesoriau** and **Sauliau**.

The feminine forms of the vocative are very straightforward. The endings of words in **-a** do not change, though the stress position may change, in that if in the nominative the stress is on the ending, in the vocative it moves to the beginning of the word, e.g. **mamà** – **māma**. Words in **-ė** change only slightly, replacing **-ė** with **-e**, e.g. **Eglė** – **Egle**.

Here are tables summarizing the vocative forms:

Masculine

<i>-as</i>	<i>-is</i>	<i>-ys</i>	<i>-us</i>
-e studente!	-i broli! Nagli!	-y mokiny! Stasy!	-au rektoriau! Sauliau!
-ai Jonai!			
-au pardavėjai! mokytojau!			
-uk berniuk! Jonuk!			

Feminine

<i>-a</i>	<i>-ė</i>
-a mama! Elena!	-e sese! Egle!

Vocabulary

bról/is, -io (1)
 mokin/ys, -io (3^a)

brother
 pupil, schoolboy (fem. mokin/ė, -ės (3^a))

doceñt/as, -o (2)
 rėktor/ius, -iaus (1)
 pardavėj/as, -o (1)
 mokytoj/as, -o (1)
 berniūk/as, -o (2)
 sės/ė, -ės (2)

lecturer (fem. doceñt/ė, -ės (2))
 rector, principal (fem. rėktor/ė -ės (1))
 sales assistant (fem. pardavėj/a, -os (1))
 teacher (fem. mokytoj/a, -os (1))
 boy
 sis(ter)

Dialogue 2

Eikim į stotį

Let's go to the station!

- ALDONA: Lik sveikas, Bilai, aš turiu eiti.
 BILL: Kur tu dabar eini?
 ALDONA: Į stotį. Reikia pasitikti draugą iš Amerikos. Jis atvažiuoja mokytis lietuvių kalbos.
 BILL: Gal aš galiu tave palydėti? Man būtų įdomu su juo susipažinti.
 ALDONA: Gerai, eikim!
 ALDONA: *All the best, Bill, I have to go now!*
 BILL: *Where are you going?*
 ALDONA: *To the station. I have to meet a friend from America. He's coming to study Lithuanian.*
 BILL: *May I come with you? It would be pleasant for me to meet him.*
 ALDONA: *Fine, let's go!*

Do note any slight differences between the Lithuanian and its English translation. It is difficult to provide a literal translation which does not alter the nuances of what Aldona and Bill say to each other. They're both being perfectly polite, though you might read what you like into what they say!

Vocabulary

stot/is, -iės (4; fem.)
 lik sveikas

station (note this odd decl.)
 so long (to a man; lit. 'remain healthy!')

turėti, tūri, turėjo
 1 + acc.
 reikia

pasitūkti, pasitiūka, pasitūko

atvažiuoti, atvažiuoja, atvažiavo

mokytis, mókosi, mókėsi

lietuvių kalb/à, -òs (4)

galėti, gáli, galėjo

tavė

palydėti, palýdi, palydėjo

mán

būtu

įdomu

susipažinti, -pažįsta, -pažinoi

juò

gerai

have (here 'to have to, must')

to

it is necessary (from reikėti, reikia, reikėjo)

meet (+ acc.); refl. v., with the refl. particle -si 'infixed' because of the prefix pa-

come (some means of conveyance understood)

study, learn (+ gen. case of what is studied; another refl. v.

Lithuanian language (the)

be able, can (here 'May I...')

you (acc. of tú)

accompany

me (dat. of áš)

it would be (3rd p. cond. of būti)

interesting (genderless or 'it' form of įdom/ūs, -i (4))

make the acquaintance of (followed by sù 'with' + instr.)

him (instr. of jis)

fine; well (adv. from the adj. gėr/as, -à (4))

Grammar

The imperative

When we want to want to encourage, command, or request someone to do something in Lithuanian, we use the imperative forms of the verb. These are derived from the infinitive of all verbs, discarding the ending -ti and affixing in its place -k, when we address one person, and -kit(e), when we address not one but several, e.g., eiti: eik, eikit(e). The imperative can even be used when we want to exhort everyone to do something together, as at the end of the dialogue. Then we have the form in -kim(e), e.g., eikim(e). Note than in spoken Lithuanian the final -e is often discarded.

The accusative case

In the dialogue you came across constructions with the preposition *į* followed by the accusative case, expressing the place towards which, or the direction in which someone was walking, moving, or driving. The accusative is a straightforward case to form. It is extremely important and occurs frequently, in combination with many other prepositions and also without prepositions, with meanings which will be explained in later lessons.

The accusative of feminine nouns is formed by replacing the endings *-a* and *-ė* respectively with *-ą* and *-ę*.

The same is done for masculine nouns by replacing *-as*, *-is*, *-ys*, and *-us* respectively with *-ą*, *-į*, *-į*, and *-ų*.

Here they are in a table:

	Masculine				Feminine	
Nominative	-as	-is	-ys	-us	-a	-ė
Accusative	-ą	-į	-į	-ų	-ą	-ę

The construction *į* + accusative is very often used alongside the construction *iš* + genitive, when one wishes to say to where and from where one is going.

Exercise 2b

Rewrite the following sentences, telling or requesting someone to do something, e.g.:

Jonas eina į bendrabutį. → Jonai, eik į bendrabutį!

- Berniukas ateina čia.
- Ponas skambina į policiją.
- Erikas gyvena Vilniuje.
- Gydytojas pasitinka draugę.
- Profesorius atvažiuoja į Lietuvą.
- Petras palydi Aldoną.
- Balys gyvena Petro bute.

Vocabulary

atėiti, atėina, atėjo	come (on foot)
põn/as, -o (2)	man, gentleman
skam̃binti, skam̃bina, skam̃bino	phone (note the prep., needed when phoning <i>to</i> a place)
policij/a, -os (1)	police
gydytoj/as, -o (1)	doctor (fem. gydytoj/a, -os (1))
draug̃/ė, -ės (4)	friend (fem.)
profesor/ius, -iaus (1)	professor

Erikas, Petras, and Balys are men's names.

Dialogue 3

Ar jis kalba lietuviškai?

Does he speak Lithuanian?

Geležinkelio stotis. Aldonos draugas amerikietis atvažiuoja traukiniu iš Varšuvos. Stoties informacija:

Dėmesio! Traukinys iš Varšuvos atvyksta į antrą kelią. Iš pirmo kelio išvyksta traukinys į Kauną. Traukinys Maskva – Kaliningradas atvyksta į ketvirtą kelią.

ALDONA: Mūsų traukinys antrame kelyje. Paskubėkime!

BILL: Tavo draugas atvažiuoja iš Varšuvos?

ALDONA: Jis dabar dirba Lenkijoje, Varšuvos universitete dėsto anglų kalbą.

BILL: Ar jis kalba lietuviškai?

ALDONA: Taip, šiek tiek, bet gerai moka lenkiškai ir, žinoma, angliškai. O tu supranti lenkiškai?

BILL: Gaila, bet ne. Aš šiek tiek suprantu rusiškai ir moku prancūzų kalbą.

ALDONA: Žiūrėk, štai ir mano bičiulis!

ROBERT: Sveika, Aldona!

ALDONA: Labas, Robertai! Susipažink, čia mano draugas.

ROBERT: Mano vardas Robertas. O kuo jūs vardu?

BILL: Aš esu Bilas. Labai malonu susipažinti.

ROBERT: Man taip pat malonu.

The railway station. Aldona's American friend is coming by train from Warsaw. Station announcement:

'Your attention! The train from Warsaw is arriving at track No.2. The train to Kaunas is leaving from track No.1. The Moscow – Kaliningrad train is arriving at track No.4.

ALDONA: *Our train is on track No.2. Let's hurry!*

BILL: *Is your friend coming from Warsaw?*

ALDONA: *He works in Poland now; he teaches English in Warsaw University.*

BILL: *Does he speak Lithuanian?*

ALDONA: *Yes, a little, but he knows Polish well, and, of course, English. Do you understand Polish?*

BILL: *Unfortunately, no. I understand Russian a little and know French.*

ALDONA: *Look, here's my friend!*

ROBERT: *Hi, Aldona!*

ALDONA: *Hello, Robert! Meet my friend.*

ROBERT: *My name is Robert. What's yours?*

BILL: *I'm Bill. Very pleased to meet you.*

ROBERT: *Me too.*

Vocabulary

geležinkelio stot/ıs, -iės (4; fem.)	rail(way) station (geležinkel/ıs, -io (1) 'railway')
amerikiēt/ıs, -(č)io (2)	American (masc., noun; fem. amerikiēt/ė, -ės (2))
traukin/ys, -io (3 ^a)	train (traukiniu 'by train' - instr.)
informācij/a, -os (1)	information, 'announcement'
dėmes/ys, -io (3 ^b)	attention (here = gen., assuming 'We request')
atvykti, atvyksta, atvyko	come, arrive (by some means of transport)
añtr/as, -à (4)	second, no. 2
kėl/ias, -io (4)	track
pirm/as, -à (3)	first, no. 1
ketvirt/as, -à (4)	fourth, no. 4
mūsų	our/s (indecl.)
antramė kelyjė	on track no. 2 (loc.)
paskubėti, paskuba, paskubėjo	hurry

Váršuv/a, -os (1)

Lėnkij/a, -os (1)

dėstyti, dėsto, dėstė

ánglų kalb/à, -os (4)

kalbėti, kalba, kalbėjo

lietuviškai

mokėti, móka, mokėjo

šiek tiek

lėnkiškai

žnoma

ángliškai

suprasti, suprañta, suprato

gañla

bėt

nė

rúsiškai

prancūzų kalb/à, -os (4)

žiūrėti, žiūri, žiūrėjo

štai

sveikà!

lābas!

susipažink(it(e))

čia

vařd/as, -o (4)

kuo jūs vardù?

labai malonù

Warsaw

Poland

teach

English language (the)

speak

Lithuanian (adv. after verbs of

speaking, writing, learning, knowing)

know (how to; in this dialogue followed

by the adv. and the acc.) (also: 'pay')

a little

Polish (as lietuviškai)

of course

English (as lietuviškai)

understand

a pity

but

no

Russian (as lietuviškai)

French (adv.: prancūziškai)

look

here is/are, there is/are

Hi! (to a woman; to a man it is sveikas!)

Hi! (to either)

Let me present... (lit. 'Get acquainted!')

this/these is/are

name (first name)

what's your name (lit. something like 'as

whom are you by name?', using the

instr.; note the answer does not require

any echoing of the instr.)

a pleasure (lit. 'it's very pleasant', using

the 'it' form of malonùs, ò (4))

Grammar

Expressing a result

Lithuanian verbs often convey whether the action they express is completed, has a result, conveys a change, or is prolonged and has no result. Most often the result is shown by prefixes on the verb, for example, in

traukinys vyksta 'the train goes' we have an incomplete action, without a result, whereas in **traukinys atvyksta** 'the train arrives' the prefix **at-** conveys movement in our direction and a result, namely that the train will actually be here, and in **traukinys išvyksta** 'the train leaves' the prefix **iš-** conveys movement away from us and a complete, resultative action. Here are some other examples, using **važiuoti** and **eiti**:

Autobusas	važiuoja	goes
	atvažiuoja	arrives/comes
	išvažiuoja	leaves
Studentas	eina	goes
	ateina	arrives/comes
	išeina	leaves

autobūs/as, -o (2) bus, coach

Language points

How to ask someone's name?

In Dialogue 3 you met the question **Kuō jūs vardū?** It's possible also to hear other variants of this question:

Kaip jūsų (tavo) vařdas?

Kóks jūsų (tavo) vařdas?

If you want to know someone's family name, ask as follows:

Kaip jūsų (tavo) pavardė?

Kokià jūsų (tavo) pavardė?

pavard/ė, -ės (3 ^b)	surname, family name
kaip	how
kók/s, -ià (3)	what (sort of)
jūsų	your (gen. of jūs)

What language do you speak? Kaip tu kalbi?

In Lithuanian we answer such a question with words in **-iškai**, affixing this formant to names of nationality once their endings, if we take the masculine, in **-as, -is** have been discarded, e.g.:

lietùv/is, -io (2)	→ lietùviškai
àngl/as, -o (1)	→ àngliškai
prancūz/as, -o (2)	→ prancūziškai
itāl/as, -o (2)	→ itāliškai
graik/as, -o (2)	→ graikiškai
dān/as, -o (2)	→ dāniškai
japòn/as, -o (2)	→ japòniškai
súom/is, -io (1)	→ suomiškai
švèd/as, -o (2)	→ švèdiškai

Slightly different is **vókiet/is, -(č)io (1)** → **vókiškai**. This will apply to the other names of nationality in **-ietis**. All the feminine forms are created by replacing **-as** or **-is** with **-ė** and retain the same accent pattern.

You should be able to guess the meaning of most of the names of nationality above; the two exceptions are **suomis** 'Finn' (unless you collect stamps!) and **vokietis** 'German'. For the feminine, replace **-as, -is** with **-ė**.

Exercises 2c

Can you work out what the questions are to go with these answers?

- (a) ____? Jis gyvena Kaune.
 (b) ____? Aš atvažiuoju iš Lenkijos.
 (c) ____? Ji dabar eina į universitetą.
 (d) ____? Bilo šeima gyvena Londone.
 (e) ____? Ne, jie neina į stotį, jie eina į viešbutį.
 (f) ____? Taip, suprantu angliškai.
 (g) ____? Ne, ji nekalba nei angliškai, nei lietuviškai.

Exercise 2d

Insert the omitted words (there isn't necessarily a single answer to each gap):

Polas ____ norvegas. Jo šeima gyvena _____. Polas ____ angliškai ir _____. Polo draugė ____ Vengrijos. Jos ____ Rita. ____ gyvena Budapešte, o ____ muziejuje. Polas ir Rita ____ mokyti lietuvių kalbos ir ____ Vilniuje.

norvèg/as, -o (2)	Norwegian (noun, masc.; fem. norvèg/ė, -ės (2))
Veñgrij/a, -os (1)	Hungary
Budapèšt/as, -o (2)	Budapest
muziėj/us, -aus (2)	museum

Reading

A few days ago Aldona received the following letter from Robert. Read it and try to answer the questions.

Varšura, 95 04 15

Sveika, Aldona!

Ačiū už laišką. Kaip tu gyveni? Kaip gyvena tavo tėvai, brolis ir šuo? Rašau tau iš Lenkijos. Aš dabar dirbu Varšuvos universitete, dėstau anglų kalbą. Mano šeima dar Vašingtone ir kol kas negali čia atvykti. Aš gyvenu universiteto viešbutyje. Mano studentai su manim kalba tik angliškai, o mieste aš, žinoma, kalbu tik lenkiškai. Man labai reikia neužmiršti lietuviškai, todėl aš dabar noriu atvažiuoti į Lietuvą. Iš Varšuvos noriu išvažiuoti sekmadienį vakare. Žinau, kad traukinys atvyksta į Vilnių rytą. Jei gali, pasitik mane stotyje. Linkėjimai nuo Marijos ir vaikų.

Tavo Robertas

Vocabulary

āčiū ūž + acc.
laišk/as, -o (3)
tėv/ai, -ų (3, 4)

bról/is, -io (1)
šuō, šuńs (4)
táu
dár
kōl kàs
sù manim

neužmiršti, -užmiršta, -užmiršo
todėl
sekmādienį vakarė

thank you for ...
letter
parents (lit. 'fathers', from *tėv/as*, -o (3);
note the gen. pl. in -ų, applicable to all
nouns)
brother
dog (note the unusual decl.)
you (dat. of *tu*)
still, yet
for the time being
with me (*manim* = instr. of *aš*, truncated
from *manimi*)
not to forget (remove *ne-* for 'to forget')
so, therefore, for that reason
on Sunday evening (lit. 'on Sunday in
the evening', acc. followed by loc. in
this expression)

rýta in the morning (acc. of *rýt/as*, -o
'morning')
jėi if

Questions: Taip ar ne? 'Yes or no?'

- Roberto šeima negali atvykti į Lenkiją?
- Robertas yra dėstytojas?
- Robertas nemoka lietuvių kalbos?
- Aldona nerašo laiškų?
- Studentai moka angliškai ir lenkiškai?

Exercise 2e

Which word is the odd one out?

- viešbutis, butas, miestas, bendrabutis.
- vokietis, brolis, ispanas, vengras.
- jis, mes, iš, tu, aš.
- moka, eina, šeima, dirba.
- rašyk, berniuk, važiuok, gyvenk.

3 Savaitgalio kelionė

A weekend trip

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to ask and tell someone the way
- how to thank someone, respond to thanks, and apologize
- how to express the means of transport you take: the instrumental case
- how to ask someone for their telephone number
- how to say the numbers and the days of the week
- the nominative plural
- how to strike up a conversation
- how to say how often you do something, or that you never do something
- the basic forms of the verb

Concentrate in this lesson on the vowel *e* in its various manifestations, and on the diphthongs. As usual, work on the lists in the introduction and the texts in this lesson.

Dialogue 1

Kaip nueiti?

How to get there?

Bilas gatvėje klausia kelio

BILL: Atsiprašau, prašom pasakyti, kaip iš čia nueiti į universitetą.

PRAEIVIS: Atlėiskit, aš ne vilnietis, nežinau.

BILL: Labai atsiprašau.

PRAEIVIS: Nieko tokio.

Klausia kitą praeivį

BILL: Atsiprašau, pasakykite, kaip nueiti į universitetą.

PRAEIVIS: Galima eiti pėsčiomis, bet geriausia būtų važiuoti antru arba penktu troleibusu iki centro. Tada paeikite Gedimino prospektu tiesiai iki Katedros aikštės, o prie bokšto pasukite į dešinę.

BILL: Toliau aš žinau, labai ačiū.

PRAEIVIS: Nėra už ką.

Bill asks the way in the street

BILL: *Excuse me, please tell me how to get to the university from here.*

PASSER-BY: *Forgive me, I'm not from Vilnius, I don't know.*

BILL: *Sorry to have troubled you.*

PASSER-BY: *Not at all.*

He asks another passer-by

BILL: *Excuse me, tell me how to get to the university.*

PASSER-BY: *You can go on foot, but it would be better to take trolleybus No.2 or No.5 to the centre. Then go straight along Gediminas Prospect to Cathedral Square, and turn right at the tower.*

BILL: *Thanks a lot, I know the way from there.*

PASSER-BY: *Don't mention it.*

Vocabulary

savaitgal/is, -io (1)

weekend (formed from *savaitė*, -ės (1) 'week' and *gāl/as*, -o (4) 'end')

keliōn/ė-, -ės (2)

journey, trip

nueiti, nueina, nuėjo

go, get somewhere

gātv/ė, -ės (2)

street

klāusti, klāusia, klāusė

ask (+ gen. of what you ask for)

kēl/ias, -io (4)

way, road, track

atsiprašād

excuse me, I'm sorry

prašom

please, here you are, don't mention it

pasakūti, pasāko, pasākė

say, tell

iš čia

from here

atlėiskit

forgive me, I'm sorry

vilniēt/is, -(ė)io (2)

someone from Vilnius (fem. *vilniēt/ė*, -ės (2))

žinoti, žino, žinójo	know
niėko tókio	don't mention it
kıt/as, -à (4)	another, other; the next
praėiv/is, -io (2)	passer-by (fem. praėivė, -ės (2))
gàlima	it's possible, 'you can' (a subject can appear in the dat. case, but here it's indef.)
pesėiomis	on foot
geriausia	best (genderless form of the sup. of gėr/as, -à (4) 'good')
bútų	it would be (third person cond. of būti) or
arbà	trolleybus
troleibús/as, -o (2)	centre
ceńtr/as, -o (2)	then
tadà	go, set off
paėiti, paėina, paėjo	prospect, avenue
prospėkt/as, -o (2)	straight, directly
tiesiai	until, as far as
iki + gen.	cathedral
katedr/a, -os (1)	by, near
prie + gen.	tower, spire
bokšt/as, -o (1)	turn
pasukti, pàsuka, pasùko	to the right
į dėšinę	further, from then on, after that
toliaù	don't mention it
nėrà už kà	

Gediminas was Grand Duke of Lithuania 1316-1341. Do note how frequently the genitive case is used in front of nouns.

Language points

Requesting, thanking, apologizing

The most frequently encountered Lithuanian form of requesting is the word **prašom**, which is used both when we ask a question, e.g.:

Prašom pasakýti, ... Please tell (me) ...

and when we ask someone to give or do something

Prašom paduoti ... Please give (me) ...

Prašom paródyti ... Please show (me) ...
Prašom paskaitýti ... Please read (me) ...

We also say **prašom** when we give someone something:

Prašom Here ...
Prašom paimti Please take ...
Prašom vaišintis Please help yourself (of food and drink)
Prašom valgyti Please eat ...
Prašom gerti Please drink ...

and when we ask someone into a room. It's a very important expression of politeness, just like the words **ačiù**, **labai ačiù** or **dėkoju** (the last one more formal), all of which are used when thanking someone for something. When someone thanks you for something, you may often use **nėrà už kà** in response, but you don't always need to. If the thanks are for little things, Lithuanians simply say nothing.

Lithuanians say **atsiprašau** or **atleiskit**, when they want to attract someone's attention, to strike up a conversation, and to excuse themselves for disturbing someone or for having done something badly.

Grammar

Means of transport and place

If we need to say how we got somewhere, we use the instrumental case, as for example in Dialogue 1 with **važiuoti troleibusu**. We also use the same case when we use words with which we want to say through which place we went, as also in Dialogue 1 with **eiti prospektu**. Masculine and feminine nouns have the following instrumental singular endings:

	Masculine			Feminine		
<i>Nominative</i>	-as	-is	-ys	-us	-a	-ė
	autobusas	dviratis*	traukinys	turgus	mašina	gatvė
<i>Instrumental</i>	-u	-iu	-iu	-umi	-a	-e
	autobusu	dviračiu	traukiniu	turgumi	mašina	gatvė

dvirat/is, -(ė)io (2) bicycle

Important note When the Lithuanian sounds **t**, **d** find themselves in the position before the softening sign (marked by the letter **i**) and sounds of the **a**, **o**, **u** type, **t** is transformed into **č**, and **d** into **dž**, e.g.: **dviratis** → **dviračiu**, **žodis** → **žodžiu**.

The instrumental plural has the following endings:

Masculine			Feminine		
<i>Nominative</i>					
-as	-is	-ys	-us	-a	-ė
autobusas	dviratis	traukinys	turgus	mašina	gatvė
<i>Instrumental</i>					
-ais	-iais	-iais	-umis	-omis	-ėmis
autobusais	dviračiais	traukiniais	turgumis	mašinomis	gatvėmis

Direction and place

Dialogue 1 contained words indicating direction and place. In Lithuanian we can express *direction* in the following ways:

left	straight on	right
į kairę, or kairėn	tiesiai	į dešinę, or dešinėn
←	↑	→

Among the words we need if we are to express *place*, are:

far off	here	on the right
tol	čia	dešinėje
nearby	there	on the left
netoli, or arti	tėn	kairėje

Exercise 3a

Complete the following dialogues:

- A: _____, prašom pasakyti, _____ į artimiausią banką?
 B: Dabar _____ tiesiai, prie šviesoforo _____ į _____, po to į _____.
 Ten yra bankas.
 A: Ar _____?
 B: Ne, visai netoli.

A: _____.

B: _____.

C: _____, ar galite pasakyti, _____ iš čia nuvažiuoti į _____.

D: Reikia važiuoti _____ iki _____ Prie pašto _____ į _____ ir eikite _____ kokius 200 metrų. Dešinėje pusėje ir yra _____.

C: Labai ačiū.

D: _____.

Vocabulary

artimiaus/ias, -ia (1)	nearest
bánk/as, -o (1)	bank
šviesofôr/as, -o (2)	traffic lights
po tō	then, after that (po + gen. 'after')
visai nè	not at all, by no means (visai 'quite, rather, very')
pāšt/as, -o (2)	post office
kókius 200 (dū šimtūs) mètrų	some 200 metres (acc. of 'some 200', with the gen. pl. of metr/as, -o after '200')
dešinėje pūseje	on the right-hand side (loc. of pūs/ė, -ės (2) 'side, half, with dešinėje agreeing, as an adj.)

Dialogue 2

Koks tavo telefono numeris?

What's your phone number?

Aldona telephones Bill

BILL: Alio. Klausau.

ALDONA: Labas vakaras. Čia Bilas?

BILL: Taip, aš.

ALDONA: Čia Aldona. Kaip sekasi?

BILL: Dėkui, neblogai. O kaip tu gyveni?

ALDONA: Labai gerai. Noriu tave pakviesti šeštadienį į kelionę.

BILL: Taip? Kur?

- ALDONA: Mes su Robertu ir dar du mano draugai važiuojam į Trakus. Ar nori važiuoti kartu?
 BILL: Mielai! O kuo jūs važiuojat?
 ALDONA: Turbūt traukiniu, bet dar gerai nežinau. Ar gali man paskambinti vakare?
 BILL: Gerai. O koks tavo telefono numeris?
 ALDONA: 46 92 37.
 BILL: Ačiū. Tai iki vakaro!
 ALDONA: Iki!
 BILL: Hello.
 ALDONA: Good evening. Is that Bill?
 BILL: Yes, it's me.
 ALDONA: It's Aldona here. How are things?
 BILL: Thanks, not bad. And how's life for you?
 ALDONA: Really fine. I want to invite you out for a trip on Saturday.
 BILL: Yes? Where to?
 ALDONA: Robert and I and two more friends of mine are going to Trakai. Do you want to come along?
 BILL: With pleasure! How are you going?
 ALDONA: Probably by train, but I don't really know yet. Can you phone me this evening?
 BILL: OK. What's your phone number?
 ALDONA: 46 92 37.
 BILL: Thanks. Till this evening then.
 ALDONA: Till then.

Vocabulary

telefon/as, -o (2)	telephone
numer/is, -io (1)	number
alió	hello (on the phone)
klausau	hello; I'm listening (on the phone; from klausyti, klauso, klausė 'listen to')
kaip sekasi?	how are you? (from sėktis, sėkasi, sėkėsi 'to succeed' (with the subject in the dat.))
dėkui	thanks
neblogai	not bad
tavė	you (acc. of tu)
pakviesti, pakviėčia, pakvietė	to invite ('to, on' = j + acc.)

šeštadien/is, -io (1)	Saturday (šeštadienį 'on Saturday')
mės su + instr.	X and I/we (me/us)
dár	another, 'more' (like French encore, German noch)
kartù	along (with us), together
mielai	gladly, with pleasure
kuó	by what means, how (instr. of kàs 'who, what')
turbút	probably (contraction of tûri bûti 'it has to be')
mán	me (dat. of aš)
paskambinti, -ina, -ino	phone (+ dat. of the p. phoned, or j + acc. of the place phoned)
vakarė	in the evening ('this, last, next ...' depending on context)
iki	till then, see you, so long

Grammar

Numerals

The cardinal numerals. How much and how many?

As well as nouns, there are some other words in Lithuanian which have two genders: masculine and feminine. The numbers from 'one' to 'nine' agree with the noun in gender. Thus, giving the masculine form first and the feminine form second:

1 vienas, vienà (3)	6 šeši, šėšios (4)
2 dũ, dvì	7 septyni, septýnios (3)
3 trỹs (4)	8 aštuoni, aštuonios (3)
4 keturi, kėturios (3 ^b)	9 devyni, devýnios (3)
5 penki, peñkios (4)	10 nul/is, -io (2)

All the numerals 1–9 agree in case, number, and gender with the noun they qualify.

The numbers from eleven to nineteen do not have different forms for gender and are always used with the genitive plural of the noun. The numbers ten and twenty, given after them, behave in exactly the same way ('ten' may decline, but need not):

11 vienuolika (1)	16 šešiolika (1)
12 dvylika (1)	17 septyniolika (1)
13 trylika (1)	18 aštuoniolika (1)
14 keturiolika (1)	19 devyniolika (1)
15 penkiolika (1)	
10 dėšimt	20 dvidešimt

E.g., **dėšimt mašinų, trylika namų, devyniolika studentų.**

The ordinal numerals. The 'how-manieth'

In Dialogue 1 you came across another type of numeral, not indicating 'how many', but calculating a place in a series, thus corresponding to Lithuanian **kelintas, kelinta**, e.g.: **antras, penktas autobusas**. Most such numerals are formed in **-tas, -ta**, e.g., **penktas, penkta, aštuntas, aštunta**. The first four are formed differently:

1st	pirmas, pirmà (3)
2nd	añtras, antrà (4)
3rd	trėčias, trečią (4)
4th	ketviřtas, ketvirtà (4)

The days of the week

In Dialogue 2 Aldona invited Bill to Trakai **šeštadienį** 'on Saturday'. Most of the names of the days of the week are composed of numerals and the word **dien/à, -òs** (4) 'day'. They are masculine, decline like **broľ/is, -io**, and belong to accent class (1):

pirmadienis	← pirmas	Monday
antradienis	← antras	Tuesday
trečiadienis	← trečias	Wednesday
ketvirtadienis	← ketvirtas	Thursday
penktadienis	← penktas	Friday
šeštadienis	← šeštas	Saturday
sekmadienis	← septiñtas!	Sunday

Only **sekmadienis** 'Sunday' is unlike the corresponding ordinal, **septiñtas**. If you can fix it in your head that the first day of the week is 'Monday', remembering them should be straightforward. Note that they

are not written with a capital letter, except, of course, when they come first in a sentence.

When you wish to say when someone comes or something happens, use the accusative, which always has the ending **-į**, e.g., **pirmadienį** 'on Monday', **trečiadienį** 'on Wednesday'.

The nominative plural

When the numerals from 'one' to 'nine' are used with the nominative, nouns have the following endings:

	Masculine				Feminine	
<i>Singular</i>	-as	-is	-ys	-us	-a	-ė
	namas	dviratis	traukinys	sūnus	ranka	gėlė
<i>Plural</i>	-ai	-iai	-iai	-ūs	-os	-ės
	namai	dviračiai	traukiniai	sūnūs	rankos	gėlės

Language points

Striking up a conversation

When they begin a conversation with someone they know, Lithuanians usually ask:

Kaip sėkasi? How are things?

Kaip gyveni? How are you?

Kaip gyvėnate?

This is the usual polite beginning to a not very formal and informal conversation. A usual reply to such an inquiry may be found among the following (the English equivalents are approximate, varying according to the actual question):

Puikiai. Splendid.

Labai gerai. Very well.

Gerai. Fine.

Neblogai. Not bad.

Šiaip sau. So-so.

Nelabai gerai. Not so well.

Blogai. Bad.
Labai blogai. Very bad.

Exercise 3b

Write out the appropriate form of the noun and the numerals in words:

- Lietuvoje yra 6 _____ (universitetas).
- Čia stovi 9 _____ (mergaitė).
- Kambaryje gyvena 3 _____ (draugas).
- Iš Vilniaus 11 _____ (autobusas) kasdien važiuoja į Kauną.
- Prie namo stovi 5 _____ (dviratis).
- Iki pašto yra 20 _____ (metras).
- Čia dirba 17 _____ (dėstytojas).

Vocabulary

stovėti, stóvi, stovėjo	to stand, be situated
kasdién	every day
nām/as, -o (4)	house
mètr/as, -o (2)	metre
dėstytoj/as, -o (1)	teacher, lecturer (fem. dėstytoj/a, -os (1))

Dialogue 3

Ką tu mėgsti daryti laisvalaikiu?

What do you like to do in your spare time?

Bilas važiuoja traukiniu su Aldona ir jos draugais

- ALDONA: Bilai, čia mano draugai — Lina ir Vytautas.
 BILL: Labai malonu. Jūs mėgstate laisvalaikiu keliauti?
 LINA: Aš mėgstu keliauti, o Vytautas mėgsta sėdėti namie, skaityti ir žiūrėti televizorių. Bet jis mane myli, todėl dažnai daro taip, kaip noriu aš. Tiesa?
 VYTAUTAS: Tu visada teisi, brangioji.
 ALDONA: O ką tu, Bilai, mėgsti daryti šeštadieniais?
 BILL: Šeštadieniais?
 ALDONA: Taip.

- BILL: Šeštadieniais aš mėgstu ilgai miegoti.
 ALDONA: O sekmadieniais?
 BILL: Sekmadieniais aš paprastai žvejoju, pirmadieniais važinėju dviračiu, antradieniais einu į baseiną, trečiadieniais žaidžiu futbolą, ketvirtadieniais groju gitara, penktadieniais klausausi muzikos, šeštadieniais nieko nedarau.
 ALDONA: Tikrai? Visada?
 BILL: Žinoma, išskyrus šį šeštadienį.

Bill is travelling by train with Aldona and her friends

- ALDONA: *Bill, here are my friends — Lina and Vytautas.*
 BILL: *Very pleased to meet you. Do you like travelling in your spare time?*
 LINA: *I like travelling, but Vytautas likes to sit at home, reading and watching television. But he loves me, and so he often does just as I want. Don't you?*
 VYTAUTAS: *You're always right, my dear.*
 ALDONA: *And what do you like to do, Bill, on Saturdays?*
 BILL: *On Saturdays?*
 ALDONA: *Yes.*
 BILL: *On Saturdays I like to sleep for a long time.*
 ALDONA: *And on Sundays?*
 BILL: *On Sundays I usually go fishing, on Mondays I go cycling, on Tuesdays I go to the swimming pool, on Wednesdays I play football, on Thursdays I play the guitar, on Fridays I listen to music, and on Saturdays I do nothing.*
 ALDONA: *Really? Always?*
 BILL: *Well, of course, except this Saturday.*

Vocabulary

laisvālaikiu	in one's free time (instr. of laisvālaik/is, -io (1))
keliāuti, keliāju, keliavo	travel
sėdėti, sėdi, sėdėjo	sit, be sitting (not 'to sit down')
namie	home ('to home' = namo)
žiūrėti, žiūri, žiūrėjo	look at, watch, see (a film), examine (a patient) (+ acc.; also with, for example, į + acc. 'look into, face/give onto', pro + acc. 'look through')

televizori/us, -aus (1)

manė

mylėti, myli, mylėjo

darýti, dāro, dārė

taip, kaip

tiesà

visadà

teis/ùs, -i (4)

brang/ùs, -i (3)

šeštādieniais

ilgai

miegóti, miėga, miegójo

paprastāi

žvejóti, žvejója, žvejójo

važinėti, važinėja, važinėjo

basein/as, -o (2)

žaisti, žaidžia, žaidė

fūtbol/as, -o (1)

gróti, grója, grójo

gitar/à, -(ār)os (2)

klausýtis, klaūsosi, klaūsėsi

niekas, nieko ne-

television

me (acc. of aš)

love, like

do

just as (lit. 'in such a way, how')
 don't you?, isn't it?, etc. (lit. 'truth', from
 ties/à, -òs (4); in such 'tags' one also
 encounters aĩ nè? 'is it not?' and aĩ nè
 tiesà? 'is it not the truth?'; compare
 Spanish ¿(no es) verdad?)

always

correct, right

dear (here **brangiòji** is the voc. fem.
 sing. of the long form of the adj.;
 just learn it as a set form; the masc.
 equivalent would be **brangùsis**)

on Saturdays (the instr. pl. is used here to
 convey sg. regularly happening
 at a certain time)

for a long time (the adv. from the
 adj. ilg/as, -à (3))

sleep

usually; simply (the adv. from the adj.
 pàprast/as, -à (3b) 'simple, ordinary')

fish, go fishing

go frequently/habitually (by some
 conveyance)

swimming pool

play (also žaisti; of a game, with the
 game in the acc.)

football

play (of a musical instrument, with the
 instrument in the instr.)

guitar

listen to (+ gen.; this is a reflexive verb,
 like mokyti, with the refl. particle
 -si/-s appended to the normal endings;
 more on reflexives later)

nothing, no-one (note the 'double
 negative'; the decl. of niekas is
 identical to that of kas)

tikrai

really (adv. from the adj. tikr/as, -à (4)
 'real, genuine')

išskýrus + acc.

except

Language points

How often? Kaip dažnai?

visadà	always
paprastāi	usually
dažnai	often
kaĩtais	sometimes
retāi	occasionally, seldom
niekadà	never

Unlike standard English, Lithuanians repeat negation, and in their sentences there can be several different negatives, none of them cancelling each other out, e.g., **Niekada niekas nedirba** 'No-one ever works'. With **niekada**, and with other negatives, you must use a negative verb.

Grammar

The basic forms of the verb

You will have noticed that for every Lithuanian verb but one, **būti** 'to be', we have given three forms. These are the three basic forms. They must be learnt, since it is from them that all the other forms of the verb are created. And the verb has many forms: tenses, moods, participles, etc. The three forms are the infinitive, the third person present, and the third person simple past. In quite a few verbs they are quite different from each other, e.g., **dūoti, dūoda, dāvė** 'to give'; **skristi, skreñda, skrìdo** 'to fly'. So these basic verbal forms, just like the irregular verbs of other languages, have to be learnt. However, don't see Lithuanian verbs as all 'irregular'; in fact, they aren't at all irregular, once you have learnt those three forms. From there on everything is highly regular, even the accentuation.

Exercise 3c

Fit the questions to the answers:

(a) Ar tu kalbi angliškai?	(1) Ne, tik automobiliu.
(b) Kuo tu važiuoji į darbą?	(2) Taip, ir smuiku.
(c) Ar tu mėgsti važiuoti dviračiu?	(3) Kaime, prie ežero.
(d) Ką tu mėgsti daryti sekmadieniais?	(4) Paprastai savaitgalio vakarais.
(e) Kur gyvena tavo tėvai?	(5) Ačiū, puikiai.
(f) Ar tu groji pianinu?	(6) Einu pėsčiomis.
(g) Kur tu dirbi?	(7) Eiti į kiną.
(h) Kaip tau sekasi?	(8) Taip, bet mano tėvai lietuviai.
(i) Ar tu esi iš Lenkijos?	(9) Ne, tik vokiškai ir prancūziškai.
(j) Ar tu dažnai žiūri televizorių?	(10) Vilniaus banke.

Vocabulary

automobilis, -io (2)	car
smuikas, -o (2)	violin
kaimas, -o (1)	village
ežeras, -o (3 ^b)	lake
pianinas, -o (2)	piano
kinas, -o (2)	cinema
tū	you (dat. of tu)

Exercise 3d

Insert the missing forms (the forms supplied are in bold):

atvažiuoti		žaisti		mylėti	
aš	aš	aš	aš	aš	aš
tu	tu	tu	tu darai	tu	tu mėgsti
jis	ji eina	jis	ji	jis	ji
mes	mes	mes	mes	mes	mes
jūs	jūs	jūs	jūs	jūs	jūs

Reading

Read the following travel agency advertisements. Which holiday or journey would you recommend to a friend who:

- likes nature
- doesn't like going by coach
- likes architectural monuments
- likes being on and in water

Tuos, kas mėgsta keliauti, kviečia kelionių agentūra SPARNAI Savaitgaliais kviečiame į Paryžių. Išvykstame iš Vilniaus penktadieniais vakare lėktuvu. Apžvalginė ekskursija po miestą: Eifelio bokštas, Lotynų kvartalas, Monmartras, naktinio Paryžiaus paslaptys...
Mūsų adresas: Vilnius, Ukmergės 25, tel.: 35 57 65

Organizuojame kelionės po Lietuvą!

- Šeštadieniais autobusu į Druskininkus, Dzūkijos miškus ir etnografinius kaimus.
- Šeštadieniais ir sekmadieniais traukiniu į Baltijos pajūrį: Nidą, Klaipėdą, Palangą.
- Mikroautobusu trijų dienų kelionę į Aukštaitijos nacionalinį parką, prie Rytų Lietuvos ežerų.
- Garlaiviu 5 dienų kelionę Nemunu nuo Druskininkų iki Klaipėdos. Laukiame jūsų!
Tel. 62 07 57 Subačiaus 2, 2001 Vilnius

Turistinių kelionių agentūra (Bernardinų 11, tel. 22 42 82)

KVIEČIA APLANKYTI

Italija — Romą, Veneciją, Florenciją; išvykstame autobusu iš Vilniaus, kelionės trukmė 10 dienų.

Izraelį — Jeruzalę, Nazaretą (biblijoje minimas vietas); išvykstame lėktuvu iš Kauno.

Anglija — Londoną; išvykstame autobusu iš Vilniaus.

Vocabulary

tuõs	them, those people (acc. pl. masc. of <i>tàs</i> , <i>tà</i> 'that')
keliõnių agentūr/à, -os (2) saváitgaliais	travel agent's for weekends (instr. pl. of <i>saváitgal/is</i> , -io (1) 'weekend')
lèktùv/as, -o (2)	aeroplane
apžvalgìn/is, -ė (2)	general, summary (adj.)
ekskùrsij/a, -os (1)	excursion
põ + acc.	through, around (here)
kvertāl/as, -o (2)	quarter, district
naktìn/is, -ė (2)	night (adj.)
Parýži/us, -aus (2)	Paris (gen. sing. here; <i>naktinio</i> agrees with it)
paslapt/is, -iės (3 ^b ; fem.)	secret (nom. pl. here)
músu	our(s) (indecl.)
ãdres/as, -o (3 ^b)	address
organizuoti, -uõja, -ãvo	organize
kelionès	journeys (acc. pl. of <i>keliõn/ė</i> , -ės (2))
mišk/as, -o (4)	forest
Báltij/a, -os (1)	Baltic
pajúr/is, -io (1)	seaboard, coast (from <i>júr/a</i> , -os (1) 'sea')
mikroautobùs/as, -o (2)	minicoach
rytū	east(ern) (gen. of <i>rytã</i> 'east', itself a pl.-only form related to <i>rýt/as</i> , -o (3) 'morning')
gãrlaiv/is, -io (1)	steamer, boat, ship
lãukti, lãukia, lãukė	wait for (+ gen.)
turistin/is, -ė (1)	tourist (adj.; derived from masc. <i>turist/as</i> , -o (2) and fem. <i>turist/ė</i> , -ės (2) 'tourist')
kviesti, kviẽčia, kviẽtė	invite (without the prefix <i>pa-</i> , thus indicating a general statement)
aplankýti, aplaũko, aplaũkė	visit
trukm/ė, -ė̃s (4)	duration
biblij/a, -os (1)	Bible

minim/as, -ã (3^b)

mentioned (here acc. pl. fem. of the pres.
pass. p.cple of the v. *minėti*, *mini*,
minėjo 'mention', agreeing with acc.
pl. fem. *vietàs*, from *viet/à*, -(iẽt)os
(2) 'place')

4 Kvietimas į svečius

Inviting someone to come on a visit

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to invite someone
- how to ask and talk about your family and professions
- how to talk about something which belongs to someone
- how to talk about having and not having, and about the object of affirmative and negative verbs
- the genitive and accusative cases of -uo type nouns
- the accusative plural
- how to talk about your house or apartment
- nouns indicating places
- names of professions
- how to describe something: the adjective

Now work on emphasizing the stressed syllable and, where the stressed vowel is long, on differentiating the so-called rising and falling accents. Also practise the consonants. Repeat, repeat, repeat. Don't shy away from talking to yourself. Again, use the introduction and the texts in this lesson.

Dialogue 1

Ar tu vedęs?

Are you married?

Aldonos draugai Lina ir Vytautas yra vyras ir žmona. Bilas kalbasi su Lina apie jų šeimą

LINA: Ar tu vedęs, Bilai?

BILL: Ne, žmonos dar neturiu. O jūs ar turite vaikų?

LINA: Turime, daug.

BILL: Daug? Kiek?

LINA: Net tris.

BILL: Ar tai daug?

LINA: Lietuvoje šeimos dažniausiai turi 2, o kartais tik vieną vaiką. O mes turime 2 sūnus ir dukterį.

BILL: Jūs turite namą ar butą?

LINA: Mes gyvename kartu su mano uošviais. Vytauto tėvai turi didelį namą prie Vilniaus. Netoli yra miškas, ežeras. Kviečiam pas mus į svečius kitą savaitgalį. Gerai?

BILL: Ačiū už kvietimą, man labai įdomu susipažinti su lietuvių šeima. Ar jūsų šeima didelė?

LINA: Mūsų name gyvena 10 žmonių: mes abu, Vytauto tėvai, brolis ir seneliai. Be to, senelis turi šunį, o močiutė katę.

BILL: O kur gyvena tavo tėvai? Ar jie gyvi?

LINA: Taip. Jie gyvena kaime. Mano tėvas ūkininkas. Aš dar turiu seserį. Ji taip pat ištekėjusi ir su savo šeima gyvena kaime. Jie visi kartu dirba. O tu, Bilai, ar turi brolių ar seserį?

BILL: Taip, turiu ir brolių, ir seserį. Mano brolis jau vedęs, tik vaikų dar neturi. O sesuo dar maža, gyvena kartu su tėvais.

Aldona's friends Lina and Vytautas are husband and wife. Bill talks to Lina about their family

LINA: *Are you married, Bill?*

BILL: *No, I don't have a wife. But you, do you have children?*

LINA: *Yes, lots.*

BILL: *Lots? How many?*

LINA: *Three!*

BILL: *Is that lots?*

LINA: *In Lithuania families most often have two, and sometimes only one child. But we have two sons and a daughter.*

BILL: *Do you have a house or a flat?*

LINA: *We live with my parents-in-law. Vytautas's parents have a large house near Vilnius. Nearby there's a wood and a lake. We invite you to visit us next weekend. OK?*

BILL: *Thanks for the invitation, it's very interesting for me to get to know a Lithuanian family. Is your family large?*

LINA: *In our house there live ten people: both of us, the children, Vytautas's parents, his brother, and his grandparents. Moreover, his grandfather has a dog, and his granny has a cat.*

BILL: *And where do your parents live? Are they alive?*

LINA: *Yes. They live in a village. My father is a farmer. I have a sister*

too. She is also married and lives in the village with her family. They all work together. And you, Bill, do you have a brother and sister?

BILL: *Yes, I have a brother and sister. My brother is already married, but doesn't have any children yet. And my sister is still little, she lives with my parents.*

Vocabulary

kvietim/as, -o (2)
ī svečiūs

vyr/as, -o (1)
žmon/ā, -ōs (3)
kalbētis, kalbasi, kalbėjosi
apiē + acc.
šeim/ā, -ōs (4)
vėd/ēs, -usio

vaik/as, -o (4)
tris
nēt
dažniausiai
tik
dukt/ė, -eṛs (3^b)
būt/as, -o (2)
kartū sū + instr.
uošv/is, -io (1)

didel/is, -ė (3)
priē + gen
pàs + acc.

invitation
stay (lit. 'to guests', but it's a set phrase used after verbs of motion or implying some movement, e.g. 'go, invite', and meaning 'stay'; if the v. does not imply movement one uses an appropriate v., say **būti**, with the loc. pl. **svečiuosė**; note the prep. **pàs + acc.**, used whether motion is involved or not)

man, husband
wife
talk to, converse with (**sū + instr.** 'with')
about, concerning
family
married (of a man; declined as a past pple of the v. **vėsti, vėda, vėde** 'lead')
child
three (acc. of **trīs** (4))
even, 'as many as' (here)
most often
only
daughter
flat, apartment
together with
father-in-law (pl. often, as here, = parents-in-law; fem. **uošv/ė, -ės**)
big, large
near
to/in [...] house, in the possession of

žmog/ūs, -aūs (4)

abù, fem. abì
senėl/is, -io (2)

be tō

močiūt/ė, -ės (2)
kat/ė, -ės (4)
gýv/as, -à (3)

káim/as, -o (1)
úkinink/as, -o (1)
ištekJ/usi, -usios (1)

sàvo

vis/as, -à (4)
ses/uō, -eṛs (3^b)
iṛ..., iṛ...
jaū
māž/as, -à (4)

person (irregular pl.: **žmion/ės, -iū** 'people')

both
grandfather (pl. often, as here, = grandparents; **senėl/ė, -ės** (2) 'grandmother')

moreover, in addition, also (lit. 'without that')

granny
cat

alive (believe it or not, this word is related to English 'quick', as hinted at by 'the quick and the dead')

village, countryside
farmer

married (of a woman; declined as a fem. past pple of the v. **ištekJėti, išteka, ištekJė** 'to flow/come out')

her (here; the poss. pron. used when reference is back to the subject of the sentence)

all
sister
both ..., and ...
already
small

Language points

How do you invite someone?

If you want to invite someone somewhere, use the formula Lina used when she invited Bill:

Kviēčiam (Kviečiū) pàs mūs We (I) invite you to our place
ī svečiūs.

and on the same pattern:

Kviēčiame (Kviečiū) ī We (I) invite' [you] to the
kina/koncèrta/teātra cinema/a concert/the theatre
Nórimė (Nóriu) pakviēsti ī ... We (I) want to invite [you] to ...

Note the truncated form of the first person plural: *kviėčiam*.

Vocabulary

koncert/as, -o (1) concert
teatr/as, -o (2) theatre

The family

mótin/a, -os (1), *mam/à, -òs* (4) mother, mum
tėv/as, -o (3), *tėt/is, -(ė)io* (2) father, dad
dukt/ė, -eřs (3^b), *dukr/à, -os* (2) daughter
sūn/ūs, -aūs (3) son
ses/uō, -eřs (3^b), *sės/ė, -ės* (2) sister, sis
bról/is, -io (1) brother
senėl/is, -io (2) grandfather
senėl/ė, -ės (2), *močiūt/ė, -ės* (2) grandmother, granny
anūk/as, -o (2) grandson
anūk/ė, -ės (2) granddaughter

vyr/as, -o (1) man, husband
žmon/à, -os (3) wife
úošv/is, -io (1) father-in-law
úošv/ė, -ės (1) mother-in-law
žėnt/as, -o (1) son-in-law
mart/ı, -(ė)iōs (4) daughter-in-law
dėd/ė, -ės (2) uncle
tet/à, -òs (4) aunt
sūnėn/as, -o (1) nephew
duktėrėči/a, -os (1) niece
pūsbrol/is -io (1) cousin (male)
pūsseser/ė, -ėsi (1) cousin (female)

When Lithuanians say that a man has a wife, they use the word *vėdėš* 'married'; but when they say the same thing of a woman, they use the word *iřtekėjusi*. One might also add the words *iřsiskyr/ęs, -usio, iřsiskyr/usi, -usios* (1) 'divorced' respectively of a man and a woman.

Grammar

Whose? Expressing possession with pronouns

In Lesson 1 you learned how to express possession using the genitive case. This construction, with the genitive case of the possessor coming first and sometimes functioning as a sort of indeclinable adjective, is very characteristic of Lithuanian. One might compare English 'John's book' and 'World Cup'.

In Lithuanian we express personal possession using pronouns:

<i>ař</i> → <i>màno</i>	<i>mes</i> → <i>mūsu</i>
<i>tu</i> → <i>tàvo</i>	<i>jūs</i> → <i>jūsu</i>
<i>jis</i> → <i>jō</i>	<i>jie</i> → <i>jū</i>
<i>ji</i> → <i>jōs</i>	<i>jos</i> → <i>jū</i>

There is one more pronoun, which English does not have, namely *savo*. It indicates possession by the subject of the sentence, e.g.:

Ař myliu savo motiną. I love my mother.
Tu myli savo motiną. You love your mother.
Ji myli savo motiną. She loves her (own) mother.

BUT:

Pasakykite savo vardą! Say your name!
Pasakykite jo vardą! Say his name!
Jis sako savo vardą. He says his (own) name.
Jis sako jo vardą. He says his (someone else's) name.

Having and not having something. The object of affirmative and negative verbs

Very many Lithuanian verbs are always used with the accusative case. Amongst those you are already familiar with are:

<i>turėti, tūri, turėjo</i>	<i>skaityti, skaityti, skaityti</i>
<i>mylėti, myli, mylėjo</i>	<i>žinoti, žino, žinojo</i>
<i>mėgti, mėgsta, mėgo</i>	<i>pasitikti, pasitiņka, pasitiņko</i>
<i>ruošti, ruošia, ruošė</i>	<i>palydėti, palydi, palydėjo</i>
<i>rašyti, rašo, rašė</i>	<i>duoti, duoda, davė</i>

When these verbs are used in the negative (the negative particle *ne-* is always written as one word with the verb), one must replace the accusative case of the object with the genitive case, e.g.:

Turiu namą → Neturiu namo	I have/don't have a house
Skaito knygą → Neskaito knygos	He/She reads/doesn't read a book
Myli brolių → Nemyli brolių	He/She likes/doesn't like his/her brother
Mėgstu kavą → Nemėgstu kavos	I like/don't like coffee

The genitive and accusative of -uo type nouns

You already know the genitive and accusative forms of almost all nouns. These are the most frequently occurring cases in Lithuanian. In Dialogue 1 of this lesson you encountered some accusative forms of a rare declension type, namely **dukterį, seserį, and šunį**. Nouns which have the ending **-uo** in the nominative singular, e.g., **šuo, sesuo, vanduo** 'water', belong to this declension type. There is one word with the nominative ending **-ė (duktė)**, which in the other cases is similar to the word **sesuo**. On the same pattern as **sesuo**, but with a different nominative singular form, is **duktė**. There are not many such nouns in Lithuanian, but some of them are very important to know. Here are examples of their genitive and accusative:

Nominative	vanduō (3 ^a)	duktė (3 ^b)	šuō (4)
Genitive	vandėnis	duktėnis	šūnis
Accusative	vandenį	dukterį	šunį

Most such words are masculine; only **sesuo** and **duktė** are feminine.

The accusative plural

In this lesson we have needed to use the accusative plural, such as in: **į svečius, turime du sūnus**. When this happens Lithuanian nouns have the following endings:

Masculine					Feminine	
Nominative						
-as	-is	-ys	-us	-uo	-a	-ė
namas	dviratis	traukinys	sūnus	akmuo	mašina	gatvė
Accusative						
-us	-ius	-ius	-us	-((e)n/er)is	-as	-es
namus	dviračius	traukinius	sūnus	akmenis	mašinas	gatves

Exercises 4a

Insert the appropriate form of **turėti** or **neturėti**:

- Aš žinau, kad tu _____ vieną vaiką.
- Mano brolis _____ mažą butą.
- Ar tu _____ brolių?
- Jis _____ šeimos.
- Jie _____ namo, bet turi butą.
- Ji _____ vyrą ir dvi dukteris.
- Aš taip pat _____ vyrą.
- Mes _____ šią knygą.
- Ar jūs _____ laikraščio?
- Viktorija _____ tris brolius.

(In the reference section check the declension of **šis, ši** 'this'.)

Exercise 4b

Create sentences on the following pattern:

Aš skaitau knygą. (laikraštis) Ji neturi šuns. (katė)
Aš neskaitau laikraščio. Ji turi katę.

- Jonas myli motiną. (Lina)
- Mes neturime buto. (namas)
- Jie turi sūnų. (duktė)
- Tu neturi draugo. (draugė)
- Aš neturiu brolio. (sesuo)
- Mano sesuo myli savo uošvį. (žentas)
- Ji neturi pusbrolio. (pusseserė)
- Mes skaitome knygas. (laikraštis)
- Vygantas neturi žmonos. (sesuo)
- Tėvas nemyli kačių. (šuo)
- Ar tu rašai straipsnį? (laiškas)

laikrašt/is, -(ė)io (1)	newspaper
straipsn/is, -io (1)	article

Now try the other permutations, to give yourself practice with all the accusative and genitive forms of the nouns.

Exercise 4c

Insert **mano, tavo, savo, jo, jos, mūsų, jūsų, jų** as appropriate in the following sentences:

- Monika ir _____ motina yra mokytojos.
- Žanas yra prancūzas, o _____ žmona italė.
- Povilai, ar _____ brolis inžinierius?
- Aš ir _____ sesuo esame studentai.
- Aš važiuoju į svečius pas _____ senelį.
- Jie turi 5 vaikus. _____ šeima yra didelė.
- Vaikai, ar _____ mama yra čia?
- Mes ir _____ tėvai gyvename Vilniuje.

(You should be able to guess the meanings of the new words in this exercise.)

Exercise 4d

Insert the missing words into the following dialogue:

- A: Pone ambasadoriau, ar _____ galite papasakoti apie _____ šeimą?
 B: Taip, žinoma.
 A: Ar didelė _____ šeima?
 B: Nelabai. Aš, _____ ir du vaikai.
 A: Ar jūsų _____ dideli?
 B: Taip. _____ jau vedęs, o duktė – studentė, dar _____.
 A: Ar jūs turite _____ ar _____?
 B: Taip, anūkę ir anūką.
 A: Ar jūsų žmona dirba?
 B: _____ profesija labai įdomi. _____ yra smuikininkė.

Vocabulary

inžiniēr/ius, -iaus (2)	engineer (fem. inžiniēr/ė, -ės (2))
pōn/as, -o (2)	gentleman, sir (voc. here; fem. pon/ià, -iōs (4) 'Mrs, madam, lady', panėl/ė, -ės (2) 'Miss, young lady')
ambasādor/ius, -iaus (1)	ambassador (voc. here; fem. ambasādor/ė, -ės (1))
smuikinink/as, -o (1)	violinist (fem. smuikinink/ė, -ės (1))
profēsij/a, -os (1)	profession

You should be able to recognize the other words.

Dialogue 2

Svečiuose

On a visit

Bilas yra svečiuose pas Liną ir Vytautą

- BILL: Koks didelis jūsų namas! Kiek čia kambarių?
 VYTAUTAS: Pirmame aukšte svetainė, valgomasis, mamos darbo kambarys ir virtuvė, antrame – keturi miegamieji ir vaikų kambarys, o palėpėje tėvo dirbtuvė. Mano tėvas dailininkas, tapytojas. Mama taip pat daugiausia dirba namie. Ji mokslininkė, istorikė.
 BILL: O ką daro tavo brolis? Dirba ar mokosi?
 VYTAUTAS: Dirba. Mes abu kaip ne savo tėvų vaikai. Brolis gydytojas, dirba ligoninėje, o aš esu matematikos mokytojas.
 BILL: Jūsų namas labai gražus. Toks didelis sodas ir kiemas, tiek daug gėlių.
 VYTAUTAS: Mama labai mėgsta gėles, o tėtis – sodą. Mūsų vaikai taip pat laimingi, kad gali čia gyventi. Jie nemėgsta miesto kaip ir mes. Čia grynas oras, puikus ežeras, ramu. Mums visiems čia labai gera.
 BILL: Žinoma, čia tikrai labai puiku.
 Bill is visiting Lina and Vytautas
 BILL: *What a big house you have! How many rooms are there in it?*

VYTAUTAS: *On the ground floor (lit. 'first floor') there's the sitting-room, the dining-room, mum's workroom and the kitchen, on the first (lit. 'the second') there are four bedrooms and the children's room, and in the cellar there's father's workroom. My father is an artist, a painter. Mum also works mostly at home. She's an academic, a historian.*

BILL: *And what does your brother do? Does he work or is he a student?*

VYTAUTAS: *He works. Neither of us has followed in our parents' footsteps (lit. 'as not our parents' children'). My brother is a doctor, he works in a hospital, and I'm a mathematics teacher.*

BILL: *Your house is very beautiful. Such a large garden and yard, so many flowers.*

VYTAUTAS: *My mum likes flowers very much, and my dad likes the garden. Our children are also happy that they can live here. Like us, they don't like the city. Here the air is pure and the lake is lovely; it's peaceful. We all feel very well here.*

BILL: *Indeed, here it's really very lovely.*

Vocabulary

svečiūosė

on a visit, to stay (the loc. pl. of *svėč/ias*, -io (4) 'guest', here used where there is no sense of motion — see *į svečius* in Dialogue 1)

aūkšt/as, -o (2)

floor, storey (note that British and American 'ground-floor' corresponds to Lithuanian 'first floor'; compare with *aukšt/as*, -à (3) 'high, tall')

svetaĩn/ė, -ės (2)

sitting-room, lounge

válgom/asis, -ojo (1)

dining-room (declines as a def. adj.)

dárbo kambar/ỹs, -io (3^b)

workroom, atelier (*dárb/as*, -o (3) 'work')

virtūv/ė, -ės (2)

kitchen

miegam/asis, -ojo (3^b)

bedroom (declines as a def. adj.)

vaikų kambar/ỹs, -io (3^b)

children's room, nursery

palėp/ė, -ės (1)

eaves, roof-space, 'attic'

dirbtūv/ė, -ės (2)

workroom, atelier

dailinink/as, -o (1)

artist (fem. *dailinink/ė*, -ės (1); *dail/ė*, -ės (4) 'art')

tapýtoj/as, -o (1)

painter (fem. *tapýtoj/a*, -os (1); derived from *tapýti*, *tāpo*, *tāpė*)

namĩe

at home (compare *namõ* 'to home, homewards')

mõkslinink/ė, -ės (1)

academic, scientist (woman; masc. *mõkslinink/as*, -o (1); from *mõksl/as*, -o (1) 'science, learning, education')

istõrik/ė, -ės (1)

historian (woman; masc. *istõrik/as*, -o (1))

kāip nė savo tėvų vaikāi

children who haven't followed in [our] parents' footsteps

ligõnin/ė, -ės (1)

hospital

matemātik/a, -os (1)

mathematics

graž/ūs, -ì (4)

beautiful

kiēm/as, -o (4)

yard

tiek daug

so much/many (+ gen. if appropriate)

laiming/as, -a (1)

happy, fortunate

kād

that (conj. joining phrases, e.g. 'you say that I'm ...')

kāip iĩ

just like

grýn/as, -à (3)

pure, clean

õr/as, -o (3)

air, weather

ram/ūs, -ì (4)

peaceful (here the 'it is ...' form)

žinoma

of course (here with a nuance of agreement with what has been said)

tikraĩ

indeed, really

puik/ūs, -ì (4)

lovely, fine (here the 'it is ...' form)

Language points

The house and the apartment

The singular and plural of **namas** can express different things:

namas	house, building
namai	(a) houses, e.g. daug namų 'many houses'
	(b) home

Other words relating to the house include (the genitive forms are given of those which have not already been encountered):

butas	apartment, flat
kambarys	room
vaikų kambarys	children's room, nursery
darbo kambarys	workroom, atelier
svetainė	lounge, sitting-room
tualet/as, -o (2)	lavatory, toilet, WC
virtuvė	kitchen
valgomasis	dining-room
miegamasis	bedroom
von/ià, -iõs (4)	bathroom
prieškambar/is, -io (1)	lobby, vestibule

Nouns indicating places

In Dialogue 2 you met the words **dirbtuvė** and **virtuvė**, with the suffix **-tuvė**. Both of these words indicate a place, respectively a place where one works and a place where one cooks. This is the typical way of expressing place in Lithuanian, though we also find the following other suffixes indicating places (from now on declension and accentuation information is on the whole given only where not previously given):

-ykl/à, -(ỹkl)os (2)	-in/ė, -ės
mokykla school	kavin/ė, -ės (2) café
skaitykla reading room	ligoninė hospital
valgykla refectory	váistin/ė, -ės (1) chemist's (or vaĩstinė (1))

-um/a, -os

sausum/à, -õs (3^b)	continent, dry land
lygum/à, -õs (3^a)	plain
dykum/à, -õs (3^b)	desert

Those in the first column are derived from the simple past tense stem of verbs, here the verbs **mokytis**, **skaityti**, **valgyti**, those in the second column from nouns, namely **kava**, **ligonis**, **vaistas**, and those in the third column from adjectives, namely **saũs/as, -à (4)**, **lyg/us, -i (3)**, and **dỹk/as, -a (4)**. You should be able to guess most of them, but, just in case, here is the least obvious one: **váist/as, -o (1)** or **váist/as, -o (4)** 'medicine'; and **lygus**, together with **su + instr.**, also means 'equal to ...'.

Names given to people according to their professions

In addition to creating words expressing place, suffixes can also be used to create words with other general meanings. They are quite often used to create words denoting professions. The most popular models for creating such words use the following suffixes (all accent class (1)):

-toj/as, -o	-ėj/as, -o
mokytojas teacher	virėjas cook
gydytojas doctor	pardavėjas salesman
vairuotojas driver	siuvėjas tailor
-inink/as, -o	
dailininkas artist	
mokslininkas academic, scientist	
ūkininkas farmer	

The feminine forms of the above suffixes are **-oja**, **-ėja**, and **-ininkė**. Those in the first two columns are derived from the verbs **mokyti** – **móko** – **mókė** (+ acc. of whom taught and gen. of what taught), **gýdyti** – **gýdo** – **gýdė** (+ acc. of whom cured and **nuõ** + gen. of what from), **vairuoti** – **vairuoja** – **vairavo** (+ instr. of what driven), **virtti** – **vérda** – **vírė** (trans. and intrans.), **parduoti** – **parduoda** – **pařdavė** (from the infinitive and from the simple past tense stem respectively), **siũti** – **siũva** – **siũvo** (from the stem **siuv-**), and those in the third column from the nouns **dailė**, **mokslas**, and **ũk/is, -io (1)** 'farm'. You should be able to guess their meanings (or even have noticed certain of them earlier in the lesson).

Grammar

Adjectives

You already know several Lithuanian adjectives. In Lithuanian they have masculine and feminine forms, in order to agree with the nouns they qualify. In fact, they have to agree in case and number as well as gender.

Lithuanian adjectives are of three types, reflected in the following endings:

-as, -a

naujas, nauja new
 geras, gera good
 laimingas, laiminga happy

-is, -ė

medinis, medinė (2) wooden
 auksinis, auksinė (2) gold(en)
 stiklinis, stiklinė (2) glass

Adjectives in **-as, -us** can have a third form with the endings **-a** and **-u**: **gėra, nauja, and gražū, malonū** (note that the stress is that of the masculine form without the **-s**). These forms are not used to describe something, but to define a general situation, as in Dialogue 2: **čia labai gera** 'here it's very good', **puiku** 'it's lovely', where 'it' does not refer to anything specific.

Exercises 4e

Find the pairs:

(a) ramus	ištekėjusi
(b) teta	svetainė
(c) jis	šaltas
(d) šiltas	mažas
(e) šuo	anūkas
(f) didelis	dėdė
(g) mūsų	ketvirtadienis
(h) senelis	ji
(i) sausas	katė
(j) žentas	ligonis
(k) gydytojas	šlapias
(l) vedęs	triukšmingas
(m) trečiadienis	jūsų
(n) miegamasis	marti

šlāp/ias, -iā (4)	wet
triukšming/as, -a (1)	noisy

-us, -i

gražus, graži beautiful
 puikus, puiki lovely, fine
 malonus, maloni pleasant

Exercise 4f

Insert the following words into the appropriate sentences below:

turi	svetainėje
didelė	vairuotojas
valgykloje	kambariai
šviesus	pusseserės
mokytojai	neturi
anūką	pusbrolis
sūrus	šaltas

- (a) _____ dirba mokykloje.
 (b) Jis nemėgsta valgyti _____.
 (c) Mano dėdė _____ vaikų.
 (d) Viktoro tėvas yra _____.
 (e) Mūsų bute yra 4 _____.
 (f) Ji _____ virtuvę, miegamąjį ir svetainę.
 (g) Brolio dirbtuvė yra labai _____.
 (h) Aš neturiu _____.
 (i) Močiutė myli savo _____.
 (j) Jūros vanduo _____.
 (k) Šiandien _____ oras.
 (l) Jos _____ perka naują butą.
 (m) Ji mėgsta būti _____.
 (n) Jo darbo kambarys yra didelis ir _____.

švies/ūs, -i (4)	light (luminosity)
sūr/ūs, -i (3)	salt(y) (adj.)

Reading 1

From the following list of 29 sentences create two, or more, stories about Gražina and Nataša. Try in the first place to create coherent stories; you might find it amusing to come back to this later to create nonsense ones.

- 1 Jos vardas yra Gražina.
- 2 Nataša yra jauna ir graži.
- 3 Jos vardas nėra lietuviškas.
- 4 Jos abu tėvai yra lietuviai.

- 5 Ji yra nelabai jauna.
- 6 Ji yra ruse.
- 7 Ji yra iš Amerikos, bet dabar gyvena Lietuvoje.
- 8 Ji jau daug metų gyvena Vilniuje.
- 9 Ji kalba ne tik lietuviškai ir angliškai, bet dar ir prancūziškai.
- 10 Nataša yra gydytoja.
- 11 Ji yra vertėja, dirba ambasadoje.
- 12 Ji ištekėjusi.
- 13 Nataša yra išsiskyrusi, vaikų neturi.
- 14 Ji turi vyrą ir keturis vaikus.
- 15 Jos tėvai gyvena prie Maskvos.
- 16 Jos vaikai jau dideli.
- 17 Jie turi savo šeimas.
- 18 Su ligoniais ji gali kalbėti lietuviškai ir rusiškai.
- 19 Ji jau turi anūką ir anūkę.
- 20 Čikagoje ji turi namą, kuriame dabar gyvena jos tėvai.
- 21 Ligoninė yra užmiestyje.
- 22 Lietuvoje ji gyvena mažame bute.
- 23 Jos butas tik dviejų kambarių.
- 24 Į darbą ji paprastai važiuoja autobusu.
- 25 Kartais ją nuveža draugas automobiliu.
- 26 Gražina gyvena miesto centre.
- 27 Į ambasadą ji paprastai eina pėsčiomis.
- 28 Ji turi trijų kambarių butą naujame rajone.
- 29 Jos bute yra svetainė, darbo kambarys, miegamasis, virtuvė, vonia ir prieškambaris.

Vocabulary

jáun/as, -á (3)	young
mēt/ai, -ų (2)	year(s) (pl.-only n. in this meaning)
nė tik ..., bėt dár ir ...	not only ..., but also ...
vertėj/a, -os (1)	translator, interpreter (fem.; masc. vertėj/as, -o (1); from the verb veřti , veřčia, veřtė 'to translate (iš + gen. 'from', į + acc. 'into)'; also verřim/as, -o (2) 'translation')
Maskv/á, -ós (4)	Moscow
Čikag/á, -(á)gos (2)	Chicago

kur/is, -i (4)

who, which (in rel. clauses; see the reference section or Lesson 11 for its decl.; the form here is the loc. sing. masc., using the appropriate case for its clause and referring to its antecedent **namą**)

ūžmiest/is, -(ė)io (1)

outskirts (not in the town)

mažamė

small (loc. sing. masc. of **mažas** 'small', agreeing with **bute**)

dviejū

two (gen.)

nuvėžti, nuveža, nuveže

take someone (somewhere) by some means of transport

trijų

three (gen.; here used with **kambarių** as an 'adj.', namely 'three-roomed flat')

naujamė

new (loc. sing. masc. of **naujas** 'new', agreeing with **rajone**)

rajón/as, -o (2)

district

Reading 2

Read the following advertisements. Match sellers and buyers, and explain why some match and others don't.

Parduoda

a Parduodu 4 kambarių butą miesto centre. Šalia yra garažas. Vilnius, tel. 65 00 29.

b Skubiai parduodu 1 kambario butą naujame rajone 1 aukšte. Tel. 64 70 58

c Parduodamas mūrinis dviejų aukštų 4 kambarių namas (yra rūšys, du garažai) prie miško ir ežero. Yra didelis sodas, daržas. Tel. (8-256) 44190

Perka

a Perku nedidelį butą netoli centro. Tel. 22 45 78.

b Perkame namą gražioje vietoje su sodu ir garažu. Tel. 48 68 24

c Perku nebrangų namą, gali būti užmiestyje. Tel. 56 34 76

BIBLIOTEKA GENERALI

d Parduodame gerą 3 kambarių butą prie Vingio parko. Tel. 61 35 47

e Parduodamas 2 kambarių butas su telefonu Vilniaus priemiestyje. Yra daržas. Tel. 57 41 86

f Parduodu nedidelį mūrinį namą netoli centro. Yra 3 kambariai, virtuvė, rūšys. Garažo nėra. Skambinti tel. 74 59 68

g Parduodu 1 kambario butą mediniame 2 aukštų name senamiestyje. Yra didelė virtuvė, telefonas, garažas. Tel. 62 65 28

h Parduodu medinį 5 kambarių namą netoli Vilniaus. Skambinti tel. 44 58 76

d Perku 3-4 kambarių butą ramioje vietoje. Skambinti tel. 67 55 23

e Perku namą su garažu miesto centre. Tel. 44 55 97

f Perku naują 1 kambario butą. Gali būti be telefono. Tel. 72 56 49

g Perku 2 kambarių butą Vilniuje arba prie Vilniaus. Pageidautina su telefonu. Tel. 45 67 21

h Perku 4 kambarių butą. Gali būti ir naujame rajone. Tel. 22 36 11

Vocabulary

šalia

garāž/as, -o (2)

pirkti, peška, pirkto

nedidel/is, -ė (3)

netoli + gen.

skubiai

parduoti, parduoda, paėdavė

gražiojė

sōd/as, -o (2)

mūrin/is, -ė (1)

rūs/ys, -io (4)

nearby (also used with the gen. as a prep.)

garage

buy

small, not large

near

in a hurry, hurriedly (adv. from skub/ūs, -i (4) 'hurried, urgent')

sell (the form parduodamas conveys 'X to be sold' here)

beautiful, nice (loc. sing. fem. form of adj. gražus 'beautiful', agreeing with vietojė)

garden (see dařžas below)

stone (adj.)

cellar

dař/as, -o (4)
nebrang/ūs, -i (3)

Vingio pārk/as, -o (1)

ramiojė

priemiest/is, -(ė)io (1)

senāmiest/is, -(ė)io (1)

pageidāutina

garden, kitchen garden (compare sōdas) cheap, not expensive ('cheap' is pig/ūs, -i (4); expensive you can guess!)

Vingis Park (in Vilnius; from ving/is, -io 'bend')

peaceful, quiet (loc. sing. fem. of the adj. ramūs, agreeing with vietojė)

suburb

Old Town, Old City (district of Vilnius) desirably, preferably (the 'it is ...' form of a special pcp, conveying 'to be X-ed' from the v. pageidāuti, pageidāuja, pageidāvo 'desire (+ gen.)')

5 Svečiuose

On a visit

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to talk about a room and furniture
- how to talk about colours
- how to ask for information
- the plural of adjectives
- expressions of *place* using prepositions and adverbs
- demonstrative pronouns
- more numerals
- the genitive and accusative cases of personal pronouns
- how to have a conversation about future events
- adverbs in *-ai*
- how to talk about money

Now work on the hard and soft consonants. Don't overdo the soft consonants, as they will tend to come of themselves, but in particular do pay attention to them before long *e* and *ę*. Also work on the groups of consonants. Refer back to the introduction, and use the texts here.

Dialogue 1

Kieno čia kambarys?

Whose room is this?

Bilas dar svečiuojasi pas Vytautą ir Liną, apžiūrinėja namą, kalbasi su Linos ir Vytauto sūnumi

BILL: Kieno čia kambarys?

TADAS: Čia mūsų: mano, brolio, ir sesers. Tai vaikų kambarys.

BILL: Ar galima man pažiūrėti?

TADAS: Taip, žinoma. Štai čia, prie sienos, sesers lova, o ta dviaukštė prie lango — mano ir brolio.

BILL: Kur tu miegi? Viršuje ar apačioje?

TADAS: Mes abu norime miegoti viršuje. Šį mėnesį aš miegu apačioj, o brolis virš manęs, o kitą mėnesį — atvirkščiai.

BILL: Ką dar gali man parodyti?

TADAS: Šitas stalas yra mano ir brolio, o anas už lovos — sesers Birutės. Spintoje mūsų visų trijų drabužiai, o kampe mano ir brolio žaislai. Birutės lėlės yra palėpėje, ten ji turi mažą žaidimų kambariuką prie senelio dirbtuvės.

BILL: O kieno čia lentynos?

TADAS: Mes kiekvienas turime savo. Mano — žalia, brolio mėlyna, o Birutės raudona.

BILL: Ar tu mėgsti žalią spalvą?

TADAS: Taip, mano ir kėdė žalia, pažiūrėkit.

BILL: Labai graži kėdė. O kitos kėdės?

TADAS: Šita brolio — jo visi daiktai mėlyni, o ta raudona tarp spintos ir sofos — sesers.

BILL: O kokios spalvos jūsų namas? Aš nebeprišimenu.

TADAS: Geltonas, kaip ir kitų kaimynų.

BILL: O kas čia?

TADAS: Čia mūsų paveikslai. Mes visi trys mėgstame piešti kartu su seneliu. Visada pakabiname ant sienų naujus, o senus sudedame į šią lentyną. Gal norite pažiūrėti?

BILL: Taip, labai įdomu. O! Kokie gražūs paveikslai!

Bill is still staying with Vytautas and Lina, he looks around their house, and talks with Lina and Vytautas's son

BILL: *Whose room is this?*

TADAS: *It's ours: mine, my brother's and my sister's. It's the children's room.*

BILL: *May I have a look?*

TADAS: *Yes, of course. Over here, by the wall, is my sister's bed, and that bunk bed by the window is mine and my brother's.*

BILL: *Where do you sleep? On the top or the bottom?*

TADAS: *We both like to sleep on the top. This month I'm sleeping on the bottom, and my brother above me, but next month the other way round.*

BILL: *What else can you show me?*

TADAS: *This table is mine and my brother's, and that one over there*

by the bed is our sister Birutė's. In the wardrobe are the clothes of all three of us, and in the corner mine and my brother's toys. Birutė's dolls are in the attic, where she has a little playroom near grandfather's workshop.

BILL: And whose shelves are these?

TADAS: We each have our own. Mine is green, my brother's is blue, and Birutė's is red.

BILL: Do you like the colour green?

TADAS: Yes, my chair is green too, look.

BILL: That's a really beautiful chair. And the other chairs?

TADAS: This one is my brother's — all his things are blue, and that red one between the wardrobe and the sofa is my sister's.

BILL: And what colour is your house? I can't remember.

TADAS: Yellow, like our (other) neighbours.

BILL: And what are those?

TADAS: Those are our drawings. All three of us like to draw with grandfather. We always hang the new ones up on the walls, and put the old ones away on this shelf. Do you want to have a look?

BILL: Yes, that'd be very interesting. Oh! What beautiful drawings!

Vocabulary

kienõ	whose (indecl.)
sveč/iuotis, -iuojasi, -iāvosi	be staying (pàs + acc. 'with s.o.')
apžiūr/inėti, -inėja, -inėjo	look around (+ acc.)
kalbėtis, kalbasi, kalbėjosi	talk to/with (sù + instr. 'with s.o.')
pažiūrėti, pažiūri, pažiūrėjo	take a look
sien/a, -os (1)	wall
lòv/a, -os (1)	bed
dviaūkšt/ė, -ės (2)	bunk bed (lit. 'two-storey (bed)')
láng/as, -o (3)	window
viršujė, adv.	on (the) top, above (loc. sing. of virš/ūs, -aūs (4) 'top')
apačiojė, adv.	on the bottom, below (loc. sing. of apač/ià, -iõs (3b) 'bottom')
virš + gen., prep.	above
atvirkščiai, adv.	the other way round, the wrong way round
an/às, -à	that (over there)

spint/a, -os (1)	cupboard, wardrobe
drabūž/iai, -ių, (2; pl.)	clothes (sing. drabūž/is, -io (2) 'item of clothing')
kaĩp/as, -o (4)	corner
žaisl/as, -o (4)	toy
lėl/ė, -ės (4)	doll
žaidim/as, -o (1)	game
kambariūk/as, -o (2)	room (dim.)
lentyn/a, -os (1)	shelf
kiekvien/as, -à (3)	each, every
spalv/à, -os (4)	colour
taĩp + gen.	between
prisimiñti, prisimena, prisiminė	remember (+ acc.) (see the form with the infix -be- as providing a fixed expression)
kaimyn/as, -o (1)	neighbour (fem. kaimyn/ė, -ės (1))
pavėiksl/as, -o (1)	drawing, picture
piešti, piešia, piešė	draw, paint
pakabinti, pakabina, pakabino	hang (+ acc. + ant + gen. 'sg on sg')
sudėti, sudeda, sudėjo	put away, tidy away

Language points

The room, furniture, and colours

Kambarys *The room*

siena	wall
langas	window
lùb/os, -ũ (4)	ceiling
grind/ys, -ũ (4)	floor (pl.-only n.; fem.)

Baldai, -ų (2) *Furniture*

stāl/as, -o (4)	table
lova	bed
spinta	cupboard
spintėl/ė, -ės (2)	cupboard
lentyna	shelf
kėd/ė, -ės (4)	chair

sof/à, sòfos (2) sofa

Spalvos Colours

bált/as, -à (3)	white
júod/as, -à (3)	black
raudón/as, -a (1)	red
žāl/ias, -ià (4)	green
mėlyn/as, -a (1, 3 ^a)	blue
geltón/as, -a (1)	yellow
rūd/as, -à (4)	brown
pilk/as, -à (3)	grey

Questions asking for information

You already know how to ask a question in Lithuanian. That was quite straightforward. The question is indicated by the word **ar** or **gal** placed at or near the beginning of the sentence, with a question intonation, i.e. a raising of the tone, at the end of the sentence.

In Dialogue 1 of this lesson we also had questions of various other sorts:

Kieno čia kambarys?	Whose room is this?
Kur tu miegi?	Where do you sleep?
Ką gali man parodyti?	What can you show me?
Kas čia yra?	What's that?
Kokios spalvos?	What colour [...]?

So, there are various ways of eliciting information: about the subject, the object, place, colour, and belonging. If we want to ask about the time, we ask *kada?*, e.g. *Kada atvažiuoja traukinys?* 'When does the train arrive?' Where a quantity is in question, we can ask *kiek?* 'How much? How many?' And if we want to ask about some quality or characteristic, we ask *koks?* 'What sort of ...?' (for this word we have to make changes for case, gender and number).

Grammar

The plural of adjectives

Lithuanian adjectives have different forms from nouns. The nominative

plural of adjectives has the following endings:

<i>Singular</i>	-as	-a	-us	-i	-is	-ė
	baltas	balta	gražus	graži	medinis	medinė
<i>Plural</i>	-i	-os	-ūs	-ios	-iai	-ės
	balti	baltos	gražūs	gražios	mediniai	medinės

The adjective **didelis** is somewhat different; its nominative singular is similar to that of other adjectives in **-is**, but the other cases, including the nominative plural, are like those of adjectives in **-as**: **didelis** → **dideli**.

Expressing place using prepositions and adverbs

You already know many of the ways in which place is expressed in Lithuanian: using the locative and the instrumental cases, the prepositions **iš** and **į**, and words with suffixes indicating place.

In Dialogue 1 there are some other words indicating place, such as the adverbs **čia** 'here' and **ten** 'there'. Various spacial relations are conveyed by the following prepositions: **ant** 'on', **prie** 'by, near', **šalia** 'near, beside', **tarp** 'between', and **už** 'behind, outside'. They are all used with the genitive case.

Demonstrative pronouns

To indicate something nearby one uses the pronoun **šitas, šita** (1 or 4; **šitą**) 'this (near me)', for something further away there is **tàs, tà** 'that (near you)', and for something even further away there is **anàs, anà** 'that (over there)'. See the reference section for their declension.

Exercises 5a

Write out the following sentences as questions in which you seek to elicit an answer to the underlined word, e.g.:

Ten brolio namas.
Kieno ten namas?

- Mano draugas turi didelį butą.
- Čia yra penki kambariai.
- jis labiausiai mėgsta svetainę.

- (d) Svetainėje yra daug paveikslų.
 (e) Svetainės sienos yra baltos.
 (f) Vidury kambario yra didelis apvalus stalas.
 (g) Kampe stovi televizorius.
 (h) Ant grindų yra gražus margas kilimas.
 (i) Prie lango ir ant palangės daug gėlių.
 (j) Draugo miegamasis yra mažas.
 (k) Čia yra tik lova, spinta ir veidrodis.
 (l) Savaitgaliais draugas mėgsta būti namie.

Vocabulary

labiausiai, adv.	most (of all)
vidurį + gen.	in the middle of
apvalūs, -i (4)	round
margas, -a (3)	many-coloured
kilimas, -o (1)	carpet
palangė, -ės (1)	window-sill
veidrodis, -(dž)io (1)	mirror

Exercise 5b

Qualify each of the following words with three or more adjectives, e.g.:

namai — gražūs, dideli, balti

langai	dėdė
kėdė	tėvai
lubos	šaldytuvas
statybininkas	virtuvė
butas	spintos
lova	lentyna
durys	policininkas

Vocabulary

statybininkas, -o (1)	builder (fem. statybininkė, -ės (1); from statyti, stāto, stātė 'build')
šaldytuvas, -o (2)	refrigerator, icebox

policininkas, -o (1)

policeman

Exercise 5c

Insert the following words into appropriate places in the text below:

teta	prie	ten	name
parko	tarp	ramu	kambariai
gera	geras	raudonos	puikios
jos	baltos	gražūs	geltonos

_____ parko yra daug gražių namų. Čia gyventi _____ ir _____. Namai _____, nėra triukšmo, _____ oras. Viename _____ gyvena mūsų _____ Julė. _____ namas visai mažas, čia yra tik trys _____. _____ jos namo ir _____ yra gražūs gėlynas. Čia žydi _____ gėlės: _____ ir _____. Julė labai mėgsta _____ būti.

Dialogue 2

Kiek kainuoja autobuso bilietas?

How much does a bus ticket cost?

Bilas atsisveikina su šeimininkais ir vaikais, ruošiasi važiuoti namo

- BILL:** Ačiū už viską. Buvo labai malonu. Iki pasimatymo, vaikai.
VYTAUTAS: Aš tave palydėsiu iki stotelės, Bilai. Lina, ar tu eisi kartu?
LINA: Taip taip, palaukit manęs.
BILL: Ar iš čia daug autobusų į Vilnių?
VYTAUTAS: Vakare nelabai, bet rytą, dieną, kai reikia važiuoti į darbą, autobusai važiuoja gana dažnai.
BILL: Ar ilgai reikia važiuoti?
VYTAUTAS: Maždaug apie 20 minučių. Jei nori, gali išlipti prie troleibusų žiedo, iš ten greitai parvažiuosi namo, nereikės važiuoti per visą miestą.
BILL: Ar brangiai kainuoja bilietas?
VYTAUTAS: Šešiasdešimt centų iki žiedo, šešiasdešimt penki iki stoties. Aš manau, nelabai brangiai. Lina, paskubėk, Bilas pavėluos į paskutinį autobusą ir reikės važiuoti taksi.
LINA: Jau ateinu.

Bill says goodbye to his hosts and their children, and prepares to go home

BILL: *Thanks for everything. It was very pleasant. Goodbye, children.*

VYTAUTAS: *I'll accompany you to the stop, Bill. Lina, will you come along?*

LINA: *Yes, yes, wait for me.*

BILL: *Are there many buses from here to Vilnius?*

VYTAUTAS: *In the evening not many, but in the morning and afternoon, when it's necessary to go to work, the buses are quite frequent.*

BILL: *Is it a long journey?*

VYTAUTAS: *Round about 20 minutes. If you want, you can get out at the 'trolleybus ring'; from there you will get home quickly and won't have to go through the whole town.*

BILL: *Are tickets expensive?*

VYTAUTAS: *Sixty cents to the ring, sixty-five to the station. I don't think that that is very expensive. Lina, hurry up, Bill will be late for the last bus and will have to go by taxi.*

LINA: *I'm coming.*

Vocabulary

ruoštis, ruošiasi, ruošėsi	get ready
paláukti, paláukia, paláuké	wait (+ gen. 'for')
kaĩ, conj.	when
ganà	quite, very
maždaũg, adv.	approximately, 'more or less'
apiẽ + gen., prep.	about
išlįpti, išlipa, išlįpo	get out/off (+ iš + gen.; įlįpti, įlipa, įlįpo + į + acc. 'to get on, climb (up/into)')
troleibūs/as, -o (2)	trolleybus
žied/as, -o	ring
parvaži/uoti, -uoja, -āvo namō	get home
per + acc., prep.	through, across
kainuoti, kainuoja, kaināvo	cost
manyti, māno, mānė	think, intend
paskubėti, paskuba, paskubėjo	hurry
pavėluoti, pavėluoja, pavėlāvo	be late (i + acc. 'for')
paskutin/is, -ė (2)	last

Grammar

Numerals

20 dvidešimt	30 trisdešimt	40 keturiasdešimt
21 dvidešimt vienas	34 trisdešimt keturi	50 penkiasdešimt
22 dvidešimt du	35 trisdešimt penki	60 šešiasdešimt
23 dvidešimt trys	36 trisdešimt šeši	70 septyniasdešimt
24 dvidešimt keturi	37 trisdešimt septyni	80 aštuoniasdešimt
25 dvidešimt penki	38 trisdešimt aštuoni	90 devyniasdešimt
26 dvidešimt šeši	39 trisdešimt devyni	100 šimt/as, -o (4)

All the tens and hundreds are always used with the genitive plural of nouns, e.g.,

20 studentų 30 namų 40 stalų

The other numerals agree with the counted noun in case and gender, e.g.: *dvi mergaitės, du berniukai, septyni kambariai, septynios pusseserės*. One usually uses the plural, except for those occasions when the numeral includes the component *vienas, viena*. Here, in Lithuanian (which is different from English!) one must use the singular: *dvidešimt vienas berniukas, keturiasdešimt vienas litas, septyniasdešimt viena knyga*.

The genitive and accusative of personal pronouns

You now know the genitive and accusative of most words. In Dialogue 2 we also had the same case forms of various pronouns: *manęs, tavę*. Here are the genitive and accusative forms of the personal pronouns:

	Genitive	Accusative
aš	→ manęs	→ manė
tu	→ tavęs	→ tavė
jis	→ jō	→ jį
ji	→ jōs	→ ją
mes	→ mūsų	→ mūs
jūs	→ jūsų	→ jūs
jie	→ jų	→ juos
jos	→ jų	→ jas

The future tense

Dialogue 2 contained reference to future events and actions. The future tense of Lithuanian has its own formant or indicator, the suffix *-s-*, which is joined to the infinitive once the ending *-ti* has been removed. Then the personal endings are added as appropriate:

aš	eiti	+	-s-	+	-iu	=	eisiu
tu	eiti	+	-s-	+	-i	=	eisi
jis, ji	eiti	+	-s-	+	-Ø	=	eis
mes	eiti	+	-s-	+	-ime	=	eisime
jūs	eiti	+	-s-	+	-ite	=	eisite
jie, jos	eiti	+	-s-	+	-Ø	=	eis

Adverbs in -ai

We often need to accompany the verb with some reference to how the action or event was realized. It is very easy to form such words from adjectives, namely by removing their ending and replacing it with:

- ai for adjectives in -as
- iai for adjectives in -us

For example:

geras	→	gerai	puikus	→	puikiai
greit/as, -à (4)	→	greitai	įdomūs	→	įdomiai
lėt/as, -à (4)	→	lėtai	gražūs	→	gražiai

Language points

Money – pinigai

The Lithuanian currency is the *lit/as*, -o (2) 'lit', made up of 100 *cent/as*, -o (2; *centai*) 'cent', which are abbreviated as 'Lt' and 'ct'. With numerals these currency names are used just like other words: from 1 to 9 they agree in case, number, and gender (*trys litai, penki centai*), while from 11 to 19, and with the tens and hundreds, the numerals govern the genitive plural (*penkiolika litų, keturiasdešimt centų, du šimtai litų*).

Reading

Read the following advertisement. What is cheapest, and what dearest? Write out the prices of items in words.

Baldų parduotuvė **PUŠIS** parduoda lietuviškus ir itališkus baldus

Virtuvės baldai:	kaina:	Svetainės baldai:	kaina:
stalas	248 Lt	sofa	899 Lt
kėdė	49 Lt	sekcija	2 409 Lt
spintelė	305 Lt	fotelis	299 Lt
spintelė su kriaukle	428 Lt	staliukas	306 Lt
lentyna	68 Lt	6 kėdės	378 Lt

Darbo kambario baldai: kaina:	Kitos prekės:	kaina:
rašomasis stalas	419 Lt	šaldytuvas "Snaigė-3" 979 Lt
darbo kėdė	119 Lt	šaldiklis "Snaigė-12" 1 119 Lt
knygų spinta	988 Lt	šaldiklis "Snaigė-14" 1 239 Lt
lentyna knygoms	67 Lt	elektrinė plytelė 1 568 Lt

Vocabulary

kriaukl/ė, -ės (4)	wash-basin
sėkcij/a, -os (1)	wallstand
fotel/is, -io (1)	armchair
staliuk/as, -o (2)	table (dim.)
prėk/ė, -ės (2)	item, piece of good (often pl. 'goods')
šaldykl/is, -io (2)	freezer
elektrin/ė, -ės plytėl/ė, -ės (2)	electric cooker (elektrin/is, -ė (2))

Reading 2

Read the following letter, which Robertas has written to his wife Marija. Find the mistakes and correct them. Altogether there are thirteen. Note the format of the letter, how it begins and ends, and the small letter beginning the text.

Vilnius, 95 10 03

Brangioji Marija,

rašau tau iš Vilniaus. Aš čia bus dar visą mėnesį. Kaip gyvenate? Ar visi sveikas? Kas pas jus naujo? Kaip vaikai?

Man sekasi neblogai. Gyvenu čia gerame viešbutyje ant Vingio parko. Viešbučio pavadinimas "Draugystė". Turiu čia gerą didelį kambarį, kurio langai yra į parko pusę. Dabar Vilniuje labai gražus ruduo, medžių lapai geltonas, raudonas. Kambaryje turiu viską, ko labiausiai reikia. Yra plati lova, sofa, rašomasis stalai, spinta, lentyna, televizoriai ir mažas staliukas. Atskirai yra vonia ir tualetas. Žodžiu, nieko netrūksta. Galiu patogus dirbti ir gerai pailsėti.

Marija, kai dėsi daiktus vykdamą į Varšuvos, paimk pilką aplanką,

kuris yra ant mano knygų lentynos darbo kambaryje, rudą užrašų knygelę ir nuotraukas, kurios yra tarp rašomojo stalo šalia telefono. Gerai?

Kada jūs atskrisite į Varšuvą? Ar jau turite bilietus? Labai laikiu jus. Linkėjimus visiems siunčia Aldona.

Bučiuoju tavęs ir vaikus.

Tavo Robertas

Vocabulary

į ... pusę	facing
mėd/is, -(dž)io (2)	tree
plat/ūs, -i (4)	wide
rāšom/asis, -oji (1)	writing (long adj.)
atskirai, adv.	separately, apart (from atskir/as, -à (3 ^b) 'separate')
žodžių, adv.	in a word (lit. instr. of žod/is, -(dž)io (2))
trūkti, trūksta, trūko	be lacking, short (with dat. of who is short of whatever, and gen. of what is lacking)
patog/ūs, -i (4)	comfortable, convenient
pailsėti, pailsi, pailsėjo	rest, take a rest
dėti, dėda, dėjo	put (here regarding getting things together while packing)
výkdam/as, -à	coming, setting off for (here a special participial form of the v. výtkti, výtka, výtko 'go, make for')
paimti, paima, pàeme	take
āplank/as, -o (3 ^b)	folder
ūžraš/as, -o (3 ^b)	note (pl. 'notes')
knygėl/ė, -ės (2)	book (dim.)
núotrauk/a, -os (1)	photo, snap
atskristi, atskrenda, atskrido	to arrive by plane
bučiuoti, bučiuoja, bučiavo	to kiss

Exercise 5d

If you have the recordings, listen then write in the numerals. If you don't, just think up some numerals for yourself and write them out in words:

Vilma yra mokytoja. Ji su savo vaikais dažnai eina pasivaikščioti. Šiandien kartu su ja yra _____ mergaičių ir _____ berniukas. Iš viso čia _____ vaikai. _____ mokinių žaidžia futbolą, _____ mergaitės turi lėles ir žaidžia su jomis. Kiti vaikai sako Vilmai savo telefono numerius. Jono telefonas _____, Marytės - _____, Mykolo - _____, Jolantos - _____, Indrės - _____.

iš viso, adv. altogether

Exercise 5e

Form adverbs from the following adjectives and insert them as appropriate into the sentences:

atsargus	pigus
greitas	tylus
aiškus	malonus

- Ji _____ perka naują spintą.
- Berniukas _____ eina į mokyklą.
- Mokiniai klasėje _____ skaito.
- _____ pasakykite savo vardą ir pavardę.
- Jis _____ kalba su savo seneliu.
- Sesuo _____ deda stiklinę ant stalo.

klās/ė, -ės (2)	class(room)
stiklin/ė, -ės (2)	glass (for drinking)

Exercise 5f

Insert the appropriate form of the future tense of the verbs given in brackets:

- Ar jūs _____ pas mane? (ateiti)
- Viskas _____ gerai. (būti)
- Tėvas _____ spintą ir sofą. (pirkti)

- Vairuotojas jus _____ prie jūros. (nuvežti)
- Pusbrolis _____ savo mašiną. (parduoti)
- Aš greitai _____ laišką. (rašyti)
- Mes _____ geri mokslininkai. (būti)
- Ant palangės _____ daug gėlių. (žydėti)

žydėti, žydi, žydėjo flower, bloom (žiedas 'flower (in tree or bush)' as well as 'ring'; otherwise gėl/ė, -ės (4))

Exercise 5g

Insert the correct form of the word in brackets:

- _____ (manęs, aš) rytoj nebus namie.
- Jis nenori _____ (tave, tavęs) matyti.
- Kas _____ (mane, manęs) palydės?
- Ar _____ (jūs, jus) galima sutikti restorane?
- _____ (jū, jos) neateina į universitetą.
- Padėk _____ (jie, juos, jų) ant stalo.

sutikti, sutinka, sutiko	meet (s.o.)
padėti, padėda, padėjo	put

6 Pasivaikščiojimas po Vilnių

A walk around Vilnius

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to make a telephone call
- how to express when something happens
- how to make a polite request
- how to express a condition
- how to seek and express an opinion
- how to speak of past events

Keep working on the pronunciation of groups of consonants, especially where the last one is soft and softens those immediately preceding it. Do you remember which consonants behave differently? Also, try working through the names of cities and countries in the introduction.

Dialogue 1

Prašyčiau pakviesti prie telefono X

Would X please come to the telephone?

Bilas skambina Aldonai į studentų bendrabutį ir kalba su bendrabučio budėtoja

- BUDĖTOJA: Alio!
 BILL: Laba diena! Čia bendrabutis?
 BUDĖTOJA: Taip, studentų bendrabutis.
 BILL: Prašyčiau pakviesti prie telefono panelę Aldoną iš trisdešimt antro kambario.
 BUDĖTOJA: Prašom palaukti, aš tuojau pakviesiu.
 BILL: Labai ačiū.
 BUDĖTOJA: Alio! Žinote, jos dabar nėra, bus tik vakare. Gal galėtumėt paskambinti vėliau?

BILL: Ačiū, paskambinsiu vėliau.

Vakare skambina dar kartą

BUDĖTOJA: Alio!

BILL: Atsiprašau, norėčiau pakalbėti su panele Aldona iš trisdešimt antro kambario. Kažin, ar ji jau yra?

BUDĖTOJA: Taip, taip. Vieną minutėlę.

ALDONA: Klausau.

BILL: Labas, Aldona! Čia Bilas.

ALDONA: O, sveikas! Kas naujo? Kaip gyveni?

BILL: Dėkui, viskas gerai. Norėčiau su tavim susitikti. Ar galėtum rytoj?

ALDONA: Rytoj? Taip, dieną galiu. Ką norėtum veikti?

BILL: Norėčiau pavaikščioti po senamiestį, užlipti į Gedimino kalną, apžiūrėti pilies bokštą. Po to, jeigu norėtum, nueitume į kavinę. Kaip manai?

ALDONA: Gerai. Dieną pavaikščiokime, o vakare kviečiu į studentų vakarėlį universiteto kavinėje. Bus poezijos, dainų, šokių. Sutinki?

BILL: Puiku!

Bill telephones Aldona at the students' hostel and speaks with the person on duty in the hostel

WARDEN: Hello!

BILL: Hello. Is that the hostel?

WARDEN: Yes, the students' hostel.

BILL: May I speak to the young lady Aldona from room no. 32?

WARDEN: Please wait, I'll call her straight away.

BILL: Thank you.

WARDEN: Hello! You know, she's not here at the moment, and will be here only in the evening. Perhaps you would phone later?

BILL: Thanks, I'll phone later.

In the evening he phones once again.

WARDEN: Hello!

BILL: Excuse me, I would like to speak to Miss Aldona from room no. 32. Maybe she's already in?

WARDEN: Yes, yes. One moment.

ALDONA: Hello.

BILL: Hi, Aldona! Bill here.

ALDONA: Oh, hi! What's new? How are you?

- BILL: *Thanks, everything's fine. I'd like to meet you. Would you be able to meet tomorrow?*
- ALDONA: *Tomorrow? Yes, I can during the day. What would you like me to do?*
- BILL: *I'd like to walk around the Old Town, go up to Gediminas Mount, and look at the castle tower. Then, if you wanted, we might go to a café. What do you think?*
- ALDONA: *Fine. In the afternoon we'll walk, then in the evening I invite you to a students' party in the university café. There'll be poetry, songs, and dancing. Do you agree?*
- BILL: *Great!*

Vocabulary

pasivaikščiojim/as, -o (1)	walk, stroll
budėtojas, -os (1)	person on duty, warden (fem.; masc. budėtojas, -jo (1); from budėti, būdi, budėjo 'be on duty')
panėlė, -ės (2)	young (unmarried) lady, Miss
trisdešimt antras, -a (4)	thirty second (note how only the second component has the ordinal form, just as in English)
vėliau	later
dar kartą	once again
kažin	perhaps, very likely, hardly, scarcely (an adv. inserting a strong element of doubt into an assertion or question)
vieną minutėlę	just a minute (acc. of minutėlė, -ės (2), dim. of minutė, -ės (2) 'minute')
dėkui	thanks
tavimi	you (instr. of tu , in a very frequent form, truncated from tavimi)
diėną	in the afternoon, during the daytime
vėikti, vėikia, vėikė	do
pavaiškėio/ti, -ja, -jo	walk (around for a while)
põ + acc.	around, about, all over
užlįpti, užlįpa, užlįpo	climb, go up (to; añt + gen. '(on)to')
pil'is, -iės, (4; fem.)	castle
bõkšt/as, -o (1)	tower
põ tõ	after that, then

vakarėl'is, -io (2)	party
poėzi/ja, -jos (1)	poetry
dain/à, -õs (4)	song, folk song
šõk/is, -io (2)	dance
sufikti, sutiñka, sufiko	to agree

Grammar

The expression of time

Time is expressed in Lithuanian in various ways. You already know that the accusative case can be used, e.g. **pirmadienį, antradienį**. This is a very typical way of expressing time. In addition to the days of the week, the times of the day and the seasons can also be conveyed using the accusative:

Nominative	Accusative	
pavãsar/is, -io (1)	pavãsarį	in spring
vãsar/a, -os (1)	vãsarą	in summer
rud/uõ, -eñs (3 ^b)	rũdenį	in autumn
žiem/à, -õs (4)	žiemą	in winter
rytas	rytą	in the morning
diėna	diėną	in the afternoon/daytime

Sometimes the time can be made more precise if we accompany the noun by an appropriate pronoun:

Nominative	Accusative	
šis, ši	šį, šią	this
kitas, kita	kitą	next
kiekvienas, kiekviena	kiekvieną	every
visas, visa	visą	all

For example:

Masculine	Feminine
šį sekmadienį	šią žiemą
kitą pirmadienį	kitą vasarą

kiekvieną rudenį
visą šeštadienį

kiekvieną dieną
visą vasarą

Sometimes time is expressed using the locative case, e.g.:

vakaras → vakarė
rytas → rytė

And often adverbs of time are used to express time:

vakar	yesterday
užvakar	the day before yesterday
šiaūdien	today
dabai	now
rytoj	tomorrow
poryt	the day after tomorrow
vėlai	late
anksčiau	early
kasdien	every day
visada	always
niekada	never

Making a polite request

If we want to ask someone something very politely, the most appropriate form to use is the conditional mood, which you encountered in Dialogue 1. The conditional is formed very simply: to the infinitive stem (obtained by removing the ending **-ti**), we add the suffix **-t-** and the personal endings. The first person singular form looks odd, since the **t** becomes **č**, something you encountered in Lesson 3. Thus:

aš	norėti + -t- + -iau	= norėčiau
tu	norėti + -t- + -um	= norėtum
jis, ji, jie, jos	norėti + -t- + -ų	= norėtų
mes	norėti + -t- + -ume or -umėme	= norėtume, norėtumėme
jūs	norėti + -t- + -ute or -umėte	= norėtute, norėtumėte

Conditions

We may also use the conditional forms to express conditions themselves. The sentence then needs to be constructed using **jėi** or **jėigu** 'if', e.g.:

Jeigu tu norėtum, eitume į kavinę If you wanted, we might go to the café

Jeigu galėčiau, eičiau pasivaikščioti If I could, I'd go for a walk

Do note, in comparison with English, that here the conditional is used in both halves of the sentence. The above sentences also exemplify 'unreal' conditions, hopes or desires that something might happen. 'Real' conditions would use the same tense forms as in English, e.g. 'If (= Whenever) he wanted, he went to the cinema' (we can't translate this yet), or, if reference is to the future, then the future tense in both halves of the sentence. Thus, using the above two sentences and the other form **jėi**:

Jei tu norėsi, eisime į kavinę If you want, we'll go to the café

Jei galėsiu, eisiu pasivaikščioti If I can, I'll go for a walk

Exercise 6a

Work out which phrases in column two complete the sentences begun in column one:

(a) Jeigu turėčiau laiko	1 nevēluoti į paskaitas
(b) Jeigu būtų sekmadienis	2 jeigu aš tave pakviesčiau?
(c) Jei jis turėtų pinigų	3 kada išvyksta traukinys į Kauną
(d) Kas norėtų	4 paskambinti rytoj rytą
(e) Labai prašyčiau	5 važiuotume į Trakus
(f) Norėčiau paklausti	6 ateičiau pas jus šį vakarą
(g) Ji eitų pasivaikščioti	7 pirktų naują mašiną
(h) Ar norėtum nueiti į kavinę	8 jei vakare būtų geras oras
(i) Prašytume	9 važiuoti šią žiemą į kalnus?

Exercise 6b

Insert the following words or phrases into the sentences:

anksti kiekvieną dieną visada užvakar
niekada rytoj visą sekmadienį

- (a) Jis _____ neina į parodas.

- (b) Aš _____ pirksiu naują televizorių.
 (c) Ar jūs _____ atostogaujate vasarą?
 (d) Seserys _____ po darbo susitinka.
 (e) Ar tu _____ grįžti iš darbo?
 (f) Mes _____ buvome kartu.
 (g) _____ pas mus atvažiavo seneliai.

Dialogue 2

Kaip tu manai?

What do you think?

Bilas ir Aldona susitiko mieste

- BILL: Kur eisime? Kaip manai?
 ALDONA: Kur tu Vilniuje jau buvai? Ką matei?
 BILL: Buvau Istorijos ir etnografijos muziejuje, Kalnų ir Vingio parkuose. Jau daug vaikščiojau po senamiestį, mačiau Katedrą, daug kitų bažnyčių, meno galerijų. Man Vilniaus senamiestis labai patinka, galiu vaikščioti čia kasdien ir niekada neatsibosta.
 ALDONA: Ar buvai prie Vilnios upės, Užupyje?
 BILL: Ne, nebuvau. Vilnią mačiau tik santakoje, kur ji įteka į Nerį.
 ALDONA: Tada eikim pasivaikščioti prie Vilnios. Pamatysi, ten gražios vietos, Vilnia labai vingiuota upė, gražūs jos krantai. Tu dar norėjai užlipti į Gedimino kalną?
 BILL: Taip, norėčiau, nes dar nebuvau ten.
 ALDONA: O Aušros vartus jau aplankei?
 BILL: Tik iš tolo mačiau, o viduje dar nebuvau.
 ALDONA: Mano nuomone, vertėtų ir ten nueiti. Kaip tau atrodo?

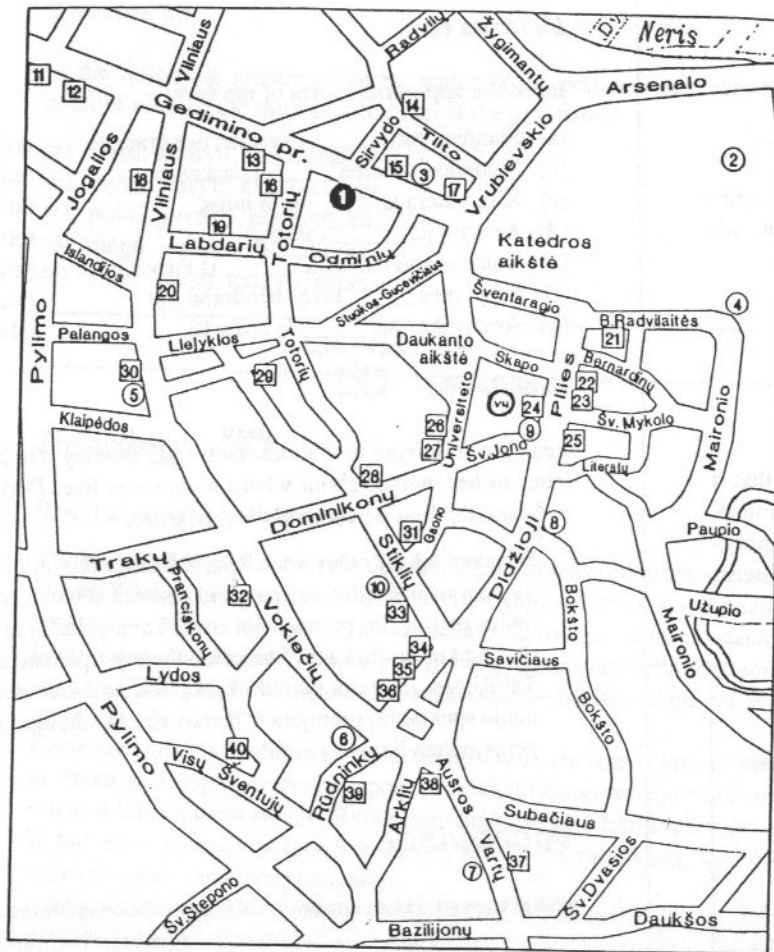
Bill and Aldona have met in the city

- BILL: *Where'll we go? What do you think?*
 ALDONA: *Where've you already been in Vilnius? What have you seen?*
 BILL: *I've been in the History and Ethnography Museum, and in the Kalnai and Vingis parks. I've done a lot of walking around the Old Town, seen the cathedral, many other churches, and art galleries. I really like Vilnius Old Town, can walk there every day and never get tired of it.*
 ALDONA: *Have you been by the River Vilnia, in Užupis?*

- BILL: *No, I haven't. I've only seen the Vilnia at the watersmeet, where it flows into the Neris.*
 ALDONA: *Then let's go for a walk by the Vilnia. You'll see that there are lovely spots there, the Vilnia is a very meandering river, its banks are beautiful. Did you also want to go up to Gediminas Mount?*
 BILL: *Yes, I did, as I've not been there yet.*
 ALDONA: *And have you visited the Aušra Gate yet?*
 BILL: *I've only seen it from a distance, and haven't been inside it.*
 ALDONA: *In my opinion, it would be worth going there too. What do you think?*

Vocabulary

etnografija, -os (1)	ethnography
mėnas, -o (2)	art
galėrij/a, -os (1)	gallery
patikti, patinka, patiko	please (used in the third p. form with a pron. in the dat., to convey 'to like (lit. to please (to) s.o.')
atsibósti, atsibósta, atsibódo	make s.o. fed up (the p. 'fed up' goes in to the dat., thus unexpressed <i>man</i> in the dialogue)
Vilni/a, -os (1)	Vilnia (river name)
ūžup/is, -io (1)	a city district on the other side of the river
sántak/a, -os (1)	watersmeet, confluence
įtekėti, įteka, įtekėjo	flow into (with <i>į</i> + acc.)
Ner/is, -iės (4)	Neris (river name)
vingiuot/as, -a (1)	meandering, winding
kraūt/as, -o (4)	bank, shore
aušr/à, -òs (4)	dawn
vařt/ai, -ų (2)	gate(s) (pl. only)
iš tólo	from afar
vid/ūs, -aūs (4)	inside, interior, middle
nuomon/ė, -ės (1)	opinion (here used in the instr., conveying 'in X's opinion')
vertėti, veřta, vertėjo	be worth, worth while (e.g. <i>pilį verta pažiūrėti</i> 'it's worth seeing the castle')
atródyti, atródo, atróde	seem, look (here used with the dat.)

Vilniaus senamiestis

- Lietuvos Bankas
-
- 2 Taikomosios Dailės Muziejus
- 3 Dailės parduotuvė
- 4 Meno galerija
- 5 Galerija 'Vartai'
- 6 Parodų rūmai, dailės parduotuvė
- 7 Galerija 'Arka'
- 8 Galerija, kavinė
- 9 Suvenyrų parduotuvė
- 10 Suvenyrų parduotuvės

-
- 11 Centrinis gastronomas
- 12 Restoranas 'Vilnius'
- 13 Valgykla, kavinė 'Vilija'
- 14 Kavinė 'Šerkšnas'
- 15 Picerija
- 16 Kavinė, baras 'Gluosnis'
- 17 Restoranas, baras 'Literatų svetainė'
- 18 Kavinė 'Žuvėdra'
- 19 Kavinė 'Svetainė'
- 20 Kavinė 'Pilėnai'
- 21 Kavinė 'Barbora'
- 22 Blyninė
- 23 Arbatinė 'Čiobrelis'
- 24 Ledainė
- 25 Kavinė 'Vaiva'
- 26 Kavinė 'Ansamblis'
- 27 Kavinė 'Alumnatas'
- 28 Restoranas, baras 'Senasis rūsys'
- 29 Valgykla, restoranas 'Bočiai'
- 30 Kavinė 'Irena'
- 31 Restoranas, alinė 'Stikliai'
- 32 'Žemaičių' alinė
- 33 Restoranas 'Lokys'
- 34 Restoranas 'Amatininkų užeiga'
- 35 Kavinė 'Cukrainė'
- 36 Baras 'Laumė'
- 37 Kavinė, restoranas 'Medininkai'
- 38 Restoranas, baras 'Astorija'
- 39 Alinė 'Rūdninkai'
- 40 Kavinė 'Ančia'
- VU Vilniaus Universitetas

Language points

Asking someone their opinion and expressing your own

In Lithuanian there are various ways of asking someone their opinion (the translations are quite literal, so that some of them may seem rather stilted):

Kaip (tu) manai?	Kaip (jūs) manote?	What do you think?
Kokia tavo (jūsų) nuomonė?		What is your opinion?
Kaip tau (jums) atrodo?		How does it seem to you?

Our reply would be:

(Aš) manau, kad ...
 Manyčiau, kad ...
 Man atrodo, kad ...

I think that ...
 I would think that ...
 It seems to me that ...

In Dialogue 2 we also had the expression **mano nuomone** 'in my opinion', using the instrumental singular of the noun **nuomonė** 'opinion'. We can easily vary it by changing the possessive.

Grammar

The simple past tense

The name of this tense in Lithuanian draws attention to the fact that it refers to one occasion in the past; perhaps we might turn this around, saying that it is used when there is no emphasis on something happening frequently or habitually in the past. It is the past tense used most often in Lithuanian, and has two types of personal endings:

I		II	
-au	-ome	-iau	-ėme
aš mylėjau	mes mylėjome	aš sakiau	mes sakėme
-ai	-ote	-ei	-ėte
tu mylėjai	jūs mylėjote	tu sakei	jūs sakėte
-o	-o	-ė	-ė
jis, ji mylėjo	jie, jos mylėjo	jis, ji sakė	jie, jos sakė

In order to work out which endings a particular verb has, one takes the third person form, which is noted in dictionaries as the third basic verbal form, e.g.: **dirbti, dirba, dirbo; mylėti, myli, mylėjo; sakyti, sako, sakė; skaityti, skaito, skaitė**. See the reference section for information on how to work out the accent pattern from the three basic forms of the verb.

Exercise 6c

Insert the appropriate form of the verb:

- (a) Šiandien mes _____ į svečius pas draugus. (važiuoti)
 (b) Studentai kasdien _____ į paskaitas. (eiti)
 (c) Kitą vasarą aš _____ prie jūros. (atostogauti)
 (d) Ar rytoj jūs _____ į teatrą? (eiti)
 (e) Vakar mano pusbroliis _____ iš Paryžiaus. (grįžti)
 (f) Poryt mes _____ tavęs bendrabutyje. (laukti)
 (g) Ar užvakar jūs _____ ši laikraštį. (skaityti)

Exercise 6d

Read the following text about Viktorija's Sunday. On her behalf write a letter to her mother about what the day was like. Don't forget that you must use the first person and the past tense.

Šiandien labai gražus oras. Rytą Viktorija skambina draugei ir kviečia susitikti. Jos susitaria eiti pasivaikščioti, o po to aplankyti dailės parodą. Po parodos abi eina į kavinę, kalba apie paveikslus, dailininkus, geria kavą. Staiga kavinėje jos pamato seną pažįstamą. Tai Rimas. Jie kartu ėjo į mokyklą. Rimas dabar aktorius. Ši vakarą naujo spektaklio premjera ir Rimas kviečia drauges į teatrą. Tikrai geras sekmadienis.

Vocabulary

susitaūti, susitaria, susitarė	agree (between themselves), come to an agreement (su + instr. 'with someone', dēl + gen. 'about something')
parod/à, -òs	exhibition, lit. 'showing'
gėrti, gėria, gėrė	drink
staigà	suddenly
pamatyti, pamato, pamatė	catch sight of
pažįstam/as, -o (1, 3 ^a)	acquaintance (fem. = pažįstam/a, -os (1, 3 ^a))
aktor/ius, -iaus (1)	actor (fem. = aktor/ė, -ės (1))
spektàkl/is, -io (2)	show, spectacle
premjer/à, premjėros (2)	première

Exercise 6e

In the following groups of verbs, which is the odd one out from the point of view of the third person form of the past tense?:

- (a) bėgti, skaityti, laukti, daryti
- (b) mylėti, rašyti, dirbti, kalbėti
- (c) pirkti, gyventi, parduoti, eiti
- (d) mėgti, važiuoti, būti, žaisti
- (e) duoti, sakyti, manyti, suprasti

bėgti, bėga, bėgo run

Reading

Read through the following text:

Vilnius yra didžiausias Lietuvos miestas, Lietuvos Respublikos sostinė. Dabar Vilniuje gyvena daugiau kaip pusė milijono žmonių. Lietuvos sostinė — senas miestas. Niekas nežino tikros jo įkūrimo datos. Istoriniuose šaltiniuose Vilnius pirmą kartą paminėtas keturioliktame amžiuje. Sako, kad Vilnių įkūrė kunigaikštis Gediminas. Apie tai yra graži legenda.

Kartą kunigaikštis Gediminas medžiojo miškuose ant upės Vilnios krantų. Naktį jis susapnavo įdomų sapną. Ant didelio kalno stovėjo geležinis vilkas ir labai garsiai staugė. Ry tą Gediminas pakvietė žynį ir papasakojo jam savo sapną. Kunigaikštis norėjo, kad žynys paaiškintų, ką toks sapnas reiškia. Tada žynys pasakė:

– Kunigaikšti, geležinis vilkas reiškia, kad čia stovės tvirta pilis – valstybės sostinė. O vilko staugimas – tai garsas, kuris eis į pasaulį apie šią sostinę.

Patiko Gediminui toks sapno aiškinimas. Nutarė jis ant Vilnios kranto pastatyti miestą.

Answer the following linked questions (this is an open task, for you to do as you think fit, in English or Lithuanian):

- (a) Ar jūs žinote legendų apie kitų miestų kilmę?
- (b) Kuriose legendose minimi gyvūnai?
- (c) Ką jie simbolizuoja?

Vocabulary

didžiaus/ias, -ia (1)

respublik/a, -os (1)

sostin/ė, -ės (1)

daugiaū kaip

fikr/as, -à (4)

įkūrim/as, -o (2)

dat/à, -os (2)

istòrin/is, -ė (1)

šaltin/is, -io (2)

paminēt/as, -a (1)

keturiólikt/as, -a (1)

įkūrti, įkuria, įkūrė

kunigaikšt/is, -(ė)io (1)

legend/à, -(eñd)os (2)

medžióti, medžioja, medžiojo

susapn/uoti, -uoja, -avo

sāpn/as, -o (4)

geležin/is, -ė (2)

vilk/as, -o (4)

garšiai

staugti, staugia, staugė

žyn/ys, -io (4)

papāsak/oti, -oja, -ojo

paaiškinti, paaiškina, paaiškino

rėikšti, rėiškia, rėiškė

tvirt/as, -à (3)

valstyb/ė, -ės (1)

staugim/as, -o (2)

garš/as, -o (4)

pasāul/is, -io (1)

largest

republic (note the s!)

capital

more than

precise, true, correct

founding, foundation

date

historical

source

mentioned

fourteenth

found, create

Grand Duke (note that it looks something like 'king')

legend

hunt (+ acc.)

dream (this is the res. form, indicating 'have a dream'; the basic form is

sapnuoti)

dream (believe it or not, this is the same word as Greek *hypnos*, which gives us such words as *hypnosis*)

iron (adj., from *gelež/is, -iēs* (3^b; fem.) 'iron')

wolf

loudly (from *gars/ūs, -i* (4) 'loud, famous')

howl

wizard (fem. = *žyn/ė, -ės* (4))

recount, relate (res. of *pāsakoti*)

explain (res. of *aiškinti*)

mean, signify (note how the consonants switch around)

strong, solid, hard

state (country)

howling

sound, glory (here), rumour

world

nutařti, nùtaria, nùtare
 pastatýti, pastàto, pastàtè
 kilm/ẽ, -ẽs (4)
 gyvũn/as, -o (2)
 simbolizuoti, -ùoja, -àvo

decree
 build (res. of statýti)
 origin
 living creature
 symbolize

7 Pakeliaukime po Lietuvà

Let's travel around Lithuania

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to describe what someone looks like
- the names of some parts of the body
- about nouns in -is with a genitive in -ies
- the plural of pronouns
- the points of the compass
- the construction žinoti, kad...
- more expressions of time: using per and po

Whilst you will learn a few new things in this lesson, you might also look upon it as a review and as a convenient moment for you to go back over the first six lessons. Take this opportunity to familiarize yourself with the pronunciation of the grammatical endings.

Make full use of the translations of the dialogues. There will be no more from Lesson 8.

Dialogue 1

Kaip ji atrodo?

What does she look like?

Aldona ir Bilas studentų kavinėje kalbasi apie Aldonos draugus

BILL: Ar visi šie žmonės yra tavo pažįstami?

ALDONA: Taip, beveik visi. Čia šeštadieniais ateina tie, kurie mėgsta

- poeziją ir folkloro muziką. Mes dainuojame, šokame, skaitome eilėraščius.
- BILL: Kas tas aukštas vaikinai su barzda ir ilgais plaukais? Gal koks poetas?
- ALDONA: Taip, tai rašytojas. Jis jau nebe studentas, bet mėgsta čia ateiti.
- BILL: O ta mergina trumpais šviesiais plaukais?
- ALDONA: Ar ta aukšta ir plona?
- BILL: Ne, ta nedidelė, labai linksma, kuri stovi prie vyro juodais ūsais.
- ALDONA: A, tai mano kelionių draugė Monika.
- BILL: Ji labai panaši į mano brolio žmoną.
- ALDONA: O kaip atrodo tavo brolienė?
- BILL: Ji tokio pat nedidelio ūgio, taip pat šviesiaplaukė, didelėmis mėlynomis akimis. Ji visada geros nuotaikos, labai smagi.
- ALDONA: Ar norėtum su Monika susipažinti?
- BILL: Taip, būtų malonu.

In the student café Aldona and Bill are talking about Aldona's friends

- BILL: *Are all these people your acquaintances?*
- ALDONA: *Yes, almost all (of them). On Saturdays those who like poetry and folk music come here. We sing, dance, and read poems.*
- BILL: *Who is that tall fellow with a beard and long hair? Is he a poet or something?*
- ALDONA: *Yes, he's a writer. He's no longer a student, but likes to come here.*
- BILL: *And that girl with short, light hair?*
- ALDONA: *The tall, slim one?*
- BILL: *No, the short one, very happy, who's standing near the man with a black moustache.*
- ALDONA: *Ah, that's my travelling companion Monika.*
- BILL: *She's very like my brother's wife.*
- ALDONA: *And what does your sister-in-law look like?*
- BILL: *She's short just like that light-haired girl, with the big blue eyes. She's always in a good mood, really happy.*
- ALDONA: *Would you like to meet Monika?*
- BILL: *Yes, that would be nice.*

Vocabulary

- pakeliáuti, pakeliáuja, pakeliávo** travel, make a journey (the prefix **pa-** gives the sense of 'make a ..., take a ...')
- folklor/as, -o (2)** folklore (here in the gen. it functions as an adjective: 'folk ...')
- mùzik/a, -os (1)** music
- dainúoti, dainúoja, dainávo** sing (trans. and intrans.)
- šókti, šóka, šóko** dance, jump (also 'to get down to something', followed by **į** + acc.)
- eilérašt/is, -(šči)io (1)** poem, poetry
- áukšt/as, -à (3)** tall (remember **aũkšt/as, -o (2)** 'storey, floor')
- vaikin/as, -o (2)** fellow, lad, guy
- barzd/à, -òs (4)** beard
- plauk/aĩ, -ũ** hair (plural of **pláuk/as, -o (3)** '(a) hair')
- kóks, kokià** what sort of..., some sort of...
- poèt/as, -o (2)** poet (fem. **poèt/ė, -ės (2)**)
- rašýtoj/as, -o (1)** writer (fem. **rašýtoj/a, -os (1)**)
- jau nèbe** is/are no more, no longer
- mergin/à, -(in)os (2)** girl, young woman
- truĩp/as, -à (4)** short
- plón/as, -à (3)** slim
- liĩnksm/as, -à (4)** happy
- ũs/ai, -ũ (2)** moustache, whiskers (plural of **ũs/as, -o (2)** 'whisker')
- panaš/ũs, -i (4) į + acc.** similar to, like
- brolien/ė, -ės (1)** sister-in-law
- tóks pat, tokià pat** the same
- ũg/is, -io (2)** height
- taĩp pat** as (here balances **tokio pat** in the preceding clause)
- šviesiaplauk/is, -ė (2)** light-haired
- geròs nuotaikos** in a good mood, of a good disposition (gen. of **nuotaika, -os (1)** 'mood')
- smag/ũs, -i (4)** happy, likeable, pleasant

Language points

Describing what someone looks like

When we want to ask about someone's appearance, we ask **kaip jis/ji atrodo?** 'What does he/she look like?'. We can respond to such a question in various ways. Sometimes we just use an adjective, e.g.:

aukšt/as	tall
žem/as, -à (4)	short
plon/as	slim
stór/as, -à (3)	stout
graž/us	beautiful, handsome

Sometimes we can convey the same meanings by using conjunctions of an adjective and noun in the genitive case:

aukštas = aukšto ūgio	tall
žemas = žemo ūgio = nedidelio ūgio	short
vidutinio ūgio	of average height
gražaus veido	beautiful, handsome

vidutin/is, -ė (2)	average
vėid/as, -o (3)	face

One more way of describing someone's external appearance is to use the instrumental case governed by the preposition **su** 'with':

mergaitė su kasomis	a girl with plaits
vyras su barzda	a man with a beard
vaikinas su ūsais	a fellow with a moustache

kas/à, -òs (4)	plait
-----------------------	-------

We can also provide a more precise, 'closer', characterization of someone by using the instrumental case without any preposition. Thus:

moteris šviesiais plaukais	a woman with light hair
senelis ilga barzda	an old man with a long beard
mergaitė mėlynomis akimis	a girl with blue eyes

Such expressions may be transformed into a single adjective which combines the adjective and the noun, e.g.:

šviesioplaukis	light-haired
mėlynāk/is, -ė (2)	blue-eyed
aukštaūg/is, -ė (2)	tall
žemaūg/is, -ė (2)	short

When we describe someone we often have to be able to name certain parts of the body. So here are a few; declensional and accentual information is given only where not previously encountered in the course.

Kūno dalys The parts of the body

kūn/as, -o (1)	body
galv/à, -òs (3)	head
veidas	face
plaukai	hair
kakt/à, -òs (4)	forehead
ak/is, -iēs (4; fem.)	eye
aus/is, -iēs, -ų (4; fem.)	ear
nòs/is, -ies (1; fem.)	nose
lūp/a, -os (1)	lip
ūsai	moustache
skruost/as, -o (3)	cheek
barzd/à, -òs (4)	beard
smākr/as, -o (4)	chin
kākl/as, -o (4)	neck
pet/ys, -iēs, pl. pečiaiā (4)	shoulder
rank/à, rañkos (2)	hand, arm
kój/a, -os (1)	foot, leg
dal/is, -iēs (4; fem.)	part

Grammar

Nouns in -is, gen. -ies

In earlier lessons we have been introduced to many types of noun declension. You already know that nouns with the endings **-as, -is, -ys, -us** in the nominative singular are usually masculine, and that those with the endings **-a, -ė** are usually feminine. Nouns which have the ending **-uo** are most often masculine.

In this lesson we present you with words which belong to a declensional type which you have not yet met. These are nouns with the nominative singular in **-is** and the genitive singular in **-ies**, e.g.,

ak/is, -ies	eye
nos/is, -ies	nose
aus/is, -ies	ear

The genitive plural of most of these nouns is **-ių**; and occasionally **-ų**. The ending will be **-ių** unless we mark the gen. pl. as **-ų**. Most of these nouns are *feminine*. Four common words which are, however, masculine and belong to this class (the first two of them with **-ų** in the gen.pl.) are: **dant/is, -iės** (4), 'tooth', **debes/is, iės** (3^b) 'cloud', **vag/is, -iės** (4) 'thief', and **žvēr/is, -iės** (3) 'wild animal'. Common feminines with the genitive plural in **-ų** include: **aus/is, -iės** (4) 'ear', **dūr/ys, -ų** (2; pl. only) 'door', **gelež/is, -iės** (3^b) 'iron', **grīnd/ys, -ų** (4) 'floor' (pl.-only noun; fem.), **móter/is, -ies** (1) 'woman', **nakt/is, -iės** (4) 'night', **obel/is, -iės** or **obēls** (3^a) 'apple tree', **puš/is, -iės** (4) 'pine', and **žąs/is, -iės** (4) 'goose'.

It is very important to know to which declensional type the nouns in **-is** belong. Gender and endings are often linked with this. Compare, in the masculine **broľ/is, -io** and the feminine **ak/is, -ies**, the endings with which you are already familiar:

	<i>broľis</i>		<i>akis</i>	
<i>Nom.</i>	broľis	broľiai	akis	akys
<i>Gen.</i>	broľio	broľių	akies	akių
<i>Acc.</i>	broľį	broľius	akį	akis
<i>Instr.</i>	broľiu	broľiais	akimi	akimis
<i>Loc.</i>	broľyje	broľiuose	akyje	akyse

The plural of pronouns

The declension of Lithuanian pronouns often coincides neither with that of nouns nor with that of adjectives; the pronouns sometimes have completely different sorts of endings. In Dialogue 1 you encountered the nominative plural masculine of some pronouns: **šie, kurie, tie**.

The pronouns **jis, šis, šitas, tas, anas, kuris** and some others have the following endings for the nominative and accusative plural masculine:

<i>Nominative singular</i>	jis, šis, šitas, tas, anas, kuris
<i>Nominative plural</i>	jie, šie, šitie, tie, anie, kurie
<i>Accusative plural</i>	juos, šiuos, šituos, tuos, anuos, kuriuos

Exercise 7a

Write out the following sentences, selecting the appropriate forms from those within parentheses:

- Abu (šis, šie, šiuos) vyrai yra vidutinio ūgio.
- Ar tu matei (tie, tuos, tą) vaikus ilgais plaukais?
- Mergaitės (akis, akys, akies) buvo rudos, o plaukai juodi.
- Kai tavo broliai ateis, aš (jį, jie, juos) supažindinsiu su savo bičiuliais.
- Atėjo keistas žmogus ilga (nosis, nosies, nosimi), žilais plaukais ir ilgais ūsais.
- Jo dėdė buvo plačių pečių, aukšto ūgio, linksmų (akies, akių, akimis).
- Studentai, (kuris, kurie, kuriuos) mėgsta bendrauti, šeštadieniais susirenka į kavinę.
- (Šis, šie, šiuos) aukštus gražius vaikus aš vakar mačiau parodoje.

Vocabulary

keist/as, -a	strange, unknown, odd
žil/as, -à (4)	grey (of hair)
bendráuti, bendráuja, bendrávo	socialize, be sociable, go around with (su + instr.)
susiriñkti, susirenka, susiriñko	meet, gather, get together (note how it is followed by į + acc. rather than the 'expected' loc.)

Dialogue 2

Žinau, kad įdomu

I know that it's interesting

Aldona supažindina Bilą su savo drauge Monika

MONIKA: Ar jūs pirmą kartą Lietuvoje?

BILL: Ne, antrą, bet aš dar beveik nemačiau Lietuvos. Be Vilniaus, buvau tik Trakuose.

MONIKA: Kaip patiko Trakai?

BILL: O, labai! Tokia įdomi pilis, gražūs ežerai! Gaila, kad ten buvome tik vieną dieną. Aš būtinai nuvažiuosiu į Trakus dar kartą.

MONIKA: O ar nenorėtumėt pamatyti kitų gražių Lietuvos vietų?

BILL: Žinoma, norėčiau, bet aš dar labai mažai žinau, ką verta pažiūrėti.

MONIKA: Gal norėtumėt pakeliauti kartu su mumis? Ar jūs mėgstate keliauti?

BILL: Labai mėgstu ir, žinoma, labai norėčiau kartu su jumis.

MONIKA: Bet mes daug einame pėsčiomis, nešame sunkias kuprines, miegame palapinėse. Ar nebijote?

BILL: Ne, visai nebijau. Žinau, kad taip galima labai daug pamatyti. O be to, labai įdomu.

MONIKA: Puiku! Mes kaip tik planuojame per atostogas keliauti po Žemaitiją. Ar žinote, kur ji yra?

BILL: Žinau, kad netoli jūros.

MONIKA: Taip, tai Lietuvos dalis, kuri yra šiaurės vakaruose. Ten gražus kraštovaizdis: daug kalvų, upių, ežerų, miškų. Mes žadame aplankyti keletą senų Žemaitijos miestelių, kitų įdomių vietų. Jei tikrai norėtumėt keliauti kartu, paskambinkit man po savaitės.

BILL: Ačiū, su dideliu džiaugsmu tai padarysiu. Koks jūsų telefono numeris?

MONIKA: 45 03 62.

Aldona introduces Bill to her friend Monika

MONIKA: *Is this your first time in Lithuania?*

BILL: *No, my second, but I've still hardly seen Lithuania. Apart from Vilnius, I've only been in Trakai.*

MONIKA: *How did you like Trakai?*

BILL: *Oh, lots! Such an interesting castle, and beautiful lakes! It's a pity we were only there one day. I'll certainly go to Trakai again.*

MONIKA: *But wouldn't you like to see some other beautiful places in Lithuania?*

BILL: *Of course I would, but I still hardly know what's worth seeing.*

MONIKA: *Would you like to travel together with us? Do you like travelling?*

BILL: *I do, and, of course, I would love to come along with you.*

MONIKA: *But we're doing a lot of walking, carrying heavy rucksacks, and sleeping in tents. Aren't you afraid?*

BILL: *No, I'm not afraid at all. I know that that's how you see a great deal. And moreover, it's very interesting.*

MONIKA: *Great! We're just planning travelling through Žemaitija in the holidays. Do you know where that is?*

BILL: *I know that it's not far from the sea.*

MONIKA: *Yes, it's the part of Lithuania in the north-west. The landscape is beautiful: lots of hills, rivers, lakes, and forests. We promise to visit several old Žemaitija towns, and other interesting places. If you'd really like to come along, ring me in a week's time.*

BILL: *Thanks, I'll do that with great pleasure. What's your telephone number?*

MONIKA: 45 03 62.

Vocabulary

supažindinti, -dina, -dino

introduce s.o. to s.o. (acc. + su + instr.)

bè + gen.

apart from, without

būtinai

by all means, without fail, certainly

nuvažiuoti, nuvažiuoja, nuvažiavo

go somewhere (by transport)

kit/as, -à (4)

other

verta

is worth (while)

nėšti, nėša, nėšė

carry (on foot)

kuprin/ė, -ės (2)

sack, rucksack, knapsack

palapin/ė, -ės (2)

tent

bijoti, bijo, bijojo

fear, be afraid (of = + gen.)

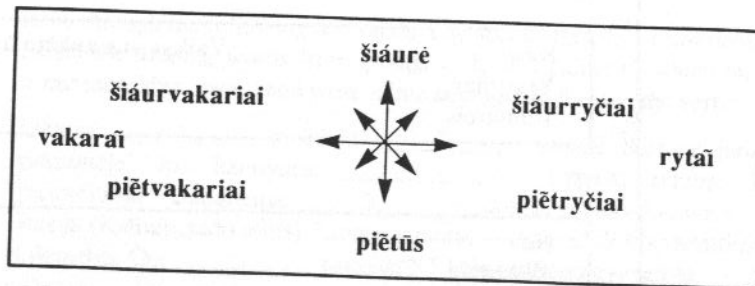
planuoti, planuoja, planavo

plan, make plans

per atostogas	during the holidays (atostog/os, -ų (1) 'holidays' (fem. pl.))
jūr/a, -os (1)	sea
kraštovaizd/is, -(dž)io (1)	landscape, scenery
kalv/à, -õs (4)	hill
žadėti, žada, žadėjo	promise
këlet/as, -o (1)	several (only in the sing., and followed by the gen. pl.)
sën/as, -à (4)	old
miestël/is, -io (2)	town, little town
põ savaitës	in a week's time
džiaugsm/as, -o (4)	joy
taï	so, that
padarýti, padãro, padãrë	do

Language points

The points of the compass

Three of the Lithuanian names for the points of the compass are used *exclusively in the plural* form: **rytã, -ų** (3) 'east', **vakarã, -ų** (3^b) 'west', **piëtùs, -ų** (4) 'south'. These words are also interesting in that they can also have other meanings. The singular forms **rytas** and **vakaras** indicate periods in the day, respectively 'morning' and 'evening' (you can see from this their link with 'east' and 'west'), so that the plural forms **rytai** and **vakarai** each have two meanings, which become clear only in context.

The word **piëtùs** also has two meanings in Lithuanian, but in each it remains in the plural: (1) 'dinner', (2) 'south'.

The fourth point of the compass is **šiaur/ë, -ës** (1) 'north'; unlike the three others, it only has the *singular* form.

If we wish to specify a point of the compass with more precision, we can use the genitive case form and say, for example: **šiaurës rytai** 'north-east', **šiaurës vakarai** 'north-west'. Or, less commonly, we may collapse such combinations into a single compound word, thus: **piëtvakar/iai, -ių** (1) 'south-west', **piëttryč/iai, -ių** (1) 'south-east' (note the change of declension).

Grammar

The construction žinoti, kad ...

Very often the object of a verb is not a single word, but a whole sentence. In Lithuanian in such situations the most common construction is one where **kad** introduces the whole sentence, as in Dialogue 2, with **žinau, kad** 'I know that ...' (note the comma in the written language). Instead of **žinoti** other words can be substituted, e.g. the verbs **sakyti** 'to say', **girdëti** 'to hear', **matyti** 'to see', and **reikšti** 'to mean, signify'.

The expression of time using the prepositions per, po

You already know how to express time in several ways. In Dialogue 2 the concept of time was expressed using the prepositions **per** 'during', for the duration of, and **po** 'after'. These words are used extremely frequently. As you may gather from the meanings as given, the preposition **per** indicates a period during which an action takes place. It is constructed with the accusative case. Thus, for example: **dirbo per žiemą** 'he worked during winter', **atvažiavo per atostogas** 'he came during the holidays'. **Po** is used with the genitive case to indicate an action which occurs subsequent to something, e.g., **dirbsime po sekmadienio** 'we shall work after Sunday', **grįžo po vasaros** 'they returned after the summer'.

Exercise 7b

Insert the appropriate word: **vakar, vakare** or **vakaruose**:

- _____ rytą pas mane atvažiavo dėdė ir teta.
- Lietuvos _____ yra Klaipėdos uostas.
- Aš skambinau tau _____ ir užvakar vakare.
- Ar rytoj _____ būsi namie?

- (e) Neteko būti Prancūzijos _____ .
 (f) Pamačiau tą mergaitę ilgais plaukais _____ vakare.
 (g) Kur tu buvai _____ ir šiandien?

uost/as, -o (1)	port, harbour
tėkti, teĩka, tēko	to befall s.o., to have to (used with the dat.)

Exercise 7c

Think up and write out a sentence to include each of the following phrases:

per vasarą	per visą dieną	per savaitę
po spektaklio	po valandos	po kelių dienų

Exercise 7d

Look at the map of Lithuania on p.2 and write out in which part of the country the following regions and towns or cities are:

Aukštaitija, Dzūkija, Vilnius, Klaipėda, Mažeikiai,
 Zarasai, Druskininkai, Šiauliai, Jurbarkas, Biržai.

E.g.: Žinau, kad Žemaitija yra šiaurės vakaruose.

Exercise 7e

Rewrite the following sentences, changing the tenses of the verbs:

For example:

Now (<i>present tense</i>)	Bilietas kainuoja brangiai
Yesterday (<i>past tense</i>)	Bilietas kainavo brangiai
Tomorrow (<i>future tense</i>)	Bilietas kainuos brangiai

(a)

Now	Sesuo perka naują spintą
Yesterday	
Tomorrow	

(b)

Now	Mokytojas dirbo šeštadienį
Yesterday	
Tomorrow	

(c)

Now	Jis skaitys knygą
Yesterday	
Tomorrow	

(d)

Now	Mes važiuojame prie jūros
Yesterday	
Tomorrow	

(e)

Now	Vaikas yra aukšto ūgio
Yesterday	
Tomorrow	

(f)

Now	Aš neisiu pasivaikščioti po miestą
Yesterday	
Tomorrow	

(g)

Now	Ar buvai pas savo gimines?
Yesterday	
Tomorrow	

biliet/as, -o (1)	ticket
gimin/ė, -ės (3 ^b)	relative, relation

Exercise 7f

Add three or more words to the following lists:

- (a) į, ant, ...
- (b) brolis, tėvas, ...
- (c) mašina, dviratis, ...
- (d) dviratininkas, mokytojas, ...
- (e) einu, valgau, ...
- (f) galva, akis, ...
- (g) stalas, lova, ...
- (h) žalias, juodas, ...
- (i) aš, mes, ...
- (j) vienas, penki, ...
- (k) angliškai, lietuviškai, ...
- (l) mano, jos, ...

Reading

Read through the following text on the physical geography of Lithuania. Select the missing words from groups 1, 2, or 3 (some of which may occur more than once), and write in the appropriate form of the verb:

Lietuva ____1____ nedidelė ____3____ rytinėje Baltijos jūros pakrantėje. Jos kaimynės: ____3____ – Latvija, rytuose ir pietryčiuose – Baltarusija, ____3____ – Lenkija, o pietvakariuose – Rusija (Kaliningrado sritis). Lietuvos plotas – apie 65 200 kvadratinų kilometrų. Čia ____1____ daugiau 3,5 kaip milijono gyventojų.

Lietuva – lygumų kraštas. Čia daug upių, ežerų. Beveik visos Lietuvos ____3____ įteka ____2____ Baltijos jūrą. Didžiausia ____2____ jūra – Nemunas. Jis yra 937 kilometrų ____3____. Į Nemuną ____1____ Merkys, Neris, Nevėžis, Šešupė, Dubysa, Jūra, Minija ir daug mažesnių upelių. Lietuvoje yra daugiau kaip 3 000 ežerų. Daugiausia jų – rytiniame pakraštyje.

Beveik ketvirtadalį ____3____ dengia miškai. Daugiausia miškų yra pietrytinėje ____3____. Čia auga įvairūs spygliuočiai ____2____ lapuočiai medžiai.

Lietuvoje ____1____ didelių miestų. Didžiausias yra ____3____

— Vilnius. Vilniuje gyvena beveik 600 000 gyventojų. Antrasis pagal dydį Lietuvos miestas — Kaunas. ____2____ Baltijos Lietuva ____1____ uostą — Klaipėdą. Kiti didesni Lietuvos ____3____: Panevėžys, Šiauliai, Alytus, Marijampolė. Lietuvos kurortai: Palanga, Druskininkai, Birštonas.

Group 1:	įtekėti, įteka, įtekejo; turėti, turi, turėjo; būti, yra, buvo; nebūti, nėra, nebuvo; gyventi, gyvena, gyvena
Group 2:	į, iš, prie, ir
Group 3:	upės, šiaurėje, Lietuvos, šalis, miestai, sostinė, pietuose, ilgio, dalyje

Would you be able to give similar information about your own country?

Vocabulary

pakránt/ė, -ės (1)	coast, seaboard (derived from <i>krañtas</i> 'bank, shore')
kaimýn/ė, -ės (1)	neighbour (fem.)
srit/is, -iės (4; fem.)	area, region
plót/as, -o (1)	surface area
kvadrátin/is, -ė (1)	square
kilomètr/as, -o (2)	kilometer
daugiau kaip	more than
krāšt/as, -o (4)	country, land
upėl/is, -io (2)	little river
pakrašt/ýs, -(šė)io (3 ^b)	edge, outskirts
ketvirtádal/is, -io (1)	quarter
deñgti, deñgia, deñgė	cover
áugti, áuga, áugo	grow (intrans.; trans. <i>auginti, augina, augino</i>)
įvair/ús, -i (4)	various, different
spygliuóči/ai, -ų (2)	coniferous, evergreen trees
lapuóči/ai, -ų (2)	deciduous trees (sing. <i>lapuóti/is, -(ė)io</i>)
pagál + acc.	according to, in
dýd/is, -(dž)io (2)	size

kuròrt/as, -o (1)
 šal/īs, -iēs (4; fem.)
 ilg/īs, -io (2)

resort
 side, country
 length

8 Teatre

At the theatre

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to tell the time
- the dative case of personal pronouns and nouns
- the dative case with adjectives: some impersonal expressions describing someone's state, condition, or feelings
- the names of the months
- how to say you like or dislike something

From this lesson onwards the dialogues are not translated. We're sure you can manage!

Dialogue 1

Kiek valandų?

What time is it?

Aldona ir Bilas prie universiteto susitinka Robertą

ROBERT: Kaip gerai, kad jus sutikau. Kviečiu į teatrą. Kaip tik einu pirkti bilietų šeštadienio vakarui. Kaip? Sutinkate?

ALDONA: Aš mielai. Šeštadienį esu laisva. Be to, man labai patinka teatras. Ačiū.

BILL: O ar man nebus per sunku lietuviškai suprasti?

ROBERT: Žinoma, lengva nebus. Bet man atrodo, kad verta nueiti. Reikia klausytis lietuvių kalbos.

BILL: Gerai, nupirk ir man bilietą.

ROBERT: Siūlau susitikti šeštadienį prieš spektaklį. Nueitume kartu

- pavalgyti, išgerti kavos.
BILL: O kelintą valandą spektaklis prasideda?
ROBERT: Lygiai septintą. Galėtume susitikti apie penkias.
BILL: Gaila, bet aš negaliu taip anksti. Man reikia penktą būti universitete. Galiu ateiti tik tiesiai į spektaklį.
ALDONA: O aš galiu ir penktą.
ROBERT: Gerai. Tai su tavim susitinkame prieš penkias, o su Bilu prieš spektaklį.
BILL: Aš ateisiu be penkiolikos septynios prie teatro.
ALDONA: O mes su Robertu susitinkame be dešimt penkios. Gerai?
ROBERT: Sutarta.
ALDONA: O kiek dabar valandų?
ROBERT: Septynios po keturių.
ALDONA: O! Vėluoju į baseiną! Iki!

Vocabulary

teātr/as, -o (2)	theatre
kiek valandų?	what time is it? (<i>valand/à, -òs (3^b)</i> 'hour')
sutikti, sutiñka, sufiko šeštadienio vakarui	meet (trans.), agree (<i>su + instr.</i> 'to, with') for Saturday evening (linked to 'buying tickets for ...')
laisv/as, -à (4) per nupirkti, nùperka, nupirko	free (linked to <i>laisv/è, -ès (1)</i> freedom) too buy (res.; used in reference to a specific moment, with the purchase intended to be made)
siūlyti, siūlo, siūlé prieš + acc. paválgyti, paválgo, paválgé	recommend, suggest before (time and place) get sg to eat (res. of <i>válgyti, válgo,</i> <i>válgé</i> 'eat')
išgerti, išgeria, išgèrè	get sg to drink (res. of <i>gèrti, gèria, gèrè</i> 'drink')
keliñtą vālandą? prasidėti, prasideda, prasidėjo lygiai apiè + acc. anksti tièsiai	at what time? start, begin (intrans.) precisely, on the dot at about, around (approximation) early, soon directly, straight

sùtarta

agreed, OK, fine (genderless form of
sùtart/as, -à (3^b), past pass. p.cple of
sutarti, sùtariè, sùtare 'come to an
agreement (with each other), agree on
(+ acc.), get on well (with each
other)')

baseĩn/as, -o (2)

swimming pool, baths

Language points

Asking someone the time

We can use the following phrases to ask someone what time it is:

Kiek (dabař) valandų?	lit. 'How many hours (now)?'
Kiek (dabař) laiko?	lit. 'How much time (now)?'
Kelintà (dabař) valandà?	lit. 'Which hour (now)?'

laĩk/as, -o	time
-------------	------

One can respond to such questions by indicating the hours using both cardinal and ordinal numerals. In spoken Lithuanian one more often uses the cardinal numeral, except for 'one o'clock'. For example:

Abbreviation	(1) Informal	(2) Formal
1 val.	= pirmà valandà	= pirmà valandà
2 val.	= dvì vālandos	= antrà valandà
3 val.	= trỹs vālandos	= treèià valandà
4 val.	= kèturios vālandos	= ketvirtà valandà
7 val.	= septýnios vālandos	= septintà valandà
10 val.	= dèšimt valandų	= dešimtà valandà
12 val.	= dvýlika valandų	= dvýlikta valandà

Time can therefore be expressed both formally and informally. On radio and television you will hear the time expressed in a formal manner, while in the street, at home, with friends and even with strangers the time is most often expressed informally.

If we want to specify informally whether we are referring to 'a.m.' or 'p.m.', we add the following words as appropriate:

24:00–04:00	naktiės	03:00	(trys valandos/trečia valanda nakties)
04:00–11:00	rýto	06:00	(šešios valandos/šešta valanda ryto)
11:00–18:00	dienės	13:00	(pirma valanda dienos)
18:00–24:00	vākaro	19:00	(septynios valandos/septinta valanda vakaro)

In the formal style, for 'p.m.', we use the 24-hour clock, thus:

14 valandų, 15 valandų, 20 valandų.

If we want to specify the precise time, then we use the adverb *lygiai*, e.g.:

6:00 lygiai šešios valandos/lygiai šešta valanda.

Should we need to specify the minutes 'to' or 'before' the hour, 'past' or 'after' the hour, or the half-hour, then, in the informal style, we use the words *be* 'without' (plus with the genitive case), *po* 'after' (with the genitive case), and *pusė* 'half' (with the genitive case). In the formal style we simply add the minutes to the hour. So, in answer to the question *kiek valandų?* we might reply as follows:

Formally	Time	Informally
(dabar yra) lygiai penkios valandos/penkta valanda	5:00 a.m.	penkios
(dabar yra) penkios valandos/penkta valanda penkiolika minučių	5:15 a.m.	penkiolika (minučių) po penkių
(dabar yra) penkios valandos/penkta valanda, trisdešimt minučių	5:30 a.m.	pusė šešių
(dabar yra) penkios valandos/penkta valanda, keturiasdešimt penkios minutės	5:45 a.m.	be penkiolikos (minučių) šešios
(dabar yra) keturiolika valandų, penkios minutės	2:05 p.m.	penkios (minutės) po dviejų
(dabar yra) keturiolika valandų, dešimt minučių	2:10 p.m.	dešimt (minučių) po dviejų

(dabar yra) keturiolika valandų, trisdešimt minučių 2:30 p.m. pusė trijų

(dabar yra) keturiolika valandų, keturiasdešimt minučių 2:40 p.m. be dvidešimt (minučių) trys

Do note that, for 'half past', the Lithuanian construction refers to the following hour, thus 'half past two' is 'half of three'.

When we want to say when something happens, we mostly use the accusative case to express the time. When we speak of the precise time or are using the formal style or are giving the hours and minutes, then it is more appropriate to use the ordinal numerals. Thus:

Ateik penktą valandą.

Traukinys išvyksta lygiai aštuntą valandą.

Būsiu namie dvyliktą valandą.

Lėktuvas išskrenda šestą valandą, dvidešimt penkios minutės.

Spektaklis prasideda devynioliktą valandą, trisdešimt minučių.

In the informal style, and if we are not being absolutely precise while still using *be* or *po*, then we use the same construction as when we are responding to the question *kiek valandų?*:

Ateik po penkių penkiolika.

Jonas atvažiuos be dvidešimt trys.

But: *Darbas prasideda pusę devynių* 'The work begins at half past eight'.

Exercise 8a

Say what time it is formally and informally:

- (a) 9:00 a.m. (b) 12:27 p.m. (c) 1:30 p.m. (d) 7:50 a.m.
 (e) 8:05 a.m. (f) 4:10 a.m. (g) 10:21 a.m. (h) 9:08 p.m.
 (i) 2:15 p.m. (j) 3:45 p.m. (k) 8:08 p.m. (l) 11.55 p.m.

Write out the above times in all their possible variants.

Exercise 8b

If you have the recordings, listen to the specially recorded dialogue and indicate what time Bill came to the theatre.

- (a) 18:00 (b) 18:30 (c) 18:40 (d) 18:45

vėliau	later
anksčiau	earlier
jūk	as you know, indeed, after all

Dialogue 2

Ar jums patinka...?

Do you like...?

Aldona su Bilu ir Robertu kalbasi teatre per pertrauką

ALDONA: Na, kaip jums patinka spektaklis?

ROBERT: Man patinka. Aš mėgstu dramos teatrą, o čia toks įdomus pastatymas. Gaila, kad čia nėra mano žmonos. Jai taip pat patiktų. Ji labai mėgsta modernišką teatrą.

ALDONA: O kaip tau, Bilai? Nepatinka?

BILL: Man nelengva suprasti, bet gana įdomu. Aš labiau mėgstu operą ir baletą. Man visada trūksta muzikos dramos spektakliuose.

ALDONA: Ar žinai, kad rugsėjo mėnesį naujos lietuviškos operos premjera? Jei nori, galim kartu nueiti.

BILL: Kaip gerai, kad man pasakei. Būtinai nueisim. O kaip tu, Robertai?

ROBERT: Aš negalėsiu. Man ruggpjūčio pabaigoje jau reikia išvažiuoti. Be to, aš nemėgstu operos. Man ten viskas nenatūralu. O geros muzikos paklaustyti geriau eiti į koncertą.

ALDONA: Jau baigiasi pertrauka, eikim į salę. Kelinta mūsų eilė?

ROBERT: Šešta eilė, dešimta, vienuolikta ir dvylikta vietos. Paskubėkim, čia tiek daug žmonių. Pilnas parteris ir balkonas.

ALDONA: Šitame teatre visada daug žiūrovų. Teatras Lietuvoje populiarus.

Vocabulary

pértrauk/a, -os (1)	interval
dram/à, dràmos (2)	drama
pastàtym/as, -o (1)	production, construction (don't confuse with pàstat/as, -o (3 ^b) 'building')
modèrnišk/as, -a (1)	modern, contemporary
òper/a, -os (1)	opera
balèt/as, -o (2)	ballet
pabaig/à, -òs (3 ^b)	end
išvažiuoti, išvažiuoja, išvažiavo	leave, to go (home)
nenatūral/ùs, -i (4)	unnatural, artificial
baigtis, baigias(i), baigès(i)	end, finish (intrans.; trans. baigti)
sàl/è, -ès (2)	auditorium, hall
eil/è, -ès (4)	row
viet/à, -(ièt)os (2)	place, seat
piln/as, -à (3)	full
pàrter/is, -io (1)	stalls, parterre
balkòn/as, -o (2)	balcony, circle
žiūròv/as, -o (2)	spectator, member of audience (fem. žiūròv/è, -ès (2))
populiar/ùs, -i (4)	popular

Grammar

The dative case of personal pronouns

In this lesson you have, on several occasions, encountered the dative case forms of the personal pronouns. They are summarized in the following table; for simplicity's sake we divide them into 'singular' and 'plural', though you might argue that at least **mes** is not really the plural of **aš**!

	Singular				Plural			
Nominative	aš	tu	jis	ji	mes	jūs	jie	jos
Dative	mán	táu	jám	jái	mùms	jùms	jiems	jóms

These forms are needed particularly in constructions with **patiñka** and other impersonal verbs, e.g., **reikia** 'it is necessary/needed (to me ..., i.e. 'I need/must')', **atródo** 'it seems' (to me ..., i.e. 'I think'), **gàila** 'it's a pity' (for me ..., i.e. 'I'm sorry for/regret ...'), **trūksta** 'it is lacking', i.e. 'I ... need ...' etc.

The dative case is also used with some personal verbs, e.g.

dúoti, dúoda, dāvē	give (to ...)
siūsti, siuñčia, siuñtė	send (to ...)
sakýti, sāko, sākė	say, tell (to ...)
atsakýti, atsāko, atsākė	reply, answer (to ...)
pírkti, peřka, pířko	buy (for ...)
rašýti, rāšo, rāšė	write (to ...)
áiškinti, áiškina, áiškino	explain (to ...)
skōlinti, skōlina, skōlino	lend (to ...)
ródyti, ródo, ródė	show (to ...)

We add 'to' or 'for' as clarification; the preposition is not always expressed in English. Here are a few examples:

Parašyk jai laišką!	Write her a letter! (= 'Write a letter to her!')
Ar gali paskolinti man pinigų?	Can you lend me some money? (= 'Can you lend some money to me')
Duokite mums knygas!	Give us the books! (= 'Give the books to us!')

The dative case of nouns

In all the instances mentioned in the preceding section one can also use the dative case of nouns. It has the following endings:

Singular

	Masculine			Feminine			
<i>Nom.</i>	-as	-is	-ys	-us	-uo	-a	-ė
	tėvas	brolis	mokinys	sūnus	akmuo	mama	mergaitė
<i>Dat.</i>	-ui	-iui	-iui	-ui	-(en/er)iui	-ai	-ei
	tėvui	broliui	mokiniui	sūnui	akmeniui	mamai	mergaitėi

Plural

	Masculine			Feminine			
<i>Nom.</i>	-ai	-iai	-iai	-ūs	-(en/er)ys	-os	-ės
	tėvai	broliai	mokiniai	sūnūs	akmenys	mamos	mergaitės
<i>Dat.</i>	-ams	-iams	-iams	-ums	-(en/er)ims	-oms	-ėms
	tėvams	broliams	mokiniams	sūnums	akmenims	mamoms	mergaitėms

The dative case with adjectives: some impersonal expressions

In this and earlier lessons you came across such expressions as **man gera**, **man sunku**, **tau įdomu**, and the like (see Lesson 4). This is the typical way of expressing the state someone is in or how they feel, and is conveyed using the genderless form of the adjective with the dative. Thus, for example:

man malonu	I am pleased
tau šalta	you are cold
mums linksma	we are happy
jiems karšta	they are hot
mergaitėi liūdna	the girl is sad
studentams įdomu	the students are interested
sūnums čia gražu	our sons find it beautiful here

šált/as, -ą (3)	cold
káršt/as, -ą (3)	hot
liūdñ/as, -ą (4)	sad (usually of a thing)

Language points

The names of the months

saūs/is, -io (2)	January	liep/a, -os (1)	July
vasār/is, -io (2)	February	rugpjūt/is, -(č)io (1)	August
kóv/as, -o (1)	March	rugsėj/is, -o (1)	September
balañd/is, -(dž)io (2)	April	spāl/is, -io (2)	October
geguz̄/ė, -ės (3^b)	May	lāpkrit/is, -(č)io (1)	November
biržėl/is, -io (2)	June	gruod/is, -(dž)io (1)	December

An interesting exercise would be to look through a dictionary and work out the root words from which the names of the months are derived.

One often uses the genitive case of the name of the month, since people frequently say:

saūsio mėnuo	instead of	sausis
balañdžio mėnuo	instead of	balandis, etc.

When we want to say **when**, we most often use the *genitive + accusative* combination, e.g.

vašario mėnesį, liepos mėnesį.

It is advisable to learn how the word **mėn/uo, -esio** (1) declines, since it is irregular:

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
<i>Nominative</i>	mėnuo	mėnesiai
<i>Genitive</i>	mėnesio	mėnesių
<i>Dative</i>	mėnesiui	mėnesiams
<i>Accusative</i>	mėnesį	mėnesius
<i>Instrumental</i>	mėnesiu	mėnesiais
<i>Locative</i>	mėnesyje	mėnesiuose

Liking and disliking

The best way of expressing likes and dislikes in Lithuanian is by using the following two verbs:

mėgti, mėgsta, mėgo
patikti, patinka, patiko

Sentences with these verbs are constructed differently:

<i>Nominative</i>	+	mėgsta	+	<i>Accusative</i>
Jis		mėgsta		teatrą

Instead of the accusative one might have the infinitive of a verb, e.g. **Jis mėgsta skaityti** 'He likes to read'.

As regards the direct object, remember that, if the verb is negative (**nemėgti**), instead of the accusative case the genitive case will be used (see Lesson 4).

With the verb **patikti** a different sort of construction is used, with the person who does the liking in the dative case and what is liked in the nominative – if you know Spanish, think of the expression with **gustar**. Thus:

<i>Dative</i>	+	patinka	+	<i>Nominative</i>
Jam		patinka		teatras

Negation has no effect on this construction, thus: **Jam nepatinka teatras**.

Exercise 8c

Make up sentences, changing the forms of the words as appropriate

- teta, mėgti, romanai, įdomūs, skaityti;
- tu, laiškas, rytoj, brolis, rašyti;
- mes, baletas, patikti, šis;
- vasara, malonu, Lietuva, jie, labai, pabūti;
- aš, labai, karšta, būti, teatras, šiandien;
- jis, pasivaikščioti, visada, senamiestis, įdomu;
- Bilas, įdomi, draugas, skolinti, knyga;
- linksma, draugai, čia, visada;
- birželis, važiuoti, mėnuo, į, ji, Anglija;
- mėgti, tėvas, mėnuo, atostogauti, liepa.

pabūti, pabūna, pabūvo	to spend some time, to be for a while
atostogauti, atostogauja, atostogavo	to be on holiday, to spend one's holidays

Reading

Read through the March programme for the Lithuanian opera and ballet theatre. Imagine that you have a friend who really likes the ballet. He doesn't live in Vilnius, and can only get there at weekends. Write him a letter telling him when and what ballets he would be able to see in March. Use the calendar for March to help you. (If you want to give a full date, see Lesson 9.)

Vocabulary

repertuār/as, -o (2)	repertoire
saul/ė, -ės (1)	sun
tekėti, tėka, tekėjo	rise (of the sun); to flow; to marry (speaking of a woman: už + gen.)
lėistis, lėidžiasi, lėidosi	set (of the sun); to set off on a journey (į + acc.) (do note the unexpected past t. of this v.)
ilgum/as, -o (2)	length

Lietuvos operos ir baletu teatras

1995 M. KOVO MĖNESIO REPERTUARAS

III.1 d. 19 val. - S. Prokofjev "ROMEO IR DŽULJETA", 3 v. baletas
 III.2 d. 19 val. - V. Bellini "NORMA", 3 v. opera
 III.4 d. 18 val. - G. Verdi "NABUCCO", 4 v. opera (originalo kalba)
 III.5 d. 12 val. - I. Morozov "DAKTARAS AISKAUDA", 3 v. baletas vaikams
 III.5 d. 19 val. - W.A. Mozart "FIGARO VEDYBOS", 4 v. opera
 III.8 d. 19 val. - L. Minkus "DON KICHOTAS", prologo ir 5 paveikslų baletas
 III.9 d. 19 val. - JELENOS OBRAZCOVOS REČITALIS
 III.10 d. 19 val. - G. Donizetti "LUCIA DI LAMMERMOOR" 3 v. opera (originalo kalba)
 III.12 d. 12 val. - J. Strauss "ŽYDRASIS DUNOJUS", 3 v. baletas
 III.13 d. 19 val. - Roger Pontare (vokalas, Švedija) ir "KAUNO BIGBENDAS" Meno vadovas Romualdas Grabštas
 III.18 d. 18 val. Premjera - J. Strauss "ČIGONŲ BARONAS", 3 v. operetė
 III.19 d. 12 val. - S. Prokofjev "PELENE", 3 v. baletas
 III.19 d. 19 val. - A. Adam "GISELLE", 2 v. baletas
 III.21 d. 19 val. - Premjera - J. Strauss "ČIGONŲ BARONAS", 3 v. operetė
 III.22 d. 19 val. - P. Čaikovskij "GULBIŲ EŽERAS", 2 v. baletas
 III.23 d. 19 val. - Premjera - J. Strauss "ČIGONŲ BARONAS", 3 v. operetė
 III.24 d. 19 val. - J.S. Bach/G.Presser "A Proba", 2 v. baletas
 III.25 d. 18 val. - G. Verdi "TRAVIATA", 4 v. opera (originalo kalba)

III.26 d. 12 val. - E. Humperdinck "JONUKAS IR GRETUTĖ", 3 v. opera vaikams
 III.26 d. 19 val. - L. Herold "TUŠČIAS ATSARGUMAS", 2 v. baletas
 III.27 d. 19 val. - TARPTAUTINĖ TEATRO DIENA - 1995
 III.29 d. 19 val. - G. Rossini "SEVILJOS KIRPĖJAS", 3 v. opera
 III.30 d. 19 val. - G. Verdi "DON CARLOS", 4 v. opera (originalo kalba)
 III.31 d. 19 val. - A. Glazunov "RAIMONDA", 3 v. baletas
Lietuvos operos ir baletu teatras turi teisę keisti spektaklius.
A. Vienuolio g. 1, 2600 Vilnius
Priimanos kolektyvinės paraiškos.
Bilietai parduodami nuo vasario 20 d. Kasa dirba kasdien (išskyrus pirmadienius) nuo 12 iki 14 ir nuo 16 iki 19 val. Šeštadieniais nuo 12 iki 14 ir nuo 16 iki 18 val.
Jeigu spektaklis vyksta šeštadienio rytą, kasa dirba nuo 10 iki 14 val. Sekmadieniais kasa dirba nuo 11 iki 13 ir nuo 16 iki 19 val., kai vaidinimo vakare nėra, kasa po pietų nedirba. Bilietus galima užsisakyti iš anksto kasos tel. 62 07 27 nuo 11 iki 18 val., išskyrus sekmadienį. Juos būtina atsiimti ne vėliau kaip prieš 2 valandas iki spektaklio pradžios, kitaip užsakymas panaikinamas. Likus 1 val. iki spektaklio pradžios, bilietai parduodami tik tos dienos spektakliui. Pasikeitus į kainiams, galima įsigyti ir pigių bilietų! Mūsų repertuaras visą parą fakse-informatoriuje 262228.

1995

KOVAS

MCMXCV

KOVAS

P 6 13 20 27
 A 7 14 21 28
 T 1 8 15 22 29
 K 2 9 16 23 30
 P 3 10 17 24 31
 Š 4 11 18 25
 S 5 12 19 26

2

Ketvirtadienis

BALANDIS

P 3 10 17 24
 A 4 11 18 25
 T 5 12 19 26
 K 6 13 20 27
 P 7 14 21 28
 Š 1 8 15 22 29
 S 2 9 16 23 30

Saulė teka 7 val. 08 min. - leidžiasi 17 val. 54 min.
 Dienos ilgumas 10 val. 46 min.

9 Pasiruošimas žygiui

Getting ready for the trip

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to express things in the negative
- how to express the date
- how to buy food
- more expressions of quantity
- how to ask for advice

Dialogue 1

Gal tu galėtum man patarti?

Could you give me some advice?

Bilas susitinka Vytautą prie valgyklos per pietus

BILL: Sveikas, Vytautai! Neini pietauti?

VYTAUTAS: Einu. Gal einam kartu?

BILL: Einam. Ar tu dažnai čia pietauji?

VYTAUTAS: Taip, beveik kasdien. Čia gana skanu ir brangu. O tu čia pirmą kartą?

BILL: Taip, pirmą. Niekada anksčiau čia nebuvau.

VYTAUTAS: Kas naujo? Kaip gyveni?

BILL: Ačiū, viskas gerai. Tik negaliu apsispręsti dėl atostogų. Kita savaitė laisva, galiu pakeliauti po Lietuvą. Gal tu galėtum man patarti?

VYTAUTAS: Na, kokie tavo planai?

BILL: Aldona kviečia į Kauną. Ji važiuoja pas tėvus. Bus ten visą savaitę, galėtų man parodyti Kauną. Manau, kad būtų labai įdomu. Monika su draugais plaukia valtimis Dubysos upe. Ji siūlo keliauti kartu su jais. Būtų įdomu, bet aš niekada neplaukiau valtimi, šiek tiek bijau. Trečias variantas –

pajūris. Aš planavau nuvažiuoti į Palangą ir Klaipėdą. Jau užsisakiau bilietą ir viešbutį. Nebežinau, ką man dabar pasirinkti. Gal tu patartum?

VYTAUTAS: Niekas už tave nenuspręs, bet aš siūlyčiau plaukti valtimis. Aš plaukiau Dubysa du kartus: pernai ir 1990 metais. Buvo nuostabu! Ten tokios gražios vietos! Niekada to neužmiršiu. O kokia romantika vakarais! Palapinės, laužas, dainos. Tu žinai, lietuviai labai mėgsta dainuoti. Nebesvarstyk ir keliauk. Į Kauną ar pajūrį nuvažiuosi kitą kartą.

Vocabulary

pasiruošim/as, -o (2)

žyg/is, -io (2)

patarti, pataria, patarė

piēt/ūs, -ų (4) (pl. only)

pietauti, pietauja, pietavo

skan/ūs, -i (4)

kàs naujo?

apsispręsti, -ėndžia, -ėndė

atostog/os, -ų (1) (pl. only)

plaukti, plaūkia, plaūkė

vált/is, -ies, fem. (4)

Dubýs/a, -os (1)

šiek tiek

variant/as, -o (1)

užsisakýti, užsisáko, užsisáke

pasiriñkti, pasirenka, pasiriñko

nuspręsti, nusprėndžia, nusprėndė

ùž + acc.

pėrnai, adv.

nuostab/ūs, -i (4)

užmiršti, užmiršta, užmiršo

romántik/a, -os (1)

láuž/as, -o (3)

svařstýti, svařsto, svařstė

preparation

hike, trip (the dat. after **pasiruošimas** conveys 'for')

advise (followed by the dat. of the p. being advised)

lunch

have lunch

tasty

what's new?

decide, take a decision (**dėl** + gen. 'on, about')

holiday

sail, swim

boat

Dubysa (a tributary of the Nemunas)

a little

variant

order, book, reserve (for o.s.) (+ acc.)

choose (for o.s.) (+ acc.)

decide

for

last year

amazing

forget

romantic atmosphere

bonfire

discuss

Grammar

Negation

Negation is always indicated in Lithuanian by using the word **ne**, which is used as a prefix with various types of words, and as a 'particle'. Thus, it is used as a particle when responding in the negative to a question:

Ar eisi į teatrą? – Ne.

The prefix **ne-** used with verbs or adjectives negates an action or a quality, and with nouns conveys the opposite sense. Thus:

rašyti – nerašyti	gražus – negražus	laimė – nelaimė
būti – nebūti	švarus – nešvarus	tiesa – netiesa
važiuoti – nevažiuoti	laimingas – nelaimingas	viltis – neviltis

The prefix **ne-** merges with certain verbs, and we have:

nesu ← ne + esu	neiti ← ne + eiti
nėra ← ne + yra	neinu ← ne + einu
nesame ← ne + esame	neiname ← ne + einame

Do remember that when a transitive verb is negative, the case of the direct object changes: instead of the accusative we have the genitive (see Lesson 4):

mėgstu teatrą – nemėgstu teatro

We have a similar situation when the negative verb **nebūti** is used; the difference essentially is that here we have the genitive instead of the nominative (note that only the third person form is used in the negative in this 'expression of existence'):

Aš esu, bet manęs nėra.

Jis yra, bet jo nėra.

Mes esame, bet mūsų nėra.

Čia yra telefonas, bet čia nėra telefono.

The prefix **nebe-** is very frequently used with verbs; it indicates that the action has been converted into negative from affirmative or positive:

Gal jis dar skaito? – Ne, jau nebeskaito.

Is he still reading? – No, he's not reading any longer.

Nuo to laiko ji niekam neberašo laiškų. (Formerly she *did* write.)

Since then she hasn't written letters to anyone

Other words are also used to express negation. One frequently used is the pronoun **niekas** 'no-one, nothing', which is declined like other pronouns:

Niekas neatėjo.	No-one came.
Aš nieko nesuprantu.	I don't understand a thing.
Niekam nieko nesakyk.	Don't say anything to anyone.

In order to negate time, place, manner or character, quantity, and possession, we have:

niėkad(à), niekuomėt	Jis niekad man neskambina.	He never phones me.
niėkur	Niekur neik iš namų.	Don't leave home for anywhere.
niėkaip	Niekaip negaliu baigti darbo.	I just can't finish the work.
nė kiek	Nė kiek neskauda.	It doesn't hurt at all.
niekienė	Niekieno knygos aš neskaitau.	I'm not reading anyone's book.

Vocabulary

nė	not at all (emphatic negation) (don't confuse it with nėi ... nėi ... 'neither ... nor ...')
skaudėti, skaūda, skaudėjo	hurt, give pain (the construction uses the dat. to convey the person who feels the pain, and the acc. for the part of the body which causes the pain, with the v. in the third p. form, thus: man skauda galvą 'I have a headache')

You will see from the above examples that in Lithuanian two or more negatives do not transform a negative sentence into an affirmative one, but rather maintain and may even strengthen the negation.

The date

The word **mėtai**, when meaning 'year', is used only in the plural form. When we wish to express the time when something happens, we simply

šiãs m̃etais	this year
kitãs m̃etais	next year
praėjusiais/praeitãs m̃etais	last year
kiekvienãs m̃etais	every year

The adverbs *p̃ernai* 'last year' and *ũžpernai* 'two years ago' are also frequently used.

The precise year is conveyed using **ordinal** numerals, and the question 'When?' is answered by using the instrumental (in this case only the last component of the numeral is an ordinal and declined):

	<i>Nominative</i>	<i>Instrumental</i>
1995m.	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penkti metai	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktais metais
1990m.	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimti metai	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimtais metais

tūkstas/is, -(ė)io (1)	thousand
------------------------	----------

Note the abbreviation for year in the first column of the table and for the day of the week below.

If we wish to express the whole date, then in Lithuanian we begin with the year, continue with the month, and conclude with the day. There are two ways of saying what the date is – **Kokia šiandien diena?**:

1995m. kovo 23 d.

- 1 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penkti metai, kovo dvidešimt trečia (diena);
- 2 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktų metų kovo dvidešimt trečia (diena).

1996m. gruodžio 13 d.

- 1 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šešti metai, gruodžio trylikta (diena);
- 2 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt šeštų metų gruodžio trylikta (diena).

And we have the same option if the question is 'When?' – **Kada?**:

1995 04 28

- 1 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktais metais, balandžio dvidešimt aštuntą (dieną);
- 2 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt penktų metų balandžio dvidešimt aštuntą (dieną).

1990 11 18

- 1 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimtais metais, lapkričio aštuoniolikta (dieną);
- 2 tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimtų metų lapkričio aštuoniolikta (dieną).

Have you spotted the two differences?

Exercise 9a

Insert the appropriate words. Certain of them may need to be used more than once.

niekas	ũžpernai	nieko	niekada
metais	niekur	niekam	niekaip

- _____ negali man padėti.
- _____ negaliu atidaryti durų.
- _____ nėra namie.
- Ji _____ nevalgo.
- Šiais _____ mano pusbrolis važiuos į Indiją.
- Ar jis _____ buvo Kanadoje?
- Mes _____ čia nebuvo.
- Mano tėvas _____ nedirba.
- Atvažiuokite pas mus kitais _____.
- _____ nereikia šito namo.

Exercise 9b

Which sentence in the right-hand column goes with those in the left?

(a) Ar tu ką nors supratai?	1 Niekada niekur jo nemačiau.
(b) Kada tu buvai Paryžiuje?	2 Ne, nieko nėra.
(c) Kas čia atėjo?	3 Gal ateis rytoj.
(d) Kada įkurtas Vilniaus universitetas?	4 Niekas. Vėjas atidarė duris.
(e) Ar čia kas nors yra?	5 Išėjo į banką.

- (f) Ar jis niekada nebuvo Vilniuje? 6 Nė vieno žodžio.
 (g) Niekur nemat au savo žodyno. 7 1579 metais.
 (h) Gaila, kad niekas neatėjo. 8 Pernai liepos mėnesį.
 (i) Gal žinai, kur direktorius? 9 Manau, kad niekad.
 (j) Ar pažįsti šį vaikina? 10 Štai jis, ant lentynos.

Vocabulary

reikėti, reikia, reikėjo

be necessary (this is an impers. v., so you need only know the third p. form; the p. who needs something goes into the dat. case, and the thing needed goes into the gen. case – negation isn't important here! What you need may also be expressed by an inf.: **man reikia kambario, tau reikėjo dirbti**. Alternatively, except where an inf. is required, you may use the adj. **reikalingas, -a** (1) 'necessary', which will agree in case, number, and gender with the thing needed, while the p. needing again goes into the dat. case: **jam reikalinga ta knyga**)

kàs nòrs

įkùrti/as, -à (3)

pažinti, pažįsta, pažino + acc.

anyone, anything (not with negatives)
 founded (from the v. įkùrti, įkuria, įkùrė)
 know, be acquainted with (someone)

Exercise 9c

Say the following dates out loud (note the Lithuanian order):

- (a) 1972 07 01 (b) 2001 03 06 (c) 1963 11 17
 (d) 1950 09 30 (e) 1947 10 29 (f) 1985 02 02
 (g) 1918 01 13 (h) 1994 12 24 (i) 2003 04 20

And now write out the same dates, in response to the question **kada?** (You might like to say them in response to **kada?** and to write them out in response to **kokia (šiandien) diena?** too.)

Dialogue 2

Ką nupirkti?

What should we buy?

Monika ir Bilas kalbasi apie būsimą žygį.

MONIKA: Aš jau užsakaiu bilietus. Gal nueitum į kasas nupirkti?

BILL: Gerai. Mes važiuosim traukiniu?

MONIKA: Taip, iki Šiaulių. O iš ten autobusu. Išvažiuosim iš Vilniaus penktadienį, aštuntą ryto, o grįšim kitą sekmadienį. Gerai?

BILL: Puiku.

MONIKA: Ar tu turi miegmaišį ir kuprinę?

BILL: Taip, viską turiu. O kaip maistas?

MONIKA: Viską virsime žygyje, o produktus pasiimsime iš Vilniaus.

BILL: Ką man nupirkti?

MONIKA: Virsime košę, sriubą, arbatą, kavą. Tu nupirk duonos, dešros ir kumpio.

BILL: Ir viskas?

MONIKA: Sūrio, sviesto, konservų, makaronų ir viso kito nupirks kiti. Įsidėk kelionei porą sumuštinių, sausainių.

Bilas maisto parduotuvėje perka produktus žygiui, kalba su pardavėja.

BILL: Prašom 2 kepalus juodos duonos.

PARDAVEJA: Viskas?

BILL: Ne, dar kilogramą dešros.

PARDAVEJA: Kokios?

BILL: Rūkytos, bet nežinau, kuri skanesnė. Gal jūs man patartumėt?

PARDAVEJA: Siūlyčiau pirkti "lietuviškos", ji tikrai labai skani.

BILL: Gerai, tada kilogramą "lietuviškos". Ir dar kilogramą rūkyto kumpio.

PARDAVEJA: Prašom.

BILL: Kiek kainuoja?

PARDAVEJA: 52 Lt, 70 ct.

Vocabulary

būsim/as, -a (3^a)

užsakyti, užsako, užsākė

future, coming

order, book, reserve

grįžti, grįžta, grįžo
miėgmaiš/is, -io (1)
maist/as, -o (2)
žygyjė (loc. of žygis)
produkt/as, -o (2)

pasiimti, pasiima, pasiėmė
kėš/ė, -ėš
sriub/à, -ėš (4)
arbat/à, -(àt)os (2)
kav/à, -ėš (4)
dúon/a, -os (1)
dešr/à, -ėš (4)
kumėp/is, -io (2)
súr/is, -io (1)
sviest/as, -o (1)

konsėrv/ai, -ų (1; pl. only)
makarėn/ai, -ų (2; pl.)
įsidėti, įsideda, įsidėjo
keliėnei (dat. of kelionė)
por/à, -ėš (4)
sumuštėn/is, -io (2)
sausain/is, -io (2)
kėpal/as, -o (3^b)
kilogràm/as, -o (2)
rūkýt/as, -a (1)

Language points

Food and drink

Pieno produktai *Dairy products*

pien/as, -o (1)	milk	grietėn/ė, -ėš (2)	whipped cream
sviest/as, -o (1)	butter	grietėnėl/ė, -ėš (2)	cream
súr/is, -io (1)	cheese		

return, come back, go back
sleeping bag
food
during the trip, on the trip
product (in the pl. perhaps 'produce,
food')
take, get, buy (lit. 'take for oneself')
porridge, *kasha*
soup
tea
coffee
bread
sausage (*saucisson*)
ham, gammon
cheese
butter (*eina kaip sviestu patepta* 'goes
swimmingly')
conserves, tinned goods
macaroni (see language points below)
put in, include (for oneself)
for the journey
pair, a few
sandwich
biscuit, rusk (often pl.)
loaf
kilo(gram)
smoked

Mėsos produktai *Meat*

kiaulėn/a, -os (1)	pork	dešr/à, -ėš (4)	<i>saucisson</i>
jautėn/a, -os (1)	beef	dešrėl/ė, -ėš (2)	sausage
vištėn/a, -os (1)	chicken	kumėp/is, -io (2)	ham

Kiti produktai *Other products*

aliėj/us, -aus (2)	oil	bandėl/ė, -ėš (2)	bun, roll
milt/ai, -ų (1; pl. only)	flour	kiaušėn/iai, -ių (2)	eggs
dúon/a, -os (1)	bread	makarėn/ai, -ų (2)	macaroni
batėn/as, -o (2)	long (white) loaf	žuv/is, -iėš, -ų (4)	fish
		silk/ė, -ėš (2)	herring

Gėrimai *Beverages*

kav/à, -ėš (4)	coffee	al/ús, -aús (4)	beer
arbat/à, -(àt)os (2)	tea	šampàn/as, -o (2)	champagne
sult/ys, -(ė)ių (1; pl. only)	juice	degėn/ė, -ėš (2)	vodka
vėn/as, -o (2)	wine		

Daržovės *Vegetables*

bulv/ė, -ėš (1)	potato	pupėl/ė, -ėš (2)	bean
mork/à, -os (2)	carrot	žėrn/is, -io (1)	pea
svogūn/as, -o (2)	onion	aguėrk/as, -o (2)	cucumber
kopūst/as, -o (2)	cabbage	pomidėr/as, -o (2)	tomato

Vaisiai *Fruit*

obuol/ys, -io (3 ^a)	apple	apelsin/as, -o (2)	orange
kriáuš/ė, -ėš (1)	pear	ananās/as, -o (2)	pineapple
banān/as, -o (2)	banana	citrin/à, -(ėn)os (2)	lemon

Uogos *Nuts/berries*

vyšni/à, vyšnios (2)	cherry	aviėt/ė, -ėš (2)	raspberry
brāšk/ė, -ėš (2)	strawberry	mėlėn/ė, -ėš (2)	bilberry

slyv/à, slývos (2) plum riešut/as, -o (3^b) walnut

Saldumynai *Sweets, desserts*

saldain/is, -io (2) sweet, piece of candy tórt/as, -o (1) (large cream) cake
 sausain/is, -io (2) biscuit, rusk pyragáit/is, -(č)io (1) pastry, (small) cake
 led/aĩ, -ũ (4; pl. only) ice cream uogiẽn/ẽ, -ẽs (2) jam

Vocabulary

gėrim/as, -o (1) drink
 daržov/ė, -ės (1) vegetable
 vāis/ius, -aus (2) fruit (piece of)
 úog/a, -os (1) berry
 saldumýn/ai, -ų (1) sweets, sweet things

The names of foodstuffs are usually used only in the singular, since they refer to uncountable items. Those which are countable, usually the names of fruits and vegetables, can have both the singular and the plural, but very often it is the plural which is encountered. The singular of these words is used only when we are talking of a single item:

Aĩ tũrite banānų? Duokite mán (viena) banānà.

We can also use the words **makaronai**, **rišutai**, and **kiaušiniai** in the same way.

You may have noticed that the names of meats are characterized by the special suffix **-iena**, which is tacked on to the stems of the names of animals. It can be used to make other similar words too:

av/ıs, -iẽs (4; fem.) 'sheep' – avien/a, -os (1)
 triuš/ıs, -io (2) 'rabbit' – triušien/a, -os (1)

If we wish to name or ask for a precise quantity, we use the following construction:

Prašom Prašyčiau Duokite	vienà kilogramà viena kilogramà viena puodelį viena butelį du kepalus tris šimtus gramų šešis kilogramus	miltų žuvies kavos vyno duonos saldainių bulvių
---	--	---

The expression of quantity

In order to express a quantity without using numerals, the following words are frequently used:

pūs/ė, -ės (2) a half	trėčdal/ıs, -io (1) a third	pusaĩtro (indeclinable) one and a half
dal/ıs, -iẽs (4) a part	ketvirt/ıs, -(č)io (2) a quarter	pustrėčio (indeclinable) two and a half
por/à, -õs (4) a few	ketvirtàdal/ıs, -io (1) a quarter	

They are used with the genitive case:

**pusė kilogramo riešutų
 pusanthro kilogramo apelsinų
 pora bananų**

The two indeclinable words do have forms for the feminine and plural (for plural-only nouns), namely **pusantrõs**, **pusantrũ**, **pustrėčiõs**, **pustrėčiu**.

How to ask for advice

In Dialogues 1 and 2 you encountered phrases used when asking for advice:

**Gal tu galėtum man patarti?
 Gal tu patartum?
 Gal jũs man patartumėt?**

One can also ask for advice using the following expressions:

Aš noriu (norėčiau) su tavim (su jumis) pasitarti.
 Patark (Patarkite) man ...
 Būkite malonus (maloni), patarkite ...
 Kaip tu (jūs) patartum(ėt)?

Exercise 9d

Look at the following shopping list and work out how you would ask for these items in the shop (note the use of the genitive singular in a few instances):

200g. sviesto
1 duonos
1 batonas
4 bandelės
1 kg. obuolių
0,5 kg. sūrio
4 alaus
2 kg. pomidorų

Exercise 9e

Complete the sentences, writing out the appropriate form of the words in parentheses:

- Monika perka _____ (3 kg., obuolys)
- Mums reikia nupirkti _____ (pienas, sūris, dešrelė, miltai)
- Ar tu nupirkai _____ (saldainis, tortas, ledai)
- Jonas nupirko _____ (2 buteliai, alus; 1 butelis, vynas; riešutas; bananas)
- Nupirkite _____ (5 kg., pomidoras; 2 kg., agurkas; grietinė; 1, duona; 1, batonas)
- Aš nupirksiu _____ (10, kiaušinis; aliejus; arbata; kava; 1 kg., cukrus)
- Reikia nupirkti _____ (1 kg., kiauliena; 1 kg., jautiena; 0,5 kg., makaronas; 2 kg., svogūnas; 1,5 kg. morka)

Note the use of the comma to convey the decimal 'point'.

Reading

Ką valgo lietuviai?

Ar žinote, kokį maistą labiausiai mėgsta lietuviai? Nuo senų laikų Lietuvoje populiarūs grūdų, mėsos ir pieno produktai, kai kurios daržovės, uogos. Lietuviai ypač mėgsta juodą ruginę duoną. Ją valgo kasdien per pusryčius, pietus ir vakariene.

Labai populiarūs Lietuvoje bulvių valgiai. Bulvės į Lietuvą atkeliavo tik XVII amžiuje, bet vėliau plačiai paplito. Jau XIX amžiuje jos tapo labai svarbi daržovė. Iš bulvių lietuviai dabar gamina daug įvairių patiekalų. Jas verda, kepa, troškina, valgo su mėsa, raugintu pienu, varške, deda į sriubas. Populiarūs tokie tradiciniai valgiai kaip bulviniai vėdarai, bulvių blynai, didžkukuliai. Iš kitų daržovių lietuviai valgo daug kopūstų, morkų, agurkų, svogūnų. XX amžiuje Lietuvoje paplito salotos, pomidorai, ridikėliai.

Nuo senų laikų svarbus produktas Lietuvoje yra pienas. Lietuviai mėgsta įvairių rūšių sūrį, sviestą, varškę. Iš mėsos produktų lietuviai labiausiai mėgsta kiaulieną, ypač rūkytą. Valgoma daug rūkytos dešros, kumpio. Dabar lietuviai nemažai valgo ir paukštienos, jautienos, mažiau avienos. Lietuvoje yra daug miškų, juose auga daug uogų, grybų, riešutų. Lietuviai mėgsta juos rinkti ir vartoti maistui.

Lietuviai paprastai valgo 3 kartus per dieną. Per pusryčius, o ypač per pietus mėgsta valgyti daug, o vakarienei gamina lengvus valgius: pienišką sriubą, blynus, mišraines. Per šventes Lietuvoje valgo daug įvairių mėsos patiekalų, žuvis, pyragų ir kitų saldumynų.

Vocabulary

nuo senų laikų	from olden times
grūd/as, -o (3)	grain (often pl. 'cereals')
ypač	particularly, especially
rugin/is, -ė (2), adj.	rye
valg/is, -io (2)	dish, food
atkeliąuti, atkeliąuja, atkeliąavo	come, arrive
paplisti, papliąta, paplito	become widespread
tąpti, tampa, tąpo	become (+ nom. or instr.)
svarb/ūs, -i (4)	important
gaminti, gamina, gamino	make, produce

pātiekal/as, -o (3 ^{4b})	dish, food, course (as in 'three-course meal')
kēpti, kēpa, kēpē troškinti, troškina, troškino	bake, fry (trans. and intrans.) stew
raugint/as, -a (1) varšk/ē, -ēs (3)	sour, fermented cottage cheese
tradīcin/is, -ē (1)	traditional
bulvīn/is, -ē (2), adj.	potato
vēdar/as, -o (3 ^a)	sausage, <i>saucisson</i> (filled with potato or groats)
blīn/as, -o (2)	pancake, <i>bliny</i>
dīdžkukul/is, -io (1)	dumpling (large; derived from kukul/is, -io (2))
salot/ā, -(ōt)os (2)	lettuce, salad
ridikēl/is, -io (2)	radish
rūš/is, -ies (1), fem.	sort, type
vālgoma	eaten (genderless form of pre. pass. pcp; here 'is eaten')
nemažai, adv.	not a little
paukštien/a, -os (1)	fowl (derived from paukšt/is, -(ē)io 'bird')
mažiau, adv.	less
grzyb/as, -o (2)	mushroom
riņkti, reņka, riņķo	gather, collect
vartoti, vartója, vartójo	use (here followed by a dat., in the sense 'for')
pienišk/as, -a (1), adj.	milk (pienin/is, -ē when talking of teeth!)
mišrain/ē, -ēs (2)	'Russian' salad
šveit/ē, -ēs (2)	holiday, feast day, celebration
pyrāg/as, -o (2)	bun, roll, white loaf, pie

Fill in the following box with foods which the Lithuanians eat:

Mėsa	Pienas	Daržovės	Kitas maistas

Write a few sentences about the most popular foods in your country.

10 Koks oras Lietuvoje?

What's the weather like in Lithuania?

By the end of this lesson you will have learnt:

- about reflexive verbs
- more expressions of time and place: **nuo**, **iki**, and **apie**
- how to talk about the weather
- about verbs of motion

Dialogue 1

Džiaugiuosi, kad paskambinai

I'm glad you phoned

Aldona parėjusi namo rado raštelį:

Aldona,
tau skambino Bilas. Prašė paskambinti telefonu 61 19 72.

- ALDONA: Labas, Bilai. Čia Aldona.
BILL: Sveika, Aldona. Džiaugiuosi, kad paskambinai. Klausyk, norėčiau tau papasakoti įspūdžius iš kelionės.
ALDONA: Tikiuosi, įspūdžiai geri?
BILL: Taip, puikūs! Bet aš norėčiau pasikalbėti ne telefonu. Gal galėtume susitikti?
ALDONA: Žinoma. Tik ne šiandien ir ne rytoj. Mokausi nuo ryto iki vakaro. Poryt laikau egzaminą.
BILL: Tada gal poryt po egzamino?
ALDONA: Gerai. Tikiuosi, iki pirmos egzaminas baigsis.

- BILL: Tai susitinkam pirmą?
 ALDONA: Gal geriau pusę dviejų.
 BILL: Sutarta. O kur susitinkam?
 ALDONA: Ateik iki Sereikiškių parko. Ten netoli yra jauki kavinė.

Vocabulary

ór/as, -o (3)	weather
džiaūgtis, džiaūgiasi, džiaūgėsi	be glad (if in the sense 'be pleased/glad about something', then use the instr. for 'about sg')
parėj/usi, -usios (1)	come home (this is the fem. sing. nom. of the p. active p.cple of parėti , parėina , parėjo 'come (home)' agreeing with Aldona , thus 'Aldona on coming home/having come home ...'; masc. parėj/ęs, -usio — see the reference section and Lesson 15)
raštel/is, -io (2)	note
telefon/as, -o (2)	telephone number (here the instr. with the sense 'on 61 19 72')
įspūd/is, -(dž)io (1)	impression (iš + gen. 'of'; padaryti , padāro , padārė įspūdį + dat. 'to make an impression on s.o.')
tikėtis, tikisi, tikėjosi	hope (+ gen. 'for'; tikėti + instr. 'believe/trust s.o./sg', + acc. 'believe in s.o./sg')
nuo + gen. iki + gen.	from ... to ... (time, place)
laikyti, laiko, laikė	hold, take (exam), consider (+ acc. + instr. 'sg/s.o. [as/to be] sg/s.o.')
egzāmin/as, -o (3 ^b)	exam
baigtis, baigiasi, baigėsi	finish, come to an end (non-refl. 'finish something')
Sereikiškių park/as, -o (1)	Sereikiškės Park
teñ netoli	nearby (lit. 'there near')
jauk/ūs, -i (4)	cosy, comfortable, convenient

Grammar

Reflexive verbs

Reflexive verbs, created with the formant **s(i)**, can have several meanings.

1 An action directed to oneself:

- praustis, praūsiasi, praūsėsi** wash (oneself) – compare **prausti** wash (sg./so.)
šukuotis, šukuojasi, šukāvosi 'do one's hair' – compare **šukuoti** 'do so.'s hair'

Note that with **praustis**, if you wish to specify what part of your body you wash, you can simply add it in the accusative, e.g. **aš prausiuosi veidą** 'I wash my face'.

2 An action carried out in one's own interests, for one's own benefit (non-reflexively it could be for anyone):

- pirktis, peřkasi, piřkosi** 'buy (for oneself)' – compare (see Lesson 9) **piřkti** 'buy'
nėštis, nėšasi, nėšėsi 'carry (with one)' – compare **nėšti** 'carry'

3 An action performed with several participants:

- kalbėtis, kalbasi, kalbėjosi** 'converse' – compare **kalbėti** 'speak'
pỹktis, pỹkstasi, pỹkosi 'be hostile to e.o.' – compare **pỹkti** 'get angry (**añt** + gen. 'at')

4 An action complete in itself, which happens on its own, often where a transitive verb is used intransitively:

- kėistis, keičiasi, keitėsi** 'change', exchange' – compare **keisti** 'change sg.'
baigtis, baigiasi, baigėsi 'come to an end' – compare **baigti** 'finish sg.'

5 Sometimes being reflexive can completely change a verb's meaning:

- tikėtis, tikisi, tikėjosi** 'hope' (+ gen. 'for') – compare **tikėti** 'believe'
stebėtis, stėbisi, stėbėjosi 'be surprised' (+ instr. 'at') – compare **stėbėti** 'observe, watch'

6 There are also verbs which exist only reflexively, in other words they are not used without the reflexive particle:

džiāugtis, džiaūgiasi, džiāugėsi 'be glad' (+ instr. 'at')
juōktis, juōkiasi, juōkėsi 'laugh' (+ iš + gen. 'at')
šypsotis, šypsosi, šypsosjosi 'smile'

7 Some verbs when used reflexively, and with an optional dative subject, acquire a softened, attenuated sense, something like 'feel like -ing':

norėtis, norisi, norėjosi 'feel like, have a desire for'
Mán norisi vālgyti. 'I feel like eating, I'm hungry.'

In Lithuanian the conjugation of reflexive verbs differs from that of simple or non-reflexive verbs, so it is imperative to learn the personal endings of all three verb conjugations. The conjugation type, as in the case of the simple verbs, is based on the third person ending of the present tense:

Type 1 -a **džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi**
 Type 2 -i **tikėtis, tikisi, tikėjosi**
 Type 3 -o **mokytis, mokosi, mokėsi**

You can see that, if the verb does not have a prefix, the reflexive formant **si** or **s** is simply attached to the end of the word, with the ending before the reflexive formant. In this lesson you will learn the present and past tenses of reflexive verbs. Thus:

Present tense

	Type 1	Type 2	Type 3
<i>aš</i>	džiaugiúosi	tikiúosi	mókausi
<i>tu</i>	džiaugiesi	tikiesi	mókaisi
<i>jis, ji</i>	džiaūgiasi	úkisi	mókosi
<i>mes</i>	džiaūgiamės	úkimės	mókomės
<i>jūs</i>	džiaūgiatės	úkitės	mókotės
<i>jie, jos</i>	džiaūgiasi	úkisi	mókosi

Past tense

	Type 1	Type 2	Type 3
<i>aš</i>	džiaugiaūsi	tikėjausi	mókausi
<i>tu</i>	džiaugėsi	tikėjaisi	mókeisi
<i>jis, ji</i>	džiaūgėsi	tikėjosi	mókėsi
<i>mes</i>	džiaūgėmės	tikėjomės	mókėmės
<i>jūs</i>	džiaūgėtės	tikėjotės	mókėtės
<i>jie, jos</i>	džiaūgėsi	tikėjosi	mókėsi

If the reflexive verb has a prefix (in the examples below creating a resultative nuance), then the reflexive formant **-si-** finds itself between the prefix and the root, and all the endings revert to being the same as when, or if, the verb was not reflexive, for example:

praustis, but nusiprausti **aš nusiprausiu**
pirktis, but nusipirkti **tu nusipirksi**
kéltis, but atsikélti **jis atsikélé**

kéltis, kėliasi, kėlési get up, rise (res. **atsikélti, atsikelia, atsikélé**)

It is worth bearing in mind that the negative particle **ne-** counts as a prefix, thus: **aš nesidžiaugiu**.

The prepositions of time and place **nuo**, **iki** and **apie**

In earlier lessons and in the first dialogue of this lesson you came across the prepositions **nuo** and **iki**, used to express time: **nuo ryto iki vakaro, iki pirmos**. Both these prepositions are used with the genitive case and can indicate not only time, but also place:

nuo centro iki priemiesčio
nuo Vilniaus iki Kauno
nuo 'Gedimino' stotelės iki parko

Approximate time and place in the vicinity of something can be expressed by the preposition **apie** with the accusative case:

Atsikėliau apie šeštą valandą.
Ateik apie pietus.
Berniukas ilgai vaikščiojo apie namą.
Apie teatrą buvo daug žmonių.

váikščioti, váikščioja, váikščiojo walk about (see the section on verbs of motion in this lesson)

Exercise 10a

Copy the following text, selecting and inserting the appropriate forms (you may usefully consult the section on verbs of motion in this lesson):

Aš paprastai _____ (keltis, keliasi, kėlési) labai anksti, apie šeštą valandą ryto. Greitai _____ (praustis, prausiasi, prausėsi), _____ (šukuotis, šukuojasi, šukavosi) ir vedu pasivaikščioti savo šunį. Mes dažnai nuo _____ (namai) nueiname iki _____ (miškas), apeiname apie _____ (ežeras), kuris yra prie miško. Mano šuo labai mėgsta bėgioti, o aš nelabai. Aš visada einu lėtai, kartais _____ (atsisėsti, atsisėda, atsisėdo) pailsėti, o jis vis bėgioja. Nuo _____ (ežeras) mes grįžtame kitu keliu. Apie _____ (8 val. 30 min.) mes jau namie. Tada aš _____ (maudytis, maudosi, maudėsi) po dušu, pusryčiauju ir sėdu _____ (mokytis, mokosi, mokėsi). Šuo _____ (atsigulti, atsigula, atsigulė) prie mano kojų ir ramiai guli. Taip aš _____ (mokytis, mokosi, mokėsi) iki _____ (pietūs).

Vocabulary

nueiti, nueina, nuėjo	go off, set off
apėiti, apeina, apėjo	go around (+ acc. or + apie + acc.)
bėgioti, bėgioja, bėgiojo	run around
atsisėsti, atsisėda, atsisėdo	sit down
pailsėti, pailsi, pailsėjo	take a rest
vis	always, continually, still
maudytis, maudosi, maudėsi	have a bath (maudyti 'bathe s.o.')
dūš/as, -o (2)	shower (dūšin/ė, -ės (1) 'shower-room, cubicle' – mainly used in the Lithuanian of émigrés)
pūsryčiauti, -auja, -avo	have breakfast
sėsti, sėda, sėdo	sit down (also refl.; atsisėsti = res. nuance; sėdėti, sėdi, sėdėjo 'sit, be sitting (in a sitting position)')
atsigulti, atsigula, atsigulė	lie down
gulėti, guli, gulėjo	lie (= 'be in a lying position')

Exercise 10b

Fill in the gaps:

Person	Present tense	Past tense
aš tu jis, ji, jie, jos mes jūs	juokiamės	
aš tu jis, ji, jie, jos mes jūs		maudžiausi
aš tu jis, ji, jie, jos mes jūs	ilsisi	

Dialogue 2

Ar nebuvo šalta?

Wasn't it cold?

Aldona ir Bilas susitiko ir kalbasi apie tai, koks oras buvo kelionėje

ALDONA: Koks buvo oras?

BILL: Neblogas. Kai atvažiavome į Šiaulius, buvo saulėta, gražu. Turėjome laiko truputį pasivaikščioti. Perėjome visą pėsčiųjų gatvę, užėjome į dviračių muziejų. Man labai patiko Šiauliai. Po to autobusu dar pervažiavome per naujus rajonus. Ten, žinoma, neįdomu. Daug standartinių daugiabučių namų, matėme ir gamyklą.

ALDONA: O ar žygyje nebuvo šalta?

BILL: Naktys buvo šaltokos, o dienos gana gražios, šiltos, saulėtos. Tiesa, vieną rytą lijo ir pūtė smarkus vėjas, bet popiet vėl buvo gražu.

ALDONA: O Kaune per atostogas buvo gana šalta, vėjuota. Tiesa, lijo tik vieną dieną, bet visą kitą laiką buvo debesuota, bjauru. Visai nesinorėjo eiti į lauką. Aš jaudinausi dėl tavęs, kad nesušaltum ir nesusirgtum.

BILL: Nieko, man Lietuvos klimatas patinka. Labai panašu kaip Anglijoje.

ALDONA: Tikrai?

Vocabulary

ór/as, -o (3)	weather, air
atvažiuoti, atvažiuoja, atvažiavo	come, arrive
Šiaul/iai, -ių (4)	Šiauliai
saulét/as, -a (1)	sunny (derived from saul/ė, -ės (1) 'sun')
pasivaikščioti, -ioja, -iojo	take a walk
pereiti, pereina, péréjo	cross, go across (+ acc.; the prefix pér- is always stressed)
pėsčiūjų gátv/ė, -ės (2)	pedestrian(ized) street (pėsč/ias, -à (3) adj.+ n. 'pedestrian' — here in the gen. pl. of the long form of the adj., thus 'of the pedestrians')
užėiti, užėina, užėjo	call in/on, visit (pàs + acc. 'on so.')
pō tō	after that, then, next
pérvažiuoti, -uoja, -avo	drive, go through
peř + acc.	through, via, across
standártin/is, -ė (1)	standard, unexceptional
daugiabūt/is, -i (2)	with many apartments/flats; 'multi-apartment'
gamykl/à, gamyklos (2)	factory
šaltók/as, -a (1)	chilly, coldish
lýti, lýja, lýjo	rain
pūsti, pūčia, pūté	blow (trans. and intrans.)
smark/ūs, -i (4)	sharp, severe
vėj/as, -o (1)	wind
popiét	after lunch, in the afternoon
vėjúot/as, -a (1)	windy
debesúot/as, -a (1)	cloudy
bjaur/ūs, -i (4)	horrible, nasty, vile

visái	absolutely, completely, quite
norétis, nórisi, norėjosi	feel like (impers., used with the dat. of whoever 'feels like' – here left out; it would have been man nesinorejo 'I didn't feel like...')
į lauką	out (movement; without movement: laukė ; both from lauk/as, -o 'field')
jáudintis, jáudinasi, jáudinosi	worry (dėl + gen. 'about'; non-refl. = 'worry, trouble so.'; note how the following verbs are neg., so that kàd ne- = 'lest')
sušálti, sušála, sušálo	get very cold, freeze
susiřgti, sùserga, susiřgo	fall ill
nieko	no matter, that's nothing
klimat/as, -o (1)	climate
panašų kaip	similar to, like (panašų = genderless form)
tikraĩ	really, actually, truly

Language points

The weather

If we want to ask someone about the weather, we say:

Koks šiandien oras?

Koks buvo oras?

Koks bus oras?

One can even use the plural in the same meaning: **orai**.

Answers to such questions will often involve using an appropriate adjective:

nuostabūs	surprising, amazing
puikūs	splendid
gėras	good
malonūs	pleasant
neblōgas	not bad
blōgas, prāstas	bad
šáltas, šaltókas	cold, chilly
šiltas	warm
kárštas	hot

tvankùs	stifling, close, stuffy
pérmainingas	changeable
baisùs, bjaurùs	awful, horrible, vile

In other words, when we answer using the word **oras**, we put the adjective in the masculine form.

The weather can also be characterized directly using an appropriate word describing the situation, that is, an adjective in the genderless form:

Šiandien saulėta, bet šalta.
Vakar buvo debesuota, vėjuota.
Rytoj bus tvanku.
Šiandien slidu.

Vocabulary

prāst/as, -à (4)	bad
tvank/ùs, -ì (4)	stifling, stuffy
pérmaining/as, -a (1)	changeable
bais/ùs, -ì (4)	awful, horrible, vile
slid/ùs, -ì (4)	slippery

There are also a few verbs which can be used to describe the weather. With most of them there is no need to express a subject. We simply say:

Šiandien lyja. Žaibuoja.
Vakar snigo. Griaudžia.

snìgti, snìnga, snigo	snow
žaičiuoti, žaičiuoja, žaibavo	lighten, flash
griaušti, griaudžia, griaudė	thunder

We might even add a noun indicating the subject; but this doesn't provide any more information:

Lietus lyja. Sniegas sninga.

However, we really do need a noun when we say:

Vėjas pučia.

A few meteorological phenomena are conveyed by the following nouns:

kritul/iaĩ, -ių (3^b)	precipitation
audr/à, -òs (4)	storm (also áudr/a, -os (1))
perkúnij/a, -os (1)	thunderstorm
griaustin/is, -io (2)	thunder
žaič/as, -o (4)	lightning
pūg/à, -òs (4)	snow-storm, blizzard
plikšal/a, -os (1)	icy roads, ice-covered ground
šlāpdrib/a, -os (1)	wet snow, rainy snow

Grammar

Verbs of motion

The most general verb conveying the idea of motion is **vỹkti, vỹksta, vỹko**. When we know more about the actual type of movement, then we can use verbs which include the following, which you have already encountered:

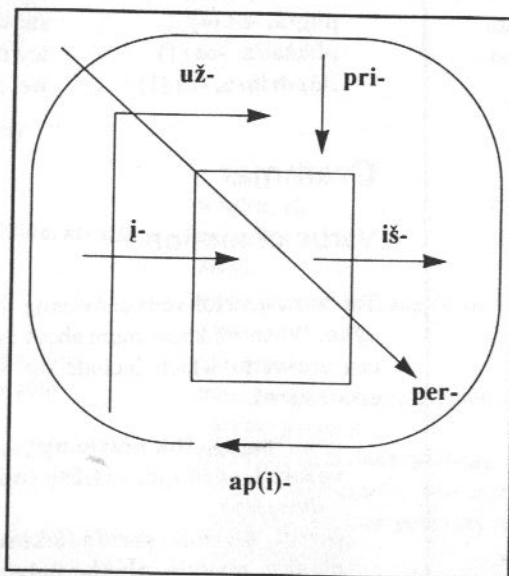
ėiti, ėina, ėjo (tik pėsčiomis!)
važiuoti, važiuoja, važiavo (mašinà, autobusù, tráukiniu, dviračiu)
skristi, skreinda, skrido (lėktuvù)
plaũkti, plaũkia, plaũkė (laivù, váltimi)
bėgti, bėga, bėgo

With such verbs we also often need to express direction. This, plus the resultative character of the action (see Lesson 2), is shown by a large number of verbal prefixes often used in conjunction with an appropriate preposition:

Prefix	Preposition	Example	Meaning
į-	į (+ acc.)	įeiti į kambarį	entering, going in
iš-	iš (+ gen.)	išvažiuoti iš Vilniaus	leaving, going out
per-	per (+ acc.)	pereiti per gatvę	crossing, going through, over
ap(i)-	apie (+ acc.)	apeiti apie namą	going round
pri-	prie (+ gen.)	privažiuoti prie pašto	approaching, coming up close to
už-	už (+ gen.)	užeiti už kampo	go behind, call at/in/on

kaĩp/as, -o (4) corner

The following diagram might help:

The very common prefixes **at-**, **nu-**, and **par-** might sometimes seem to have slightly similar meanings, but do note the nuances:

at- indicates motion directed to oneself, to nearby: **atvažiuoti į Lietuvą**

nu- indicates motion away from oneself, further away or from the top of something down to the ground: **nuvažiuoti į Angliją, nubėgti nuo kalno**

par- can only convey motion homewards.

For Lithuanians the contrast between the state of being 'at home' (or in one's native land) and 'not at home' is extremely important; so when there is a wish to convey motion 'home' the prefix **par-** is always used: **parėjo, parvažiavo** uniquely conveys 'home', while **at-**, as in **ateiti, atvažiuoti, atvykti** is general: **į svečius, į teatrą, į miestą.**

Almost all the prefixes mentioned have more meanings, for example, **už-** may indicate a brief event: **Užeik pas mane minutėlei** 'Drop in to see me for a moment' (note this use of the dative case).

The verbs of motion with the prefixes **per-**, **ap-**, **pri-** can also be used without any preposition: **pereiti gatvę, apeiti namą, privažiuoti paštą.**

When motion is in several directions, there and back; or repetitive, one can express this using various suffixes:

važiuoti – važinėti, važinėja, važinėjo

plaukti – plaukioti, plaukioja, plaukiojo and plaukėti, plauko, plaukė

skristi – skraidyti, skraido, skraide

The equivalent verb for **eiti** is a completely different word, which we met earlier:

vaiškščioti, vaiškščioja, vaiškščiojo

Exercise 10c

Insert appropriate words:

Geras oras: saulėta, _____

Blogas oras: šlapdriba, _____

Exercise 10d

Complete the sentences:

- Rytoj jis tikisi nuvažiuoti į _____.
- Džiaugiuosi, kad parvažiavai _____.
- Ar Monikos brolis išvažiavo _____.
- Ateik _____.
- Mašina pervaziavo _____.
- Lygiai devintą valandą ji privažiavo _____.
- Vakar turėjome laiko ir apėjome _____.
- Jei nori pamatyti Petrą, užėik _____.
- Tikimės, kad atvažiuosite _____.
- Tėvas įėjo _____.

Exercise 10e

Insert appropriate forms of the verbs **parvažiuoti, išvažiuoti, nuvažiuoti, privažiuoti, važiuoti, įeiti, and perbėgti**. Since the conversation refers to past events, in almost every instance it will be best to use the past tense.

- LINAS: Kada tu vakar _____ namo?
 RITA: Apie aštuntą.
 LINAS: Negali būti. Aš skambinau apie devynias, tavęs dar nebuvo.
 RITA: Man vakar labai nesisekė.
 LINAS: Kas atsitiko?
 RITA: Tu žinai, iki pietų turėjau būti Kaune. Iš Kauno _____ antrą valandą, bet staiga per kelią _____ juoda katė. Turėjau grįžti atgal ir _____ kitu keliu.
 LINAS: Dėl katės?
 RITA: Žinoma. Man visada nesiseka, kai kelią _____ juoda katė.
 LINAS: O kas buvo toliau?
 RITA: Nuo Kauno iki Vievio _____ sėkmingai. O kai _____ prie Vievio, prasidėjo baisi šlapdriba ir plikšala. Paskutinius 40 kilometrų _____ 2 valandas.
 LINAS: _____ sėkmingai?
 RITA: Nelabai. Tu žinai, prie Grigiškių yra didelis kalnas. Ten mašina paslydo ir aš _____ nuo kelio.
 LINAS: O varge! Tikiuosi, tau nieko neatsitiko?
 RITA: Ne, nieko baisaus nei man, nei mašinai. O paskutinė nelaimė, kad negalėjau _____ į namus.
 LINAS: Kodėl?
 RITA: Pasirodo, rankinukas su raktais liko Kaune.
 LINAS: Tai kaip vis dėlto _____?
 RITA: Kaimynas išlaužė duris.

Vocabulary

sėktis, sėkasi, sėkėsi	succeed, be successful (impers., used in third p. with dat. subject)
atsitikti, atsitinka, atsitiko	happen (+ dat. 'to so.')
atgāl	back (teñ ir atgāl 'there and back')
sėkmingai, adv.	fine, successfully (from sėkming/as, -a (1) 'successful')
Grigišk/ės, -ių (1)	Grigiškės
paslysti, paslysta, paslydo	skid, slip
vařg/as, -o (4)	hardship, misery, indigence; hard life, trouble (used in the voc. as an exclamation; vargdiēn/is, -io (2) 'poor, unfortunate man', fem. vargdiēn/ė, -ės)

neláim/ė, -ės (1)	misfortune
pasiródyti, pasiródo, pasiróde	appear, turn out
rankinùk/as, -o (2)	handbag
rákt/as, -o (2)	key
líkti, líkė, líko	remain

Reading

Lietuvos orai šiandien, balandžio 11-ąją

Sinoptikų duomenimis, šiandien Lietuvoje numatomi debesuoti su pragiedruliais orai. Daugelyje rajonų krituliai. Vėjas šiaurės rytų, 6-11 m/sec., temperatūra dieną 1-6 laipsniai šilumos.

Vilniuje krituliai, temperatūra dieną 3-5 laipsniai šilumos.

Balandžio 11 d. vidutinė daugiametė temperatūra Vilniuje yra 4 laipsniai šilumos. Aukščiausiai šią dieną oro temperatūra buvo pakilusi 1920 metais - iki 23 laipsnių šilumos, o žemiausiai nukritusi 1902 metais - iki 10 laipsnių šalčio.

Balandžio 12 d. protarpiais krituliai. Temperatūra naktį nuo 3 laipsnių šalčio iki 2 laipsnių šilumos, dieną 1-6 laipsniai šilumos. Balandžio 13 d. vietomis krituliai. Naktį nuo 4 laipsnių šalčio iki 1 laipsnio šilumos, dieną 3-8 laipsniai šilumos.

Latvijoje šiandien rytiniuose rajonuose šlapdriba, temperatūra dieną 1-6 laipsniai šilumos.

Balandžio 12 d. šlapdriba, lietus. Temperatūra naktį nuo 1 laipsnio

šalčio iki 3 laipsnių šilumos, dieną 2-7 laipsniai šilumos.

Balandžio 13 d. vietomis nedideli krituliai. Temperatūra naktį apie 0, dieną 3-8 laipsniai šilumos.

Baltarusijoje šiandien daugelyje rajonų krituliai. Temperatūra dieną 2-7 laipsniai šilumos.

Per kitas dvi paras vietomis krituliai. Temperatūra naktimis - balandžio 12-ąją nuo 1 laipsnio šalčio iki 4 laipsnių šilumos, 13-ąją nuo 4 laipsnių šalčio iki 1 laipsnio šilumos.

Kaliningrado srityje šiandien be kritulių. Temperatūra dieną 0-5 laipsniai šilumos.

Vakar Vilniuje

Žemiausia temperatūra naktį buvo 2 laipsniai šalčio, 15 valandą - 4 laipsniai šilumos. Atmosferos slėgis balandžio 9 d. 15 valandą buvo 736, balandžio 10 d. 15 valandą - 744 milimetrai.

Saulė		Mėnulis				Zodiakas
6:28	20:14	IV 08	IV 15	IV 22	IV 29	Avinas
						

Now fill in the following table:

Orai šiandien

Vieta	Oro temperatūra	Krituliai
Vilnius Lietuva Kaliningrado sritis Latvija Baltarusija	3-5 laipsniai šilumos	+

laipsn/is, -io (1) degree

Vocabulary

sinòptik/as, -o (1)	weather forecasting
dúomen/ys, -ų (3 ^a ; pl.)	data
numátom/as, -a (1)	supposed (numatýti 'forecast, foresee')
prāgiedrul/is, -io (1)	clear period
daūgel/is, -io (1)	majority, many
m/sek.	metres per second (sekùnd/ė, -ės (1) 'second')
šilum/a, -òs (3 ^b)	warmth
vidutín/is, -ė (2)	average
daugiamėt/is, -ė (2)	perennial, over many years
aukščiáusiai, adv.	highest
pakilti, pakýla, pakilo	rise (intrans.; here the p. pcple)
1920 mėtai	in 1920
žemiáusiai, adv.	lowest
nukristi, nukriñta, nukrito	fall, descend (p. pcple)
šált/is, -(č)io (2)	cold
pròtarp/is, -io (1)	interval (here: 'at intervals')
viėtomis	in places (instr. pl. of vietà)
liet/ùs, -aūs (3)	rain
par/à, -òs (4)	day, 24 hours
žėm/as, -à (4)	low
atmosfer/à, -ėros (2)	atmosphere
slėg/is, -io (2)	pressure

milimètr/as, -o (2)

millimetre

mėnùl/is, -io (2)

moon (compare mėnuo 'month'; note in the dates how the month is given before the day)

zodiāk/as, -o (2)

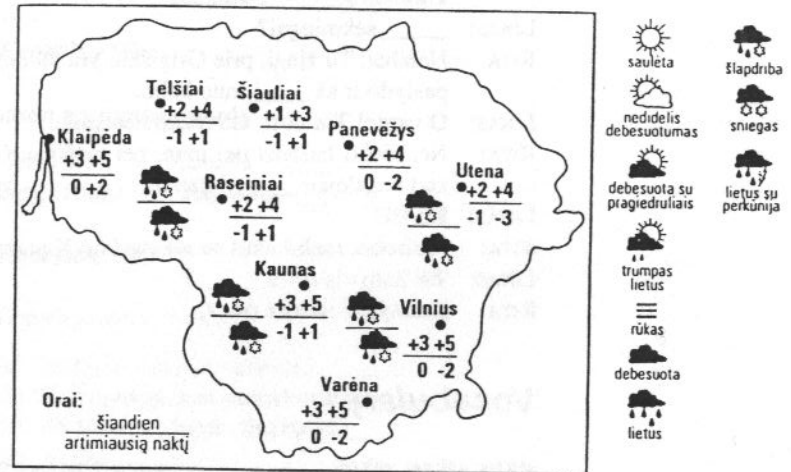
zodiac

āvin/as, -o (3^b)

ram, Aries

Exercise 10f

Look at the weather map for Lithuania. Choose three Lithuanian cities and write out what the weather is like in them.

Lietuvos meteorologiniis žemėlapiis

ařtim/as, -a (3^b) near (here: 'coming')

11 Geros sveikatos!

The best of health!

By the end of this lesson you will have learnt:

- the future tense, and the imperative and conditional moods of reflexive verbs
- how to talk about illness and health
- how to wish someone good health
- how to express someone's age
- how to use more pronouns
- about the gradation of adverbs: comparative and superlative

Dialogue 1

Labai blogai jaučiuosi

I feel really bad

Bilas kalbasi su viešbučio kaimynu, Petru

- BILL: Kaip tau sekasi, Petrai?
 PETRAS: Prastai. Labai blogai jaučiuosi.
 BILL: Tikrai? Kas atsitiko?
 PETRAS: Turbūt sergu. Reikės eiti pas gydytoją.
 BILL: Ar ką nors skauda? Galvą? Skrandį? Širdį?
 PETRAS: Ne, man niekada nieko neskauda. Bet neturiu apetito, nėra nuotaikos, blogai miegu.
 BILL: Neturi apetito? Bet juk tu valgai gana dažnai.
 PETRAS: Na taip, penkis kartus, kaip visi žmonės: pusryčius, priešpiečius, pietus, pavakarius ir vakarienę.
 BILL: Ar ne per daug – penkis kartus? O kada guliesi?

- PETRAS: Vėlai. Paprastai iki dvyliktos nakties žiūriu televizorių, paskui valgau vakarienę ir einu miegoti.
 BILL: O kada keliesi?
 PETRAS: Nemėgstu anksti keltis. Paprastai iš vakaro negaliu užmigti, o rytą miegu gerai ir ilgai.
 BILL: Gal geriau išėik pasivaikščioti prieš miegą, nevalgyk taip vėlai vakarienės. Jeigu anksčiau keltumeisi ir anksčiau gultumeisi, tikrai būtų geriau. Nereikėtų jokių gydytojų.
 PETRAS: Abejoju, kad tokie niekai padėtų.
 BILL: Pabandyk. Linkiu tau pasveikti!

Vocabulary

sveikat/à, -(ãt)os (2)	health (here in the gen., with a form of the v. linkėti understood)
prastai	bad, not well (adv.)
jaustis, jaučiasi, jaūtesi	feel (in oneself, intrans.; trans. jaūsti)
skrandis/is, -(dž)io (2)	stomach
apetit/as, -o (2)	appetite
nuotaika/a, -os (1)	mood (on its own may indicate a sense of wellbeing)
priešpieč/iai, -ių (1; pl. only)	snack before lunch; the time before lunch
pavakar/iai, -ių (3 ^{4b})	afternoon snack
gultis, gūlasi, gūlėsi	lie down, go to bed
iš vākaro	in the evening (may be extended to other nouns indicating periods of time)
užmigti, užmiñga, užmiño	fall asleep
miėg/as, -o (4)	sleep
abejoti, abejojà, abejoji	doubt (abejõn/ė, -ės (2) 'doubt'; be abejo 'probably, without doubt')
niėk/ai, -ų (2; pl. only)	nonsense, little things ('nonsense' in the more nonsensical sense is kvailyst/ės, -(ė)ių (2), from kvailyst/ė, -ės (2) 'stupidity', kvail/as, -ã (4) 'stupid, silly': darýti kvailystės 'be stupid, do silly things', kàs peř kvailýstės! 'what nonsense!' – note that in this construction peř does not function like a prep.)

padēti, pādeda, padējo	help (+ dat.); put (in a lying position)
pabandýti, pabaņdo, pabaņdē	try, attempt, have a go (perf.; imperf. bandýti)
pasveikti, pasveiksta, pasveiko	get better, recover (res.)

Grammar

The future tense, and the imperative and conditional moods of reflexive verbs

What is most important is to learn the present and past tenses of reflexive verbs. Their other forms, which we present here, are made up in the same way as ordinary verbs.

The *future tense* has the affix *s*, which is added to the endings of the infinitive, minus *-ti*, and the reflexive particle:

aš **juoktīs** + **-s** -**iuo**- + **-si** = **juoksiuosi**

aš	juoksiuosi	tikēsiuosi	mokysiuosi
tu	juoksiesi	tikēsiesi	mokysiesi
jis, ji	juoksis	tikēsis	mokysis
mes	juoksimēs	tikēsimēs	mokysimēs
jūs	juoksitēs	tikēsitēs	mokysitēs
jie, jos	juoksis	tikēsis	mokysis

Don't forget that the third person forms of the future tense do not have an ending, they end in the future affix *s* and the reflexive particle.

The *imperative mood* has its own formant, *k*, which is also joined to the infinitive stem, and to it are affixed its endings and the reflexive particle:

tu **juoktīs** + **-k**- + **-is** = **juokis**

tu	juokis	tikēkis	mokykis
mes	juokimēs	tikēkimēs	mokykimēs
jūs	juokitēs	tikēkitēs	mokykitēs

You already know that the second person singular does not have an ending, but ends in the imperative mood affix *k* and the reflexive particle.

The *conditional mood* is formed by adding *t* to the infinitive stem, then the personal endings and the reflexive particle:

aš **juoktīs** + **t** → **č** + **-iau**- + **-si** = **juokčiausi**

aš	juokčiausi	tikēčiausi	mokyčiausi
tu	juoktumeisi	tikētumeisi	mokytumeisi
jis, ji	juoktūši	tikētūši	mokytūši
mes	juoktumēs	tikētumēs	mokytumēs
	or juoktumēmēs	or tikētumēmēs	or mokytumēmēs
jūs	juoktutēs	tikētutēs	mokytutēs
	or juoktumētēs	or tikētumētēs	or mokytumētēs
jie, jos	juoktūši	tikētūši	mokytūši

Language points

Health

When we talk about health the most useful words include the following:

sīrgti, seřga, sīrgo	be ill (<i>susiřgti</i> 'fall ill')
sveikti, sveiksta, sveiko	get better, recover (res. <i>pasveikti</i>)
gýdyti, gýdo, gýdē	treat, cure (<i>nuō</i> 'of')
skaudēti, skaūda, skaudējo	ache (dat. of 'who', acc. of 'what')
ēiti pās gýdytoja	go to the doctor
kviēsti, kviēčia, kviētē gýdytoja	call the doctor (res. <i>pakviēsti</i>)
gérti, gēria, gērē vaistas	take medicine (<i>priēš valģi</i> 'before food', <i>pō valģio</i> 'after food')
lig/ā, -ōs (4)	illness (<i>dēl ligōs</i> 'on account of illness')
ligōn/is, -io (1)	ill person, patient (fem. <i>ligōn/ē, -ēs</i> (1))
ligōnin/ē, -ēs (1)	hospital
sveik/as, -ā (4)	healthy
sveikat/ā, -(āt)os (2)	health
gýdytoj/as, -o (1)	doctor (<i>dantū gýdytojas</i> 'dentist')
(medicinos) sesēl/ē, -ēs (2)	nurse (<i>medicin/ā, -(in)os</i> (2) 'medicine')
vaist/ai, -u (1; pl.)	medicine (in general; use the sing. for a single medicine; <i>vaistas nuō galvōs skaudējimo</i> 'headache medicine'; also <i>vaistas</i> (4))
vaistin/ē, -ēs (1)	chemist's (also <i>vaistinē</i> (4))
temperatūr/ā, -(ūr)os (2)	temperature
slog/ā, -ōs (4)	cold, head cold
angin/ā, -(in)os (2)	tonsillitis

grip/as, -o (2)	influenza, flu
bronchit/as, -o (2)	bronchitis
plaučių uždegim/as, -o (2)	pneumonia (lit. 'inflammation of the lungs'; plauč/iai, -ių (2) 'lungs')
žaidž/à, -òs (4)	wound
lūž/ís, -io (2)	fracture, break

The verb **skaudėti** can be used with two cases – the accusative and the nominative, but the accusative is more often used. Thus we have the following construction:

dative + **skaudėti** + accusative

for example:

man skauda galvą	I have a headache
gerklę	I have a sore throat
dantį	I have toothache
širdį	I have a pain in my heart
skrandį	I have a stomach ache
pilvą	I have a stomach ache (more general)

Or we have:

dative + **skaudėti** + nominative

for example:

man skauda galva, gerklė, dantis, širdis, skrandis, pilvas

Vocabulary

gerkl/ė, -ės (3)	throat
skrand/ís, -(dž)io (2)	stomach
pilv/as, -o (4)	belly

How to wish someone the best of health

We can use the following expressions to wish a sick person better, or to express a hope that a well person remains well (the translations are literal; note the construction after **linkėti**, which is 'understood' also in the third expression):

Linkių (kuo greičiau) pasveikti I wish you to get better (as quickly as possible)

Linkių kuō geriausias sveikatos I wish you the best of health
Geròs tau (jums) sveikatos! Good health to you!
Būk sveikas (sveikà)! Be healthy!

And if we toast someone's health, we say: **Į sveikàtà!**

Exercise 11a

Write an answer to the following letter:

Mielas Jurgi,

aš labai susirūpinau, kad tu sergi. Vitalija man papasakojo, kad staiga reikėjo kviesti gydytoją. Kaip dabar jautiesi? Laukiu tavo laiško.
Greičiau pasveik!

Bučiuoju

Zita

susirūpinti, susirūpina, susirūpino get worried (res.; non-res. **rūpintis**)

Exercise 11b

Select the appropriate form from those in parentheses:

- Kas rytą (prausiuosi, prausiasi, prauskis) šaltu vandeniu ir nesirgisi nei sloga, nei gripu.
- Kad (jauskis, jaustumėsi, jausis) sveikas, valgyk sveiką maistą ir sportuok.
- Rytoj (kelsimės, keliasi, kėlėmės) anksti ir eisime pas gydytoją.
- Jos vaikai labai dažnai (sirgti, sirgs, serga).
- Po kelionės jo brolis staiga (suserga, susirgo, susirgs) plaučių uždegimu.
- Šiuos vaistus reikia (gerti, geria, gėrė) tris kartus per dieną po valgio.
- Jis visada sveikas, nes sveikai gyvena: anksti (keliasi, kėlėsi, kel-sis), daug sportuoja, nerūko, negeria.
- Sveikai (maitintis, maitinkitės, maitintumėmės) ir nesirgsite **skrandžio ligomis**.

rūkėti, rūko, rūkė	smoke
maifintis, maifinasi, maifinosi	eat, feed oneself (refl. of trans. maifinti 'feed')

Dialogue 2

Kiek jai metų?

How old is she?

Bilas ir Aldona tariasi, ką veiks savaitgalį

- BILL: Ką veiki savaitgalį? Gal kur nors kartu nueitume?
 ALDONA: Gaila, bet negaliu. Pažadėjau nuvažiuoti į Druskininkus pas senelę.
 BILL: Tavo senelė gyvena Druskininkuose?
 ALDONA: Ne, negyvena, ji ten dabar gydoma sanatorijoje. Klausyk, o gal važiuojam kartu? Pamatytum Druskininkus. Tai labai gražus Lietuvos kurortas, yra ką pažiūrėti. Kaip? Važiuojam?
 BILL: Ar aš tau netrukdyčiau būti su senele?
 ALDONA: Ne, jokių būdu. Taip bus dar įdomiau. Mes galėsime kartu su ja aplankyti gražiausias vietas.
 BILL: Bet ar ji neserga?
 ALDONA: Ne, ji visai sveika, tik žmonės, kurie yra tokio amžiaus, labai gerai kartą per metus pasigydyti sanatorijoje. Žinai, vonios, masažai, gydomoji mankšta, baseinas, pirtis, pasivaikščiojimas po mišką ir kitokie dalykai.
 BILL: O kiek jai metų?
 ALDONA: Šešiasdešimt penkeri.
 BILL: O! Mano senelei taip pat šešiasdešimt penkeri, o senelis už ją vyresnis. Jam dabar septyniasdešimt vieneri.

Vocabulary

taūtis, tāriasi, tārėsi

discuss, consult one another, come to an arrangement (sū + instr.; dėl + gen. 'about'); consider oneself (+ instr.)

veikti, veikia, veikė

gydytis, gydosi, gydėsi
 sanatorij/a, -os
 trukdyti, trukdo, trukdė

jokių būdu

pasigydyti, pasigydo, pasigydė
 masāž/as, -o (2)
 gydōm/as(is), -a (-o)ji (1)
 mankšt/ā, -ōs (4)
 basein/as, -o (2)
 pirt/is, -iēs (4; fem.)
 vyrēs/n/is, -ė (4)

do; function, work; have an effect on (+ acc.)
 receive treatment (medical)
 sanatorium
 disturb, get in the way (+ dat. of whom one disturbs; also + instr. of what causes the disturbance, e.g. a request, and may be followed by the inf., giving a sense of 'prevent, hinder (someone from doing something)')
 not at all, in no way (instr. of jōks, jokiā (3) 'no, not a', and būd/as, -o (2) 'way, manner')
 get some treatment (for oneself)
 massage
 medic(in)al
 training, exercising, gymnastics
 pool, swimming pool
 bathhouse, sauna
 older

Language points

Talking about how old people are

The most usual way of asking someone about their age is as in the following construction:

Kiek (jums, jai, jam ... = dative) metų?

Special numerals are used to respond to such questions. All Lithuanian nouns which have only the plural form and express countable things are used with special numerals, of which there are altogether nine:

- 1 vieneri (3^a), vienerios
- 2 dveji (4), dvėjos
- 3 treji (4), trėjos
- 4 ketveri (3^b), kėtverios
- 5 penkeri (3^b), peñkerios
- 6 šešeri (3^b), šėšerios
- 7 septyneri (3^a), septýnerios

- 8 aštuoneri (3^a), aštuonerios
9 devyneri (3^a), devýnerios

As you already know (see Lesson 9), the word **metai** in its meaning 'year' is only used in the plural, so the above numerals have to be used with it. For example:

Man (yra) dvidešimt vieneri (metai)
Jam (yra) šešeri (metai)
Jai (yra) keturiasdešimt devyneri (metai)
Mano sūnui (yra) dveji (metai)
But: Dukteriai (yra) dvylika (metų)
Tau devyniolika (metų)

Needless to say, these numerals can also be combined with other nouns which have only a plural form and refer to countable things, e.g., **dvejos durys** 'two doors', **treji vartai** 'three gates'. We can also use them to refer to 'pairs', thus: **dveji batai** 'two pairs of shoes', **ketverios pirštinės** 'four pairs of gloves'.

Grammar

Pronouns

You already know most of the case forms of the personal pronouns. There are some other pronouns which are similarly declined, for example, the very frequently encountered **kuris, kuri** 'who, which', as in Dialogue 2: **žmonėms, kurie yra tokio amžiaus ...**

Here are its forms and those of the third person pronoun:

	Singular		Plural	
Nom.	jis, ji	kuris, kuri	jiė, jės	kuriė, kuriės
Gen.	jõ, jõs	kuriõ, kuriõs	jũ	kuriũ
Dat.	jám, jái	kuriám, kuriái	jiems, joms	kuriems, kurioms
Acc.	jĩ, jã	kurĩ, kuriã	juõs, jàs	kuriuõs, kuriàs
Instr.	juõ, já	kuriuõ, kuriã	jais, jomis	kuriaĩs, kuriomis
Loc.	jamė, jojė	kuriamė, kuriojė	juosė, josė	kuriuosė, kuriosė

The gradation of adverbs

Both in this lesson's dialogues and in earlier lessons you have already on several occasions encountered words such as **geriau, idomiau, and daugiausia**. These are comparative and superlative forms created from adverbs or the genderless form, and here is how it is done:

The comparative

Adverb	gerai + -iaũ = geriaũ
Adjective	gera + -iaũ = geriaũ

The adverbs are usually used to define the circumstances of an event, for example:

Petras važiuoja greitai, o Jonas dar greičiau. Peter drives quickly, but Jonas drives even more quickly.

Šiandien jis jaučiasi geriau. Today he feels better.

The adjectives are used to define a general situation, for example:

Šiandien šilčiau negu vakar. Today it's warmer than yesterday.
Man Lietuvoje geriau negu užsienyje. I feel better in Lithuania than abroad.

ũžsien/is, -io (1)	abroad (an ordinary n.; the gen. serves to translate 'foreign' - see the example below)
---------------------------	---

The superlative

Adverb	gerai + -iausiai = geriausiai
Adjective	gera + -iausia = geriausia

Thus, similarly:

Iš visų užsienio kalbų jis geriausiai moka anglų kalbą. Of all foreign languages he knows English best.
Anksčiausiai namo parėjo brolis. (My) brother came home earliest of all.

and:

Liepos mėnesį Lietuvoje šilčiausia. It's warmest in Lithuania in July.

Man įdomiausia keliauti. For me it's most interesting of all to travel.

Exercise 11c

Write out in words how old the following people are:

(a) mano tėvas, 56;	(e) ligonis, 84;	(i) tavo draugas, 7;
(b) mūsų motina, 49;	(f) jos duktė, 1;	(j) dėdė, 45;
(c) pusbrolis, 22;	(g) brolio sūnus, 8;	(k) jo žmona, 30;
(d) gydytojas, 38;	(h) pusseserė, 17;	(l) mano sesuo, 11.

Exercise 11d

Replace the italicized words with the appropriate forms of the pronouns **jis, ji**:

- Motina nupirko *vaikams* vaistų.
- Aš laukiau *Viktoro* visą dieną.
- Sekmadienį draugas pakvietė *Aldoną* į teatrą.
- Mes vakar matėme *tuos studentus* ligoninėje.
- Mano *dėdei* jau aštuoniasdešimt ketveri metai.
- Manau, kad vaikams geriau negerti *tokių vaistų*.
- Šiandien vėl susitikau *tas merginas*.
- Ar tu šiandien matei *gydytoją*?
- Šiais vaistais* galima gydyti sunkias skrandžio ligas.
- Palinkėk *seserims* geros sveikatos.
- Seselės* nebuvo gydytojo kabinete.
- Būtina pasirūpinti *ligoniu*.

būtina	indispensable, necessary (genderless form of būtin/as, -à (3 ^a))
pasirūpinti, pasirūpina, pasirūpino	to worry (+ instr. 'about')

Exercise 11e

Insert the appropriate forms of the pronouns **kuris, kuri**:

Vakar aš aplankiau tetą, _____ gyvena mažame miestelyje. Mėgstu šias vietas. Tai apylinkės, _____ prabėgo mano vaikystė. Ten pievos, _____ bėgiojau su draugais, ežerai, _____ maudžiausi,

miškai, _____ vaikščiojau, grybavau, uogavau. Mano teta gyvena name, _____ statė jos senelis. Namas nėra didelis, bet gražus, patogus, jaukus. Teta man visada paruošia kambarį, _____ aš gyvenau mažas. Čia man viskas sava ir artima. Mano vaikystės draugai, _____ gyvena tame miestelyje, visada ateina su manim susitikti. Tai brangūs susitikimai, nes brangūs žmonės, _____ aš myliu.

Vocabulary

apýlink/ė, -ės (1)	area, district
prabėgti, prabėga, prabėgo	pass by, elapse
vaikýst/ė, -ės (2)	childhood
piev/a, -os	meadow
grybáuti, grybáuja, grybávo	collect mushrooms
uogáuti, uogáuja, uogávo	collect berries
sáv/as, -à (4)	one's own, intimate, close
ařtim/as, -à (3 ^b)	close, intimate

Exercise 11f

Finish off the sentences, inserting the comparative or superlative, e.g.:

Šiandien gražu, bet vakar buvo dar gražiau.

- Pernai čia buvo šalta, bet šiemet dar _____ .
- Visi kalbėjo įdomiai, bet _____ pasakojo profesorius iš Prahos.
- Visur gera, bet namie _____ .
- Gerai žaidė visos komandos, bet jūsų – _____ .
- Sunku buvo mokytis rusų kalbos, bet lietuvių – dar _____ .
- Visur man linksma, bet su draugais _____ .

šiemet (adv.)	this year
----------------------	-----------

Exercise 11g

Write out the comparative and superlative forms of the words listed below, e.g.:

puiku → **puikiau** → **puikiausia**
gražiai → **gražiau** → **gražiausiai**

blogai, vėlai, aukštai, žemai, nuostabiai, turtingai, lėtai, lengva, sunku, karšta, pigu, brangu, šalta, aišku

turting/as, -a (1)	rich
lėt/as, -à (4)	slow

Reading

Druskininkai

Lietuvos pietuose, miškingame Nemuno krante, ištisus metus veikia Druskininkų kurortas. Šiose gražiose vietose žmonės gyvena nuo akmens amžiaus. Galbūt ir jie suprato, kad geria ir prausiasi vandeniui, kuris gydo nuo visokių ligų, kad oras, kuriuo jie kvėpuoja — tikri vaisiai.

Pirmasis Druskininkų šaltinių cheminę sudėtį ėmė tirti asmeninis karaliaus Stanislovo Augusto gydytojas 1790 metais. Druskininkų vandenimis pradėjo gydytis ir vietiniai žmonės, ir atvykėliai. Prieš pusantrą šimtmečio Druskininkuose pradėjo steigti kurortą, statyti gydyklas. Dabar čia kasmet vien gydytis atvyksta beveik šimtas tūkstančių žmonių, dažnai atvažiuoja turistų iš visos Lietuvos ir kitų šalių.

Druskininkuose gydo ne tik vanduo. Žavios kurorto apylinkės su vaizdingais Nemuno krantais, seni pušynai, kurie saugo miestą nuo vėjų, ežerai, grynas oras — dideli kurorto privalumai. Druskininkuose nebūna staigių temperatūros svyravimų. Čia daugiau šiltų dienų negu kitose Lietuvos vietose. Šis kurortas — tai ramybės ir sveikatos kampelis. Čia lėtesnis gyvenimo tempas, graži medinė miesto architektūra, daug jaukių skverų, gėlynų, parkų, alėjų kelia geras emocijas tiek ligoniams, tiek Druskininkų gyventojams.

Druskininkų apylinkių gamtos garsai ir spalvos įkvėpė kūrybai vieną didžiausių Lietuvos kūrėjų, dailininką ir kompozitorių M.K. Čiurlionį. Druskininkuose prabėgo jo vaikystė, kūrybingiausios jaunystės vasaros. Ten, kur gyvena Čiurlionų šeima, dabar yra muziejus. Muziejų mėgsta Druskininkų gyventojai ir svečiai. Čia dažnai vyksta fortepijoninės muzikos koncertai, įvairūs vakarai, paskaitos.

Imagine that you were in Druskininkai. Write a short letter to a friend relating your impressions.

Vocabulary

mišking/as, -a (1)
ištisus metus, adv.

nuo + gen.

akm/uō, -eñs (3^b)

ámž-ius, -iaus (1)

ór/as, -o (3)

kvėpuoti, kvėpuoja, kvėpavo
pirmasis, pirmoji (3)

šaltin/is, -io (2)

chėmin/is, -ė (1)

sudėt/is, -iės (3^b; fem.)

iñti, ìma, ėmė

tirti, tiria, tyrė

asmenin/is, -ė (2)

karāl/ius, -iaus (2)

viėtin/is, -ė (1)

atvėkėl/is, -io (1)

priėš + acc.

šimtmėt/is, -(ė)io (1)

steigtì, steigia, steigė

gydykl/à, -(ỹ)kos (2)

kasmėt

vien

beveik

turist/as, -o (2)

šal/is, -iės (4; fem.)

žāv/ūs, -ì (4)

vaizding/as, -a (1)

pušyn/as, -o (1)

sáugoti, sáugo, sáugojo

privalùm/as, -o (2)

staiš/ūs, -ì (4)

wooded, forest (adj.)

all year round (ištis/as, -à (3^b) 'whole, entire')

since

stone

age

air

breathe (+ instr. of what one breathes)

first (long adj. form; the meaning here is 'the first to ... was ...')

spring, source

chemical

composition

begin; take

investigate, study, do research into

personal

king

local

visitor, newcomer (fem. atvėkėl/ė, -ės (1))

ago (note here that pusañtro does not show the acc. case)

century

found, set up, open

clinic, sanatorium (special medical treatment centre)

every year

only, just

almost

tourist (fem. turist/ė, -ės)

country; side

enchanted, fascinating, charming

picturesque, full of images

pine forest (puš/is, -iės (4; fem.) 'pine tree')

protect (nuo + gen. 'from')

necessity, something indispensable;

quality, merit

sudden

svyrāvim/as, -o (1)	change, vacillation
ramyb/ė, -ės (1)	tranquillity, peace, calm
kampėl/is, -io (2)	nook (dim. of kam̃p/as, -o (4) 'corner')
gyvėnim/as, -o (1)	life
tem̃p/as, -o (2)	tempo, rate, pace
skvėr/as, -o (2)	square (small and leafy)
gėlėn/as, -o (1)	flower-bed
emocij/a, -os (1)	emotion
tiek ... tiek ...	both ... and ... (similar to the use of iř ... iř ... , tiek pāt 'as much', vienodai 'similarly, likewise'; tiek in this use is very common in the written language)
gyvėntoj/as, -o (1)	inhabitant (fem. gyvėntoj/a, -os (1))
gamt/à, -òs (4)	nature
gařs/as, -o (2)	sound
spalv/à, -òs (4)	colour
įkvėpti, įkvėpia, įkvėpė	inspire; breathe in (trans.)
kūrīb/a, -os (1)	creation, work (the dat. here conveys the same as if one had įkvėpė, kād kūr̃tų ...)
didžiāus/ias, -ia (1)	greatest
kūrėj/as, -o (1)	creator, founder, artist
kompozitor/ius, -iaus (1)	composer (fem. kompozitor/ė, -ės (1))
kūrybing/as, -a (1)	creative
jaunỹst/ė, -ės (2)	youth (time of life)
fortepijōnin/is, -ė (2)	piano (adj.; fortepijōn/as, -o (2) 'piano')
mūzik/a, -os (1)	music
paskait/à, -òs (3 ^b)	lecture, reading

12 Reikia pasipuošti

Got to get smartly dressed

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to talk about clothes
- about diminutives
- about the gradation of adjectives
- about adjectives with suffixes
- how to pay someone a compliment
- how to congratulate someone and wish them well
- how to convey the sequence of events
- about the pronominal forms of adjectives
- about the past frequentative tense

Dialogue 1

Ar padėsi išsirinkti?

Will you help me choose?

Bilas ir Aldona ruošiasi į Vytauto ir Linos dukters Birutės gimtadienį. Jie eina pirkti dovanų. Be to, Bilas nori nusipirkti naujų drabužių

- ALDONA: Manau, kad geriausia būtų eiti į universalinę parduotuvę. Ten yra prekių ir vaikams, ir suaugusiems.
- BILL: Gerai, eikim. Aš norėčiau nusipirkti pavasarinį švarką arba ploną megztinį. Tu man padėsi išsirinkti?
- ALDONA: Žinoma. Tu sakei, kad tau dar reikia marškinių.
- BILL: Taip taip, dar norėčiau nusipirkti marškinius. Reikia pasi-puošti Birutės gimtadieniui. O ką tu žadi pirkti Birutei?
- ALDONA: Ji – mano krikšto dukra. Kasmet jai nuperku kokį gražų drabužį: suknelę, sijonuką, megztinį. Ji mėgsta nešioti gražius drabužius, puošti. Šiomet norėčiau nupirkti jai raudonus batelius prie jos naujos suknelės raudonais

taškučiais. Jai labai tinka raudona spalva.

Bilas ir Aldona jau universalinėje parduotuvėje

- BILL:** Kur eisim pirmiausia?
ALDONA: Siūlau pirmiausia nupirkti tau švarką, po to ieškoti megz-
 tinio ir marškinių, o paskui eiti pirkti dovanų. Žiūrėk, štai
 vyriškų drabužių skyrius.
BILL: Na, paieškokim gražaus švarko.
ALDONA: Ateik, čia tavo dydžio švarkai. Ar nepatinka šitas languotas?
BILL: Neblogas. Reikėtų pasimatuoti.
ALDONA: Žiūrėk, šitas dryžuotas taip pat gražus. Nenori?
BILL: Nelabai. Geriau pasimatuosiu languotą ir šitą šviesų.
ALDONA: Man atrodo, šviesusis tau per didelis, truputį per platus,
 rankovės per ilgos. Aš paklausiu pardavėjos, gal jie turi
 mažesnių.

Kreipiasi į pardavėją

- ALDONA:** Atsiprašau, ar neturėtumėt mažesnio dydžio tokio švarko?
PARDAVEJA: Gaila, bet tokios spalvos neturime. Mažesnių yra šviesiai
 pilkų ir rusvų. Prašom pažiūrėti štai čia.
ALDONA: O dabar, Bilai, renkis pilkajį. Žinai, man šitas gražiausias.
 Kaip tau?
BILL: Tu teisi, geriausias šitas. Kiek jis kainuoja?
ALDONA: Žiūrėk, kaina štai čia – 189 litai. Man atrodo, ne per brangu.

See the language points below for quite a few of the new items in this dialogue.

Vocabulary

pasipuošti, pasipuošia, pasipuoše	dress up, adorn oneself (res. of puoštis, puošiasi, puošės)
ruoštis, ruošiasi, ruošėsi	get ready, prepare (here I + acc. = 'to go to (something)'; more often, or with a slightly different meaning, + dat.)
gimtadien/is, -io (1)	birthday (also gimimo dieną , used in Dialogue 2; gimim/as, -o 'birth')
dovan/à, -ōs (3^a)	gift
tikti, tinka, tiko	be suitable, suit (+ dat.)
universālin/is, -ė (1)	universal (universālinė parduotuvė 'department store')

prėk/ė, -ės (2)	sg on sale, item of goods (very often pl.)
suāug/ęs, -usio (1)	adult, grown-up (fem. suāug/usi, -usios ; declines as a p. act. p.cple)
pavasari/īs, -ė (2)	spring (adj.)
plōn/as, -à (3)	fine; slender, subtle
krikšt/as, -o (4)	baptism, christening (krikšto dukrà 'goddaughter')
taškūt/īs, -(ė)io (2)	dot, spot (dim. of tāšk/as, -o (4))
pirmiausia	first of all
výrišk/as, -a (1)	male, man's, men's, masculine
skýr/ius, -iaus (2)	department, section; chapter
dýd/īs, -(dž)io (2)	size
languot/as, -a (1)	check (adj.)
pasimatuoti, -tuoja, -tavo	try on (clothes)
dryžuot/as, -a (1)	striped
plat/ūs, -i (4)	wide, broad
kreiptis, kreipiasi, kreipėsi	address, turn to, speak to (I+ acc. 'to')
šviėsiai	bright, light (adv.)
pilk/as, -à (3)	grey
rūsv/as, -à (4)	brownish
štai čia	here, right here (adv. used to attract attention; here could be rendered as 'at these')
teis/ūs, -i (4)	right, correct

Language points

Clothing, and wearing things

First, here are a few important items of vocabulary related to clothing:

suknėl/ė, -ės (2)	dress
sijōn/as, -o (2)	skirt
bliuzėl/ė, -ės (2), palaidin/ė, -ės (2)	blouse
pált/as, -o (1)	overcoat
kailin/iaī, -iū (3^a; pl. only)	fur coat
lietpalt/īs, -(ė)io (1)	raincoat
striūk/ė, -ės (2)	jacket (man's and woman's)
megztin/īs, -io (2)	jumper, sweater, knitted garment
kėln/ės, -iū (1)	trousers

džins/ai, -ų (1; pl. only)
 kostium/as, -o (2)

švašk/as, -o (2)
 marškin/iaī, -iū (3^b; pl. only)
 kablāraiš/īs, -(č)io (1)

šalik/as, -o (1)
 skarėl/ė, -ės (2)
 kepūr/ė, -ės (2)

skrybėl/ė, -ės (2)
 pirštin/ė, -ės (1)
 nosisin/ė, -ės (1)
 akin/iaī, -iū (3^b; pl. only)
 skėt/īs, -(č)io (2)

bāt/as, -o (2)
 batėl/īs, -io (2)
 šlepėt/ės, -(č)iu (2)
 kójin/ė, -ės (1)
 pėdkeln/ės, -ių (1; pl. only)
 āvalyn/ė, -ės (1)
 drabūž/īs, -io (2)

papuošal/ai, -ų (3^{4b})

sag/ė, -ės (4)
 sėg/ė, -ės (2)
 karōl/iaī, -iū (2)
 apýrank/ė, -ės (1)
 aūskar/as, -o (3^b)
 žied/as, -o (3)
 rankóv/ė, -ės (1)
 apýkabl/ė, -ės (1)
 užtrauktúk/as, -o (2)

Various verbs are used with these words:

reñgtis, reñgiasi, reñgėsi and vilktis, vėlkasi, vilkosi are used with words denoting clothes;

jeans
 suit (máudymosi kostiūmas 'swimming costume')
 jacket
 shirt
 tie (parišti, pāriša, parišo + acc. 'do ("one's tie")')
 scarf, muffler
 headscarf, kerchief
 cap (užsidėti, užsideda, užsidėjo '+ acc. put on')
 hat
 glove
 handkerchief
 spectacles, glasses
 umbrella (išskėsti, išskečia, išskėte + acc. 'open')
 shoe
 boot (ankle-high)
 slippers
 stocking
 tights
 footwear
 item of clothing (apatiniai drabužiai 'underclothes', viršutiniai drabužiai 'outer clothes')
 jewellery, 'decorations' (sing. pāpuošalas)
 brooch
 buckle, fastening, clasp
 beads
 bracelet
 earring
 ring
 sleeve
 collar
 zip

máutis, máunasi, mívėsi are used with the words kelnės and pirštinės;

aūtis, aūnasi, āvėsi are used with the words batai and kojines.

All these verbs can be used with either the instrumental or the accusative case, thus:

Rengiasi palta.	She puts her overcoat on.
Maukis kojines!	Put your stockings on!
Avėsi batais.	He put his shoes on.
Vilkis lietpalčiu!	Put your raincoat on!

One may convey a resultative nuance with these verbs by using the prefixes **ap-** 'on' and **nu-** 'off':

Apsirenk megztinį!	Put a sweater on!
Nusiavė batus.	She took her shoes off.

The verb nešiōti, nešiōja, nešiōjo 'to wear' is used with the accusative case, as in Dialogue 1:

Ji mėgsta nešiōti gražius drabužius.	She likes wearing beautiful clothes.
--------------------------------------	--------------------------------------

In the vocabulary above a couple of other useful verbs were given.

Diminutives

Lithuanian very often makes use of words with a diminutive or affectionate sense. They are very frequently used when addressing children, or when talking about children and their things. Such words are used with different prefixes, which may be added even to names, e.g. Zita – Zitutė, Alė – Alytė, Algis – Algiukas, when one wishes to show affection for someone. Lots of such words are used particularly in folk songs, the dainos, and in other folkloric works. Typical diminutive suffixes include:

-ėlis, -ėlė:	added to noun stems with one syllable before the ending: batas – batelis , knyga – knygelė
-ėlis, -ėlė:	added to noun stems with more than one syllable before the ending (this includes words like akmuo , -ens): vakaras – vakarėlis , šalikas – šalikėlis
-(i)ukas:	sijonas – sijonukas , vaikas – vaikiukas , akmuo – akmenėlis
-ytė:	mama – mamytė , ranka – rankytė

-ūtė: sesuo – sesutė, kėdė – kėdutė

The accent class of all but -ýtė is (2); -ýtė has the fixed accent pattern, thus (1).

In Dialogue 1 we encountered *sijonukas*, *bateliai*, and *taškučiai*. In a few words the diminutive sense has faded, e.g., *suknelė*, *skarelė*.

Grammar

The gradation of adjectives

In Lesson 11 you learnt gradation of adverbs and of the genderless, indeclinable, form of adjectives. But already on several occasions you have been confronted by gradation forms of declined forms of adjectives too; these are formed with suffixes with which you are already familiar, that of the comparative belonging to accent class (2), and that of the superlative to accent class (1). Here they are, fully declined (we give you the names of the cases in Lithuanian):

Singular

	Comparative		Superlative	
	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
<i>Vardininkas</i>	mažesnis	mažesnė	mažiausias	mažiausia
<i>Kilmininkas</i>	mažesnio	mažesnės	mažiausio	mažiausios
<i>Naudininkas</i>	mažesniam	mažesnei	mažiausiam	mažiausiai
<i>Galininkas</i>	mažesnį	mažesnę	mažiausią	mažiausią
<i>Įnagininkas</i>	mažesniū	mažesnė	mažiausiu	mažiausia
<i>Vietininkas</i>	mažesniame	mažesnėje	mažiausiame	mažiausioje

Plural

	Comparative		Superlative	
	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
<i>Vardininkas</i>	mažesni	mažesnės	mažiausi	mažiausios
<i>Kilmininkas</i>	mažesnių	mažesnių	mažiausių	mažiausių
<i>Naudininkas</i>	mažesniems	mažesnėms	mažiausiems	mažiausiomis
<i>Galininkas</i>	mažesnius	mažesnės	mažiausius	mažiausias
<i>Įnagininkas</i>	mažesniais	mažesnėmis	mažiausiais	mažiausiomis
<i>Vietininkas</i>	mažesniuose	mažesnėse	mažiausiuose	mažiausiose

If we wish to compare dissimilar things, in other words, when we wish to express 'than', we use the following constructions:

comparative + *negu* + nominative

comparative + *už* + accusative

Thus:

Vilnius didesnis negu Kaunas. Vilnius is bigger than Kaunas.

Birutė jaunesnė negu Marytė. Birutė is younger than Marytė.

Languotas švarkas gražesnis už vienspalvį. The check jacket is nicer than the plain one.

Vasara šiltesnė už pavasarį. Summer is warmer than spring.

vienspalv/is, -ė (2) plain, lit. 'one-coloured'

The formation of adjectives

In Dialogue 1 there were several adjectives composed from other words using various suffixes. You should know a few popular models for creating adjectives. This can help you yourself to create new words, and in particular to understand such creations in a text you read or hear, for instance when you know the meaning of the word from which the adjective has been formed. A very common adjectival suffix is *-inis*, *-inė* (most often accent class (2)):

žiema → *žiemìn/is, -ė* (2) winter

pavasaris → *pavasarìn/is, -ė* (2) spring

linas → *linìn/is, -ė* (2) linen

medvilnė → *medvilnìn/is, -ė* (2) cotton

Moreover, you also already know the suffix *-ingas, -inga* (accent class (1)):

turtas → *turting/as, -a* rich

laimė → *laiming/as, -a* happy

mada → *mading/as, -a* fashionable

Dialogue 1 contained adjectives with the very common suffix *-iškas, -iška*:

vyras → *výrišk/as, -a* (1) male, man's, men's, masculine

vaikas → *vaiškišk/as, -a* (1) child's, children's

móteris → *móterišk/as, -a* (1) female, woman's, women's, feminine

To express shades of colours you can use adjectives combined with adverbs, e.g. *šviėšiai mėlynas* 'bright blue', *tamėšiai rėdas* 'dark brown'. However, similar meanings may be obtained by using suffixes, and to convey a bright or light nuance one can use *-svas, -sva*:

raudonas	→ raũsv/as, -à (4)	reddish
rėdas	→ rũsv/as, -à (4)	brownish
žalias	→ žal sv/as, -à (4)	greenish

Finally, the following adjectives have been formed by the addition of suffixes:

<i>-uotas, -uota</i> (1)	<i>-ėtas, -ėta</i> (1)
dryžuot/as, -a striped	gėlėt/as, -a covered with flowers
languot/as, -a check	taškuot/as, -a dotted

Vocabulary

lin/as, -o (4)	linen, flax
mėdviln/ė, -ėš (1)	cotton
tuřt/as, -o (2)	wealth, riches
mad/à, -oėš (4)	fashion
drėž/is, -io (4)	stripe
láng/as, -o (3)	check, square (also 'window')
tàėk/as, -o (4)	dot, point

Exercise 12a

Compare the following series of nouns in a sentence, e.g.:

draugė, teta, pusseserė: Mano draugė vyresnė už pusseserė, bet jaunesnė už mano tetą.

- žiema, pavasaris, vasara
- suknelė, sijonas, bliuzelė
- namas, butas, kambarys
- kailiniai, megztinis, marėkiniai
- maėšina, dviratis, lėktuvas
- bankininkas, darbininkas, profesorius

bánkinink/as, -o (1)	banker (derived from bánk/as, -o (1) 'bank')
-----------------------------	---

Exercise 12b

Compare two people whom you know well (for example, your father and mother, or two friends), and write a few lines about them.

Exercise 12c

Compose a sentence using the superlative degree of adjectives and the words given, along the lines of the following example:

Vilniuje gyvena 598 000, Kaune 433 000, o Klaipėdoje 208 000 gyventojų.

Vilnius yra didžiausias Lietuvos miestas.

- Sidabrinė sagė kainuoja 32 litus, auskarai – 29 litus, o auksinis žiedas – 340 litų.
- Mano tėtei 70 metų, jo broliui – 69, o jų tėvui – 93.
- Nemuno ilgis yra 937 kilometrai, Neries – 510 kilometrų, o Dubysos – 139 kilometrai.
- Mano butas yra dviejų kambarių, mano sesers – vieno kambario, o mūsų tėvų – 5 kambarių.
- Dviratis važiuoja 20 kilometrų per valandą greičiu, automobilis – 140 kilometrų per valandą, o lėktuvas skrenda 800 kilometrų per valandą.

Vocabulary

sidabrin/is, -ė (2)	silver (adj.; from the noun sidābr/as, -o (2))
auksin/is, -ė (2)	gold(en) (adj.; from the noun áuks/as, -o (1))
per valandą	per hour
greit/is, -(ė)io (2)	speed (here the instr. 'in speed')

Exercise 12d

Join the words in the following two columns:

(a) vasarinis	per trumpos
(b) šalikėlis	tamsiai rudi
(c) suknelė	žiedas
(d) sidabrinis	vilnonis
(e) melsva	auksiniai

(f) bateliai	paltas
(g) megztinis	vaikiškas
(h) kelnės	languota
(i) dryžuotas	skrybėlė
(j) auskarai	pirštinės
(k) žieminės	kaklaraištis

vilnōn/is, -ė (2)	woollen (from viln/a, -os (1) 'wool')
mėlsv/as, -ā (4)	bluish

Dialogue 2

Sveikinu

Congratulations!

Aldona sveikina Birutę

- ALDONA: Sveikinu tave, Birute. Būk visada sveika ir linksma.
 BIRUTĖ: Labai ačiū. Kas čia? O! Kokie gražūs bateliai! Ar galiu juos iškart apsiauti?
 ALDONA: Žinoma, vaikelai. Pasimatuok, ar jie tau geri.
 BIRUTĖ: Kaip tik! O kokią suknelę man prie jų apsilikti? Gal naująją, su raudonais taškučiais?
 ALDONA: Pabandyk. Aš manau, prie jos turėtų tikti.

Birutės sveikinti ateina Bilas

- BILL: Birute, kaip tu gražiai atro dai! Tau labai tinka šita suknelė ir naujieji bateliai. Sveikinu tave su gimtadieniu. Ko tau palinkėti? Būk visada graži ir linksma kaip šiandien.
 BIRUTĖ: Labai labai jums ačiū. Kokia gera diena gimtadienis. O mano seneliai gimimo dienų nešvėsdavo. Lietuvoje seniau dažniausiai švėsdavo tik vardo dieną. Visi Jonai kartu, visi Petrai kartu, visos Onos kartu.
 ALDONA: Taip, Joninės ir dabar Lietuvoje didelė šventė. Ir ne tik Joninės. Kiti vardadieniai Lietuvoje taip pat nuo seno būdavo ir dabar tebėra švenčiami.
 BIRUTĖ: Mama jau kviečia prie stalo. Pirmiausia pavalgysim, po to bus mūsų su broliais koncertas, tada mūsų piešinių paroda, o paskui valgysime ledus. Gerai?

Vocabulary

svėikinti, svėikinu, svėikino	congratulate (+ acc. + su + instr. 's.o. on sg')
iškart	immediately, straight away
kaip tik	perfect (= 'a perfect fit, just right')
priė + gen.	with (= 'for sg to go with sg else')
linkėti, liūki, linkėjo	wish (+ dat. of p. being wished and gen. of what is being wished)
švėsti, švenčia, švenitė	celebrate (+ acc.; švenčiam/as, -a (1) 'celebrated' (pres. pass. part.))
vardo dien/à, -ōs (4)	nameday (also vardadien/is, -io (1))
kartū	together
Jonin/ės, -iū (2; pl. only)	St John's Day (also Jōnin/ės, -iū (1))
iř	also, even
nuō sėno	from a long time ago
tebėrà	is/are still, exist(s), is/are available
priė + gen.	to (here 'to the table, to eat')
mės su + instr.	X and me/us
piešin/ys, -io (3 ^b)	drawing (from piėsti, piėšia, piėše 'draw')
led/ai, -ū (4; pl. only)	icecream (lėd/as, -o (4) 'ice')

Grammatical note

Particular note should be taken of the sentence **Birutės sveikinti ateina Bilas** 'Bill comes to congratulate Birutė' in Dialogue 2. Lithuanian has a flexible word order, something which is facilitated by the inflectional complexity of the language; in other words, the endings make it very clear what the relationship is between the words and who does what, so the order does not have to be very fixed, as it does in English. It can, however be more complex: very often one starts a sentence with information that is already familiar, and ends it with information that is new. In such situations, what is familiar would very often have a definite article (**the**) in English, while what is not familiar would have the indefinite article (**a, an**), or 'some, any', or nothing.

You possibly may be confused also by the use of the genitive case of **Birutė**; after all, **sveikinti** takes the accusative. What we have here is an optional, and very common, occurrence whereby the infinitive of a transitive verb coming after a verb of motion, in this case 'comes to congratulate', has its object in the genitive rather than the accusative. This

reflects an earlier state of affairs, where in Lithuanian a verb of motion was not followed by the infinitive but by the accusative case of a verbal noun. If you compare 'to see John' and 'the sight of John', you can see why the genitive is used.

Language points

How to pay someone a compliment

If you want to praise someone, use one of the following expressions:

Tù (Jūs) labai gražiai atróðai (atróðote)!	You look really fine!
Táu (Jums) labai tinka (ši suknėlė, naujà šukiosena, ...).	This dress/This new hairdo really suits you.

Congratulations and good wishes

When we offer someone official congratulations, we either say or write:

Svéikinù (Svéikiname) jùs jubiliejaus (gimtadienio, švenčių) próga.
Congratulations on your anniversary (birthday, celebrations).

Unofficially we often use the construction **svéikinù šu + instr.**, e.g.:

Svéikinù sù vardadieniu, sù Naujaisiais metais
Congratulations on your nameday. Happy New Year!

When we congratulate someone, we often simultaneously wish them something, e.g. **svėikātos** 'health', **lāimės** 'good fortune, happiness', **džiaūgsmo** 'joy', **sėkmės** 'success, good luck', e.g.:

Linkiù jùms sėkmės! or Sėkmės!

Alternatively, we might use the imperative of **būti** followed by an appropriate adjective, e.g.:

Būk (Būkite) laiming/as, -a (-i, -os)! lit. 'Be happy!'

Vocabulary

jubiliej/us, -aus (2)
próg/a, -os (1)

jubilee, anniversary
occasion (also **prog/à, -òs (4)**); here the
instr. preceded by the gen., in the sense
'on the occasion of, by reason of,...')

Grammar

The sequence of events

In both dialogues in this lesson you encountered expressions conveying one event following another:

Pirmiàusia ..., pò tò ..., ò tadà ..., ò pāskui ...
First ..., after that ..., and then ..., and then ...

To signal the end of such sequences you can use such expressions as:

galiàusiai, paskiàusiai, galū galė, pagaliaū, po visko finally

gāl/as, -o (4) end

The pronominal forms of adjectives

Dialogues 1 and 2 contained long forms of adjectives: **šviesusis, pilkaji, naujaja**. Those adjectives which are used in gradation (i.e. those with the endings **-as, -a; -us, -i**) are sometimes used in the long, or pronominal, form:

báltas → baltàsis, baltà → baltóji
gražus → gražūsis, graži → gražioji

The above forms are rather rare. They are sometimes used if one wishes to set something apart from other things, to emphasize its special, particular character. The pronominal forms are more often used to express sorts or types, and are used in terminology, e.g.:

lengvóji prāmonė, sunkióji prāmonė, ilgieji balsiai, trumpieji balsiai

light industry, heavy industry, long vowels, short vowels

These forms are not restricted to adjectives either, thus:

pirmas → *pirmasis, pirmoji*; *añtras* → *antrasis, antroji*

Here is the declension of the pronominal forms of *māž/as*, *-à* (4) and *graž/ùs*, *-ì* (4):

Singular

	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
V.	<i>mažasis</i>	<i>mažoji</i>	<i>gražusis</i>	<i>gražioji</i>
K.	<i>māžojo</i>	<i>mažosios</i>	<i>grāžiojo</i>	<i>gražiosios</i>
N.	<i>mažajam</i>	<i>māžajai</i>	<i>gražiajam</i>	<i>grāžiajai</i>
G.	<i>māžaj</i>	<i>māžają</i>	<i>grāžuj</i>	<i>grāžiją</i>
Į.	<i>mažuoju</i>	<i>mažąja</i>	<i>gražiuoju</i>	<i>gražiąja</i>
V.	<i>mažajame</i>	<i>mažojeje</i>	<i>gražiajame</i>	<i>gražiojoje</i>

Plural

	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
V.	<i>mažieji</i>	<i>māžosios</i>	<i>gražieji</i>	<i>grāžiosios</i>
K.	<i>mažųjų</i>	<i>mažųjų</i>	<i>gražiuųjų</i>	<i>gražiuųjų</i>
N.	<i>mažiesiems</i>	<i>mažosioms</i>	<i>gražiesiems</i>	<i>gražiosioms</i>
G.	<i>mažuosius</i>	<i>mažąsias</i>	<i>gražiuosius</i>	<i>gražiąsias</i>
Į.	<i>mažaisiais</i>	<i>mažosiomis</i>	<i>gražiaisiais</i>	<i>gražiosiomis</i>
V.	<i>mažuosiuose</i>	<i>mažosiose</i>	<i>gražiuosiuose</i>	<i>gražiosiose</i>

In the above table, you will see that the pronominal forms are, as it were, doubly declined, with one ending after another. This is because they are, historically, the basic adjective, which declines like a noun, to which the third person pronoun, *jis, ji*, has been attached, giving a more definite, particularized, and in a sense relativized nuance, i.e. 'that which is, say, *big*, a *big one*'. If you know Russian, then its 'long' adjectives have exactly the same origin as the pronominal adjectives of Lithuanian, though the component parts have been very obscured by contractions over time. Lithuanian has changed much less.

Vocabulary

prāmon/ė, -ės (1) industry
baĩs/is, -io (2) vowel

vienāskait/a, -os (1) singular
daugiskait/a, -os (1) plural

The past frequentative tense

In addition to the three tenses which you already know, Lithuanian also has another tense to express past time: the *past frequentative tense*. It is different from the simple past in that it describes events which occurred more than once in the past. It emphasizes frequency, habit, or repetition. This tense is exceptionally easy to form. All you do is remove the *-ti* of the infinitive, add the suffix *-dav-* and the past tense endings (plus the reflexive particle if appropriate), and retain the accent pattern of the infinitive throughout:

<i>aš</i>	<i>rašyti</i> + <i>-dav-</i> + <i>-au</i>	= <i>rašydavau</i>
<i>tu</i>		<i>-ai</i> = <i>rašydavai</i>
<i>jis, ji</i>		<i>-o</i> = <i>rašydavo</i>
<i>mes</i>		<i>-ome</i> = <i>rašydavome</i>
<i>jūs</i>		<i>-ote</i> = <i>rašydavote</i>
<i>jie, jos</i>		<i>-o</i> = <i>rašydavo</i>

Here are a couple more examples:

Kai buvau mažas, ė mokyklą važiuodavau dviračiu.
When I was little, I used to go to school by bike.

Seniau jis dažnai eidavo ė kiną.
Formerly he would often go to the cinema.

Exercise 12e

Write at least five sentences about what you used to do when you were little. For example:

Rytais aš miegodavau ilgai, o keldavausi tik dešimtą ar vienuoliką valandą.

Exercise 12f

Insert the appropriate forms of the pronominal adjective:

- Lietuvoje daug _____ mokyklų. (aukštoji)
- Šiandien susitikau dukters _____ mokytoją. (pirmoji)
- Senelis jaučiasi blogai, naktį kvietėme _____ pagalbą. (greitoji)
- Sveikinu jus _____ metų proga. (Naujieji)
- Pirkome sunkvežimį ir _____ mašiną. (lengvoji)

Vocabulary

greit/óji, -óšios (4) pagálb/a, -os (1)	ambulance (lit. 'rapid help')
suñkvežim/is, -io (1)	lorry, truck
mašin/à, -(in)os (2)	car (the adj. lengv/óji, -óšios (4) is optional; it suggests the conveyance of passengers)

Reading 1

Read through the following letters of congratulation. Match them to the five events listed after them.

1

Mielas Jonai,
sveikinam Tave ir visà Tavo šeimynà su tokiu svarbiu visiems Jums įvykiu. Būkite sveiki ir laimingi! Daug stiprios sveikatos Vidai ir mažajam sūneliui.

Petraičiai

2

Brangioji mama,
linksmų Tau Kalėdų ir Naujųjų metų! Mes visi Tau linkime kuo geriausios sveikatos, daug laimės ir džiaugsmo.

Algis ir Regina

3

Mieli kolegos,
sveikiname Jus visus instituto jubiliejaus proga. Linkime sėkmės visuose Jūsų darbuose, entuziazmo, kuo geriausios darbo nuotaikos ir kūrybinės sėkmės.

Fizikos fakulteto
dekanatas

4

Tėveli,
sveikinu Tave su vardo diena. Būk visada toks sveikas, linksmas ir laimingas kaip šiandien.
Tavo Sauliukas

5

Brangieji,
tegu meilė ir laimė lydi Jus visà gyvenimą!
Jūsų seneliai

- (a) 50 metų Fizikos institutui.
- (b) Joninės, birželio 23 diena.
- (c) Vestuvės.
- (d) Gimė kūdikis.
- (e) Gruodžio 25 diena.

Reading 2

Read the following reminiscences in the first paragraph, then respond to the request, given in Lithuanian for once, in the second paragraph.

Kai aš buvau jaunas, pasaulis buvo tobulesnis. Jaunuoliai buvo daug mandagesni, ramesni. Moterys vaikščiodavo elegantiškais drabužiais, su ilgomis gražiomis suknelėmis, vyrai darbe ir gatvėje nešiodavo kostiumus, kaklaraiščius. O dabar negali žmogus atskirti merginų ir vaikinių. Visi su džinsais, ilgais plaukais, odinėmis striukėmis. Anksčiau vaikai klausydavo savo tėvų, o moterys savo vyrų. O dabar?

O kaip jūs manote? Parašykite kelis sakinius, kokius drabužius kokiomis progomis nešiodavo mūsų proseneliai ir ką jūs nešiojate dabar (darbe, teatre, kelionėje, pliaže ar kur kitur). Pavyzdžiui: **Seniau vyrai teatre nešiodavo ...**

Mįslė (*Riddle*): Vasarą su kailiniais, o žiemą ir be marškinių.
(*The solution to the riddle is at the end of the lesson.*)

13 Pietūs restorane

Dinner in a restaurant

In this lesson you revise and consolidate your knowledge of the grammar and vocabulary which you learnt in Lessons 8–12, and you will also learn:

- about indirect speech
- about the formation of Lithuanian surnames
- about nouns formed from verbs
- about passive participles

Dialogue 1

Kviečiu į restoraną

I invite you to a restaurant

Aldona ir Bilas susitinka universitete

- BILL: Ar nematei šiandien Roberto?
ALDONA: Ne. O kodėl klausai?
BILL: Jis man skambino šį rytą. Sakė, kad niekaip negali tavęs surasti. Jis nori pakviesti mus abu į restoraną.
ALDONA: Žinau, kad rytoj jo gimimo diena. O aš norėjau jus abu rytoj pasikviesti vakarienės. Robertui jau seniai pažadėjau iškepti bulvinių blynų, jis labai juos mėgsta.

Prie jų prieina Robertas

- ROBERT: Sveiki, aš visur jūsų ieškau.
ALDONA: Robertai, aš kviečiu rytoj vakare į svečius. Bus bulvinių blynų. Tavo gimtadienio proga iškepsiu obuolių pyragą.
ROBERT: Ačiū, Aldona. O aš kviečiu jus pietų į restoraną.

- ALDONA: Puiku! O kur mes eisime?
ROBERT: Siūlau į 'Stiklius'.
BILL: Man atrodo, tai geriausias restoranas.

Vocabulary

piēt/ūs, -ų (4)	dinner, lunch
restorān/as, -o (2)	restaurant
klāusti, klāusia, klāusė	ask (+ acc. + gen. 's.o. (about) sg.')
surāsti, suraūda, surādo	find (res. of rāsti, raūda, rādo)
pasikviēsti, pasikviēčia, pasikvietė	invite (to one's place; the gen. form of vakariēnė is here a sort of 'gen. of goal/purpose/aim', thus 'for dinner'; we have the same use of piētūs in the second half of the dialogue; this use of the gen. is not restricted to meals!)
pažadėti, pažada, pažadėjo	promise (res. of žadėti, žāda, žadėjo; the p. to whom sg. is promised goes in the dat.)
iškēpti, iškepa, iškepė	bake, fry (res. of kēpti, kēpa, kēpė; both also intrans.)
bulvin/is, -ė (2)	potato (adj.)
blūn/as, -o (2)	pancake (bulviniai blūnai 'latkes'; do note how Lithuanian makes very regular use of the gen. case in a part., i.e. 'some', sense)
prieiti, prieina, priėjo prie + gen.	come up to, approach
visur	everywhere
ieškoti, ieško, ieškėjo + gen.	look for, seek
obuolių pyrag/as, -o (2)	apple pie

Grammar

Indirect speech

In Dialogue 1 you had a sentence incorporating some indirect speech:

- Sakė, kad niekaip negali tavęs surasti.
She said that she just couldn't find you.

As you can see, in Lithuanian reported speech, in other words, what someone is reported to have said, is conveyed somewhat differently from in English. The tenses of the verbs, that is, the verb which reports and that or those which convey what is reported, are not in accord one with each other, but convey the real times of the events. The sentence above translates into English as 'She said that she simply couldn't find you', whereas what she actually said was: 'I simply can't find him'. This use of the present tense is retained in Lithuanian – as you can see, however, Lithuanian doesn't go the whole hog, in that the pronouns appropriate to the indirect speech are retained. Compare the following:

Jis sako, kad tu išvažiuoji.	Jis sakė, kad tu išvažiuoji.
Jis sakė, kad tu išvažiuoji.	Jis sakė, kad tu išvažiavai.
Jis pasakys, kad tu išvažiuoji.	Jis sakė, kad tu išvažiuosi.

Work out what the above sentences mean in English (Hint: you should note that the tense of at least the reported speech in the right-hand column differs in Lithuanian and English).

Dialogue 2

Ko norėtumėt užsakyti?

What would you like to order?

Aldona, Bilas ir Robertas restorane. Prieina padavėjas

- PADAVEJAS:** Laba diena. Ko norėtumėt užsakyti?
ROBERT: Mes norime skaniai papietauti ir išgerti šampano.
PADAVEJAS: Štai meniu. Norėtumėt šaltų patiekalų?
ROBERT: Taip. Na, rinkitės, bičiuliai.
ALDONA: Liežuvio su krienais.
BILL: O aš – silkės su grybais.
ROBERT: Aš taip pat. Prašom vieną liežuvio ir du silkės su grybais.
PADAVEJAS: Ar norėsite sriubos?
ROBERT: Manau, kad taip. Ar ne?
ALDONA: Taip, aš norėčiau.
BILL: Aš taip pat. Pripratau Lietuvoje pietums valgyti sriubą.
ROBERT: Ar galėtumėt pasiūlyti?
PADAVEJAS: Turime grybų, naminės daržovių sriubos, šaltibarščių, vištienos sultinio su pyragėliais.
ROBERT: Aš renkuosi šaltibarščius. Ar jie su bulvėm?

- PADAVEJAS:** Taip.
ALDONA: Aš norėčiau grybų sriubos.
BILL: Aš – šaltibarščių. O ką patartumėt iš karštų patiekalų? Gal turite ko nors lietuviško?
PADAVEJAS: Iš antrų patiekalų siūlyčiau vėdarų, cepelinų, keptos žuvies, labai skanus vištienos kotletas, jautienos kepsnys.
BILL: Aš nenoriu mėsos. Gal vėdarų.
ALDONA: Aš taip pat norėčiau vėdarų.
ROBERT: Gerai. Du vėdarų, o man jautienos kepsnį. Dar butelį šampano, apelsinų sulčių ir mineralinio vandens.
PADAVEJAS: Viskas?
ROBERT: Taip, viskas.

Vocabulary

padavėjas, -o (1)	waiter (fem. padavėja, -os (1) 'waitress')
užsakyti, užsako, užsākė	order, place an order (note the use of gen. ko here; there is a part. sense, but one also uses the gen. where a particular item is in one's mind)
skan/ūs, -i (4)	tasty
papietauti, papietauja, papietauvo	have lunch, dinner (res. of pietauti)
išgerti, išgeria, išgėrė	drink (resultative of gėrti)
šampān/as, -o (2)	champagne
meniū (indecl. masc.)	menu
pātiekal/as, -o (3^{4b})	course, dish
riñktis, reñkasi, riñkosi	choose (for o.s.; + acc.)
liežūv/is, -io (2)	tongue
kriēn/as, -o (4)	horseradish
priprāsti, priprañta, priprañto	get used, become accustomed (+ inf., or priē + gen. 'to sg')
pietūms	dinner (dat. of piētūs , conveying purpose)
namin/is, -ė (2)	home-made
šaltibaršč/iai, -ių (1)	cold beetroot soup
sultin/ys, -io (3^b)	bouillon
pyragēl/is, -io (2)	<i>pirozški</i> , small pies
bulv/ė, -ės (1)	potato (bulvēm is a truncation of the instr.

kàs nòrs

vėdar/as, -o (3^a)

cepelin/as, -o (2)

kotlėt/as, -o (2)

kepsn/ys, -io (4)

apelsin/as, -o (2)

sùlt/ys, -(ė)ių (1; pl. only)

minerālin/is, -ė (1)

pl., bulvėmis, something very common
in spoken Lithuanian)

something, anything

sausage (with potato or oats filling)

a large oval dumpling made of grated
potato with a meat or cottage cheese
filling

meatball

roast, baked dish

orange

juice

mineral

Exercise 13a

Group the following words into five groups, according to their meaning:

pigus, perkūnija, plaukti, turtingas, vištiena, vaikščioti, plikšala,
marškiniai, krituliai, išskristi, bandelė, auksinis, apvažiuoti, dėmėtas,
makaronai, šlapdriba, striukė, nuskrusti, grietinėlė, pereiti, kelnės,
per didelis, kumpis, megztinis, moteriškas, uogienė, parbėgti, kak-
laraištis, silkė, kojinės, gėlėtas, kriaušė, pūga.

dėmėt/as, -a (1) spotty, covered in spots (dėm/ė, -ės (4) 'spot, stain')

Exercise 13bHow might you answer the following questions using **taip** and **ne**?

Example:

Ar tu pirksi šį paltą?

Taip, žinoma.

Taip, man jis labai patinka.

Norėčiau, bet jis man per brangus.

Ne, jis man netinka.

Ne, neturiu tiek pinigų.

- (a) Ar galėtum paskolinti man 50 litų?
 (b) Ar ateisi sekmadienį į vakarėlį?
 (c) Ar šiandien Vilniuje geras oras?
 (d) Gal žinai, kiek dabar laiko?
 (e) Ar tau patinka ši suknelė?
 (f) Ar tu kiekvienais metais važiuoji į užsienį?

- (g) Ar pirksite šį tortą?
 (h) At tikitės greitai parvažiuoti?
 (i) Gal tau čia liūdna?

tikėtis, tīkisi, tikėjosi hope (+ gen. = 'for')

Exercise 13c

Continue the thought: complete the following sentences and add one or two new ones to each.

- (a) Paprastai aš keliuosi septintą valandą, bet sekmadieniais ...
 (b) Mums reikia skubėti. Vytuk, greičiau kelkis...
 (c) At atsimeni mano draugę Zitą? Ji pirko dryžuotą suknelę ...
 (d) Kalnuose oras buvo nuostabus: nuo ryto iki vakaro ...
 (e) Mes apvažiavome visą Lietuvą. Pirmiausia nuvažiavome ...
 (f) Šiandien pripirkau vaikams visokių drabužių: sūnui ...
 (g) Norėčiau su tavim pasitarti. Man siūlo ...
 (h) Prašom pusantra kilogramo svogūnų, ...
 (i) Man labiausiai patinka rugpjūtis: ...
 (j) Jis labai netikėtai susirgo. Pakilo temperatūra, ...
 (k) Ji visada atrodė labai graži. Nešiodavo madingus ...

Vocabulary

atsimiñti, atsimena, atsiminė

remember (intr. or tr.)

pripirkti, priperka, pripirko

buy (in addition, to complete sg.; a lot)

netikėtai

unexpectedly (netikėt/as, -a (1)

'unexpected')

pakilti, pakyla, pakilo

rise, get higher (intr.)

Exercise 13d

Kęstutis ir Zigmas visada prieštarauja vienas kitam. Paskaitykite Kęstučio mintis ir parašykite, kaip mano Zigmas. (We thought you might like the instructions in Lithuanian for a change.)

Kęstutis

Zigmas

Geriausia atostogauti kalnuose.

Ne, ten labai pavojinga.

Geriausia atostogauti prie
jūros.

Šiandien labai maloni diena.
 Gražiausia mūsų grupės mergina
 yra Viktorija.
 Sveikiausia yra valgyti mėsą.
 Reikia kiekvieną dieną anksti keltis.
 Nereikia niekam skolinti pinigų.
 Šis pyragas labai skanus.
 Tas paltas per ilgas.
 Gražiausias laikas – ruduo.

Vocabulary

prieštarauti, prieštarauja, prieštaravo vienas kitam	contradict (+ dat.)
	each other, one another (note how the first component is in the nom. case, either masc. or fem., sing. or pl. as appropriate, while the second component goes into the case which the v. requires, here a dat. object; see if you can find an example in Reading 1 too)
pavojingas, -a (1)	dangerous

Exercise 13e

Read the following text about Aldona's Sunday. A few days later she writes a letter to her cousin Živilė. Rewrite Aldona's letter, recounting her Sunday in the first person and the past tense.

Lietingas sekmadienis

Šio sekmadienio oras tikrai bjaurus. Šalta, pučia baisus vėjas. Aldona sėdi namuose, geria karštą arbatą su medumi ir skaito detektyvą. Staiga suskamba telefonas. Aldona atsiliepia ir išgirsta Bilo balsą. Jis kviečia ją į kiną. 'Lietuvos' kino teatre rodo naują filmą. Aldona sutinka. Apsirengia lietpaltį, pasiima skėtį ir išeina. Jie susitinka prie teatro. Pasirodo, kad naujasis filmas – labai linksma komedija. Jie juokiasi visą laiką kaip maži vaikai. Po filmo Bilas siūlo pasivaikščioti. Jie nueina į Sereikiškių parką. Lietus vis lyja, oras darosi dar šaltesnis. Aldona

peršala ir rytojaus dieną suserga gripu. Jai pakyla temperatūra, pradeda skaudėti galvą, gerklę. Aldona smarkiai kosi. Tenka kviesti gydytoją, gerti vaistus, visą savaitę gulėti lovoje.

Vocabulary

(Pay special attention to the prefixed verbs and their resultative sense.)

lietingas, -a (1)	rainy
detektīv/as, -o (1)	crime novel; detective
suskambėti, suskamba, suskambėjo	ring out, resound (res.)
atsiliėpti, atsiliėpia, atsiliepė	call back, respond (may be res.; also 'say sg. good or bad about s.o.': gerai ... apie + acc., or 'have an effect on': + dat.)
išgirsti, išgirsta, išgirdo	hear (res.)
péršalti, péršala, péršalo	catch cold; get cold (may be res.)
smark/ūs, -i (4)	severe
kósėti, kósi, kósejo	cough
tèkti, teñka, tèko	have to, be obliged to (a sense of fate)

Reading 1

Try, without using a dictionary or the glossary, to read through the following extract from an interview with the pianist Aldona Dvarionaitė, daughter of the composer Balys Dvarionas. Note that Lithuanians either disregard initials or give the full name. At the end of the interview you will find a series of statements linked to the text. Are they correct or incorrect? Then, using a dictionary or the glossary (the words you are unlikely to know are in the Lithuanian–English Glossary rather than in the usual place, after the text), see if you can work out any sections that you still do not understand. To get you started, here are the opening instructions in Lithuanian:

Pabandykite perskaityti be žodyno ištrauką iš interviu su pianiste Aldona Dvarionaite, kompozitoriaus Balio Dvariono dukra. Po interviu rasite teiginių, susijusių su tekstu. Atsakykite, ar jie tiesingi, ar ne. Po to išsiaiškinkite visus neaiškumus su žodynu.

Kada gimsta muzikos poveikio jėga

Prieš porą savaitių Vilniaus Menininkų rūmų Raudonojoje salėje įvyko vakaras su pianiste Aldona Dvarionaite. Su ja kalbasi muzikologė Živilė Ramoškaitė

ŽR: Savo vakarui pasirinkote romantišką programą, XIX – XX amžių sandūroje sukurtą muziką, kuri, kaip sakė vakaro vedėjas Edmundas Gedgaudas, – neatsitiktinė jūsų gyvenime. Tikriausiai labai svarbu surasti ir pasirinkti tą muziką, per kurią gali pasakyti daug ir prasmingai. Ar ne tuomet atsiranda ir tikroji poveikio jėga?

AD: Kad pasirinkau tokią programą, įtakos turėjo keli dalykai. Groju muziką, kuri man kaip asmenybei labai artima. K.Šymanovskio 'Fantazija', sukurta 1906 metais, buvo skirta mano pedagogui, profesoriumi Henrikui Neuhausui, kuris buvo ir pirmasis jos atlikėjas. A.Skriabino kūryba mano repertuare užima svarbią vietą. Šis kompozitorius tvirtai ir nuoširdžiai tikėjo, kad muzika gali atplėšti žmogų nuo kasdieninio gyvenimo, nuo rūpesčių, išlaisvinti jo sielą, kad muzika gali padaryti žmogų laimingą, o pasaulį daug geresnį ir tobulesnį. Man ši jo idėja iki šios dienos yra nepaprastai graži ir reikšminga. Gal tai apskritai svarbiausia, ką mes darome ir galime šiame pasaulyje padaryti.

Koncerto pabaigoje grojau tėvelio Balio Dvariono kūrinius. Tos pjesės, iš kurių vėliau buvo sudaryta 'Mažoji siuita', būdavo rašomos gegužės mėnesį ir dovanojamos man gimtadienio proga, – esu gimusi gegužės 18-tą. Taigi ši muzika primena man brangiausius dalykus – tėvus, jų aplinką.

ŽR: Ar jūsų tėvelis turėjo jums įtakos kaip pianistas?

AD: Sunku pasakyti. Ir jis, ir mama turėjo nepaprastos įtakos kaip žmonės, sukūrė labai menišką atmosferą, kurioje augau. Visos kalbos buvo apie meną, apie muziką, o žmonės, kurie mūsų namuose lankėsi, man iki šios dienos yra kaip broliai ir seserys. Praėjo daug metų nuo tėvo mirties, ir dabar dar geriau suvokiu, kiek daug jie man davė, kiek laimės suteikė tasai nuolatinis buvimas meno pasaulyje. Nuo pat vaikystės, nuo pat atsiradimo čia ... Visuomet būnu laiminga, jeigu kas pasako, kad esu panaši į tėvą ir mamą. Kuo daugiau praeina laiko nuo jų pasitraukimo iš šio pasaulio, tuo dažniau mintyse su jais kalbuosi.

ŽR: Paminėjote, kad atlikėjui svarbu justis publiką. Kaip jūs jaučiate įvairių kraštų publiką, kuo ji panaši ir kuo skiriasi?

AD: Iš vienos pusės, publika visur panaši tuo, kad tai žmonės, kurie myli meną, muziką. Juk niekur žmonės neina į koncertus per prievartą. O skirtumus gali pajusti ta prasme, kad vienam mieste publika labiau išmano muzikinę literatūrą, jaučia subtilybes, apie kurias 'kalbi' koncerte, o kitame – ne. Kita vertus, įtakos turi vienos ar kitos tautos temperamentas. Net keturis kartus grojau Ispanijos publikai, kuri savo ekspresyviu dalyvavimu man labai artima.

ŽR: Lietuvos publika tikrai spontaniškumu nepasižymi ...

AD: Gal čia įtakos turi ir mūsų gamta. Lietuvoje palyginti mažai saulės, daug lietaus, debesų. Tai negali neveikti žmonių. Pagaliau pažiūrėkime į mūsų tautos muziką: joje daug ilgesio, liūdesio... Mes ilgesingi ir nemokame parodyti savo ekstazės, savo jausmų. Nesakau, kad tai blogai, tiesiog tokie esam. Jeigu mylim, tai tylim.

ŽR: Tačiau kartais tą tylą sunku išverti ir kantrybės pritrūksta.

AD: Galbūt dėl to, kad gimiau gegužės mėnesį, man malonesni ir artimesni žmonės, kurie sugeba išreikšti savo ekspresiją ir žodžiais, ir darbais. Aš manau, kadangi neturime per daug saulės, tai jos trūkumą turėtų kompensuoti patys žmonės – daugiau spinduliuoti, daugiau apšviesti vieni kitus.

ŽR: Girdėjau apie tokią saulėtą jūsų namų atmosferą. Abu jūsų tėveliai sugebėjo suburti aplink save didelį būrį buvusių mokinių ir ne mokinių, kurie visuomet buvo laukiami ir priimami.

AD: Taip. Apskritai mūsų namų durys visą laiką buvo atviros. Neprisimenu vakaro, kad jos būtų kam nors uždarytos. Tėvai visus laiką savo vaikais ir labai visus mylėjo. O man ir dabar jie visi yra kaip tikri broliai ir seserys, kaip tikri šeimos nariai, kuriuos man paliko tėvai.

Now respond to the following statements:

	Taip	Ne
(a) Pianistė mėgsta kasdienišką muziką.	_____	_____
(b) B.Dvarionas kurdavo dukrai muziką gimtadienių proga.	_____	_____

- (c) Tėvų namai A.Dvarionaitei – brangiausias prisiminimas. _____
- (d) A.Dvarionaitė gimė rudenį. _____
- (e) Dvarionių namuose nemėgo kalbėti apie kūrybą. _____
- (f) Tėvų namuose dažnai būdavo svečių. _____
- (g) Pianistė kasdien kalbasi su savo tėvais. _____
- (h) A.Dvarionaitė nevertina ekspresyvių klausytojų. _____
- (i) Tautos temperamentą veikia ir gamta. _____

Using this interview as the basis, write a short story about the pianist A. Dvarionaitė.

Grammar

Lithuanian surnames

In Reading 1 you came across Lithuanian surnames and probably realized that the surnames of Lithuanian men and women are different. Men's surnames most often have endings such as **-as, -a, -is, -ys, -(i)us**. Women's surnames are formed from men's using various suffixes; the surnames of married and unmarried women are themselves different. Thus, unmarried women's surnames are formed from men's surnames by the addition of the following suffixes:

-aitė	to surnames in -as, -a	Ramonas, Šurna	→ Ramonaitė, Šurnaitė
-utė	to surnames in -us	Vaitkus, Butkus	→ Vaitkutė, Butkutė
-ytė	to surnames in -is, -ys	Šaltis, Budrys	→ Šaltytė, Budrytė
-ūtė	to surnames in -ius	Katilius, Milius	→ Katiliūtė, Miliūtė

Married women's surnames are formed from men's surnames by adding the suffix **-ienė**, thus:

Žemaitis → Žemaitienė; Vaitiekūnas → Vaitiekūnienė;
Vaišvila → Vaišvilienė

We don't give the accents, as there is considerable variation.

Nouns formed from verbs

In quite a few lessons, and particularly in this one, we have encountered nouns describing actions:

- kláusim/as, -o** (1) question ((už)dúoti, (už)dúoda, (už)dávė kláusimą 'ask a question' (dat. of the person asked), atsakýti, atsáko, atsákė į kláusimą 'answer ...')
- pastátym/as, -o** (1) performance, production (of a play, etc.); construction (pastatýti, pastáto, pastátė 'put, set up, establish, put on, build')
- póveik/is, -io** (1) influence, effect, action (+ dat. 'on'; padarýti, padáro, padārė póveikį + dat. 'influence, have an effect on')
- eĩgsen/a, -os** (1) behaviour (eĩgtis, eĩgiasi, eĩgėsi 'behave (su + instr. 'with towards'))
- buvim/as, -o** (2) existence

It is important to be aware that from all verbs (if we take the past tense stem) we can regularly create words describing actions, using the suffixes **-imas** or **-ymas**, for example:

-imas

- bėgti, bėga, bėgo – bėgim/as, -o (2)
tylėti, tyli, tylėjo – tylėjim/as, -o (1)
nėšti, nėša, nėšė – nešim/as, -o (2)

-ymas

- rašýti, rášo, rášė – rášym/as, -o (1)
skaitýti, skaĩto, skaĩtė – skaitym/as, -o (1)
darýti, dáro, dārė – dārym/as, -o (1)

These will often give an **-ing** noun in English.

Passive participles

In the interview which we have just read, and in several texts in earlier lessons, we have encountered some *declined* verbal forms – participles: rašomos, dovanojamos, laukiami, priimami, sukurta, skirta, sudaryta.

These are passive participles. Most often they are to be found in the written language, especially in scientific or technical styles. Present passive participles, with a basic meaning of something like 'which/who is X-ed', are formed by adding **-mas, -ma** to the third person form of the present tense, thus third conjugation and polysyllabic (i.e., 'more than two syllables') verbs have fixed stress (1), while others follow accent class (3):

dirba – **dirbamas, dirbamà** (3)
myli – **mýlimas, mylimà** (3)
skaito – **skāitomas, skāitoma** (1)

In addition to the masculine and feminine forms of this participle, there is also the genderless form, used with the 'subject' in the genitive case, if the subject is expressed, and with an 'unexpected-action' sense (the accent is that of the masculine nominative singular, without the **-s**):

kalbama, sākoma, rāšoma, išėita

(You may notice that passive participles can be formed from intransitive verbs, i.e. verbs where there is no 'direct object' to become the 'subject'.)

The past passive participles are formed from the infinitive minus **-ti**, to which is added **-tas, -ta**, thus (accent class (1) if the infinitive is polysyllabic, otherwise (3) if the underlying accent is falling, e.g. **báltas**, and (4) if the underlying accent is rising, e.g. **sėnas**):

sukurti – **sukurtas, sukurtà** (3)
skaityti – **skaitytas, skaitytà** (1)
mylėti – **mylėtas, mylėta** (1)

Just as with the present passive participle, here too we have a genderless form:

rašyta, kalbėta

Both the present and the past passive participles are declined like adjectives ending in **-as, -a**, with the accent classes determined as mentioned above.

Quite often, in English after a passive participle we have a 'by' expression, e.g. 'books read by Englishmen'. In Lithuanian this is conveyed using the genitive case on its own – see Riddle 2 below. Also frequent is the use of participles to convey 'it is X-ed, people X'; some examples of this will be found in Lesson 14.

Mįslės

- (a) Susiūtás, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus, o viską pasakoja.
 (b) Ne žmogaus padarytas, gardumas neapsakytas.

(The answers are at the end of the lesson.)

Exercise 13f

Insert two or three appropriate adjectives under each noun:

<i>suknelė</i>	<i>plaukai</i>	<i>oras</i>	<i>pirštinės</i>
<u>taškuota</u>	<u>rusvi</u>	<u>nuostabus</u>	<u>baltos</u>

Exercise 13g

Describe in writing your best friend to someone you don't know.

Exercise 13h

Complete the story, making use of the following sequence of prompts:

Visą naktį niekaip negalėjau užmigti ...
 Kai pagaliau prieš šešias užmigau ...
 Atsikėliau ...
 Jaučiausi ...
 Skaudėjo galvą, ...
 Pirmiausia, kai atėjau į darbą, manęs laukė staigmena ...
 Kai pamačiau tą keistą žmogų, kuris buvo apsirengęs, ...
 Po to ...
 Nespėjau apsidairyti, kai ...
 Išėjau pietauti tik ...
 Valgykloje buvo daug žmonių, triukšminga. Maistas buvo visai neskanus: sriuba ...
 Užvalgiau ant vieno danties ('labai mažai, truputį') ir išbėgau ...
 Tada ...
 To dar nebuvo gana, vakare, eidamas namo, ...
 Pagaliau, kaip perkūnas iš giedro dangaus ('labai netikėtai') ...

And now think of a title for the story!

Vocabulary

staigmen/à, -õs (3^b)
 aĩt vieno dantiēs
 eidam/as, -a

surprise, something unexpected
 very little (as explained in parenthesis)
 going (this is a special participial form,
 formed by replacing the -ti of the inf.
 with -damas – always a nom., and
 referring to the subject of the sentence)

giēdr/as, -à (4)
 dang/ūs, -aūs (4)

clear
 sky (the whole set phrase means, as
 explained in parentheses, 'very
 unexpectedly')

Exercise 13i

Insert the appropriate reflexive verbs into the gaps:

nusipirkti, susitikti, domētis, juoktis, apsirengti, baigtis, mokytis

Example: **Aš daviau Povilui savo adresà. Mes susitiksime per atostogas.**

- (a) Šiandien šalta, _____ žieminį paltà.
 (b) Parodyk man šitą albumà, aš _____ daile.
 (c) Aš atiduosiu jai tą knygà. Mes _____ rytoj.
 (d) Mes palauksime tavęs po spektaklio. Ar jis _____ iki dešimtos vakaro?
 (e) Jis labai linksmas žmogus, visà laikà _____
 (f) Tu neturi šiltų drabužių. _____ storà švarkà arba megztinį.
 (g) Mes domimės užsienio kalbomis. Šiais metais _____ latvių kalbos.

Vocabulary

album/as, -o (2)
 iki + gen.

album
 before (in addition to the normal sense of
 'until, up to, as far as')

domētis, dōmisi, domējosi
 užsienio

be interested (+ instr. 'in')
 foreign (gen. of užsien/is, -io (1)
 'abroad', thus used as a sort of indecl.
 adj.)

Exercise 13j

Form women's surnames for the following:

Vaitkūnas	Vaitkūnaitė	Vaitkūniene
Petrulis	_____	_____
Dirgėla	_____	_____
Vilkas	_____	_____
Girdenis	_____	_____
Gimbutas	_____	_____
Bareikis	_____	_____
Butkus	_____	_____
Kubilius	_____	_____
Žvalionis	_____	_____

Exercise 13k

Fill in the gaps in the table below with either verbal nouns or infinitives:

pirkti	atsiradimas
važiuoti	dalyvavimas
klausti	buvimas
kalbėti	miegojimas
eiti	valgymas
sirgti	
matyti	

Vocabulary

atsiradim/as, -o (2)
 dalyvāvim/as, -o (1)

origin, appearance
 participation (+ loc. 'in')

Reading 2

Read through the following text, inserting the appropriate passive participles into the gaps:

pastatytas, vaidinami, įkurtas, pradėta, įsteigti, žinomų, saugomas, dėstomi, skaitoma, pastatytų, ruošiami, švenčiamos, saugoma, sukaupia

Vilniaus universitetas

Vilniaus universitetas buvo _____ 1579 metais. Tai seniausia Šiaurės Europos aukštoji mokykla. Iš pradžių universitete buvo tik 2 fakultetai: teologijos ir filosofijos. Vėliau buvo _____ juridinis, gamtos mokslų ir medicinos fakultetai. Dauguma tuometinio Vilniaus universiteto profesorių buvo svetimtaučiai, visi dalykai buvo _____ lotyniškai. Jau tada buvo šiek tiek _____ mokyti lietuvių kalbos.

Šiuo metu Vilniaus universitete studijuoja apie 14 000 studentų, čia _____ 35 sričių specialistai. Universitete dirba maždaug 1 700 mokslo darbuotojų bei dėstytojų. Šiandieninį universitetą sudaro 12 fakultetų (Matematikos, Fizikos, Chemijos, Gamtos, Medicinos, Filologijos, Istorijos, Komunikacijos, Ekonomikos, Filosofijos, Teisės, Kauno humanitarinis), 97 katedros, 25 klinikos, 2 institutai, 4 universitetiniai centrai, mokslinė biblioteka, astronomijos observatorija, botanikos sodas, Šv.Jonų bažnyčia. Universiteto mokslinės bibliotekos fonduose _____ apie 5 milijonus leidinių. Čia _____ viena iš dviejų pasaulyje _____ pirmosios lietuviškos knygos egzempliorių.

Senieji universiteto rūmai yra senamiestyje. Tai išstisus kvartalas namų, _____ gotikos, renesanso, baroko, klasicizmo stiliais. Ši didžiausią ir sudėtingiausią Vilniaus senamiesčio ansamblį išstisus keturis šimtmečius kūrė geriausi krašto architektai. Dabar vidiniuose universiteto kiemuose vyksta kultūrinis gyvenimas. Čia _____ šventės, įvairiausi minėjimai, _____ spektakliai, _____ poezija. Senuosiuose universiteto rūmuose mokosi Filologijos ir Istorijos fakultetų studentai, čia yra mokslinė biblioteka ir rektoratas. Centriniai universiteto rūmai yra valstybės _____ architektūros ir meno paminklas. Kiti universiteto padaliniai išsibarstę po visą Vilnių, o 1970–1980 _____ studentų miestelis su bendrabučiais ir mokymosi korpusais yra rytiniame Vilniaus pakraštyje, miško parke.

Vocabulary

įkurt/as, -à (3)

įsteigti, įsteigia, įsteigė

saugoti, saugo, saugojo

dėstyti, dėsto, dėstė

sukaūpti, sukaūpia, sukaupė

iš pradžių

fakultēt/as, -o (2)

teologij/a, -os (1)

filosofij/a, -os (1)

juridin/is, -ė (1)

móksl/as, -o (1)

daugum/à, -ōs (3^b)

svetimtaūt/is, -(ė)io (2)

dalỹk/as, -o (2)

lotỹniškai

srit/is, -iės (4)

specialist/as, -o (2)

maždaug

darbuotoj/as, -o (1)

dėstytoj/as, -o (1)

šiandienini/is, -ė (2)

sudarỹti, sudāro, sudārė

fizik/a, -os (1)

chėmij/a, -os (1)

filologij/a, -os (1)

istōrij/a, -os (1)

komunikācij/a, -os (1)

ekonōmik/a, -os (1)

humanitārin/is, -ė (1)

kātedr/a, -os (1)

klinik/a, -os (1)

universitėtin/is, -ė (1)

mókslin/is, -ė (1)

astronōmij/a, -os (1)

founded, created

found, organize, set up

look after, keep, preserve

teach, expound

concentrate, accumulate (trs.)

at first (also iš pradžiōs, from pradž/ia,

-ōs (4) 'beginning')

faculty

theology, divinity

philosophy

law (adj.; tėis/ė, -ės (1) 'law, right')

science (gamtōs mókslai 'natural sciences')

majority

foreigner

subject, thing

in Latin (lotỹnišk/as, -a (1) 'Latin')

field (of study), subject area

specialist (fem. specialist/ė, -ės (2))

more or less, approximately (adv.)

worker (skilled), scientist (fem.)

darbuotoj/a, -os (1))

teacher, lecturer (fem. dėstytoj/a, -os (1))

today's (adj.)

form, comprise, make up

physics

chemistry

language and literature

history

communication (studies)

economics

humanities (adj.; often used with

mókslai)

department (with a Chair)

clinic

university (adj.)

scientific, academic

astronomy

observatòrij/a, -os (1)	observatory
botānik/a, -os (1)	botany
bažnyčī/a, -os (1)	church
fònd/as, -o (1)	holdings (here in pl.)
leidin/ys, léidinio (3 ^a)	publication
egzempliòr/ius, -iaus (2)	copy
ištis/as, -à (3 ^b)	whole
rūm/ai, -ų (1)	palace (fine central buildings)
kvartāl/as, -o (2)	district
gòtik/a, -os (1)	Gothic (noun)
renesàns/as, -o (1)	Renaissance
baròk/as, -o (1)	Baroque
klasicizm/as, -o (1)	Classicism
stīl/ius, -iaus (2)	style
sudėting/as, -a (1)	complex, complicated
ansāmbļ/is, -io (1)	ensemble
architėkt/as, -o (2)	architect (fem. architėkt/ė, -ės (2))
vidin/is, -ė (2)	inner, internal
kiēm/as, -o (4)	courtyard
vỹkti, vỹksta, vỹko	happen, take place; go; be successful
kultūrīn/is, -ė (1)	cultural (from kultūr/à, -ūros (2))
rektorāt/as, -o (1)	rectorate (university central buildings)
centrin/is, -ė (2)	central
valstỹb/ė, -ės (1)	state
pamiņkl/as, -o (2)	monument
padalin/ys, -inio (3 ^{4b})	section, (sub-)division
išsibarstỹti, išsibařsto, išsibařstė	spread, scatter (here the nom. pl. masc. of the p. act. part. 'scattered')
miestėl/is, -io (2)	village (in the sense, as here, of 'student village')
mókym/asis, -osi (1)	learning, study (a refl. verbal noun, here used in the gen. as a sort of indecl. adj.)
kòrpus/as, -o (1)	block, building; corps

Mįslių įminimai: (a) knygà; (b) medūs

14 Važiuojame į pajūrį

We go to the seaside

By the end of this lesson you will have learnt:

- some words for crockery, cutlery, and the bed
- about the adverbial participle and the gerunds
- how to ask permission
- how to give someone permission and to forbid someone
- how to talk about your holidays, the seaside, and relaxation
- how to contradict, or not agree with, someone
- about compound words
- about the formation of abstract nouns from adjectives

Dialogue 1

Aš nenorėčiau sutikti

I wouldn't agree

Bilas ir Aldona kartu su Vytauto ir Linos šeima ruošiasi į pajūrį. Jie tariasi dėl kelionės

VYTAUTAS: Aš manau, patogiausia bus važiuoti mūsų mašina. Taip važiuodami galėsime daugiausia pamatyti, užsukti į idomiausias vietas.

ALDONA: Aš nenorėčiau sutikti. Mašina juk bus sunku privažiuoti prie jūros. Draudžiama įvažiuoti į visus kurortus, niekur negalima pasistatyti mašinos.

VYTAUTAS: Tu neteisi, Aldona. Žinoma, norint įvažiuoti į Palangą ar Nidą, būtina gauti leidimą. Reikia tik už tai sumokėti mokesť ir viskas. O mašiną bus galima palikti mokamoje stovėjimo aikštelėje prie kempingo. Aš nematau čia jokių problemų.

- BILL:** O kaip su maistu? Ar mes valgysime valgyklose, restoranuose?
- ALDONA:** Jeigu važiuojam mašina, aš siūlau valgi virtis patiems. Taip bus skaniau ir pigiau. Be to, sezono metu kurortų valgyklose ir restoranuose labai daug žmonių.
- LINA:** Gerai, aš paimsiu visus indus: puodus, arbatinį, puodelius, lėkštes, šaukštelius, šaukštus, šakutes, peilius ir staltiesę. Mes turime turistinę dujinę viryklę, bus patogų virti. Gal dar paimti ir taures, jei nusipirktime, pavyzdžiui, vyno?
- ALDONA:** Žinoma, gali prirėkti. Paimk dar ir keptuvę. Pajūryje bus galima nusipirkti šviežios žuvies, galėsime skaniai išsikepti.
- BILL:** O kaip patalynė? Ar reikia ką nors pasiimti?
- VYTAUTAS:** Kempinguose galėsime viskągauti: antklodes, pagalves, užvalkalus, paklodes, rankšluosčius. Jeigu nori, ten leidžiama naudotis ir savo patalyne, miegmaišiais. Taip būtų pigiau, bet labai daug visko reikia vežtis. Gal geriau neimkime nebūtinų daiktų.
- ALDONA:** O grįždami galėsime sustoti Kaune, apžiūrėti miestą. Pailsėjęs gamtoje, galima pažiūrėti ir miesto įžymybių.

Vocabulary

- sufikti, sutiñka, sufiko** agree ('with' = *sù* + instr.; also 'meet' + acc., 'have an attitude towards' + *sù* + instr., 'get on well with' + *sù* + instr.)
- tañtis, tãriasi, tãrësi** discuss ('with' = *sù* + instr.; object of discussion = *dël* + gen.)
- užsùkti, užsuka, užsùko** pop in, make a detour (also 'wind up, tighten (a screw)')
- privažiuoti, privažiuoja, privažiavo** approach, get close to
- kurort/as, -o (1)** resort, spa, holiday place
- pasistatýti, pasistãto, pasistãtë** park (+ acc.; also 'build (for o.s.)')
- gãuti, gãuna, gãvo** get, receive, obtain
- leidim/as, -o (2)** permission, permit (also 'publication')
- sumokëti, sumoka, sumokëjo** pay (res. of *mokëti, moka, mokëjo*)
- mokest/is, -(s)io (1)** payment, (also 'tax, rent, fee, subscription')
- ir viskas** and that's that

- pañkti, pañieka, pañko** leave, abandon (trans.; also 'bequeath' and, intrans., 'remain, stay')
- mokam/as, -a (1)** paying (subject to payment)
- stovëjim/as, -o (1)** parking (used in gen. preceding *vieta* 'parking place, rank', *aikštël/ë, -ës (2)* 'car park')
- kemping/as, -o (1)** campsite (often for *autoturist/as, -o* 's.o. using a car for holiday' (1); fem. *autoturist/ë, -ës (1)*)
- pãt/s, -i (4)** self (the dat. here reinforces the dat. refl. particle on *virti* 'cook', namely 'cook our food for ourselves'; preceded by *tãs/tã, pãts* conveys 'the same')
- bë tã** moreover, and anyway
- sezon/as, -o (2)** season (here in the sense of 'high season', 'tourist season')
- metù** during (the instr. of *mët/as, -o (2)* 'time', often used with an agreeing pro., e.g. *šiuõ metù* 'at the moment' or preceding gen., as here)
- iñd/as, -o (2)** piece of crockery or cutlery (*plãuti, plãuna, plóvë indùs* 'wash the dishes')
- puod/as, -o (1)** pot, pan
- arbatin/is, -io (1)** teapot
- puodël/is, -io (2)** pot, pan (small); cup
- lëkšt/ë, -ës (2)** plate (also *lëkšt/ë, -ës (4)* – if for soup, qualify with *gili* 'deep' (*gil/ùs, -i (4)*); *lëkštël/ë, -ës (2)* 'small plate, saucer')
- šaukštël/is, -io (2)** spoon (small)
- šaukšt/as, -o (1)** spoon
- šakut/ë, -ës (2)** fork (also 'branch')
- peil/is, -io (2)** knife (*pjãuti, pjãuna, pjóvë* 'cut', *lenkñinis peilis* 'penknife')
- stãlties/ë, -ës (1)** tablecloth (*užtiësti, užtiësia, užtiëse stãlã stãltiëse* 'lay the table')
- turistin/is, -ë (1)** tourist (adj.)
- dùjin/is, -ë (1)** gas (adj.; noun = *dùj/os, -u (2)*)
- virýkl/ë, -ës (2)** stove, cooker
- taur/ë, -ës (4)** glass (e.g., for wine)
- výn/as, -o (2)** wine
- prirëkti, prirëikia, prirëike** come in useful, necessary

keptùv/ė, -ės (2)	frying pan (kėpti, kėpa, kėpė 'bake, fry' (trans. and intrans.)
išsikėpti, išsikėpa, išsikėpė	bake, fry (for o.s.; may be + acc.)
pātalyn/ė, -ės (1)	bed, bed things
añtklod/ė, -ės (1)	blanket
pagālv/ė, -ės (1)	pillow (lit. 'under-head')
ūžvalkal/as, -o (1)	pillow case
paklōd/ė, -ės (2)	sheet
rañkšluost/is, -(sč)io (1)	towel (šluostyti, šluosto, šluostė rankās rañkšluosčiu 'wipe one's hands with a towel')
naudōtis, naudōjasi, naudōjosi	use (+ instr.)
labaĩ daug visko	very many things, all sorts of things
vėžtis, vėžasi, vėžesi	convey, carry (by some means of transport)
sustōti, sustōja, sustōjo	stop, pause (intrans.)
ižymyb/ė, -ės (1)	sight (of things worth seeing in a place), celebrity (of a famous person) (ižym/ūs, -i (4) 'famous, notable, remarkable')

Grammar

The adverbial participle and the gerunds

Lithuanian has a number of verbal forms which indicate the circumstances of an action, how they are connected with another action, or arise from a secondary action. You came across such forms in Dialogue 1: **važiudami, grįždami, norint, pailsėjus**. When both actions (the basic one and the secondary one) are accomplished by the same *actor* or *agent*, the *adverbial participle*, or *special adverbial active participle*, is used. Both actions are simultaneous. Thus:

Grįždami galėsime sustoti Kaune.

On the way back (lit. "Returning") we can stop in Kaunas.

Taip važiudami galėsime daugiausia pamatyti.

By travelling in such a way we shall be able to see a maximum of things.

These adverbial participles are formed from the infinitive, removing *-ti* and adding the suffixes:

	Singular	Plural
Masculine	-damas	-dami
Feminine	-dama	-damos

As you can see, they change only for gender and number; they do not change for case, since they always agree with the grammatical subject, which is in the nominative case.

The *gerunds*, or *special gerunds*, refer to circumstances which arise from an action which is carried out by *another agent*. If the action of both agents is simultaneous, then the *present gerund* is used. It is formed from the third person of the present tense, without the ending and adding the suffixes:

Conjugation I **dūrba + -ant = dūrbant**

Conjugation III **vālgo + -ant = vālgant**

Conjugation II **tyli + -int = tỹlint**

The agent of the action conveyed by the gerund is expressed in the dative case:

Turistai iškeliavo anksti, saulei tekant. The tourists set off early, when the sun was rising.

Mums išvažiuojant, buvo gražus oras. When we drove off, the weather was fine.

Note in the two examples how what is important is the *simultaneity* of the events: the main verbs may well be in the past tense, but the present gerund is still used.

If the action of the basic agent takes place later than that of the subsidiary agent, the accompanying action is conveyed using the *past gerund*, which is formed from the stem of the past tense, removing the ending and adding the suffix *-us* (*-ius* for Conjugation III verbs):

važiāvo + -us = važiāvus

ėjo + -us = ėjus

dārė + -us = dārius

skaitė + -us = skaičius

Examples:

Atėjus vasarai, visi nori atostogauti. When summer has arrived, everyone wants to go on holiday.

Laivui išplaukus, prasidejo didelė audra. When the ship had sailed off, a great storm arose.

If the verb is reflexive, and not negative or without a prefix, then the reflexive particle appears on the end of the gerund in the form **-is**, e.g., **juokiantis**.

The gerunds are often used in impersonal expressions, that is, where the subject is not indicated:

Susirgus reikia kreiptis į gydytoją.	If you fall ill, you must go to the doctor.
Norint įvažiuoti į kurortą, būtina turėti leidimą.	If you want to go to a resort, you must have a permit.

išplaukti, išplaūkia, išplaukė sail off, depart (by boat)

Language points

How to ask permission

Often, when we want to do something, we need to ask permission. To do this in Lithuanian we usually use phrases followed by the infinitive form of the verb:

Atsiprašau, ar aš galėčiau (atidarýti langą, paskambinti, ...)
Ař gálima (važiuoti, sustóti, ...)
Ař nebūtų gálima ...
Ař čia léidžiama ...
Léisk, léiskite ...

Vocabulary

atidarýti, atidáro, atidäre

open (trans.; intrans. = **atsidarýti, atsidáro, atsidäre**)

léidžiam/as, -à (3^a)

possible, admissible

léisti, léidžia, léido

let, allow, permit, publish, throw, spend (time) (as you can see, lots of meanings. In that of 'allow', the p. permitted to do something is in the dat. case, and if sg. is permitted, it is in the acc. case; see Exercise 14e for the construction 'ask permission')

How to permit, not permit, and prohibit or forbid

We can allow someone to do something using phrases such as the following:

Taip, prašom.	Yes, go ahead.
Taip, žinoma, prašom ...	Yes, of course, please ... + inf.
Be abejo, prašom ...	Certainly, please ... + inf.
Geraį, léidžiu.	Fine, go ahead. (lit. "I permit")
Léidžiama.	That's OK.

And we can forbid people as follows:

Nė, negálima.	No, that's not possible.
Nė, čia neléidžiama ...	No, here you can't ... + inf.
Nė, jokių būdų.	No, no way.
Draudžiu.	No (lit. "I forbid")
Draudžiama.	That's not allowed.

Vocabulary

drausti, draudžia, draudė

forbid, prohibit (+ dat. of the p. forbidden, and the acc. or inf. of whatever is forbidden)

draudžiam/as, -à (3^b)

forbidden, prohibited (**įėjimas draudžiamas** 'no entry')

Exercise 14a

Select the appropriate form:

- Lietui (lydamas, lyjant) nemalonu būti lauke.
- (Laukiant, laukdami) draugų jie garsiai kalbėjosi.
- Kartu (keliaujant, keliaudami) galima greitai susidraugauti.
- Tėvui (parėjus, eidamas), visi susėdo prie stalo.
- (Keliaujant, keliaudami) visi pavargome.
- Mums (grįždami, grįžtant) namo, pradėjo lyti lietus.
- (Eidama, einant) į universitetą, ji susitiko seną pažįstamą.

susidraugáuti, -gáuja, -gávo	make friends, become friends
susésti, suséda, susédo	sit down, settle down (may have a sense of several people)
pavařgti, pavařgsta, pavařgo	get tired, become tired (pavařg/ęs, -usi (1) 'tired'; also 'become poor')

Exercise 14b

Complete the following sentences:

Example: **Sningant vaikščiojome po mišką.**

- Vairuodama mašiną ...
- Visiems juokiantis ...
- Dainuodami ...
- Studijuodamas universitete ...
- Prasidėjus paskaitai ...
- Važiuodamas dviračiu ...
- Skaisčiai šviečiant saulei ...
- Pasibaigus egzaminams ...
- Eidamos namo ...
- Virdama pietus ...

paskait/à, -òs (3^b)	lecture
skaisčiai	brightly (skaist/ús, -i (4) 'clear, bright, fresh')
švięsti, švięčia, švięté	shine (intrans.); enlighten (trans.)

Exercise 14c

Provide the circumstances in which something is done or happens.

Example: **Labai sunkiai dirbant galima greitai pavargti.**

- _____ atostogauti nemalonu.
- _____ ji susitiko savo seną draugą.
- _____ mes išvažiavome iš miesto.
- _____ aš nemėgstu būti pajūryje.
- _____ jie linksmi maudęsi jūroje.
- _____ bičiuliai išvažiavo atostogų.

Exercise 14d

Write out how you would ask permission in the following situations:

- Jūs esate iškilmingame priėmime pas savo direktorių. Jums būtina reikia skubiai paskambinti į kitą miestą.
- Bare daug žmonių. Prie vieno staliuko yra viena laisva vieta.
- Jums būtina savaitgaliui reikia mašinos, kurią galite pasiskolinti iš tėvų.
- Traukinio vagone labai karšta, jūs norite atidaryti langą, o prie lango sėdi sena moteris.

Vocabulary

iškilming/as, -a (1)	solemn, official
priėmim/as, -o (2)	reception
bār/as, -o (2)	bar
staliūk/as, -o (2)	small table, table in restaurant, etc.
vagòn/as, -o (2)	carriage (in train)
sėdėti, sėdi, sėdėjo	sit, be sitting (not 'sit down', which is sėsti, sėda, sėdo)

Exercise 14e

Write out how you would allow someone to do something or forbid someone from doing something in the following situations:

- Jūsų 14 metų sūnus prašo leisti į 10 dienų kelionę dviračiais.
- Jūsų 15 metų duktė prašo leisti pasikviesti 20 draugų į vakarėlį namie.
- Jūsų kambario draugas bendrabutyje nori laikyti šunį.
- Jūs rengiatės egzaminui, o jūsų kambario draugas prašo leidimo įjungti televizorių.

Vocabulary

kambario draug/as, -o (4)	room mate (for fem. use draug/ė, -ės (4))
laikyti, laiko, laikė	keep, hold
rengtis, rengiasi, rengėsi	prepare, get ready (intrans.; 'for' = dat.; trans. = rengti, rengia, rengė)

įjungti, įjungia, įjungė

turn on (+ acc.: **išjungti, išjungia, išjungė** + acc. 'turn off')

Dialogue 2

Ne, jokių būdu

No, no way

Draugai toliau tariasi dėl kelionės

- ALDONA: Aš pasiimsiu fotoaparata, būsiu kelionės fotografė. Vytautas rūpinsis mašina: vairavimu, benzinu ir t.t. Jis taip pat sudarys maršrutą, numatys nakvynes. Linos rūpestis – maistas. O kelionės dienoraštį teks rašyti tau, Bilai. Gerai? Ne, jokių būdu! Lietuviškai rašyti aš dar gerai nemoku. Nebent angliškai.
- LINA: Gerai, juodraštį parašyk angliškai, o po to kartu galėsime išversti į lietuvių kalbą. Aš manau, visas įdomumas ir bus tavo įspūdžiai.
- ALDONA: Pagalvokim, ką dar reikia pasiimti. Aš paimsiu kamuolį, pliažę pažaisime. Pajūryje galėsime išsinuomotuoti burlentes, vandens dviračius. Pasiimk, Bilai, ką nors šilčiau apsirengti. Pajūryje gali būti vėsoka.
- BILL: O ar jūros vanduo šaltas?
- VYTAUTAS: Mūsų jūra šalta. Vanduo sušyla tik liepos gale, rugpjūčio mėnesį. Bet mes maudomės ir birželį. Dauguma lietuvių labiau mėgsta poilsiauti prie Baltijos jūros negu, pavyzdžiui, prie Juodosios jūros ar kur kitur. O koks malonumas karštą dieną maudytis vėsioje jūroje!
- ALDONA: Palangos pliažas labai malonus. Gera gulėti ant švaraus balto smėlio. Jeigu nori pavėsio, nepatinka degintis saulėje, galima eiti į pušyną, kuris yra prie pat jūros. Man labiausiai patinka būti kopose arba prie jūros, prie pat vandens. Mėgstu dideles bangas.
- BILL: Girdėjau, kad prie Baltijos jūros ir dabar galima rasti gintaro. Ar tiesa?
- ALDONA: Tikrai, niekur kitur pasaulyje nerandama tiek daug gintaro, kiek Baltijos pakrantėse. Tu matei, kiek gintaro papuošalų nešioja lietuvaitės. O Palangoje yra unikalus gintaro

muziejus. Ten pasakojama apie gintaro istoriją, daugybė eksponatų rodo įvairiausias gintaro formas ir rūšis. Mes būtinai ten nueisime.

- LINA: Ar tu, Bilai, girdėjai kokią legendą ar padavimą apie gintarą?
- BILL: Ne. Būtų labai įdomu išgirsti.
- LINA: Yra daug įvairių padavimų apie pajūrį. Mes tau papasakosime važiuodami.

Vocabulary

- toliaū further (used with a v. to convey 'continue to...' or 'carry on -ing')
- fotoaparāt/as, -o (2) camera
- fotograf/ė, -ės (2) photographer (masc. **fotograf/as, -o** (2))
- rūpintis, rūpinasi, rūpinosi look after, take care of (+ instr.)
- vairāvim/as, -o (1) driving (**vair/as, -o** (4) 'steering wheel', **vairuoti, vairuoja, vairavo** (+ acc.) 'drive', **vairuotoj/as, -o** (1) 'driver' (fem. **vairuotoj/a, -os** (1))
- benzin/as, -o (2) petrol, gas
- ir t.t. etc. (= **ir taip toliau**)
- sudaryti, sudaro, sudarė devise, create (also 'conclude', of an agreement)
- maršrūt/as, -o (2) route, itinerary
- numatyti, numato, numatė anticipate, foresee, plan (in advance)
- nakvyn/ė, -ės (1) overnight stop (**pasifikti, pasiliėka, pasifiko nakvynės** 'stay overnight')
- rūpestis, -(s)io (1) care (here: 'responsibility'; often in the pl.: 'fuss, cares')
- dienoraštis, -(š)io (1) diary, log
- nebeį provided, unless, if only
- juodraštis, -(š)io (1) draft, rough copy
- išversti, išverčia, išvertė translate ('from ... into ...' = **iš** + gen. + acc.)
- pagalvoti, pagalvoja, pagalvojo think, consider (res. of **galvoti, galvoja, galvojo**; 'about' = **apie** + acc.)
- kamuol/ys, kamuolio (3^b) football (the ball, not the sport)
- išsinuomotuoti, -moja, -mojo hire, rent

būrlent/ė, -ės (1)
 vėsók/as, -a (1)
 sušilti, sušyla, sušilo

máudytis, máudosi, máudėsi
 daugum/à, -ōs (3^b)
 labiaū mėgti, mėgsta, mėgo
 poilsiauti, poilsiauja, poilsiaavo
 Báltijos jūr/a, -os (1)
 Juodó/ji jūr/a, -ōsios (3) -os (1)
 kuř kituř
 malonum/as, -o (2)
 vės/ūs, -i (4)
 gulėti, gūli, gulėjo

smėl/is, -io (2)
 pavės/is, -io (1)
 dėgintis, dėginasi, dėginosi

pušyn/as, -o (1)
 priė pát + gen.

kop/à, kōpos (2)
 bang/à, -ōs (4)
 rásti, rañda, rādo
 giñtar/as, -o (3^b)
 tikraĩ

niėkur kituř
 pakrañt/ė, -ės (1)
 unikal/ūs, -i (4)
 daugyb/ė, -ės (1)
 eksponāt/as, -o (2)

fōrm/a, -os (1)
 rūš/is, -ies (1; fem.)
 padavim/as, -o (2)

windsurfing board
 coolish
 warm up (intrans.; trans. = sušildyti,
 sušildo, sušildė)
 bathe, go swimming
 majority, most (+ gen.)
 prefer
 rest, be on holiday
 Baltic (Sea)
 Black Sea
 somewhere/anywhere else
 pleasure
 cool
 lie, be lying (*not* 'lie down', which is
 atsigūlti, atsigula, atsigulė)
 sand (also smėl/ỹs, -io (4))
 shade, cool (n.)
 become tanned, brown, sunburnt
 (dėginti, dėgina, dėgino 'burn'
 (trans.); dėgti, dėga, dėgė 'burn'
 (trans. and intrans.))
 pine forest
 very near (pát (indecl.) self, 'the very'
 (emphatic particle)
 dune
 wave (sea and radio)
 find (res. surásti, surañda, surādo)
 amber
 exactly, indeed (tikr/as, -à (4) 'true,
 correct'); probably
 nowhere else (with a neg. v.)
 shore, coast
 unique, the only one
 many, the many (+ gen.)
 exhibit (eksponuoti, eksponuoja,
 eksponāvo 'exhibit')
 form
 sort
 legend, tradition

Language points

How to contradict someone

If you simply have to contradict someone, or disagree with someone's opinion or suggestion, then you might find one or more of the following constructions appropriate (the English translations are rather literal – don't be too put off by them, as the expressions are all perfectly normal):

Nenorėčiau sutikti.	I wouldn't like to agree.
Nemanaū.	I don't think so.
Tū (jūs) neteisūs (neteisi).	You aren't right.
Àš nesutinkū.	I don't agree.
Àš prieštarāju.	I contradict.
Netiesà.	Not true.
Tai neteisybė.	That's an untruth.
Kā tū (jūs)!	What d'you mean?

Compound words

In earlier lessons you have come across words made up of several words. Many nouns and adjectives may be formed in this way, for example:

1 Nouns

From two nouns:

arbātžol/ės, -ių (1) tea (leaves)	(arbat/à, -(āt)os (2) 'tea (drink)' + žol/ė, -ės (4) 'grass, herb')
vỹnuog/ė, -ės (1) grape	(vỹn/as, -o (2) 'wine' + uog/a, -os (1) 'berry')

From an adjective and a noun:

bendrābut/is, -(ė)io (1) hostel	(beñdr/as, -à (4) 'general, common' + bũt/as, -o (2) 'flat')
suñkvežim/is, -io (1) lorry, truck	(sũnk/ūs, -i (4) 'heavy' + vežim/as, -o (2) 'cart, carrying')

From a numeral and a noun:

trėčdal/is, -io (1) third	(trėči/as, -à (4) 'third' + dal/is, -iės (4) 'part')
---------------------------	---

antrādien/īs, -io (1) Tuesday (**añtr/as, -à** (4) 'second' + **dien/à, -ōs** (4) 'day')

From a verb and a noun:

gyvėnviėt/ė, -ės (1) settlement (**gyv/ėnti, -ėna, -ėno** 'live' + **viėt/à, -(ėt)os** (2) 'place')

2 Adjectives

From an adjective and a noun:

šviesiaplauk/īs, -ė (2) blond (**švies/ūs, -i** (4) 'light' + **plauk/ai, -i** (3) 'hair')

From a numeral and a noun:

dvikōj/īs, -ė (2) two-legged/footed (**dū, dvi** 'two' + **kōj/a, -os** (1) 'leg, foot')

Compound words most often have the nominative endings **-is** (gen. **-io**; masc.) and **-ė** (fem.). There is also a group of words which have the nominative ending **-a**, and which may refer both to men and to women. Such words are usually emotionally coloured, with a negative nuance. Thus:

eĩget/a, -os (1)	beggar
užúomarš/a, -os (1)	forgetful person
nenúoram/a, -os (1)	restless person, fidget
nekláužad/a, -os (1)	disobedient person
garbėtrošk/a, -os (1)	ambitious person
akiplėš/a, -os (1)	braggart, boastful person

Abstract nouns formed from adjectives

In Lesson 13 you learnt how to form nouns of action from verbs. In the second part of this lesson you have come across abstract nouns describing a particular quality or characteristic: **įdomumas, malonumas**. Such words are formed from adjectives in **-as** and **-us**. Indeed, from all such adjectives one can quite regularly form descriptive nouns with the suffix **-umas**:

gėras	→ gerùm/as, -o (2)	goodness, kindness
blōgas	→ blogùm/as, -o (2)	badness
nuobodūs	→ nuobodùm/as, -o (2)	boredom, tedium

įdomus → **įdomùm/as, -o** (2) interest

From some adjectives one may also form abstract nouns in other ways, for instance, with the prefix **-ybe** (**tamsūs** → **tamsýb/ė, -ės** (1) 'darkness', **saldūs** → **saldýb/ė, -ės** 'sweetness'), as well as by simply changing the ending (in this case the vowel of the root often changes too):

gražūs	→ grōž/īs, -io (2)	beauty
gėras	→ gėr/īs, -io (2)	good, goodness
drąs/ūs, -i (4)	→ drąs/à, -ōs (4)	bravery, daring
švarūs	→ švar/à, -ōs (4)	cleanliness, tidiness
svarbūs	→ svarb/à, -ōs (4)	importance, significance
šaltas	→ šalť/īs, -(ė)io (2)	cold, coldness

Exercises 14f

Work out the the component parts of the following words:

(a) savaitraštis	(g) kaklaraištis	(m) bendrabutis
(b) laikrodis	(h) vasarnamis	(n) švarraštis
(c) senamiestis	(i) rankšluostis	(o) žemėlapis
(d) lietpaltis	(j) savaitgalis	(p) miegmaišis
(e) viešbutis	(k) laikraštis	(q) geležinkelis
(f) kairiarankis	(l) rankraštis	

Using the glossary or, better still, a dictionary, check what they mean.

Exercise 14g

Read through the following text, inserting the omitted words:

nemalonumas, abejojus, nusibodus, vasarnami, atšilus, nenorėdama, degintis, nutarimas, ramybės, suradus, maudytis, dirbant, nenuorama, puikumėlis, žaisdami, tylos

Daug ir sunkiai _____, būtina ir pailsėti. Atėjus vasarai, _____ orams, Jurgis Jovaiša su šeima nutarė išvažiuoti atostogų. Jis ilgai tarėsi su žmona, kur geriausia važiuoti. Jurgis siūlė važiuoti kur nors į kalnus. Jaunystėje jie mėgdavo kalnų žygius. Tačiau žmona, _____ jokių sunkumų, siūlė važiuoti prie jūros. Ji mėgsta _____ plažė, _____ jūroje, vaikščioti po Palangos parką, palydėti saulę ant Palangos tilto.

Jurgis visaip priešinosi, nes jis nemėgsta atostogų prie jūros. Ten visur minios žmonių, plažė nėra net kur atsigtulti. Svetimi vaikai, _____

kamuoliu, šūkauja nuo ryto iki vakaro, nėra nei _____, nei _____ O kokia nuobodybės be tikslo vaikštinėti po parką arba pajūrį! Tris dienas _____, pagaliau buvo nuspręsta atsisakyti abiejų pasiūlymų ir važiuoti į _____ prie miško ir ežero. Žinoma, toks _____ patiko ne visiems šeimos nariams. Labiausiai nepatenkinta liko _____ duktė Aistė. Praleisti dvi savaites be draugų, miške – didžiausias _____! Galų gale, visiems _____ ginčytis, Aistė nutarė pasikviesti kartu ir draugę. _____ gerą išeitį, nuotaika visiems pagerėjo. Tai _____ – atostogos!

Vocabulary

abejoti, abejojá, abejójo	doubt (+ instr. or dėl + gen.)
nusibósti, nusibósta, nusibódo	bore
atšilti, atšýla, atšilo	warm up a little (intrans.)
nutarim/as, -o (2)	decision, edict
ramýb/é, -és (1)	peace, calm
puikumél/is, -io (2)	wonderful thing (diminutive of the abstract n. puikúm/as, -o (2) , derived from the adj. puik/ús, -i (4))
tilt/as, -o (1)	bridge
visáip	in every way possible
priešintis, priešinasi, priešinosi	resist, counter
mini/à, -òs (4)	crowd, mass (+ gen.)
šūkauti, šūkauja, šūkavo	shout loudly, exclaim
nuobodýb/é, -és (1)	boredom, tedium
tiksi/as, -o (4)	aim
vaikštinėti, vaikštinėja, vaikštinėjo	walk, wander
nusprėsti, nusprėndžia, nusprėndė	decide
atsisakýti, atsisáko, atsisáke	reject, refuse (+ gen. or nuò + gen.)
pasiūlym/as, -o (1)	suggestion
nepaténkint/as, -a (1)	dissatisfied, unhappy
pralėisti, pralėidžia, pralėido	spend (time) (also: 'miss (lesson, etc.)', 'overrun time limit')
ginčytis, ginčijasi, ginčijosi	argue ('about' = dėl + gen.)
nutariti, nutaria, nutarė	decide, decree
išeit/is, -iės (3^b; fem.)	way out, solution
nuotaik/a, -os (1)	mood, disposition
pagerėti, pagerėja, pagerėjo	improve (intrans.)

Exercise 14h

Which word is the odd one out?

- antklodė, pagalvė, suknelė, paklodė
- baisumas, karštis, kvailystė, auksinis
- skridimas, blogumas, gydymas,ėjimas
- šviesioplaukis, mėlynakis, savaitgalis, ilgakojis
- šaukštelis, šakutė, lėkštutė, pagalvėlė

Vocabulary

baisúm/as, -o (2)	fear, dread, dreadful quality
karšt/is, -(šč)io (2)	heat, sultry weather
kvailýst/ė, -ės (2)	stupidity (kvail/as, -à (4) 'stupid'; kvail/ýs, kvailio (4) 'stupid person')
skridim/as, -o (2)	flight (a 'flight', when talking in aviation terms, is skrýd/is, -(dž)io (2))
ilgakøj/is, -ė (2)	long-legged
lėkštút/ė, -ės (2)	small plate, saucer

Exercise 14i

Write down what crockery or cutlery you need, when you want to eat or drink (see Dialogue 1).

(a) virtas bulves	(e) sriubą	(i) picą
(b) kavą	(f) mineralinį vandenį	(j) uogienę
(c) mėsą	(g) mišrainę	(k) žuvį
(d) košę	(h) tortą	(l) šampaną

pic/à, picos (2) pizza

Exercise 14j

Here's one of our final e-mail messages. We hope you'll see the amount of coordination and concentrated effort, on the part of many people, that goes into these language textbooks. In his book *The Abolition of Man* C. S. Lewis states that: 'I doubt whether we are sufficiently attentive to the importance of elementary textbooks'. How right he is! Well, now it's

your turn to add the accents.

Date: Mon., 31 Jul 1995 15:12:17 +0100
 From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
 To: J.I.Press@qmw.ac.uk
 Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,
 aciū uz laiskus. Siandien issunciu zemelapius. Atsiprasau, kad veluoju, bet darbo nespejo laiku baigti mano paprasyta kartografe. Man atrodo, bus naudinga ideti etnografiniu sriciu ir administracinio suskirstymo zemelapius. Kadangi tokiu skelbtu niekur nera, as uzsakiau. Kurie yra publikuoti, ten, mano nuomone, per daug smulkios informacijos, kuri musu knygai trukdys. Administracinis Lietuvos suskirstymas nuo 1996 metu keiciasi, todėl nenorejau deti senos informacijos. Stai todėl veluoju su zemelapiais. Ar dar vis negaunate 16 pamokos?
 Su linkejimais is Vilniaus,
 Meilute

Vocabulary

kartogrāf/ė, -ės (2)	cartographer (masc. kartogrāf/as, -o (1))
suskirstym/as, -o (1)	division
skėlbtī, skėlbia, skėlbė	publish, declare
įdėti, įdeda, įdėjo	insert, place
štai todėl	so that's why

Reading

See if you can order the following paragraphs into a single text:

(a) Kažkur netoli šito kalno Lietuvos didysis kunigaikštis Kęstutis sutiko nuostabaus grožio vaidilutę Birutę, karštai ją pamilo ir panoro vesti. Pasisodino kunigaikštis ant žirgo gražiąją palangiškę ir išsivežė į savo sostinę Trakus. Taip Birutė tapo kunigaikštie, susilaukė sūnų ir dukterų. Garsusis Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas – tai Birutės ir Kęstučio pirmagimis.

(b) Atvykus į Palangą, pasisveikinus su jūra ant Palangos tilto, apžvelgus balto smėlio paplūdimį ir kopas, verta pamatyti Palangos įžymybes. Grįždami nuo tilto, pasukime į ūksmingą alėją, kuri nuves prie senovinio lietuvių alkakalnio – Birutės kalno (alkakalnis 'senovės lietuvių šventovė').

(c) Palanga tapo neatsiejama nuo Birutės vardo. Dainos apie ją nuskambėjo po visą Lietuvą. Žmonės rinkdavosi ant kalno garbinti Birutės. Net kai jau visai sunyko pagonybė, minios žmonių plaukdamo melstis prie Birutės kapo ir prašyti, kad ji iš šventovės aukštybių pažvelgtų į jų sunkų gyvenimą. Birutė iki šiol yra meilės gimtajam kraštui simbolis, kuris įkvepia poetus, dailininkus, kompozitorius.

(d) Papėdėje mus sutinka skulptorės K.Petrikaitės-Tulienės sukurta Birutės statulėlė, visada papuošta gelėmis. Kopiame į kalną, nuo kurio atsiveria puikus reginys į jūrą. Čia gera pasiklausti jūros ošimo, pamąstyti. Padavimas pasakoja, kad kalno viršūnėje buvo senovės lietuvių kulto vieta. Čia dievams degino šventąją ugnį, kurią saugojo aukuro prižiūrėtojos – vaidilutės.

(e) Žuvus Kęstučiui, Birutė grįžo į Palangą ir toliau tarnavo seniesiems pagonių dievams. Čia ji ir mirė. Birutės kalne ar prie jo buvo ir palaidota. Birutė – paskutinė Lietuvos kunigaikštienė, likusi ištikima senajam lietuvių tikėjimui.

1) _____, 2) _____, 3) _____, 4) _____, 5) _____

Vocabulary

kažkuŗ	somewhere
did/is, -i (4)	grand, great
kunigaiķt/is, -(ŗ)io (1)	prince, duke (didĩsis kunigaiķstis 'Grand Duke, Great Prince')
vaidilũt/ė, -ės (2)	priestess (vaidilũt/is, -(ŗ)io (2) 'priest')
pamĩlti, pamĩlsta, pamĩlo	fall in love with (+ acc.)
panoŗti, panoŗsta, panoŗo	desire, get a desire (synonymous with panoŗėti, panoŗi, panoŗėjo)
vėsti, vėda, vėdė	marry (also 'lead; be in charge of') (+ acc.)
pasisođinti, pasisođina, pasisođino	place, put
ŗirg/as, -o (3)	steed, horse
iŗsiveŗti, iŗsiveŗza, iŗsiveŗė	take away, off (by some conveyance)

tāpti, tāmpa, tāpo	become (often + instr. of n., + nom. of adj.)
susilāukti, susilāukia, susilāukē gars/ūs, -ī (4)	await (+ gen.) famous
paplūdim/ys, paplūdimio (3^{4b})	beach
pasūkti, pāsuka, pasūko	turn
ūksming/as, -a (1)	shady
alēj/a, -os (1)	path
nuvēsti, nūveda, nūvedē	lead (on foot)
senóvin/is, -ē (1)	ancient
alkākaln/is, -io (1)	sacred hill or mountain where sacrifices are made (ālk/as, -o (2) 'place where sacrifices are made, often a hill' + káln/as, -o (3) 'mountain')
šventóv/ē, -ēs (1)	holy place, temple
neatsiējam/as, -a (3^b)	indistinguishable, inseparable (pass. part. from (neat)siēti, (neat)siēja, (neat)siėjo, the root v. meaning 'tie' link' ('to, with' = sù + instr.))
dain/à, -ōs (4)	song
nuskambēti, nuskamba, nuskambėjo	resound
riñktis, reñkasi, riñkosi	gather, come together
gárbinti, gárbina, gárbino	pay respects to, honour, glorify
sunỹkti, sunỹksta, sunỹko	fall into decay; become sickly
pagonýb/ē, -ēs (1)	paganism
plaũkti, plaũkia, plaũkē	sail
mēlstis, mēldžiasi, mēldēsi	pray (mēlsti, mēldžia, mēldē 'beg, beseech')
kāp/as, -o (4)	grave (kap/ai, -u (4) 'cemetery')
aukštýb/ē, -ēs (1)	height
pažvelgti, pažvelgia, pažvelgē	cast eyes on, look into (+ ĩ + acc.)
mėil/ē, -ēs (1)	love
gimt/as, -à (4)	native
simbol/is, -io (1)	symbol
papėd/ē, -ēs (1)	foot (of mountain, monument)
skũlptor/ē, -ēs (1)	sculptor, sculptress (masc. skũlptor/ius, -iaus (1))
statulėl/ē, -ēs (2)	statue (dim.; statul/à, -ũlos (2) 'statue')
papuošti, papuošia, papuošē	adorn, embellish
kópti, kópia, kópė	ascend, climb (+ ĩ + acc.)

atsivėrti, atsiveria, atsivėrė	open out (intrans.)
regin/ys, -io (3^b)	view ('over' = ĩ + acc.)
ošim/as, -o (2)	sound, murmur (of the sea, in a forest)
pamąstýti, pamąsto, pamąstė	think
viršũn/ē, -ēs (1)	top, summit
senóv/ē, -ēs (1)	antiquity, olden times
kũlt/as, -o (1)	cult
diėv/as, -o (4)	god
ugn/is, -iės (4; fem.)	fire
aũkur/as, -o (3^b)	sacrificial altar
priziũrėtoj/a, -os (1)	guardian, supervisor
žũti, žũva, žũvo	perish, die ('from' = nuõ + gen.); disappear
tarnáuti, tarnáuja, tarnávo	serve (+ dat.)
pagón/is, -io (1)	pagan, heathen (fem. pagón/ē, -ēs (1))
paláidotĩ, paláidoja, paláidojo	bury, inter
paskũtin/is, -ė (2)	last
ĩkti, liėka, lĩko	become; stay, remain
ĩstikim/as, -à (3^{4b})	true, faithful, devoted
tikėjim/as, -o (1)	faith ('in' = + instr.)

15 Kaime

In the countryside

By the end of this lesson you will have learnt:

- some names for animals and birds
- about the active participles
- concessive, 'contrastive', and other sentence patterns
- indefinite pronouns and adverbs

Dialogue 1

Ar esi matęs ...?

Have you seen ...?

Bilas su draugais lietuviais keliauja. Gražioje vietoje jie sustoja pailsėti

ALDONA: Ar tu esi kada nors matęs gandrą?

BILL: Žinoma, ir ne vieną kartą mačiau filmuose.

ALDONA: Žiūrėk, štai ten vienas skrenda ir tuoj nutūps į savo lizdą, o kitas vaikšto pievoje.

BILL: Taip, matau. Kokie gražūs paukščiai! Gaila, aš nedaug paukščių pažįstu. Kaip įdomu juos stebėti gyvoje gamtoje.

LINA: Ir klausytis jų čiulbėjimo. Aš labiausiai mėgstu pavasariais klausytis lakštingalų, o vaikai visada labai džiaugiasi, išgirdę gegutę. Jie pažįsta daugiau paukščių negu aš. Senelis išmokė. Aš atpažįstu tik visiems žinamus: žvirblį, kregždę, gandrą, gulbę, pelėdą, genį, balandį, varną, dar vieną kitą.

VYTAUTAS: Ne viską pasakei, Lina. Juk pažįsti ne tik laukinius, bet ir

- LINA: naminius: vištą, gaidį, žąsį, antį, kalakutą. Nejuokauk. Argi kas nors nepažįsta naminių paukščių ir gyvulių?
- ALDONA: Yra šiais laikais miestiečių, kurie nėra matę daugelio gyvūnų ir paukščių. Nebent tik zoologijos soduose ar filmuose.
- VYTAUTAS: Lietuvoje tokių beveik nėra. Visi turi giminių ar pažįstamų kaime, dažnai ten būna, mato ir gyvulius, ir paukščius, ir visokius augalus, juos gerai pažįsta. Nors aš esu gimęs mieste, bet mano tėvai, seneliai ir proseneliai yra gimę ir gyvenę kaime. Mums visiems artimas gamtos pasaulis.

(See Language points below for the names of animals and birds.)

Vocabulary

pailsėti, pailsi, pailsėjo	rest, take a rest (also pasilsėti, pasilsi, pasilsėjo)
nutūpti, nūtupia, nūtūpė	perch, settle, land (of plane)
piev/a, -os (1)	meadow
paūkšt/is, -(šč)io (2)	bird
stebėti, stėbi, stebėjo	observe (+ acc.)
čiulbėjim/as, -o (1)	chirping, twittering
lakštingal/a, -os (1)	nightingale
atpažinti, atpažįsta, atpažino	recognize
dār vieną kitą	and a few others (acc. because of the sentence structure)
laukin/is, -ė (2)	wild (lit. 'of the field', from laūk/as, -o (4) 'field')
namin/is, -ė (2)	domestic, house
gyvul/ys, -io (3 ^a)	animal
juokauti, juokauja, juokavo	joke
ašgi	really?, surely not? (emphatic interr. particle)
šiais laikais	these days (adv.)
miestiēt/is, -(ė)io (2)	town-dweller (fem. miestiēt/ė, -ės (2))
daūgel/is, -io (1)	many (a) (+ gen. pl.)
zoologijos sōd/as, -o (2)	zoo
visok/s, -ia (1)	all sorts of, all manner of
āugal/as, -o (3 ^a)	plant

Language points

Some names for animals and birds

Domestic animals

šuō, šuōš (4)	dog	av/īs, -iēs (4; fem.)	sheep
kat/ė, -ės (4)	cat	kiaūl/ė, -ės (2)	pig
arkl/ys, árklío (3)	horse	triuš/īs, -io (2)	rabbit
kárv/ė, -ės (1)	cow	ožk/à, -ōs (3)	goat

Domestic birds

višt/à, vištos (2)	hen, chicken	ánt/īs, -ies (1; fem.)	duck
		žas/īs, -iēs (4; fem.)	goose
gaid/ys, gaidžio (4)	cock(ere)	kalakūt/as, -o (2)	turkey

Wild animals

vilk/as, -o (4)	wolf	tigr/as, -o (2)	tiger
mešk/a, -ōs (4)	bear	liūt/as, -o (2)	lion
kìšk/īs, -io (2)	hare	žiraf/à, -āfos (2)	giraffe
bried/īs, (dž)io (1)	elk	drambl/ys,	
vover/ė, -ės (3 ^a)	squirrel	dramblío (4)	elephant
ež/ys, ežio (4)	hedgehog	lāp/ė, -ės (2)	fox

Wild birds

gañdr/as, o (2)	stork	žvirbl/īs, -io (1)	sparrow
guīb/ė, -ės (2)	swan	krėgžd/ė, -ės (2)	swallow
pelėd/a, -os (1)	owl	gegūt/ė, -ės (2)	cuckoo
balañd/īs,		gen/ys, gėnio (4)	woodpecker
-(dž)io (2)	pigeon	várn/a, -os (1)	crow

You'll find lots more names of birds and animals in this lesson.

Grammar

Active participles

In Lesson 13 you encountered the passive participles. In Dialogue 1 of this lesson there were some *active* participles: **matęs, gimes, išgirdę**. The active participles occur for the present, past, past frequentative, and future tenses. Most frequently encountered and used are the present and

past active participles, while the past frequentative and future participles are, in the present-day general Lithuanian, extremely rare (though very easy to form!), and for that reason we have omitted them here.

The *present active participles* are formed from the third-person stem of the present tense, to which are added:

	Singular		Plural	
	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
Conjugation I	-antis	-anti	-antys	-ančios
Conjugation III	-antis	-anti	-antys	-ančios
Conjugation II	-intis	-inti	-intys	-inčios

A few examples:

dirba – dirbantis, dirbanti; dirbantys, dirbančios
rāšo – rāšantis, rāšanti; rāšantys, rašančios
týli – týlintis, týlinti; týlintys, týlinčios

There are also shorter forms for the nominative singular and masculine plural, namely **dirbās, mylīs, and dirbā, mylī** respectively, but they are less frequently used.

The *past active participles* are formed from the past stem, with the addition of singular **-ęs** (masc.), **-usi** (fem.), and plural **-ę** (masc.) and **-usios** (fem.). For example (and note the palatalizing **-i-** in Conjugation III):

dirbo – dirbęs, dirbusi; dirbę, dirbusios
rāšė – rāšęs, rāšiusi; rāšę, rāšiusios
gimė – gimes, gimusi; gimę, gimusios

In Lithuanian the active participles can fulfil three sorts of function: they can convey some *quality* (like adjectives) or some *circumstance* (like the special adverbial participles and gerunds) connected with the action, or they can convey *the action itself* (in the formation of periphrastic or compound tenses, or in indirect speech).

The participles which occur in Dialogue 1 convey the action itself and the circumstances surrounding the action. Participles are declinable, but when they are used as in that dialogue they occur only in the nominative case (singular or plural, masculine or feminine).

Participles can assist in the formation of several periphrastic or com-

pound tenses. The tenses most frequently encountered are formed with the auxiliary or helping verb *būti* and the past active participle (note how the masculine or feminine form must be selected, according to the gender of the subject):

ąš esù mātęs, māčiusi	mēs esame mātę, māčiusios
tù esi mātęs, māčiusi	jūs esate mātę, māčiusios
jis, ji yrà mātęs, māčiusi	jiė, jōs yrà mātę, māčiusios

The usual meanings of these compound tenses are as follows:

1 to denote an action which took place in the past not at a precisely determined moment, but which is relevant to the present (more precisely, to the time of the tense of the helping verb):

Ąš esù mātęs gañdrą.	<i>I have</i> seen a stork.	PERFECT
Ąš buvau mātęs gañdrą.	<i>I had</i> seen a stork.	PLUPERFECT

2 to denote a resultative situation, or the result of an action:

Jis yrà sukūres daūg eilėraščių.	<i>He has</i> written many poems.	PERFECT
Jis buvo sukūres daūg eilėraščių.	<i>He had</i> written many poems.	PLUPERFECT

These compound tense forms, in present-day Lithuanian (and especially the spoken or colloquial language), are not used in any consistent way; they very often serve as synonyms of the simple past tense.

The past active participles also very frequently convey the circumstances of an action. This is similar to the circumstances conveyed by the special adverbial participle, circumstances which arise from a secondary action carried out by the *same* agent. The only difference is that the tense of the action described by the special adverbial participle coincides with the time of the basic action of the sentence, while that expressed by the participle occurs *earlier* than that of the basic action. Thus:

Vaikaĩ džiaūgiasi, išgirdę gegūtę.	The children are overjoyed now they have heard the cuckoo.
Paválges jis išėjo į darbą.	Having eaten, he went off to work.

eilėrašči/s, -(šči)io (1)	poem (the first component is <i>eil/ė, -ės</i> (4) 'line, row, queue, layer, stratum'; the second component you know, if only from Lesson 14!)
---------------------------	--

Exercise 15a

Form participles from the following verbs:

	<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>
eiti, eina, ėjo		
važiuoti, važiuoja, važiavo		
mėgti, mėgsta, mėgo		
mylėti, myli, mylėjo		
daryti, daro, darė		
dainuoti, dainuoja, dainavo		
tylėti, tyli, tylėjo		
imti, ima, ėmė		
dėti, deda, dėjo		
pirkti, perka, pirko		
statyti, stato, statė		
duoti, duoda, davė		
turėti, turi, turėjo		
žinoti, žino, žinojo		
mokėti, moka, mokėjo		
virtti, verda, virė		
miegoti, miega, miegojo		

Exercise 15b

Convert the italicized sentence into a circumstantial expression, thereby making the two sentences into one:

Example: *Jie pavalgė pietus. Po to jie išvažiavo į kaimą.*
Pavalgę pietus, jie išvažiavo į kaimą.

- Jis parašė laišką.* Po to jis išėjo į paštą.
- Mes nusimaudėme ežere.* Po to išėjome grybauti.
- Monika atvyko į Vilnių.* Pirmiausia ji nuėjo į Gedimino pilį.
- Ji užtiesė staltiesę, padėjo ant stalo lėkštes, šakutes, peilius, taures.* Tada ėmė laukti svečių.
- Tėvai sulaukė vaikų.* Jie buvo labai laimingi.
- Berniukas atsikėlė.* Jis apsirengė paltą, užsidėjo kepurę, apsiavė batus ir išbėgo į kiemą.
- Motina nupirko jautienos, daržovių, prieskonių.* Ji išvirė skanius pietus.

Vocabulary

pāšt/as, -o (2)	post office (pāšto dėžūt/ė, -ės (2) 'post box', óro pāštas 'air mail', pāštinink/as, -o (1), fem. pāštinink/ė, -ės (1) 'postal worker, postman')
nusimáudyti, nusimáudo, nusimáudė	bathe (res.)
užtiėsti, užtiėsia, užtiėsiė	cover, lay (table)
imti, ima, ėmė	begin, start; take, collect
láukti, láukia, láuķė	wait for (+ gen.; res.: suláukti)
atsikėlti, atsikelia, atsikėlė	get up, go up; move (and live somewhere else)
užsidėti, užsideda, užsidėjo	put on + acc. (bandage, hat, spectacles)
prieskon/is, -io (1)	seasoning, dressing (often pl.; āštrūs prieskoniai 'hot, sharp, spicy seasoning' – aštr/ūs, -i (4) 'sharp')
išvirtti, išvérda, išvirė	cook, boil (res.)

Exercise 15c

Select the appropriate form:

- (atėjęs, atėjus, ateidamas) rudeniui, paukščiai išskrenda į pietus.
- (išvažiavus, išvažiavusi, išvažiuojanti) į gamtą, ji būna labai patenkinta.
- Mano senelis yra (gimdamas, gimęs, gimstąs) 1905 metais.
- Kas nėra (matantis, matęs, matydami) gandro ar gulbės?
- (išskalbęs, išskalbianči, išskalbusi) paklodes, užvalkalus, rankšluosčius, ji pagaliau galėjo pailsėti.
- Ar tu esi (būdamas, buvęs, esantis) Londone?
- Mano brolis yra daug (keliaujant, keliausiai, keliaęs) po Lietuvą.

išskalbti, išskalbia, išskalbé wash (clothes; res. of skalbti, skalbia, skalbé; skalbimo mašin/à, -(in)os (2) 'washing machine', skalbimo miltėl/iai, -ių (2) 'washing powder')

Dialogue 2

Užsukime pas ūkininką

Let's drop in on the farmer

Draugų kelionė tęsiasi

- BILL:** Na, Vytautai, koks tolesnis mūsų maršrutas?
- VYTAUTAS:** Tai priklausys nuo jūsų pasirinkimo. Galime nesustodami važiuoti iki pajūrio ir nakvoti jau kempinge prie jūros. Antras variantas – pasukti link Nemuno ir, važiuojant panemunėmis, apžiūrėti ten esančias pilis. Trečias – užsukti pas mano pusbrolių, gyvenantį už 20 kilometrų nuo čia. Jis yra ūkininkas, gyvena dideliame gražiame vienkiemyje. Netoli yra senoviškas etnografinis lietuvių kaimas. Manau, kad Bilui galėtų būti įdomu pamatyti tipišką Lietuvos kaimo sodybą.
- BILL:** Nors man įdomu būtų viskas, bet šįkart aš rinkčiausi paskutinį variantą – į kaimą.
- ALDONA:** Ar kas nors prieštaraujate? Man atrodo, kad Bilui būtų įdomu ne tik kaimo sodybos, ūkis, gyvuliai, bet ir kaimo žmonės, jų gyvenimo būdas. Lietuvos kaimuose dar yra daug archaiškų dalykų.
- BILL:** Ar tavo pusbrolis, Vytautai, turi daug gyvulių?
- VYTAUTAS:** Aš dabar gerai nežinau. Seniai jau čia nesu buvęs, bet anksčiau turėdavo ir karvių, ir arklių, ir kiaulių. Avių, ožkų neaugino, bet ten būdavo daug naminių paukščių. Kartu su pusbrolio šeima gyvena ir jo tėvas – mano dėdė. Nors jis jau pagyvenęs žmogus, bet dar gana stiprus. Dėdė nuo seno prižiūri bites, jis ir jaunystėje dirbo bitininku. Galbūt gautume paragauti pirmojo šių metų medaus.

Vocabulary

užsukti, užsuka, užsuko	drop in, call at/on (a person = pàs + acc.; a place = į + acc.)
ūkinink/as, -o (1)	farmer (fem. ūkinink/ė, -ės (1))
tėstis, tęsiasi, tęsiasi	continue (trans. = tęsti, tęsia, tęsė)
na	well (interjection)
tolėsn/is, -ė (2, 4)	further, subsequent, 'after that'

priklausyti, priklauso, priklausė	depend ('on' = nuõ + gen.)
pasirinkim/as, -o (2)	choice, selection
nakvoti, nakvoja, nakvojo	spend the night
variant/as, -o (1)	variant
pasukti, pasuka, pasuko	turn (trans. and intrans.)
liik + gen.	towards, in the direction of
panemun/ẽ, -ẽs (3^{4b})	area near the Nemunas
už + gen. (km., etc.) nuõ + gen.	from (distances)
vienkiem/is, -io (1)	farm, homestead
senovišk/as, -a (1)	old, ancient, as in the old days
etnografin/is, -e (1)	ethnographic
tipišk/as, -a (1)	typical
sodýb/a, -os (1)	estate
šikart	on this occasion
bud/as, -o (2)	way, manner, style
archaišk/as, -a (1)	archaic, ancient
dalýk/as, -o (2)	thing, object (note the useful phrases:

Kàs peř dalýkas? 'What's up? What's the matter?' (in the **kàs peř ...?** 'what sort of ... (is this, etc.)?' construction **peř** does not behave like a prep.), and **Dalýkas tàs, kàd ...** 'It's a question/matter of ...')

auginti, augina, augino	breed, rear; cultivate
pagyvẽn/ẽs, -usi (1)	elderly (lit. 'someone who has lived')
stipr/ús, -i (4)	strong
nuõ sẽno	from way back, from a long time ago
prižiurėti, prižiuri, prižiurėjo	keep, look after (+ acc.)
bit/ẽ, -ẽs (2)	bee
bitinink/as, -o (1)	beekeeper (fem. bitinink/ẽ, -ẽs (1))
paragauti, paragauja, paragavo	taste, try
med/ús, -aús (4)	honey

Patarlės

- 1 Iř pelėdai sàvo vaikas gražus.
- 2 Susikalba kaip kiaulė sù žąsinu.
- 3 Tyli kiaulė gilia šaknį knisa.
- 4 Geriaũ žvirblis raňkoje negũ briedis girioje.

Use a dictionary or the glossary to work out for yourself the meaning of these proverbs. In what situations would it be appropriate to use them?

Do you know any equivalents in your own language?

patarl/ẽ, -ẽs (3^b) proverb, saying

Grammar

The use of active participles to describe qualities and characteristics

It has already been mentioned that the active participles, in addition to describing circumstances and actions, can describe the qualities and characteristics of the 'agent' of the action. In this function both the present and past active participle can be used:

čia gyvẽnantis žmogus	= žmogus, kuris čia gyvena
teĩ esanti pilis	= pilis, kuri ten yra
daināvusi mergaitė	= mergaitė, kuri dainavo
nubėgęs vaikas	= vaikas, kuris nubėgo

Such participles are very similar in their usage to adjectives:

suàuges žmogus 'a grown-up person'	vėdęs vyras 'a married man'
ištekejusi moteris 'a married woman'	pagyvẽnes žmogus 'an elderly person'
išsigàndęs berniukas 'a frightened boy'	susijàudinsi merginà 'an excited girl'
sutrikęs studeĩtas 'an upset student'	įsimylėjęs vaikinàs 'a young man in love'
pasitikintis savimì darbuotojas 'a self-confident worker'	

Vocabulary

išsigàsti, išsigàsta, išsigàndo	be afraid, fear (+ gen.)
susijàudinti, susijàudina, susijàudino	become excited
sutrikiti, sutriiňka, sutriko	be disturbed, infringed, become upset, break down (of health), become confused/embarrassed
įsimylėti, įsimýli, įsimylėjo	fall in love ('with' = + acc.)
pasitikėti, pasitiki, pasitikėjo	rely on, trust in (+ instr.)

These participles are declinable and in the sentence in which they occur they agree in case, gender, and number with the noun to which they refer. For a full table see the reference section.

A few sentence patterns

In the dialogues there have been a few sentence types which it would be well worth while learning. First, concession is most often expressed using the pattern

nórs ..., bêt ... although ..., [but] ...

For example:

Nors man įdomu būtų viskas, bet šįkart aš rinkčiausi paskutinį variantą. Although everything would be interesting for me, this time I would select the last variant.

Nors esu gimęs mieste, bet labai mėgstu kaimą. Although I was born in a town, I really like the countryside.

Contrast can be expressed as follows:

nè tik ..., bêt ir ... not only ..., but also ...

For example:

Bilui būtų įdomu ne tik kaimo sodybos, bet ir žmonės. Bill will be interested by not only the village estates, but also the people.

Buvau ne tik Vilniuje, bet ir Kaune. Not only was I in Vilnius, but also Kaunas.

A very common sentence construction uses **taĩ priklausõ nuo...** (+ gen.) 'it depends on...':

Tai priklausõ nuo tavęs. That depends on you./That's up to you.

Tai priklausõ nuo daug ko. That depends on a lot.

The preposition **nuo** has to be there; you cannot say 'That depends' or 'Ça dépend', as in English and French. Sometimes the situation needs some further qualification, which will be provided by a subordinate clause:

Tai priklausõ nuo to, ar ... It depends whether/if ...

Tai priklausõ nuo to, kaip ... It depends how ...

Tai priklausõ nuo to, kada ... It depends when ...

For example:

Tai priklausõ nuo to, ar viskas vyks pagal planą. It depends whether everything goes according to plan.

Tai priklausõ nuo to, kaip elgsis tėvai. It depends how our parents behave.

Tai priklausõ nuo to, kada jūs atvykstate. It depends when you arrive.

pagal̃ + acc. according to; along (the length of)
plān/as, -o (4) plan; small map

Indefinite pronouns and adverbs

In this and other lessons you have encountered words which point to a quality, number, place, or time which is not precisely known. These include declinable pronouns, e.g.:

kàs nórs someone or something, (it's not important who or what)
kóks nórs, kokià nórs some sort of, (it's not important what)
kažkàs someone or something, (it's not clear who or what)
kažkóks, kažkokià some sort of, (it's not clear what)

The following, indeclinable, adverbs are similar:

kuř nórs somewhere, (it's not important where)
kadà nórs sometime, (it's not important when)
kaĩp nórs somehow, (it's not important how)
kiek nórs as many or much as you like
kažkuř somewhere, (it's not clear where)
kažkadà sometime, (it's not clear when)
kažkaĩp somehow, (it's not clear how)
kažkiek who knows how many?

The last two of each group give a useful hint on their rendering into English, which conveys the **norėti** 'want, wish' background of **nórs** and the **kàs žino?** 'who knows?' background of **kaž-** (one also comes across **kažin** in these expressions, e.g. **kažin kada**).

Exercise 15d

Rewrite the following sentences, transforming the italicized verbs into participles:

Example: *Žmonės, kurie gyvena Aukštaitijoje, vadinami aukštaičiais.*

Žmonės, gyvenantys Aukštaitijoje, vadinami aukštaičiais.

Sutikau draugą, kuris grįžo iš Kanados.
Sutikau draugą, grįžusį iš Kanados.

- Mergaitė žiūri į gandrą, kuris *skrenda* virš pievos.
- Susitikome su profesoriais, kurie *dirba* Vilniaus universitete.
- Studentai, kurie neseniai *parvažiavo* iš užsienio, papasakojo apie savo kelionę.
- Žmonės, kurie kaime *turi* ūkį, yra ūkininkai.
- Nemėgstu vaikų, kurie *verkia*.
- Man dažnai rašo laiškus studentai, kurie *studijavo* mūsų universitete.
- Vakar matėme merginas, kurios sekmadienį *dainavo* koncerte.
- Vaikai dažnai važiuoja pas senele, kuri *gyvena* kaime.

viřš + gen.	over, above
veřkti, veřkia, veřkė	cry, weep (+ gen. in the sense 'weep for, lament')
pel/ė, -ės (4)	mouse

Exercise 15e

Write a reply using the construction **priklauso nuo**:

Example: Ar važiuosi rytoj prie upės?
Tai priklauso nuo oro.

- Ką planuoja veikti vasarą?
- Ar jūs pirsite namą?
- Kada pradėdote naują projektą?
- Ar galėsi atostogauti kartu su mumis?
- Kas galės atvykti į konferenciją?
- Ar kas nors iš jūsų gali atlikti šį darbą?

veikti, veikia, veikė	do
projekt/as, -o (2)	project
konferencij/a, -os (1)	conference

Exercise 15f

Read through the following text, inserting an appropriate word from the list below into the gaps (some words may be appropriate in more than one gap):

ne tik ..., bet ir ...; priklausu nuo; ieškantį; nors ..., bet ...; baigęs; yra palikęs; kaip nors; aplankęs; miręs; apgalvojęs; kokio nors; susirūpinęs.

_____ mokslus, pradėjau ieškoti darbo. Baigiau _____ žemės ūkio akademią, _____ biznio mokyklą. Jau buvau nesėkmingai _____ keletą firmų, kai netikėtai gatvėje sutikau savo vaikystės draugą Vidmantą, taip pat _____ darbo. _____ abu buvome _____ savo reikalais, _____ sutarėm užbėgti į kavinę išgerti kavos. Ten staiga Vidmantui šovė į galvą ('staiga atėjo į galvą') mintis kartu įkurti gyvulių fermą. Jo seneliai, dabar jau _____ gyveno kaime. Jie _____ jam palikimą – didelį ūkį. Didžiuliai tvartai šiuo metu stovėjo tušti, be jokios naudos. _____ mes abu nelabai išmanėme apie gyvulis, _____ nutarėme _____ pabandyti nupirkti 30 karvių, 50 arklių, 50 veršelių ir 50 kumeliukų. Gerai _____ pirmuosius žingsnius, pradėjome rūpintis banko paskola ir gyvulių auginimo specialistais. Reikia pasakyti, kad mums sekėsi visai neblogai. Tuo stebėjosi _____ mūsų tėvai ir draugai, _____ mes patys. Keista, bet gyvenime daug kas _____ atsitiktinumų.

Vocabulary

aplankyti, aplaňko, aplaňkė	visit
apgalvoti, apgalvoja, apgalvojo	think over, think out, consider, weigh up (+ acc.)
akademij/a, -os (1)	academy
bizn/is, -io (2)	business, affair
nesėkmingai	unsuccessfully
reikal/as, -o (3 ^b)	affair
sutarti, sutaria, sutarė	agree, come to an agreement
užbėgti, užbėga, užbėgo	pop in, drop in (ĩ + acc. 'at (a place)', pàs + acc. 'on (a person)')

šauti, šauna, šovė	fire, shoot; place; rush (šauti į galvą 'occur (to s.o.), come into one's head')
palikim/as, -o (2)	inheritance
didžiul/is, -ė (2)	huge
tvárt/as, -o (1)	cattle-shed, byre
tūšči/as, -à (4)	empty
išmanyti, išmāno, išmānė	understand, know sg. about (+ acc. or, as here, + apiė + acc.; jis tokių dalykų neišmāno 'he has no idea about such things')
veršėl/is, -io (2)	calf
kumeliuk/as, -o (2)	foal
žiņgsn/is, -io (2)	step
paskol/à, -òs (3 ^b)	loan
auginim/as, -o (1)	breeding, growing, cultivation (auginti, augina, augino 'grow' (trans.))
specialist/as, -o (2)	specialist (fem. specialist/ė, -ės (2))
stebėtis, stėbisi, stėbėjosi	be surprised, amazed ('at' = + instr.)
keist/as, -à (4)	strange
daūg kàs	lots of things (replace kàs with other pronouns and adverbs to obtain other meanings)
atsitiktinūm/as, -o (2)	chance

Exercise 15g

Here's an e-mail message, revealing some of the fun we had trying to meet our deadline. Don't take the formality too seriously – it's just how things seem to be done! It's for you to provide the accents, turning it into correct Lithuanian. Understanding the message should at this stage be quite straightforward – and there's a very useful phrase towards the end.

Date: Thu. 3 Aug 1995 15:30:20 +0100
 From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
 To: J.I.Press@qmw.ac.uk
 Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,

aciū uz laiska. Ar gavote faksa su 16 pamokos taisymu? Ar nesate

gaves 14 ir 15 pamoku taisymo? Ar nereiketu man dar karta issiusti jo kopijos faksu?

Lietuviskai mes sakome "Jokiu problemu".

Aciū uz viska,

Meilute

Reading

Try to read through the following text without using a dictionary or the glossary and answer the questions. Then sort out any problems of comprehension you may still have by looking things up.

Raudonkojis raudonsnapis

Baltasis gandras yra vienas didžiausių ir gražiausių mūsų krašto paukščių – aukštas, ištįsusiū kaklu, ilgomis kojomis. Jis yra visas baltas, tik sparnų plunksnos juodos, snapas ir kojos skaisčiai raudoni. Baltojo gandro ilgis iki 102 centimetrų (jeigu jį matuotume skrendantį), sveria apie 4 kilogramus.

Raudonsnapis gandras – puikus medžiotojas. Išmolti medžioti jį privertė gamta, nes gandras lesa tik gyvius. Visas jo maistas – žeme bėgiojantys ir šokinėjantys gyviai, todėl paukštis paskui juos vaikščioja ar net bėgioja. Skraidančius vabalus, paukščiukus jis gaudo ir ore. Nustatyta, kad gandras lesa ne tik vabalus, varles, bet ir peles, žiurkėnus, kurmius, gyvates, driežus, žiogus, sliekus, žuvis.

Baltieji gandrai pradeda perėti sulaukę 3–4 metų amžiaus. Yra žinoma, kad gandrų gyvenimo trukmė 25–30 metų. Europos baltieji gandrai skrenda žiemoti į Afriką. Iš Lietuvos jų kelionė trunka apie du mėnesius. Gandrų kelias į žiemavietes sudaro apie 10 tūkstančių kilometrų. Ilga ir varginanti kelionė iš gandrų reikalauja daug jėgų. Jie skrenda ir dieną, ir naktį, dažnai pasinaudodami oro srovėmis iškyla labai aukštai. Iškilęs į 1 kilometro aukštį, gandras neplasnodamas gali nuplaniruoti apie 30 kilometrų. Vidutinis skridimo greitis apie 60 kilometrų per valandą. Keista, bet retai kam pasiseka pamatyti išskrendančius gandrų. Jų pulkai skrenda tyliai, be to, labai aukštai, lengvai iškildami virškalnų, viršijančių 2–3 kilometrus.

Baltieji gandrai – labai sena paukščių grupė. Archeologų duomenys rodo, kad gandrai gyveno prieš 100 milijonų metų.

Gandrai yra paplitę Europoje, Azijoje, Afrikoje, Amerikos žemyne. Kas dešimt metų gandrai skaičiuojami visame areale – teritorijoje, kur tik jie gyvena. Paskutinis tarptautinis skaičiavimas vyko 1984 metais. Lietuvoje tuo metu gyveno apie 18 tūkstančių gandrų. 1974 metais Lietuvoje perėjo 6 700 baltųjų gandrų porų, Latvijoje – 6 100, Estijoje – 1 060. Gana gausu baltųjų gandrų Lenkijoje, yra jų ir Vokietijoje. Danijoje 1981 metais buvo likę tik 25 baltųjų gandrų poros, Olandijoje 1970 metais – 7 poros, Belgijoje prieš dešimtmetį perėjo tik viena pora, Prancūzijoje – taip pat. Šveicarijoje išnykstantys gandrai buvo vėl įveisti, Ispanijoje šiuo metu yra daugiau kaip 20 tūkstančių gandrų porų, Portugalijoje – apie 3 tūkstančius. Maroke – apie 13 tūkstančių, Alžyre – apie 2 tūkstančius, Tunise – 200 porų. Jau 500 metų baltieji gandrai neperi Anglijoje.

Ne tik Lietuvoje, bet ir kituose kraštuose gandrai yra mylimiausi paukščiai, nešantys laimę namams. Gandrai yra nuolatiniai sodybų, kaimų gyventojai. Pasakojama, kad šie paukščiai dovanoja mažus vaikelius, be kurių namai nebūna laimingi. Gandrai minimi šimtuose dainų, pasakų, patarlių, mįslių. Liaudyje išlikę pietarų, susijusių su šiuo paukščiu. Sakoma, kad gandrą užmušęs ar gandralizdį sugriovęs žmogus niekada nebus laimingas.

And now here are the questions. As in Lesson 13, just answer 'yes' or 'no'.

	Taip	Ne
(a) Gandrai yra raudonos spalvos paukščiai.	_____	_____
(b) Žiemą Europos gandrai praleidžia Afrikoje.	_____	_____
(c) Gandrai maitinasi gyvūnais.	_____	_____
(d) Gandrai skrenda 30–40 kilometrų per valandą greičiu.	_____	_____
(e) Gandrai skrenda iki Afrikos 3–4 metus.	_____	_____
(f) Nedaug gandrų yra Lenkijoje.	_____	_____
(g) Lietuviai myli gandrų, kuria apie juos dainas.	_____	_____

Finally, describe a bird or animal which is particularly popular in your country. In Lithuanian this request goes approximately as follows:

Aprašykite savo šalies žmonių mėgiamą paukštį ar gyvūną.

16 Gamta, sportas, televizija

Nature, sport, and television

By the end of this lesson you will have learnt:

- how to express reason, cause, and objective
- about parenthetic words and expressions
- how to talk about plants and life in the country
- how to talk about sport, music, and television
- about yet more prefixed verbs

Dialogue 1

Kas čia auga?

What's growing here?

Bilas su draugais svečiuose pas Vytauto gimines kaime. Vytauto dėdė, Bilas ir Aldona apžiūrinėja sodybą

DEDE: Pabūkite pas mus ilgiau. Dabar pats vasaros gražumas. Miškuose ir soduose pilna uogų, šiemet anksčiau negu paprastai sirpsta vyšnios, serbentai, avietės, mėlynės. Matyt, dėl tokios šilumos. Žiūrėkit, kaip žydi pievos ir darželiai, šilta ir malonu. Prisivalgytumėt iki soties uogų, skanaus naminio maisto, prisikvėpuotumėt tyro oro. Ar kur nors geriau rasite?

BILL: Tikrai, čia pas jus labai gera. Tokia graži sodyba, didžiulis sodas, kiemas, niekur to nesu matęs. O gandrų gandrais ant stogo – kaip iš filmo.

DEDE: Negalėčiau gyventi mieste. Aš mėgstu kaimą, mišką. Šitą sodą pats ir sodinau prieš daugelį metų. Yra 30 obelių, 9 kriaušės, vyšnių ir slyvų, vaiskrūmių nė neskačiuoju.

BILL: O eglės aplink sodybą irgi jūsų sodintos?

DEDE: Tai dar mano tėvo. Jis sugalvojo ir apsodino sodybą. O ten

už tvenkinio ąžuolai ir liepos taip pat mano tėvuko sodinti. Kai gimdavo sūnus, jis pasodindavo ąžuolą, kai dukterė – liepą. Ten ir auga 5 ąžuolai ir 3 liepos, nes mes esam 5 broliai ir 3 seserys. Jau dideli medžiai. Ir mes visi jau nebejauni.

- ALDONA: O gėlynų gražumas! Niekada tokių darželių nesu mačiusi.
 DĖDĖ: Tai dėl to, kad mūsų gėlininkės rūpestingos. Marti ir anūkės labai mėgsta gėles. Nuo pat ankstyvo pavasario čia vis kas nors žydi: tulpės, narcizai, rožės, lelijos. Aš nė pavadinimų visų nežinau.
- ALDONA: O ar galima pažiūrėti jūsų laukus, daržus? Galbūt Bilui būtų įdomu pažiūrėti, ką augina lietuviai.
 DĖDĖ: Štai ten auga javai: rugiai, miežiai, avižos. Kviečių, kukurūzų mes savo ūkyje neauginame. O daržuose – bulvės, burokai, kopūstai, kitos daržovės. Galite pažiūrėti, jeigu įdomu. Bet gal įdomiau būtų nueiti į mišką? Jau ir grybai pradeda dygti, galite pagrybauti.
- BILL: Deja, aš nemoku grybauti, nepažįstu grybų.
 DĖDĖ: Ar pas jus miškuose jie neauga?
 BILL: Pas mus neįprasta grybauti. Mes grybus perkame parduotuvėje. Bet mišką ir aš mėgstu. Kai važiuojame, mačiau netoliese gražų pušyną.
- DĖDĖ: Tiesą sakant, mūsų apylinkėse pušynų mažai. Čia auga daugiau lapuočiai medžiai: beržai, uosiai, alksniai, ąžuolai, prie sodybug klevai, liepos, kaštonai.
- ALDONA: Eikim, Bilai, į mišką. Gal rasim ir grybų pietums.

Vocabulary

spòrt/as, -o (1)	sport
televizij/a, -os (1)	television ('viewing' rather than 'the set')
apžiūrinėti, apžiūrinėja, apžiūrinėja	look around, examine, 'visit'
sodýb/a, -os (1)	farm
pabūti, pabūna, pabūvo	stay (a certain time)
gražum/as, -o (2)	beauty, beautiful time/period
sirpti, sirpsta, sirpo	ripen (intr.)
serbeñt/as, -o (2)	currant (raudonieji, baltieji, juodieji ...)
aviēt/ė, -ės (2)	raspberry
mėlŷn/ė, -ės (2)	bilberry (also 'bruise'; 'azure' (of the sky)
šilum/à, -òs (3 ^b)	warmth
žydėti, žydi, žydėja	bloom, flower

piev/a, -os (1)	meadow
prisivalgyti, prisivalgo, prisivalgė	eat one's fill ('of' = gen.)
sót/is, -ies (1)	satiety (ikì sóties 'until one is full')
prisikvėpuoti, -kvėpuoja, -kvėpavo	breathe in all one can, fill one's lungs ('with' = gen.):
týr/as, -à (3)	pure, clean
film/as, -o (1)	film
sodinti, sodina, sodino	plant
daūgel/is, -io (1)	many (+ gen. or, in the sense 'many of us', + iš + gen.)
vāiskrūm/is, -io (1)	bush (bearing berries)
nė ne-	not even
skaičiuoti, skaičiuoja, skaičiuavo	count
sugalvoti, sugalvoja, sugalvuoja	think, have/conceive the idea (res.)
apsodinti, apsodina, apsodino	plant (around)
tvenkin/ys, -io (3 ^b)	pond
kāi	whenever
pasodinti, pasodina, pasodino	plant (note how the use of the p. frequentative here is quite compatible with the use of a res. form)
gėlinink/ė, -ės (1)	florist, flower-seller (masc. gėlinink/as, -o (1))
rūpesting/as, -a (1)	particular, careful
ankstýv/as, -a (1)	early
pavadinim/as, -o (1)	name; title
buròk/as, -o (2)	beetroot
dýgti, dýgsta, dýgo	begin to grow, come up
pažinti, pažįsta, pažino	know, be acquainted with, recognize (+ acc.)
įprast/as, -à (3 ^b)	normal, usual (įprasti, įprañta, įprato) + acc. 'get used to' – antonym: atprasti, atprañta, atrpato nuò + gen.)
netoliese	nearby (adv.)
mažai	few, little (adv. and quantitative word, followed by the gen., though the flexibility of Lithuanian word order allows variation, as here)

(See below for some words related to the country estate and plants.)

Language points

The farm or estate, trees, fruit, flowers, and cereals

Sodyba *The farm*

kiēm/as, -o (4)	yard, courtyard	gėlėn/as, -o (1)	flower-bed
sōd/as, -o (2)	garden, orchard	daržėl/is, -io (2)	flower-bed
tvárt/as, -o (1)	cow-shed, byre	tvor/à, -ōs (4)	fence
darž/as, -o (4)	kitchen garden	varť/ai, -ų (2)	gate
laūk/as, -o (4)	field		

Medžiai *Trees*

bėržas, -o (3)	birch	kaštōn/as, -o (2)	chestnut
ąžuol/as, -o (3 ^a)	oak	liep/a, -os (1)	lime
ėgl/ė, -ės (2)	spruce, fir	úos/is, -io (1)	ash
puš/is, -iės, -ų (4)	pine	álksn/is, -io (2)	alder
klėv/as, -o (4)	maple		

Vaismedžiai *Fruit-trees*

obel/is, -iės/ obėls, -ų (3 ^a ; fem.)	apple-tree	vyšn/ià, vỹšnios (2)	cherry-tree
kriáuš/ė, -ės (1)	pear-tree	slyv/à, slỹvos (2)	plum-tree

Vaisius *Fruit*

obuol/ỹs, -io (3 ^a)	apple	vyšn/ià, vỹšnios (2)	cherry
kriáuš/ė, -ės (1)	pear	slyv/à, slỹvos (2)	plum

Gėlės *Flowers*

tulp/ė, -ės (1)	tulip	lelij/à, -os (2)	lily
narciz/as, -o (2)	narcissus	gvazdik/as, -o (2)	pink, carnation
rōž/ė, -ės (2)	rose		

Javai *Cereals*

rug/ỹs, -io (4)	rye	aviž/à, -os (3 ^b)	oats
kviet/ỹs, -(ė)io (4)	wheat	kukurūz/as, -o (2)	maize
miėž/is, -io (2)	barley		

Patarlės

- 1 Obuolys nuo obels netoli ritasi.
- 2 Kuo į girią giliau, tuo medžių daugiau.
- 3 Nėra rožių be dyglių.
- 4 Kiekviena pušis savo šilui ošia.

Work out translations for these proverbs, and try to identify equivalents or near equivalents in your own language.

Vocabulary

ristis, ritasi, ritosi	roll (intr.)
kuō + comp., ... tuō + comp.	the _____er ..., the _____er
dygl/ỹs, -io (4)	thorn
šil/as, -o (4)	coniferous forest
ošti, ošia, ošė	murmur (of a forest or the sea)

Grammar

The expression of cause or reason

In Dialogue 1 you encountered ways of expressing cause or reason. Although there are several ways of expressing this, one of the most frequent is a prepositional construction with **dėl** + genitive case. Here are a few examples (you should be able to understand them without translation – a few words are listed below):

sirpti dėl šilumos
neateiti dėl ligos
jaudintis dėl ateities
liūdėti dėl nesėkmės
pykti dėl niekų
neatvykti dėl kelių priežasčių

Cause and reason may frequently be expressed by linking sentences with conjunctions such as **nės; dėl to, kàd; todėl, kàd**. The conjunction **kadàngi** is typical of scientific, journalistic, and official styles. Thus:

Brolis neatvažiavo todėl, kad serga.
Atvažiuok greičiau, nes visos uogos sode jau sirpsta.
Jis dėl to ir užėjo pas mus, kad pradėjo lyti.

Kadangi šiais metais sausa vasara, derlius gali būti nedidelis.

Do note the punctuation, namely the comma preceding **kad**, and the way in which the compound conjunctions may be split (the third example).

Vocabulary

jáudintis, jáudinasi, jáudinosi	become excited
liūdėti, liūdi, liudėjo	be sad (also + gen., in the sense of 'longing for')
nesėkm/ė, -ės (4)	misfortune, failure
nišk/ai, -ų (2)	trivia, nothing, nonsense
deřl/ius, -iaus (2)	harvest

The expression of objective

In Lithuanian objective may be expressed in various ways. In several of the lessons in this course objective was conveyed by using the infinitive of the verb:

Eisiu valgyti.	I'll go to eat.
Važiukime pasižiūrėti.	Let's go and take a look.
Nuėjo maudytis.	They went off for a swim (lit. 'to bathe').
Atsisėdo pailsėti.	He sat down for a rest (lit. 'to rest').
Išėjo grybauti.	She went to pick mushrooms.

Objective can also be expressed using certain case forms without prepositions:

(a) the genitive case (most often with verbs of motion):

Pareiti namo pietų (valgyti).	To come home for dinner ('eat').
Važiuoja atostogų.	They go on holiday.
Pakvietė kavos (išgerti).	They invited us for coffee ('drink').

As can be seen from the examples, the infinitive may sometimes be attached as well.

(b) the dative case:

Pasiruošti paskaitai.	To get ready for a lecture.
Pirksiu maisto vakarienei.	I'll buy food for dinner/supper.
Kepa pyragą gimtadieniui.	He bakes a cake for the birthday.
Ieško vietos nakvynei.	She looks for a place for the night.

Exercise 16a

Describe a typical farm or country garden. What does it look like? What is cultivated there? What kinds of trees and flowers does it have?

Exercise 16b

Complete the sentences with an expression of cause or reason:

- Tėvas parvažiavo linksmas ...
- Tėvai su vaikais susipyko ...
- Negalėsiu atvažiuoti pas tave ...
- Mergaitė verkė ...
- Jis negalėjo visko padaryti ...
- Mes labai skubėjome ...

Exercise 16c

Complete the following sentences using the various ways of expressing an objective:

- Rašytojas išvažiavo _____ susipažinti su kolegomis iš užsienio.

- Maža mergaitė eina _____

- Studentas iš Anglijos atvyko _____

- Direktorius duktė ruošiasi _____

- Eikime _____

koleg/à, -(èg)os (2) colleague (fem. kolèg/è, -ès (2))

Dialogue 2

Žiūrėsime krepšini

We'll watch the basketball

Kelias dienas Bilas su draugais išbuvo pas Vytauto gimines kaime. Kai jie susiruošė važiuoti toliau, pradėjo smarkiai lyti. Dėdė kalbasi su Bilu ir Aldona, kviečia pabūti dar ilgiau.

- DEDE: Ką gi jūs veiksime tokiu oru prie jūros? Pranešė, kad lis rytoj ir poryt. Ko gero bus naudingiau pasilikti čia ir palaukti geresnio oro.
- BILL: O ką tokiu oru veiksime čia?
- DEDE: Žiūrėsime televizorių, savaime suprantama. Argi jūs nežiūrite krepšinio? Kaip tik šiomis dienomis įdomiausias Europos vyrų krepšinio čempionato rungtynės. Lietuvos krepšininkai laimėjo daug rungtynių ir dabar kovos dėl aukso ar sidabro medalių.
- BILL: Tikrai, girdėjau, šią savaitę visuose troleibusuose, kavinėse, gatvėje visi tik ir kalba apie krepšini, apie Lietuvos komandą. Matyt, Lietuvoje krepšinis labai populiarus?
- ALDONA: Taip, visa Lietuva stebi rungtynes, ypač kai vyksta svarbūs čempionatai.
- BILL: Žinoma, krepšinis įdomus žaidimas, tačiau aš labiau mėgstu žaisti futbolą, lauko tenisą.
- ALDONA: Tada tu galėsi arba žiūrėti ką nors kitką, arba eiti miegoti. Per lietų saldus miegas. O Lietuvos televizija, mačiau programą, rodys kažkokį nuotykių ar fantastinį filmą, po to žinių laidą ir dar koncertą. Atrodo, gros Čiurlionio kvartetas.
- BILL: Ne, Aldona. Ir aš noriu pamatyti garsiuosius krepšininkus Arvydą Sabonį ir Šarūną Marčulionį. Nežiūrėsiu nei filmo, nei koncerto.

Vocabulary

kel/ì, kèl/ios, -ių (4)	several (agrees with the word it qualifies)
išbùti, išbùna, išbuvo	spend (time)
susiruošti, susiruošia, susiruošė	be about to, prepare to
smarkiai	heavily, strongly, severely (adv. from smark/ùs, -ì (4))
gi	emphatic particle (mustn't come first, and tends to lose its stress)
pranešti, praneša, pranešė	communicate, announce (+ acc. of message and dat. of p. to whom)
kõ gëro	who knows, it may be (sense of apprehension)
nauding/as, -a (1)	useful, advantageous
savàime supràntama	needless to say, it goes without saying (supràntam/as, -à (3 ^b) 'understandable, clear')
čempionàt/as, -o (2)	championship
rungtyn/ès, -ių (2; pl)	competition
krèpšinink/as, -o (1)	basketball player (fem. krèpšinink/è, -ès (1))
laimėti, laimi, laimėjo	win (+ acc. or loc.; antonyms: pralaimėti, pralaimi, pralaimėjo or the more general pralòšti, pralòšia, pralòšė and praràsti, prarañda, praràdo 'lose')
kovóti, kovója, kovójo	struggle, fight (dèl or už '+ gen. for'; su + instr. or prieš + acc. 'against')
medàl/is, -io (2)	medal
tik ir	only (here: 'all everyone does is talk ...')
kománd/a, -os (1)	team
matýt	clearly, probably
kitkas (like kàs)	something else (tařp kitko 'incidentally')
kažkók/s, -ià (3)	some or other
nuotyki/is, -io (1)	adventure
kvartèt/as, -o (2)	quartet
gars/ùs, -ì (4)	famous

(See the Language points below for some words related to sport.)

Language points

Television

When we talk about television and things on television, e.g., films and sport, we often use words such as the following:

Televizija *Television*

program/à, -(ām)os (2)	programme list(ing)
laid/à, -ōs (4)	programme
dīktor/ius, -iaus (1)	speaker, presenter (fem. dīktor/ė, -ės (1))
žurnalist/as, -o (2)	journalist (fem. žurnalist/ė, -ės (2))
žiūrėv/ai, -ų (2)	spectators, viewers (sing. -as, -ė)
komentātor/ius, -iaus (1)	commentator (fem. komentātor/ė, -ės (2))
žin/ios, -ių (4)	news
naujien/os, -ų (1)	new things, latest news

Filmas *Film*

film/as, -o (1)	film
dokumeñtin/is, -ė (2)	documentary
vaidėbin/is, -ė (1)	dramatic
nuotykių	adventure (gen. pl. of nuotyki/is, -io (1))
detektėvin/is, -ė (1)	whodunnit, detective
fantāstin/is, -ė (1)	fantastic, science fiction
animācin/is, -ė (1)	cartoon
seriāl/as, -o (2)	series

Sportas *Sport*

krepšin/is, -io (2)	basketball
tinklin/is, -io (2)	volleyball
lengv/óji atlėtika, -ōsios -os (4, 1)	track athletics
čiuožim/as, -o (2)	skating
plaukim/as, -o (2)	swimming
jojim/as, -o (2)	horse-riding
fūtbol/as, -o (1)	football

Veiksmažodžiai *Verbs*

ródyti, ródo, róde	show
transliuoti, -iuoja, -iavo	broadcast, transmit
žiūrėti, žiūri, žiūrėjo	watch
vaidinti, vaidina, vaidino	play (part), act (kine, filme, teatre, spektaklyje)
žaisti, žaidžia, žaidė	play (game – žaidimą, krepšini, futbolą, ...)
gróti, grója, grójo	play (instrument – muzikos instrumentais)

Grammar

Parenthetic words and phrases

Very often, when we are speaking or writing, we need to express our own point of view on what is being said or to qualify what exactly it is we are saying. In order to do this we use various words or even phrases. You have already met quite a few such parenthetic words and phrases in the dialogues and texts of earlier lessons, as well as in those in this lesson. Here is a useful list of a few of them, with untranslated examples (some words are given in a list at the end of the section).

1 The speaker's point of view (doubt, supposition, verifiability, persuasion) may be expressed in the following ways:

be ābejo	probably, doubtless
matyt	clearly, certainly, of course
atródo	apparently, it seems
kō gėro	who knows; it may be (an expression of apprehension)
tiėšą sākant	truth to tell
aišku	clearly, it's clear
žinoma	of course, it's well known
(saváime) suprañtama	it goes without saying

Some examples:

Jūs, be abejo, norite uogų.
Matyt, jis ką tik grįžo.
Atrodo, ten auga ažuolai.

**Ko gero, bus lietaus.
Tiesą sakant, gerai nežinau, kada tai bus.
Aišku, laimės ši komanda.
Savaime suprantama, jis atbėgo pirmas.**

- 2 The source of a communication or of some news, or an author's decision may be expressed using the following parenthetical words:

anót + gen.	in the words of
gen. + duomenimis	according to the data of
gen. + nuomone	in the opinion of
gen. + supratimù	in the opinion of, according to the understanding of

Some examples:

**Anot mano tėvo, kiekviena pušis savo šilui ošia.
Oro biuro duomenimis, šiandien laukiama kritulių.
Direktoriaus nuomone, tai didelis pelnas.
Mano supratimu, tai labai gerai padaryta.**

- 3 The juxtaposition of various arguments (bringing one into relief, comparing, contrasting, etc.) may be expressed as follows:

išskýrus + acc.	except (for)
atvirkščiai	on the contrary (also: 'the wrong way round')
priešingai	on the contrary
añtra vėrtus	on the other hand
vađinasi	consequently, that is, in other words
žodžiù	in a word, putting it briefly
beje	by the way, incidentally
be tō	besides, moreover, in addition
pavyzdžiui	for example

Some examples:

**Atėjo visi, išskyrus mokytoją.
Atvirkščiai, esu jam dėkingas.
Priešingai, mes labai džiaugiamės.
Antra vertus, tai labai įdomu.
Vadinasi, išvykstame rytoj anksti rytą.
Žodžiu, viskas sutarta.
Beje, tu žadėjai rytoj sugrįžti.
Be to, reikės paskubėti.**

Pasodinkite medį, pavyzdžiui, beržą.

- 4 An emotional attitude may be conveyed as follows:

láiinei	fortunately
deja	unfortunately

Some examples:

**Laimei, buvo geras oras.
Deja, nebeturiu daugiau pinigų.**

Vocabulary

ką tik	just (in 'have just' sentences)
biür/as, -o (2)	bureau, office
peñ/as, -o (4)	profit
dėking/as, -a (1)	grateful (+ dat.)

Exercise 16d

Out of each group of parenthetical words and phrases given above, select two words or phrases and make up sentences with them.

Grammar

Verbs with prefixes

You already know a great deal about Lithuanian verbs with prefixes (see especially Lessons 2 and 10). With prefixes it is possible to make lots of verbs with many varied meanings. Verbal prefixation is in fact one of the most complex features of the Lithuanian language, which has at its disposal the following twelve prefixes:

ap- (api-), at- (ati-), į-, iš-, nu-, pa-, par-, per-, pra-, pri-, su-, už-.

Sometimes it is even possible to create, from one basic verb, new verbs with all twelve prefixes, for example:

**eiti: apeiti, ateiti, įeiti, išeiti, nueiti, paeiti,
pareiti, pereiti, praeiti, prieiti, sueiti, užeiti**

Here each prefix adds a different nuance to the movement indicated by

the basic verb.

Prefixes do not, however, change the meaning of a verb in an entirely uniform manner. You are most familiar with those prefixes which may underline that an action is resultative or, as described above, give nuance to the direction of the action. This lesson also contains prefixes conveying other sorts of meanings, for example the sense of:

- 1 carrying out an action lasting a particular time, a short time, or just a little:

pa-: pabūti, palaukti, pavažinėti, pagyventi, pagrybauti

- 2 carrying out a more intense, fuller action (to satiety, the end, altogether, completely):

pri-: pripasakoti, primeluoti, privežti, pridėti, pripilti, prinokti, prisirpti

per-: pernokti, peraugti, persivalgyti, peršalti ('too much')

- 3 carrying out an action repeatedly, again:

per-: perdaryti, perrašyti, perdažyti, pertvarkyti

Vocabulary

pérnokti, pérnoksta, pérnoko	become over-ripe (nókti, nóksta, nóko 'ripen')
šálti, šála, šálo	become cold
dažýti, dážo, dáže	paint
tvarkýti, tvařko, tvařké	tidy up (note tvark/à, -òs (4) 'order, tidiness': pàs mùs visuř tvarkà 'everything's fine here', tvarkàrašt/is, -(šć)io (1) 'timetable')

So, from one and the same verb, using various prefixes, one can create words with different meanings (resultative, directional, etc.):

pasodinti:	plant until finished
apsodinti:	plant around (say, around the edge of or here and there)
prisodinti:	plant lots
persodinti:	plant once again, anew

Sometimes particular meanings for a word are provided not only by the prefix but also by an attached reflexive particle:

valgyti	→ persivalgyti	eat too much, over-eat
gimti	→ išsigimti	die out, become extinct, degenerate

There are also instances where verbal prefixes, once attached to verbs, can give them a completely new and unique meaning, apparently quite unconnected with the verb from which the new verb has been created:

duoti	→ parduoti	give	sell
nešti	→ pranešti	carry	announce
laimėti	→ pralaimėti	win	lose
rasti	→ prarasti	find	lose
rodyti	→ atrodyti	show	seem
klausyti	→ priklausyti	listen to	depend
gauti	→ apgauti	get, receive	deceive
mesti	→ apsimesti	throw	pretend to be
sakyti	→ išsakyti	say	command
eiti	→ apsieiti	go	do without

Vocabulary

apgauti, apgàuna, apgàvo	deceive
mèsti, mèta, mètè	throw
apsimèsti, apsimeta, apsimetè	pretend to be (+ nom.)
išsakyti, išàko, išàkè	command, order (+ dat. of p. commanded)
apsieiti, apsieina, apsièjo	do without, manage without (bè + gen.)

Exercise 16e

Select appropriate prefixes for the following verbs:

- (a) A: Liepa taip užaugo, kad visos gėlės jau pavėsyje.
B: Taip, būtinai reikės tulpes ir narcizus kitais metais ... sodinti (ne-, pri-, per-) į kitą vietą.
- (b) A: Viršininko dabar nėra. Gal galite truputį ...laukti (pa-, su-)?
B: Ačiū, aš ...eisiu (į-, at-, par-) kitą kartą.
- (c) A: Sutikau vakar gėlių parodoje Indrė. ...buvau (ne-, iš-, pa-) mačiusi jos nuo universiteto baigimo. ...ėjome (su-, į-, nu-) kavos ir išsėdėjome kavinėje 4 valandas.
B: Tai ...kalbėjote (prisi-, nesi-, susi-) iki soties.
- (d) A: Šiandien labai blogai jaučiuosi.
B: Kas atsitiko?

- A: Atrodo, vakar ...valgiau (prisi-, persi-, pa-) uogų sode.
 (e) A: Tekstas ...rašytas (pa-, ne-, pri-) nelabai gerai. Ką darysime?
 B: Aš ...rašysiu (pa-, nu-, per-) iki rytojaus.

Exercise 16f

Divide the following words into four groups on the basis of their meaning:

futbolas, alksnis, rugys, gulbė, eglė, tenisas, pušis, žvirblis, miežis, tinklinis, pelėda, plaukimas, vyšnia, krepšinis, varna, uosis, ąžuolas, jojimas, kukurūzas, genys, bėgimas, aviža, klevas, gegutė, kvietys, čiuožimas, kaštonas.

Vocabulary

užaugti, užauga, užaugo	grow (become big)
viřšinink/as, -o (1)	boss, leader (fem. viřšinink/ė, -ės (1))
kitą kartą	another time
baigim/as, -o (2)	end (here: 'graduation')
iřsėdėti, iřsėdi, iřsėdėjo	sit (for a certain time; also 'sit to the end')

Exercise 16g

And here's the last e-mail before the book was finally delivered. Just add the accents, as usual.

Date: Wed, 2 Aug 1995 13:44:17 +0100
 From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
 To: J.I.Press@qmw.ac.uk
 Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,
 labai aciu uz laiska. Puiku, kad pagaliau gavote 16 pamoka. Laukiu jos vertimo, pasistengsiu greitai perskaityti. As rugpjucio 4 - 9 dienomis busiu Varsovoje, Rytu ir Vidurio Europos studiju kongrese. Tikiuosi, iki sios keliones galesiu Jums faksu issiusti 6 pamokos taisymus. Atsakyma i Jusu klausimus del kirciu issiusiu faksu.
 Linkejimai is Vilniaus,
 Meilute

Reading 1

Read the following poem by the celebrated Lithuanian poet Salomėja Nėris and write out, in a few sentences, what you feel it basically conveys.

Kaip žydėjimas vyšnios

Mūsų dienos – kaip šventė
 Kaip žydėjimas vyšnios, –
 Tai skubėkim gyventi,
 Nes prabėgs – nebegrįš jos!

Tai skubėkime džiaugtis! –
 Vai, prabėgs – nebegrįš jos!
 Mūsų dienos – kaip paukščiai,
 Kaip žydėjimas vyšnios.

žydėjim/as, -o (1)	flowering, blooming
prabėgti, prabėga, prabėgo	pass, elapse
vai	alas

Reading 2

Read through the following text and select the correct answer to the comprehension questions which follow it:

Iš Lietuvos krepšinio istorijos

Krepšinis atkeliavo į Lietuvą 1922 metais gerokai pavėlavęs. Tuo metu jis jau buvo žaidžiamas ne tik įvairiuose Amerikos bei Europos kraštuose, bet ir olimpinėse žaidynėse. Kai įvyko pirmosios krepšinio rungtynės Lietuvoje, šiai sporto šakai jau buvo sukakę 30 metų.

1904 metais krepšinis debiutavo olimpinėse žaidynėse, kur rungtyniavo vien amerikiečių komandos. Pirmasis Europos čempionatas įvyko tik 1935 metais, o pasaulio – 1950 metais. Europoje krepšinis, atkeliavęs iš Amerikos, plito pamažu.

Lietuvoje krepšinį populiarinti ėmė Steponas Darius. Kilęs iš Žemaitijos vidurio, garsusis lakūnas kartu su Stasiu Girėnu, augusiu taip pat Žemaitijoje, įėjo į mūsų krašto istoriją kaip didvyriški Atlanto

nugalėtojai. Jie vieni iš pirmųjų pasaulyje perskrido šį vandenyną 1933 metais. Steponas Darius, pagyvenęs Amerikoje, kaip ir daugelis ten studijavusių įvairių Europos ir kitų šalių studentų, susižavėjo krepšiniu ir skatino susidomėjimą juo savo šalyje.

Nepriklausomos Lietuvos krepšininkai pirmą kartą dalyvavo Europos vyrų krepšinio čempionate, surengtame Latvijos sostinėje Rygoje 1937 metais. Latviai tuo metu turėjo šalę, kurioje tilpo maždaug 3600 žiūrovų. Šiose pirmenybėse Europos čempionais tapo Lietuvos komanda. Čempionato nugalėtojus su didžiausiu džiaugsmu ir pagarba sutiko tėvynė. Traukiniu grįžtančius iš Rygos krepšininkus kiekvienoje Lietuvos geležinkelio stotyje su gėlėmis ir dainomis sveikino minios žmonių.

Laimėjimas Rygoje 1937 metais sužadino jaunimo entuziazmą. Krepšinį ypač pamėgo moksleiviai, sparčiai augo pamaina.

1939 metais Europos čempionatas vyko Kaune. Buvo pastatyta talpi sporto halė, kurioje, anot to meto spaudos, galėjo tilpti iki 13 000 žiūrovų. Dėl medalių kovojo 8 komandos. Lietuvos rinktinė lengvai skynėsi kelią į čempionus. Tos krepšinio rungtynės išjudino visą Lietuvą – nuo didžiausio iki mažiausio.

Po daugiau kaip pusės amžiaus, 1992 metais, vėl nepriklausomos Lietuvos vyrų krepšinio komanda dalyvavo olimpinėse žaidynėse Barselonoje ir iškovojo bronzos medalius. 1995 metais Lietuvos rinktinė žaidė 29-ajame Europos vyrų krepšinio čempionate Graikijos sostinėje Atėnuose ir laimėjo sidabro medalius. Lietuvos krepšinio žvaigždės – Arvydas Sabonis ir Šarūnas Marčiulionis. Arvydas buvo išrinktas geriausiu Europos krepšininku.

Testas

- Lietuvoje krepšinį pradėta žaisti:
 - prieš 30 metų;
 - prieš 73 metų;
 - nuo 1904 metų;
 - nuo 1935 metų.
- Krepšinį žaisti Lietuvoje skatino:
 - Amerikos studentai;
 - Žemaitijos gyventojai;
 - sportininkai, gyvenantys už Atlanto;
 - garsus Lietuvos lakūnas.

- 1937 metų Europos vyrų krepšinio čempionate Lietuvos rinktinė:
 - laimėjo aukso medalius;
 - tapo Latvijos čempionais;
 - Rygoje iškovojo sidabro medalius;
 - dainuodama sveikino Latvijos krepšininkus
- 1995 metais Atėnuose Lietuvos komanda:
 - lengvai nugalėjo 7 komandas;
 - laimėjo prieš 13 000 žaidėjų;
 - laimėjo antrąją vietą;
 - iškovojo visus medalius.

Vocabulary

gerokai	really, pretty, fairly
olimpin/is, -ė (1)	Olympic
žaidyn/ės, -ių (2; pl.)	games
įvykti, įvyksta, įvyko	take place
šak/à, -ės (4)	branch, type
sukąkti, sukañka, sukàko	be completed, fulfilled, over
debiutuoti, debiutuoja, debiutàvo	have its debut
rungtyniàuti, -niàuja, -niàvo	compete
vien	only (adv.)
plisti, pliñta, plito	spread, become widespread
pamažu	little by little, gradually
populiàrinti, populiàrina,	
populiàrino	make popular
vidur/ys, -io (3 ^b)	centre, middle
lakūn/as, -o (2)	aviator, pilot (fem. lakūn/ė, -ės (2))
dėdivyrišk/as, -a (1)	heroic
nugalėtoj/as, -o (1)	conqueror (fem. nugalėtoj/a, -os (1))
pėrskristi, pėrskrenda, pėrskrido	fly over, cross by plane (+ acc.)
vandenyn/as, -o (1)	ocean
susižavėti, susižavi, susižavėjo	be captivated, enthralled by (+ instr.)
skàtinti, skàtina, skàtino	encourage, stimulate
susidomėjim/as, -o (1)	interest ('in' = + instr.)
surengti, surengia, surengė	organize, set up
sàl/ė, -ės (2)	hall, 'stadium'
tilpti, teĩpa, tilpo	take up places (here: 'contain')
pirmenyb/ės, -ių (1)	team championship (synonym: varžyb/os, -ų (1))

tàpti, tam̃pa, tãpo	become (+ nom. of adj., instr. of noun)
laimėjim/as, -o (1)	win
sužãdinti, sužãdina, sužãdino	excite, arouse, evoke
jaunim/as, -o (2)	young people
mokslėiv/is, -io (2)	student (fem. mokslėiv/ė, -ės (2))
spařčiai	quickly (from spart/ús, -i (4))
pamain/ã, -õs (3^b)	shift
vỹkti, vỹksta, vỹko	take place
talp/ús, -i (4)	capacious
hãl/ė, -ės (2)	hall (also: 'covered market')
spaud/ã, -õs (4)	press
skĩntis, skĩnasi, skĩnėsi	make, clear (also non-refl.; here the refl. emphasizes the team's clearing the way for itself – note that these refl. particles are often latent datives, allowing the v. to have an acc. object)
iřjũdinti, iřjũdina, iřjũdino	move, arouse
iřkovõti, iřkovõja, iřkovõjo	win (presupposing a struggle)
brõnz/a, -os (1)	bronze
rinkũn/ė, -ės (2)	team (representative team)
žvaigžd/ė, -ės (4)	star
iřriũkti, iřrenka, iřriũko	choose, select (+ instr. for the person chosen to be something)
žaidėj/as, -o (1)	player (fem. žaidėj/a, -os (1))

Reference section

What follows is an outline of Lithuanian grammar, which should be helpful when used in conjunction with the lessons. On the whole, the complete tables will be found here, while the lessons may contain only partial tables and extra information.

Grammatical terms used in this book

accent

a particular type of emphasis which is given to one vowel or syllable of a word; occasionally such emphasis may occur twice. It may simply make one vowel stand out among the others, and is then referred to as 'stress', or 'dynamic stress'. Alternatively, it may be in the form of the relative length or shortness of the emphasized vowel or syllable, or in the contour of the emphasis, in that the pitch of the voice may rise or fall over the duration of the vowel or syllable. Lithuanian has no single rule as to where the emphasis lies: it is characterised by a combination of stress, length-shortness, and rising/falling contour (a detailed presentation of Lithuanian accent patterns is beyond the scope of this book). In this book we retain the traditional presentation in the spelling (though it should be noted that the accent is only actually given in books on language and linguistics), but take the practical and acceptable approach of setting aside the rising/falling contour, which is distinguished, if not observed, only in long vowels or syllables. Thus, stressed vowels may be long or short. See the introduction and this section below for more information.

nugalėtojai. Jie vieni iš pirmųjų pasaulyje perskrido šį vandenyną 1933 metais. Steponas Darius, pagyvenęs Amerikoje, kaip ir daugelis ten studijavusių įvairių Europos ir kitų šalių studentų, susižavėjo krepšiniu ir skatino susidomėjimą juo savo šalyje.

Nepriklausomos Lietuvos krepšininkai pirmą kartą dalyvavo Europos vyrų krepšinio čempionate, surengtame Latvijos sostinėje Rygoje 1937 metais. Latviai tuo metu turėjo salę, kurioje tilpo maždaug 3600 žiūrovų. Šiose pirmenybėse Europos čempionais tapo Lietuvos komanda. Čempionato nugalėtojus su didžiausiu džiaugsmu ir pagarba sutiko tėvynė. Traukiniu grįžtančius iš Rygos krepšininkus kiekvienoje Lietuvos geležinkelio stotyje su gėlėmis ir dainomis sveikino minios žmonių.

Laimėjimas Rygoje 1937 metais sužadino jaunimo entuziazmą. Krepšinį ypač pamėgo moksleiviai, sparčiai augo pamaina.

1939 metais Europos čempionatas vyko Kaune. Buvo pastatyta talpi sporto halė, kurioje, anot to meto spaudos, galėjo tilpti iki 13 000 žiūrovų. Dėl medalių kovojo 8 komandos. Lietuvos rinktinė lengvai skynėsi kelią į čempionus. Tos krepšinio rungtynės išjudino visą Lietuvą – nuo didžiausio iki mažiausio.

Po daugiau kaip pusės amžiaus, 1992 metais, vėl nepriklausomos Lietuvos vyrų krepšinio komanda dalyvavo olimpinėse žaidynėse Barselonoje ir iškovojo bronzos medalius. 1995 metais Lietuvos rinktinė žaidė 29-ajame Europos vyrų krepšinio čempionate Graikijos sostinėje Atėnuose ir laimėjo sidabro medalius. Lietuvos krepšinio žvaigždės – Arvydas Sabonis ir Šarūnas Marčiulionis. Arvydas buvo išrinktas geriausiu Europos krepšininku.

Testas

- Lietuvoje krepšinį pradėta žaisti:
 - prieš 30 metų;
 - prieš 73 metų;
 - nuo 1904 metų;
 - nuo 1935 metų.
- Krepšinį žaisti Lietuvoje skatino:
 - Amerikos studentai;
 - Žemaitijos gyventojai;
 - sportininkai, gyvenantys už Atlanto;
 - garsus Lietuvos lakūnas.

- 1937 metų Europos vyrų krepšinio čempionate Lietuvos rinktinė:
 - laimėjo aukso medalius;
 - tapo Latvijos čempionais;
 - Rygoje iškovojo sidabro medalius;
 - dainuodama sveikino Latvijos krepšininkus
- 1995 metais Atėnuose Lietuvos komanda:
 - lengvai nugalėjo 7 komandas;
 - laimėjo prieš 13 000 žaidėjų;
 - laimėjo antrąją vietą;
 - iškovojo visus medalius.

Vocabulary

geróakai	really, pretty, fairly
olimpin/ís, -é (1)	Olympic
žaidŷn/és, -iŷ (2; pl.)	games
įvŷkti, įvŷksta, įvŷko	take place
šak/à, -ós (4)	branch, type
sukàkti, sukañka, sukàko	be completed, fulfilled, over
debiutuóti, debiutuója, debiutuóvo	have its debut
rungtyniàuti, -niàuja, -niàvo	compete
vien	only (adv.)
plisti, plĩata, plito	spread, become widespread
pamažŷ	little by little, gradually
populiàrinti, populiàrina,	
populiàrino	make popular
vidur/ŷs, -io (3 ^b)	centre, middle
lakŷn/as, -o (2)	aviator, pilot (fem. lakŷn/é, -és (2))
didvŷrišk/as, -a (1)	heroic
nugalėtoj/as, -o (1)	conqueror (fem. nugalėtoj/a, -os (1))
pėrskristi, pėrskrenda, pėrskrido	fly over, cross by plane (+ acc.)
vandenŷn/as, -o (1)	ocean
susižavėti, susižavi, susižavėjo	be captivated, enthralled by (+ instr.)
skàtinti, skàtina, skàtino	encourage, stimulate
susidomėjim/as, -o (1)	interest ('in' = + instr.)
surengti, surengia, sùrengė	organize, set up
sàl/é, -és (2)	hall, 'stadium'
tilpti, teĩpa, teĩpo	take up places (here: 'contain')
pirmenyb/és, -iŷ (1)	team championship (synonym: varžyb/os, -ŷ (1))

tàpti, tam̃pa, tàpo
 laimėjim/as, -o (1)
 sužādinti, sužādina, sužādino
 jaunim/as, -o (2)
 mokslėiv/is, -io (2)
 spařčiai
 pamain/à, -òs (3^b)
 vỹkti, vỹksta, vỹko
 talp/ùs, -ì (4)
 hāl/ė, -ės (2)
 spaud/à, -òs (4)
 skintis, skĩnasi, skỹnėsi

iřjũdinti, iřjũdina, iřjũdino
 iřkovóti, iřkovója, iřkovójo
 brònz/a, -os (1)
 rinktin/ė, -ės (2)
 žvaigžd/ė, -ės (4)
 iřriņkti, iřrenka, iřriņko
 žaidėj/as, -o (1)

become (+ nom. of adj., instr. of noun)
 win
 excite, arouse, evoke
 young people
 student (fem. mokslėiv/ė, -ės (2))
 quickly (from spart/ùs, -ì (4))
 shift
 take place
 capacious
 hall (also: 'covered market')
 press
 make, clear (also non-refl.; here the refl.
 emphasizes the team's clearing the way
 for itself – note that these refl. particles
 are often latent datives, allowing the v.
 to have an acc. object)
 move, arouse
 win (presupposing a struggle)
 bronze
 team (representative team)
 star
 choose, select (+ instr. for the person
 chosen to be something)
 player (fem. žaidėj/a, -os (1))

Reference section

What follows is an outline of Lithuanian grammar, which should be helpful when used in conjunction with the lessons. On the whole, the complete tables will be found here, while the lessons may contain only partial tables and extra information.

Grammatical terms used in this book

accent

a particular type of emphasis which is given to one vowel or syllable of a word; occasionally such emphasis may occur twice. It may simply make one vowel stand out among the others, and is then referred to as 'stress', or 'dynamic stress'. Alternatively, it may be in the form of the relative length or shortness of the emphasized vowel or syllable, or in the contour of the emphasis, in that the pitch of the voice may rise or fall over the duration of the vowel or syllable. Lithuanian has no single rule as to where the emphasis lies: it is characterised by a combination of stress, length-shortness, and rising/falling contour (a detailed presentation of Lithuanian accent patterns is beyond the scope of this book). In this book we retain the traditional presentation in the spelling (though it should be noted that the accent is only actually given in books on language and linguistics), but take the practical and acceptable approach of setting aside the rising/falling contour, which is distinguished, if not observed, only in long vowels or syllables. Thus, stressed vowels may be long or short. See the introduction and this section below for more information.

	The difficulty, for learners of Lithuanian, really only concerns declension.
<i>accusative</i>	case of the direct object (see below): mēs girdime automobilį 'we hear a car'.
<i>adjective</i>	modifies a noun, answers the question 'what is X like?': storà knygà 'a thick book'; įdomi pāsaka 'an interesting story'.
<i>adverb</i>	modifies action, answers the question 'how': 'he reads <i>slowly</i> '; 'John does this <i>well</i> '. Also gives information about time, place, etc., e.g. šiañdien 'today', tolì 'far off'.
<i>article</i>	'the book' (definite); 'a library' (indefinite). Lithuanian has no articles, though it goes without saying that it must convey definiteness and indefiniteness, just like English. To some extent Lithuanian does this through word order, what is definite, and hence more familiar, coming first.
<i>aspiration</i>	the puff of air which accompanies the pronunciation of sounds to varying extents, e.g. in standard English <i>p</i> at the beginning of a word is accompanied by quite noticeable aspiration; people from northern England have much less aspiration in their <i>p</i> , <i>t</i> , <i>k</i> , something which is close to the situation in Lithuanian, though at the end of words Lithuanians do aspirate them.
<i>cardinal case</i>	numeral indicating how many (<i>one, two ...</i>). form of a word (noun, adjective, pronoun) showing the function of that word in a sentence; expressed by an ending.
<i>conjugation</i>	set of verb endings indicating who or what is carrying out the action, and when: 'Lina reads', Linà skāito .
<i>dative declension</i>	case of the indirect object (see below).
<i>definite direct object</i>	set of case endings (see 'case' above). see 'article' above.
<i>ending</i>	thing/person at which a verbal action is directed: 'she bought the book', 'we saw John'. element(s) added to the stem of a word: <i>book+s</i> . It may be difficult in Lithuanian to separate the ending proper from the stem or base.
<i>gender</i>	'natural' gender: distinction of sex (male/female);

	'grammatical' gender: distinction of declensional types according to the ending in the nominative singular. Lithuanian has masculine and feminine.
<i>genitive</i>	case of possession, often equivalent to English 'of': 'the capital of England', 'England's capital'.
<i>gerund</i>	indeclinable forms of the verb which convey a 'when, if, because ...' clause in English. If the subject is expressed, it must be different from the subject of the main clause, and is placed in the dative case – the so-called 'dative absolute' construction. Thus: Atvažiāvus į Vilnių, reikia nusipirkti miesto plāną 'Once arrived in Vilnius, it is necessary to buy a city plan' Jōnui skāitant, Aldonà atsisēdo 'While Jonas was reading, Aldona sat down'. Lithuanian has a special adverbial participle, used where the subjects are identical, e.g., Važiūdamos į Vilnių, aš džiaugiuosi 'As I go to Vilnius, I rejoice'.
<i>imperative</i>	the verb form used to convey commands: ' Parašyk čià tuōj! ' 'Write this down immediately!'
<i>indefinite indirect object</i>	see 'article' above. recipient of the direct object (see above): mókytojas dāvē knygà studeñtui 'the teacher gave a book to a student'.
<i>instrumental interjection lexicon</i>	case expressing 'by means of'. a word or phrase expressing emotion: 'Oh!'
<i>locative</i>	the set of words ('lexical items') that make up the vocabulary of a language; sometimes = 'vocabulary'. case of location, e.g. miestē 'in the city'; in Lithuanian this case is never used with a preposition.
<i>mood</i>	a verb form conveying the attitude of the speaker to what is being said, e.g. the <i>indicative</i> mood conveys plain statements, as in 'I am reading a book', and the <i>conditional</i> mood hints as an underlying condition or 'if': 'I would like to go to Kaunas'.
<i>nominative noun</i>	case of the subject (see below). object (<i>pencil</i>), person (<i>John; woman</i>), or concept (<i>freedom</i>).
<i>ordinal</i>	numeral indicating relative order ('how-manieth': <i>first, second ...</i>).

- palatalization** the modification of the pronunciation of a consonant when it is almost simultaneously accompanied by a *y*-sound; thus the variations of the *ss*, *t*, *d*, and *n* in English *issue*, *tune*, *dew*, *new*. Consonants preceding front vowels (in Lithuanian *e*, *ę*, *ė*, *i*, *į*, *y*, and *i* between a preceding consonant and following back vowel, i.e. *a*, *ą*, *o*, *u*, *ų*, *ū*), and consonants preceding such consonants, are palatalized in Lithuanian, though the palatalization is slight.
- paradigm** a set of declined or conjugated forms, e.g., the present paradigm of *eĩti* 'go', is *einù*, *einì*, *eĩna*, *eĩname*, *eĩnate*, *eĩna*. We often use the alternative term 'table'.
- participle** an *-ing* form of a verb which means the same as 'who/which ...', e.g. 'He phoned the man selling a canoe' (= 'who was selling'). The past participle of Lithuanian is also used in the formation of periphrastic or compound tenses referring to past events, roughly equivalent to English 'I have done, you will have done, she had done', etc.
- plural prefix** when reference is to more than one item or person. element added to the beginning of, for example, a verb to denote an action different from that of the unprefixed verb: 'Jack prepaid the bill'; 'I underestimated him', or a noun: *downside*. The prefix may be added to words which don't exist on their own, e.g. *maintain*.
- preposition** grammatical word relating two things/people: 'a book *in* a library'; 'the letter *from* mother'. Use of a preposition in Lithuanian requires that the following word occurs with a particular case ending. Do note, however, that expressions of place where English has 'in, at' (without any movement) are expressed in Lithuanian by the use of the locative case without any preposition.
- pronoun** personal 'I, you'; possessive 'my, your'; interrogative 'who? what?', demonstrative 'this, that', etc.
- root** the core of a word, to which can be added prefixes, derivational suffixes, stem-marking suffixes, endings, e.g. *vyr-*, *mam-*, *sūn-*.

- singular** when reference is to a single person or item, e.g. 'a pencil', or something collective or uncountable, e.g. 'foliage', 'honey'.
- stem** the form of a word minus the ending, e.g. *vyra-* (known as the *a*-declension), *sūnu-* (known as the *u*-declension). In verbs, that portion between the root and the ending may be referred to as the 'theme', namely *-a-*, *-i-*, *-o-*, thus *the three conjugations*.
- stress** greater emphasis on one vowel/syllable within a word: compare the two different places of stress in Eng. *cóntent* vs. *contént*. See *accent*.
- subject** actor; thing/person carrying out the main action of a sentence: 'John read the article'.
- suffix** a word-formational element: e.g. Eng. *-tion*, *-ment*, *-ness*, *-er* (the speaker); Lith. *-ininkas*.
- tense** time as expressed by the verb (past, present, future, etc.).
- verb** word expressing action: 'Louise writes letters'.
- vocative** case of address: 'John!' Nouns in Lithuanian have a distinct vocative form in the singular: *Výtautai!*
- voice** in pronunciation, a sound articulated with accompanying vibration in the throat (the vocal cords or folds), e.g. 'voiced' *z* as against 'voiceless' *s*; in the verb, the contrast between, for example, the 'active' voice in 'John sees Mary', and the 'passive' voice in 'John is seen by Mary'.
- word-formation** the process of building words from a given word or base form: 'transform' → 'transformation'.

Accent types

Lithuanian vowels (and diphthongs) may be stressed or unstressed, may be differentiated for length or shortness, and if long and stressed are differentiated for rising or falling pitch. Short stressed vowels bear a grave accent, e.g. *šitas*, long stressed vowels with rising pitch or tone (also known as 'Accent 2') bear a circumflex accent, e.g. *nāmas*, and long stressed vowels with a falling pitch or tone (also known as 'Accent 1') bear an acute accent, e.g. *výras*. In reality, rising pitch means there is more emphasis towards the end of the vowel or diphthong – the pronun-

ciation is rather drawn-out, while falling pitch means there is more emphasis towards the beginning – and the pronunciation strikes one as more sudden, sharper. As already mentioned in the introduction, these three accent marks (known as diacritics) are not written in everyday Lithuanian, but are restricted to linguistic works. We use them in this course only in the introduction, Lithuanian-English and English-Lithuanian glossaries, this reference section, and in the word lists and other appropriate places in the lessons.

The distinction between length and shortness need not be as difficult as it may seem. The vowels written **a, e, é, ĩ, y, u, ū** are always long, and the vowels written **i, u** are always short (though a diphthong of which they are a component may be long). The vowels **a, e, o** may be long or short – when unstressed **a** and **e** will be short, while **o** is short in loans from other languages, and long in native Lithuanian words.

Most of the parts of speech will present you with no problems as regards stress, etc. The verb, as you will learn, is very simple from this point of view, with the stress, in the present and past tenses, *either* fixed off the ending *or* fixed on the ending in the 'I' and 'thou' forms and off it in the other forms; in the other tenses it is the infinitive stress which prevails. It is the nominal forms, viz. nouns, adjectives, pronouns, and certain numerals which can seem to present an insurmountable obstacle. For the purposes of this course, however, what is important is for you to listen and repeat, with guidelines from us. You must never let the complexities get in the way; ignore them for a while, by all means, as it is better to say something however 'incorrectly' than to say nothing. Basically, there are the following accent classes for nominal forms: 1, 2, 3, 3^a/3^{4a}, 3^b/3^{4b}, 4; however, there is considerable variation in the language.

Overall, we note that Class 1 words have a fixed stress, the dative singular tends not to be stressed on the ending (except for the masculine of class '3' and '4' adjectives), and the accusative singular never is, with the exception of monosyllables, the words **kuris** 'who, which' and **an/às** 'that (yonder)', and a few isolated forms where the accusative singular has a different origin, e.g. **manè** 'me'. There will be lots of examples in the tables in the following sections, in composing which Ambrazas 1985 and Dambriūnas, et al. 1966 have been used.

Declension tables

Nouns

There are five declension types (I–V), subgrouped into 1–3, 4–5, 6–8, 9–10, and 11–12. We give one example for each (plus extras where necessary), however great or small the number in each group. The tables are summary, and omit some variation. It is useful to note that in spoken Lithuanian the locative ending in a vowel + **j** + **e** very often loses the **e**, the stress if necessary shifting to the preceding syllable, e.g. **Lietuvojè** – **Lietuvōj**, and the final **-s** of the dative plural may be lost (this latter feature is not restricted to the noun).

Class I

1	2	3	3
výras (1)	kėlias (4)	arklỹs (3)	pėilis (2)
'man'	'way'	'horse'	'knife'

Singular

N.	výras	kėlias	arklỹs	pėilis
G.	výro	kėlio	árklio	pėilio
D.	výrui	kėliui	árkliui	pėiliui
A.	výrą	kėlią	árklij	pėilį
I.	výru	keliù	árkliu	pėiliù
L.	výre	kelyjè	arklyjè	pėilyje
V.	výre	—	arklỹ	pėili

Plural

N./V.	výrai	keliã	arkliaĩ	pėiliai
G.	výrų	kelių	arklių	pėilių
D.	výrams	keliãms	arkliãms	pėiliãms
A.	výrus	keliùs	árklius	pėiliùs
I.	výrais	keliãis	arkliais	pėiliais
L.	výruose	keliuose	arkliuose	pėiliuose

Class II

4
sūnūs (3)
'son'

Class III

5
koridorius (1)
'corridor'

Class III

6
rankà (2)
'hand, arm'

Class III

7
žinià (4)
'item of news'

Singular

N.	sūnūs	korīdoriūs	rankà	žinià
G.	sūnaūs	korīdoriāūs	rañkos	žiniōs
D.	sūnui	korīdoriui	rañkai	žiniai
A.	sūnų	korīdorių	rañką	žinią
I.	sūnumì	korīdoriūmì	rankà	žinià
L.	sūnujè	korīdoriujè	rañkoje	žiniojè
V.	sūnaū	korīdoriāu	rañka	žinia

Plural

N./V.	sūnūs	korīdoriai	rañkos	žinios
G.	sūnų	korīdorių	rañkų	žinių
D.	sūnūms	korīdoriāms	rañkoms	žiniōms
A.	sūnus	korīdoriūs	rankàs	žiniās
I.	sūnumìs	korīdoriāis	rañkomìs	žiniomìs
L.	sūnuosè	korīdoriuose	rañkose	žiniosè

Class III

7

martì (4)

'daughter-in-law'

8

aikštè (3)

'square'

Class IV

9

širdis (3; fem.)

'heart'

10

žvèris (3; masc.)

'(wild) animal'

Singular

N.	martì	aikštè	širdis	žvèris
G.	marčios	aikštės	širdiės	žvèriės
D.	marčiai	áikštei	širdžiai	žvèriui
A.	marčia	áikšte	širdį	žvèrį
I.	marčia	áikšte	širdimì	žvèrimì
L.	marčiojè	aikštėjè	širdyjè	žvèryjè
V.	martì	áikšte	širdiè	žvèriè

Plural

N./V.	marčios	áikštės	širdys	žvèrys
G.	marčių	aikščių	širdžių	žvèrių
D.	marčioms	aikštėms	širdims	žvèrimis
A.	marčias	áikštes	širdis	žvèris
I.	marčiomìs	aikštėmìs	širdimìs	žvèrimìs
L.	marčiosè	aikštėsè	širdysè	žvèrysè

Class V

11	11	12	12
akmuō (4; masc.)	šuō (4; masc.)	sesuō (3; fem.)	duktè (3; fem.)
'stone'	'dog'	'sister'	'daughter'

Singular

N.	akmuō	šuō	sesuō	duktè
G.	akmeñs	šunš	seserš	dukteš
D.	ākmeniui	šuniui	sēseriai	dūkteriai
A.	ākmenį	šunį	sēseri	dūkteri
I.	ākmeniu	šuniu	sēseria, seserimì	dūkteria, dūkterimì
L.	akmenyjè	šunyjè	seserijè	dukterijè
V.	akmeniè	šuniè	seseriè	dukteriè

Plural

N./V.	ākmenys	šunys	sēserys	dūkterys
G.	akmenų	šunų	seserų	dukterų
D.	akmenims	šunims	seserims	dukterims
A.	ākmenis	šunis	sēsesis	dūkteris
I.	akmenimìs	šunimìs	seserimìs	dukterimìs
L.	akmenysè	šunysè	seserysè	dukterysè

An oddity here is **mènuo** (1) 'moon, month', which inserts the syllable -es- but has the first declension endings of a noun like **peilis**.

Adjectives

Declension types I–III are found here, subgrouped according to the ending of the nominative singular. Not all adjectives have the long, or pronominal, forms, and we just give one example here, for illustration. The vocative is always identical with the nominative. There is also a genderless form, corresponding on its own to 'it is x' (without the expression of the verb **būti**) and with the appropriate tense of that verb to 'it was', etc. This form is identical to the nominative singular masculine without the final -s, e.g. **šálta** 'it's cold'.

I/III

laimīngas (1) 'happy'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	laimīngas	laimīnga	laimīngi	laimīngos
G.	laimīngo	laimīngos	laimīngu	laimīngu
D.	laimīngam	laimīngai	laimīngiem	laimīngoms
A.	laimīngā	laimīngā	laimīngus	laimīngas
I.	laimīngu	laimīnga	laimīngais	laimīngomis
L.	laimīngame	laimīngoje	laimīnguose	laimīngose

I/III

geriāusias (1) 'best'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	geriāusias	geriāusia	geriāusi	geriāusios
G.	geriāusio	geriāusios	geriāusių	geriāusių
D.	geriāusiam	geriāusiai	geriāusiem	geriāusiom
A.	geriāusią	geriāusią	geriāusius	geriāusias
I.	geriāusiu	geriāusia	geriāusiais	geriāusiomis
L.	geriāusiamė	geriāusioje	geriāusiuose	geriāusiose

I/III

medinis (2) 'wooden'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	medinis	medinė	mediniai	medinės
G.	medinio	medinės	medinių	medinių
D.	mediniam	medinei	mediniams	medinėms
A.	medinį	medinę	medinius	medinės
I.	mediniū	medinė	mediniais	medinėmis
L.	mediniame	medinėje	mediniuose	medinėse

II/III

gražūs (4) 'beautiful, handsome'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	gražūs	graži	gražūs	gražios
G.	gražaus	gražios	gražių	gražių
D.	gražiam	gražiai	gražiems	gražioms

A.	grāžų	grāžią	grāžius	grāžias
I.	grāžiu	grāžią	grāžiais	grāžiomis
L.	grāžiamė	grāžiojė	grāžiuosė	grāžiosė

I/III

baltās (3) (long/pronominal form) 'white'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	baltās	baltóji	baltieji	baltosios
G.	baltójo	baltósios	baltūju	baltūju
D.	baltājam	baltajai	baltiesiems	baltosioms
A.	baltāji	baltajā	baltuosius	baltāsias
I.	baltuoju	baltāja	baltaisiais	baltosiomis
L.	baltājame	baltōjoje	baltuōsiuose	baltōsiose

II/III

gražūs (4) (long/pronominal form) 'beautiful, handsome'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N./V.	gražūs	gražioji	gražieji	gražiosios
G.	gražiojo	gražiosios	gražiuju	gražiuju
D.	gražiajam	gražijai	gražiesiems	gražiosioms
A.	gražųji	gražiją	gražiuosius	gražiąsias
I.	gražiuoju	gražiją	gražiaisiais	gražiosiomis
L.	gražijame	gražiojoje	gražiuōsiuose	gražiosiose

Remember that the comparative and superlative forms are created by adding -ėsnis/-ėsnė and -iausias/-iausia respectively to the stem of the positive form. See the verbs section for full tables of the participles.

Pronouns

Personal pronouns

	'I'	'you' (sing.; fam.)	'we'	'you' (pl; form.)	'self'
N.	aš	tù	mēs	jūs	—
G.	manės	tavės	mūsų	jūsų	savės
D.	mán	táu	mums	jums	sáu
A.	manė	tavė	mūs	jūs	savė

I.	manimì	tavimì	mumìs	jumìs	savimì
L.	manyjè	tavyjè	mumysè	jumysè	savyjè

The genitives of *mēs* and *jūs* are also used as possessive adjectives and pronouns, viz. 'our, ours, your, yours'. The final -ì of the instrumental of *aš*, *tù*, and *sav-* may be lost in spoken Lithuanian, giving, e.g. *maniñ*. As we shall see below, this also applies to the personal pronouns of the third person. For *aš*, *tù*, and *savēs*, we have the special genitive forms *māno*, *tāvo*, and *sāvo*. None of these possessives is declinable. Remember that *savēs* is used for any person, when it refers back to the subject of the clause.

	'he, it'	'she, it'	'they' (masc.)	'they' (fem.)
N.	jìs	jì	jiè	jōs
G.	jō	jōs	jū	jū
D.	jám	jái	jiems	jóms
A.	jì	jā	juōs	jàs
I.	juō	jà	jais	jomìs
L.	jamè	jojè	juosè	josè

Try not to confuse the plural forms with the forms of *jūs*. Declined like *jìs* are the demonstrative *šìs* 'this', and the relative *kurìs* 'who, which'.

Demonstrative pronouns

	tàs 'that'			
	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N.	tàs	tà	tiè	tōs
G.	tō	tōs	tū	tū
D.	tám	tái	tiems	tóms
A.	tā	tā	tuōs	tàs
I.	tuō	tà	taīs	tomìs
L.	tamè	tojè	tuosè	tosè

Identical are *šìtas* 'this' (the stress may be retained on the first syllable), *anàs* 'that' (yonder) (final stress), *katràs* 'which' (of two) (final stress), and *kàs* 'who, what' (singular forms masc. only, though reference may be plural; alternative genitive *kiēnō* 'whose' (interr. and rel.)).

Indefinite and 'other' pronouns

Declined like *vienas* 'one' (see the numbers section below) are *kìtas*

'(an)other', *visas* 'all', and *tikras* '(a) certain'.

tóks 'such (a); "like that one"'

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N.	tóks	tokià	tokiè	tókiós
G.	tókió	tokiōs	tokiū	tokiū
D.	tokiám	tókiái	tokiems	tokióms
A.	tókį	tókią	tókius	tókiás
I.	tókiu	tókiá	tokiaīs	tokiomìs
L.	tokiamè	tokiojè	tokiuosè	tokiosè

Declined like *tóks* are *šiósks*, *šitoks* 'such (a); "like this one"', *anóks* 'such (a); "like that one (yonder)"', *kóks* 'what (sort of), which', *jóks* 'no, none, not a', *visóks* 'every sort of', *kitóks* 'another sort of', and *vienóks* 'similar; "of the same sort"'. The stress is fixed in those with two syllables in the nominative singular masculine.

pàts 'self'

	Singular	Plural
N.	pàts	pātys
G.	patiēs	pačiū
D.	pačiám	patiems
A.	pāį	pačiūs
I.	pačiū	pačiaīs
L.	pačiamè	pačiuosè

Note *tàs pàts* 'the same' and the indeclinable particle *pāt* 'very even', e.g. *čia pat* 'right here', *tas pat* 'the very'.

Numerals

Cardinal (a)	Cardinal (b)	Ordinal	Numeral
vienas, vienà	vienerì, vienerios	pìrmas, pirmà	1
dù, dvì	dvejì, dvėjos	añtras, antrà	2
trys	trejì, trėjos	trėčias, trečia	3
keturì, kėturios	ketverì, kėtverios	ketvìrtas, ketvirtà	4
penkì, peñkios	penkerì, peñkerios	peñktas, penktà	5
šeši, šešios	šešerì, šešerios	šeštás, šeštà	6
septynì, septýnios	septynerì, septýnerios	septiñtas, septintà	7
aštuoni, aštúonios	aštuonerì, aštúonerios	aštuñtas, aštuntà	8

devyni, devynios	devyneri, devýnerios	deviñtas, devintà	9
dėšimt	—	dėšimtas, dėšimtà	10
vieniolika	—	vienioliktas, vienuoliktà	11
dvýlika	—	...	12
trýlika	—	...	13
keturiólíka	—	...	14
penkiólíka	—	...	15
šešiólíka	—	...	16
septyniólíka	—	...	17
aštuoniólíka	—	...	18
devyniólíka	—	...	19
dvidešimt	—	dvidešimtas, dvidešimtà	20
trisdešimt	—	...	30
kėturiasdešimt	—	...	40
penkiasdešimt	—	...	50
šešiasdešimt	—	...	60
septyniasdešimt	—	...	70
aštuoniasdešimt	—	...	80
devyniasdešimt	—	...	90
šimtas	—	usually definite šimtasis, šimtóji	100
dù šimtài	—	(from here on not normally used)	200
trýs šimtài	—		300
keturi šimtài	—		400
penki šimtài	—		500
šeši šimtài	—		600
septyni šimtài	—		700
aštuoni šimtài	—		800
devyni šimtài	—		900
tūkstantis	—	tūkstantasis, tūkstantóji	1000
dù tūkstančiai	—		2000
trýs tūkstančiai	—		3000
keturi tūkstančiai	—		4000
...			
milijonas	—		100000

Cardinals

For the cardinal (a) forms, *vienas* – *devyni* agree in case and gender

(and redundantly, number) with the noun or noun phrase they qualify. The other cardinals are followed by the genitive plural. The 'tens' are indeclinable (there *are* declinable forms, but we do not use them in this course). In compound numbers the components are simply placed one after the other, without any conjunctions, and all the numbers which can decline do decline, with the final component determining the form of the noun or noun phrase counted, thus '21' is followed by a singular, '25' by a plural, etc. The cardinal (b) forms are used with nouns which occur only in the plural, even though they refer to single items, e.g. *mėtai* 'year', and when referring to pairs, e.g. *penkeri bātai* 'two pairs of shoes'.

Ordinals

The ordinals behave morphologically just like adjectives, agreeing in case, number, and gender; in compound ordinals only the final component has the ordinal form, just like in English. They are very often found in their definite form, e.g. *trečiasis vyras* 'the third man', *devintóji pamokà* 'Lesson 9'.

The ordinals have a special form, obtained by removing the final -s of the nominative singular masculine, without any effect on accentuation. It means 'first/in the first place,...'. Thus: *pirma, antra, trečia* ...

Collectives

Collectives (for groups of people/animals, and for approximation; followed by the genitive plural; fixed stress) are:

dvėjetas, trėjetas, kėtvertas, penketas, šešetas, septėnetas, aštuonetas, devėnetas

Fractions

These are formed by preceding the appropriate form of the feminine definite adjective by the number of parts. The feminine gender is chosen because of the feminine word for part, *dalis*, -iės. Thus: *vienà penktóji* 'one fifth', *šešios penkioliktosios* 'six fifteenths', *dėšimt tūkstantųju* 'ten thousandths'. Needless to say, such forms are rare in everyday conversation. However, there are special words for those which are more widespread. Thus:

pūsė, -ės 'half', *ketvirtis, -čio* 'quarter' (both declined as nouns as indicated)

trėčdalis, -io, ketvirtadalis, penktadalis, šeštadalis, ... 'third, ...' (note how these fractions decline like the masculine noun *brólis*, not like the feminine noun *dašs*)

pusanthro 'one and a half', *pustrėčio* 'two and a half', *pusketvirto* 'three and a half', and so on (these forms are indeclinable, changing only for gender and number, namely fem. *pusantrės*, pl. *pusantrų*. Thus: *pusšėšto litas* '5.50 litas', *pustrečios dienos* 'two-and-a-half days', *pusantrų mėtu* 'eighteen months'.

Overall, the fractions are followed by the genitive singular of the noun or noun phrase counted.

	<i>vienas</i>		<i>dù, dvì</i>		<i>trỹs</i>
	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>	<i>Masc./Fem.</i>		<i>Masc./Fem.</i>
N./V.	<i>vienas</i>	<i>vienà</i>	<i>dù/dvì</i>		<i>trỹs</i>
G.	<i>vieno</i>	<i>vienõs</i>	<i>dviejũ</i>		<i>trijũ</i>
D.	<i>vienám</i>	<i>vienai</i>	<i>dviem</i>		<i>trimis</i>
A.	<i>vienà</i>	<i>vienà</i>	<i>dù/dvì</i>		<i>tris</i>
I.	<i>vienu</i>	<i>viena</i>	<i>dviem</i>		<i>trimis</i>
L.	<i>vienamè</i>	<i>vienojè</i>	<i>dviejuosè/dviejosè</i>		<i>trijuosè/trijosè</i>

	<i>keturi/kėturios</i>		<i>septyni/septynios</i>	
	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>
N./V.	<i>keturi</i>	<i>kėturios</i>	<i>septyni</i>	<i>septynios</i>
G.	<i>keturiũ</i>		<i>septyniũ</i>	
D.	<i>keturiems</i>	<i>kėturioms</i>	<i>septyniems</i>	<i>septynioms</i>
A.	<i>kėturis</i>	<i>kėturias</i>	<i>septynis</i>	<i>septynias</i>
I.	<i>keturiais</i>	<i>keturiomis</i>	<i>septyniais</i>	<i>septyniomis</i>
L.	<i>keturiuosè</i>	<i>keturiosè</i>	<i>septyniuosè</i>	<i>septyniosè</i>

The only problems with '4-9' concern accentuation. '5-6' have ending stress except for the nominative singular feminine; '8-9' are accented like *septyni/septynias*. In summary, '2' is special, '1, 7, 8, 9' = (3), '4' = (3b), and '3, 5, 6' = (4).

The tens may be regarded as indeclinable. The teens (accent type 1) decline like feminine nouns in -a, with the exception that the accusative is identical to the nominative. *Šimtas* (accent type 4: short stressed ending in the instrumental and locative singular and accusative and locative plural, long acute ending in the dative plural, and long circumflex ending elsewhere in the plural) declines like a masculine noun in -as, as does *milijonas* (accent type 2, i.e. short stressed ending in instrumental

singular and accusative plural: *milijonù, milijonùs*), and *tūkstantis, -(ė)io* (accent type 1) declines like the masculine noun *brólis*.

The accent types of the numerals used with plural-only nouns are *dveji, treji* (4), *abeji, ketveri, penkeri, šešeri* (3^b), and *vieneri, septyneri, aštuoneri, devyneri* (3^a). Examples:

	<i>treji/trėjos</i>		<i>penki/peñkios</i>	
	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>
N./V.	<i>treji</i>	<i>trėjos</i>	<i>penkeri</i>	<i>peñkerios</i>
G.	<i>trejũ</i>		<i>penkeriũ</i>	
D.	<i>trejiems</i>	<i>trėjoms</i>	<i>penkeriems</i>	<i>peñkerioms</i>
A.	<i>trej-ùs, -is</i>	<i>trėjàs</i>	<i>peñker-ius, -is</i>	<i>peñkerias</i>
I.	<i>trejais</i>	<i>trėjomis</i>	<i>penkeriais</i>	<i>penkeriomis</i>
L.	<i>trejuosè</i>	<i>trėjosè</i>	<i>penkeriuosè</i>	<i>peñkeriosè</i>

aštuoneri/aštuoneros

	<i>Masc.</i>	<i>Fem.</i>
N./V.	<i>aštuoneri</i>	<i>aštuoneros</i>
G.	<i>aštuoneriũ</i>	
D.	<i>aštuoneriems</i>	<i>aštuonerioms</i>
A.	<i>aštuoner-ius, -is</i>	<i>aštuoneros</i>
I.	<i>aštuoneriais</i>	<i>aštuoneriomis</i>
L.	<i>aštuoneriuosè</i>	<i>aštuonerosè</i>

Verbs

The forms of most Lithuanian verbs can be derived in a straightforward fashion once one knows the infinitive, the third person present, and the third person past. There is a simple rule which enables one to dispense with giving the first-person forms, namely that if the accent in the third-person or stem form is rising or short (the tilde or grave accent), then the stress will be mobile. In other words:

if the penultimate syllable of the present or past stem bears the falling intonation (an acute accent, or a grave in an *i/u + I/r/m/n* diphthong), or if any accent falls on any preceding syllable, then the stress position is fixed; consequently, if the penultimate syllable of the present or past stem bears a rising intonation (a tilde) or is short (bears a grave accent), then the stress is mobile. Exception: certain suffixed verbs in -yti, e.g. *kirmyti, kirmija, kirmijo*, with fixed stress.

If there is space within the printing constraints of the lists, we always give the full forms of the infinitive, third-person present, and third-person past; if the verb is irregular, space is created as necessary. Thus:

dirbti, dirba, dirbo	rašyti, rāšo, rāšė
dainuoti, dainuoja, dainavo	laimėti, laimi, laimėjo
grįžti, grįžta, grįžo	

In the past tense entry it is clear that if the third-person ending is *-ė*, then the first-person singular ending will be *-iau* (with *-i-*). The future does not need to be given specially; one simply remembers that the formant is *-s(i)-*, and that if the consonant *z* or *s* precedes it, the two coalesce as *s*, and that if the consonant *š* or *ž* precedes it, they coalesce as *š*, thus:

ràsti → **ràs-** + **-s(i)-** → **ràsiu**, etc.
vèžti → **vèž-** + **-s(i)-** → **vèšiu**, etc.

For the imperative, if the infinitive ending is preceded by *-g-* or *-k-*, then they coalesce with the imperative formant *-k(i)-* as **k**, e.g.:

baigti → **baig-** + **-k(i)-** → **baik!**, etc.

Remember that the reflexive particle is appended to the verb except when the verb is negated or has a prefix, in which case it is inserted between the negative particle or prefix and the root. Prefixed and negative reflexive verbs may have a different stress pattern from the simple verb.

There are three conjugations, based on the themes *-a-*, *-i-*, and *-o-*; the basic endings are as follows (for each person the present is given in the first row and the past, if different, in the second):

	<i>Simple Singular</i>	<i>Plural</i>	<i>Reflexive Singular</i>	<i>Plural</i>
1 p.	-(i)u -(i)au	-me	-(i)uosi/- (i)uosi/-ausi -(i)ausi	-mės
2 p.	-i -ai (if -iau , then -ei)	-te	-iesi/-iesi/-aisi -aisi (if -iausi , then -eisi)	-tės —
3 p.	-(i)a/-i/-o -o/-[...]/o/-ė	-a/-i/-o -o/-[...]/o/-ė	-(i)asi/-isi/-osi -osi/-[...]/osi/-ėsi	-asi/-isi/-osi -osi/-[...]/osi/-ėsi

Note that the first and second person plural endings are appended to the third person endings (there are slight changes in the future and conditional), with the reflexive particle displaced to the end. The final *-e* of the first and second person plural endings may be lost in spoken Lithuanian.

There follow a few examples of the conjugation of first, second, and third conjugation verbs.

Conjugation I (-a-): dirbti, -a, -o 'work'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	dirbu	dirbau	dirbsiu	dirbdavau	dirbčiau	—
2 p.	dirbi	dirbai	dirbsi	dirbdavai	dirbtum	dirbk!
3 p.	dirba	dirbo	dirbs	dirbdavo	dirbtų	—
1 p.	dirbame	dirbome	dirbsime	dirbdavome	dirbtume dirbtumėme	dirbkime!
2 p.	dirbate	dirbote	dirbsite	dirbdavote	dirbtute dirbtumėte	dirbkite!
3 p.	dirba	dirbo	dirbs	dirbdavo	dirbtų	—

Conjugation I (-a-): susiti/kti, -nkù, -ñka, -kaũ, -ko 'meet (each other)'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	susitinkù	susitikaũ	susitiksiu	susitikdavau	susitikčiau	—
2 p.	susitinki	susitikai	susitiksi	susitikdavai	susitiktum	susitik!
3 p.	susitinka	susitiko	susitiks	susitikdavo	susitiktų	—
1 p.	susitinkame	susitikome	susitiksime	susitikdavome	susitiktume susitiktumėme	susitikime!
2 p.	susitinkate	susitikote	susitiksute	susitikdavote	susitiktute susitiktumėte	susitikite!
3 p.	susitinka	susitiko	susitiks	susitikdavo	susitiktų	—

Conjugation I (-ia-): baigti, -iù, -ia, -ė 'finish'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	baigiù	baigiaũ	baigsiu	baigdavau	baigčiau	—
2 p.	baigi	baigėi	baigsi	baigdavai	baigtum	baik!
3 p.	baigia	baigė	baigs	baigdavo	baigtų	—
1 p.	baigiame	baigėme	baigsime	baigdavome	baigtume baigtumėme	baikime!
2 p.	baigiate	baigėte	baigsute	baigdavote	baigtute baigtumėte	baikite!
3 p.	baigia	baigė	baigs	baigdavo	baigtų	—

Conjugation II (-i-): gal/ėti, -iù, -i, -ėjo 'be able, can'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	galiù	galėjau	galėsiu	galėdavau	galėčiau	—
2 p.	gali	galėjai	galėsi	galėdavai	galėtum	galėk!
3 p.	gali	galėjo	galės	galėdavo	galėtų	—
1 p.	gālime	galėjome	galėsime	galėdavome	galėtume	galėkime!
2 p.	gālite	galėjote	galėsite	galėdavote	galėtumėme	galėkite!
3 p.	gāli	galėjo	galės	galėdavo	galėtų	—

Conjugation III (-o-): mat/yti, -aũ, -o, mačiaũ, -ė 'see'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	mataũ	mačiaũ	matysiu	matydavau	matýčiau	—
2 p.	mataĩ	matėĩ	matysi	matydavai	matýtum	matýk!
3 p.	māto	mātė	matys	matydavo	matýtų	—
1 p.	mātome	mātėme	matysime	matydavome	matýtume	matýkime!
2 p.	mātote	mātėte	matysite	matydavote	matýtumėme	matýkite!
3 p.	māto	mātė	matys	matydavo	matýtų	—

Conjugation III (-o-): mók/ytis, -osi, -ėsi 'study, learn'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	mókausi	mókiausi	mókysiuosi	mókydavausi	mókyčiausi	—
2 p.	mókaisi	mókėisi	mókysiesi	mókydavaisi	mókytumeisi	mókykis!
3 p.	mókosi	mókėsi	mókysis	mókydavosi	mókytųsi	—
1 p.	mókomės	mókėmės	mókysimės	mókydavomės	mókytumės	mókykimės!
2 p.	mókotės	mókėtės	mókysitės	mókydavotės	mókytumėms	mókykitės!
3 p.	mókosi	mókėsi	mókysis	mókydavosi	mókytųsi	—

Conjugation III (-o-): mók/ytis, -osi, -ėsi 'study, learn' (negative)

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>
1 p.	nesimókau	nesimókiau	nesimókysiu	nesimókýdavau	nesimókýčiau
2 p.	nesimókai	nesimókėi	nesimókysi	nesimókýdavai	nesimókýtum
3 p.	nesimóko	nesimókė	nesimókys	nesimókýdavo	nesimókýtų

1 p.	nesimókome	nesimókėme	nesimókysime	nesimókýdavome	nesimókýtume
2 p.	nesimókote	nesimókėte	nesimókysite	nesimókýdavote	nesimókýtume
3 p.	nesimóko	nesimókė	nesimókys	nesimókýdavo	nesimókýtų

Imp.: nesimókýk!, nesimókýkime!, nesimókýkite!

Irregular: būti, esù., buvaũ 'be'

	<i>Pres.</i>	<i>Past</i>	<i>Fut.</i>	<i>Imperf.</i>	<i>Cond.</i>	<i>Imp.</i>
1 p.	esù	buvaũ	būsiu	būdavau	būčiau	—
2 p.	esi	buvai	būsi	būdavai	būtum	būk!
3 p.	yrà	būvo	būs	būdavo	būtų	—
1 p.	ėsame	būvome	būsime	būdavome	būtume	būkime!
2 p.	ėstate	būvote	būsite	būdavote	būtume	būkime!
3 p.	yrà	būvo	būs	būdavo	būtų	—

Lithuanian is rich in participial forms, corresponding to English 'writing, who is writing, who was writing, who will be writing, having written, who has written, while she is/was writing', and so on. The participles proper are used when 'who/which does/did', etc. is understood. They retain their verbal functions in the sense of governing objects, but decline in ways reminiscent of adjectives rather than conjugating like verbs. First, here is a concise table giving basic information, then some example paradigms.

<i>Verb</i>	<i>Tense, etc.</i>	<i>3 p.</i>	<i>Participle</i>	<i>Notes</i>
dirbti	pres. act.	dirba	dirbās	Replace the 3 p. with -(i)as, -is, -as
baigti	pres. act.	baigia	baigiās	(more commonly: -(i)antis, -intis, -antis)
turėti	pres. act.	turi	turįs	
rašyti	pres. act.	rašo	rašās	
dirbti	fut. act.	dirbs	dirbsiās	Add -iās, etc. to the 3 p. (more commonly: -iantis)
baigti	imperf. act.	baigdavo	baigdavęs	Replace -o with -ęs, etc.

dirbti	p. act.	dirbo	dirbęs	Replace -o with -ęs, etc., and -ė with -ės/-ius- (in which case, -t- and -d- become -č-, -dž-, resp.)
turėti	p. act.	turėjo	turėjęs	
skaityti	p. act.	skaitė	skaitęs	
dirbti	special adv.	—	dirbdamas	Replace -ti with -damas, etc.
rašyti	pres. ger.	—	rašant	Remove -i from the nom. sg. fem. of the pres. p. act.
turėti	pres. ger.	—	tūrint	
turėti	p. ger.	turėjo	turėjus	Replace final -o with -us.
skaityti	p. ger.	skaitė	skaičius	Replace final -ė with -ius (note -č-, -dž- from -t-, -d- resp.).
dirbti	pres. pass.	dirba	dirbamas	Add -mas, etc., to the 3 p.
turėti	pres. pass.	tūri	tūrimas	
baigti	p. pass.	—	baigtas	Replace -ti with -tas, etc.
rašyti	p. pass.	—	rašytas	

The reflexive forms are restricted, and basically add **-is** after masculine nominative singular, **-s** after feminine nominative singular, and otherwise **-si** after a vowel and **-is** after a consonant.

Only those tables are given where the declension is different from that of normal adjectives. The special adverbial participle only occurs in the nominative, viz. **-as, -a, -i, -os**, and the two adverbial participles or gerunds, the first corresponding to simultaneous or overlapping actions and the second to anterior actions, are indeclinable.

dirbās 'working' – present participle active
(the future and imperfect are identical in declension)

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N.	dirbās	dirbanti	dirbā	dirbančios
	dirbantis		dirbantys	
G.	dirbančio	dirbančios	dirbančių	dirbančių
D.	dirbančiam	dirbančiai	dirbantiems	dirbančioms
A.	dirbantį	dirbančią	dirbančius	dirbančias
I.	dirbančiu	dirbančia	dirbančiais	dirbančiomis
L.	dirbančiame	dirbančioje	dirbančiuose	dirbančiose

turėjęs 'having' – past active participle

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N.	turėjęs	turėjusi	turėję	turėjusios
G.	turėjusio	turėjusios	turėjusių	turėjusių
D.	turėjusiam	turėjusiai	turėjusiems	turėjusioms
A.	turėjusį	turėjusią	turėjusius	turėjusias
I.	turėjusiu	turėjusia	turėjusiais	turėjusiomis
L.	turėjusiam	turėjusioje	turėjusiuose	turėjusiose

skaitęs 'reading' – past active participle
(given to illustrate the effect of -i- on -t-, -d-)

	Singular		Plural	
	Masc.	Fem.	Masc.	Fem.
N.	skaitęs	skaičiusi	skaitę	skaičiusios
G.	skaičiusio	skaičiusios	skaičiusių	skaičiusių
D.	skaičiusiam	skaičiusiai	skaičiusiems	skaičiusioms
A.	skaičiusį	skaičiusią	skaičiusius	skaičiusias
I.	skaičiusiu	skaičiusia	skaičiusiais	skaičiusiomis
L.	skaičiusiam	skaičiusioje	skaičiusiuose	skaičiusiose

The special adverbial participle (in Lithuanian known as the 'half-participle') and the two adverbial participles or gerunds are used typically to translate 'when someone is doing something'; the special participle is used when the subject of the main clause is identical with the subject of the participle, and the gerunds are used when the subjects are different (in which case the gerund's subject is in the dative) or there is no subject (this is the 'dative absolute' construction). The other active participles are typically an alternative to 'who/which' clauses. The passive participles are used with the verb **būti** to render the passive voice (the present passive participle may render 'action' while the past passive participle renders 'state'). A (rare) future passive may be formed by adding **-imas**, etc. to the 3 p. future. By adding **-nas**, etc. to the infinitive one obtains a form roughly meaning 'to be done', known as a participle of necessity. Thus: **Šitas darbas yra baigtinas** 'This work is to be finished'. This participle also has a genderless form, with a sense 'one is to/has to ...'.

Adverbs

Kaip? 'how?'

Adverbs are formed from adjectives by replacing **-as** with **-ai**, and **-us** with **-iai**, with **-t-** and **-d-** respectively becoming **-č-** and **-dž-** in the latter case. The same applies to the superlative; as for the comparative, it is formed by suffixing **-iau** to the simple form. Thus: **gėras** → **gerai**, **platus** → **plačiai**, **gražus** → **gražiai**, **gerai** → **geriau**, **geriau** → **geriausiai**. Associated with these are a whole host of Lithuanian adverbs with, or without, specialized meanings. For example: **labai** 'very', **visiškai ne-** 'not at all' ("quite" without the negative), **būtinai** 'absolutely, without fail, by all means', **mielai** 'with pleasure', **atsargiai** 'carefully', **tikriausiai** 'most probably', **Laimingai!** 'Good luck!', **lietuviškai** 'in Lithuanian' (you can extend this to all languages), **daug** and **kuč kàs** + comparative 'much ...-er' (**negù** is the word for 'than').

There follow a few rather common expressions which, although not adverbs, might be included here: **taip** 'yes', **nè** 'no', **āčiu** 'thank you', **prašom** 'please' (+ infinitive); 'here you are', **atsiprašau** 'excuse me', **gál** 'perhaps (also a mild interrogative particle)', **malonù** 'it's a pleasure ...' (+ infinitive), **kaip** 'how, as', **nè taip** 'not so ...', **tik** 'only', **taip sau** 'so-so, OK, not too bad', **gāila** 'it's a pit, too bad, unfortunately', **nèrà už kã** 'don't mention it' (in response to 'thank you'), **vien (tik)** 'only, alone, on its own', **nièko tókio** 'that's OK', **gālima** 'that's possible', **šiek tiek** 'a little', **tuomèt** 'then, in that case', **žnoma** 'of course', **ganà** 'enough', **kartù** 'together', and **turbūt** 'most probably'.

Kadà? 'when?'

šiañdien	today	vākar	yesterday
rýt/rytój	tomorrow	porýt	in two days
ūžvakar	two days ago	rýta	in the morning
vakarè	in the evening	diēna	in the daytime/afternoon
nāktj	during the night		

Several of these are accusative cases, and in fact the accusative is by far the case most frequently used to convey time during which things are done and certain rough points of time, e.g. 'on' (day), 'in' (month), 'in' (season). To say 'this morning', 'tomorrow evening', 'yesterday after-

noon', etc., simply precede the appropriate adverb with **šiañdien**, **rytój**, **vākar**. For 'this' one also finds the appropriate form of **šis** 'this' (**šì**, **šiã**, **šitame**). Use this pattern for the follow expressions:

'next': the appropriate form of **kìtas**, 'every' that of **kìekvienas** (you may also precede the appropriate noun with the indeclinable **kàs**, e.g. **kas rýta**, or **kas-** may be prefixed to a stump form, e.g. **kasvākar**, **kasrýt**, **kasmèt**, **kasžiēm**, **kasnākt**, **kasdiēn**).

'all, the whole': the appropriate form of **visas**.

'last': the appropriate form of **prāeitas**.

'Ago' is **prīēs** + acc., and 'so many times a week, etc.' is the appropriate number of times, using **kařtas** time', in the accusative, followed by **peř** + acc., e.g. **dù/tris kartùs peř savaitē** 'twice/three times a week'. For years, however, one uses the instrumental of **mėtai**, namely **mėtais**, thus **šiaīs mėtais**, **prāeitāis mėtais**, **kitaīs mėtais**, **kìekvienāis mėtais** (also used for 'in a particular year'). To convey 'in ten days', one uses **už** + gen.: **už dēšimt dienų**.

Other useful adverbs are **ankstì** 'early', **ankščiaū** 'earlier, formerly', **ankščiausiai** 'earliest', **peř ankstì** 'too early', **vėlai** 'late', **vėliaū** 'later', **peř vėlai** 'too late', **ilgāi** 'for a long time (French *pendant longtemps*)', **seniāi** 'long ago, long since (French *depuis longtemps*)', **grėitai** or **netrukus** 'soon', and **tuoj** 'soon, immediately'.

A few other time adverbs are: **dabař** 'now', **jaū** 'already', **dār** 'still, yet', **niekadà** 'never' (obligatory **ne-** accompanies a verb), **ka tik** 'just now, just this moment', **retāi** 'seldom', **vėl** 'again', **laikinaĩ** 'temporarily', for the time being', **kadà nòrs** 'sometime, when it suits', **iš anksto** 'in advance', **tadà** 'then', **tuō metù** 'then, at that time', **nuō tadà** 'from that time, since then', **vis**, **visadà**, **visad**, **visuomèt** 'always', **nuolat**, **nuolatòs** 'constantly', **nuō pāt rýto** 'from the very morning' (extend **nuō**, and the indeclinable **pāt**, from this expression), **lėtāi** 'slowly', **namìē** 'at home', **namō** '(to) home', and **lygiai** 'exactly, precisely'. 'Approximately' may be conveyed by the preposition **apiē** + accusative.

For the days of the week, months and seasons see respectively Lessons 3, 8 and 6.

Kuř? 'where?'

The basic words for 'here' and 'there' are respectively **čia** and **teĩ**. They also serve for 'to here, hither' and 'to there, thither'. Moreover, **čia** is also

an indeclinable pronoun after the manner of French *ce*, German *es/das*, and Italian *ci*, in that it means 'it, they'. Roughly synonymous is the more frequently encountered *tai*. Thus: **Kàs tai yrà?** 'What's that?'

Also useful in this context are **nièkur (ne-)** 'nowhere', **visuĩ** 'everywhere', **iš kuĩ?**/**iš teĩ/iš čià** 'from where?/from there/from here', **kituĩ** 'elsewhere', **tièšiai** 'straight (on)', **štai/štai čià** 'here, right here', **kaĩ kuĩ** 'in some places', **kuĩ nõrs** 'somewhere', in some place which suits you', **netoliese** 'not far away', **arũ** 'near(by)' (also used as a preposition + genitive), **ĩ kaĩre** 'to the left', **kairèjè** 'on the left', **ĩ dèšine** 'to the right', and **dèšinjè** 'on the right'.

Kodèl? 'why?'

If you are answering a question which includes the word **kodèl**, any word for 'because' is usually omitted. Thus: **Kodèl tù Vilniuje?** – **Aš atvykaũ pàs senèlę** 'Why are you in Vilnius?' – '(Because) I'm visiting my grandmother'. One word for 'because, for' is **nès**. Words for 'therefore' include **todèl** and **tàd**.

Negatives

We have mentioned a few negatives above. Of course, not all are adverbs, but here is a small selection. Remember the need in Lithuanian, when a verb is involved, to have 'double negatives', as occur in despised colloquial English! Thus; **neĩ ... neĩ ... (ne-)** 'neither ... nor ...', **nièkas (ne-)** 'nobody, nothing' (most common is **nièko ne-**), **neĩ vienas (ne-)** 'not a single ...', **nièkur (ne-)** 'nowhere', **nièkad/nièkadà/nièkadõs/ nièkuomèt (ne-)** 'never'.

Prepositions

1 + Accusative

apiè	about, concerning	pàs	in the possession of,
apliĩk	around, alongside		at the house of,
ĩ	to, into		with, etc.
pagāl	along, beside; according to	pāskui	behind, after
		peĩ	through, across; during,
paleĩ	along, near		within (time)
		prièš	ago; before; against
		prõ	past

2 + Genitive

abipus	on both sides (of)	ĩg(i)	until, till; up to, as far as
anāpus	on that side (of)	liĩk	towards, in the direction of
anót	in the words (of)		
aĩt	on	netoĩ	near
arũ	near	nuõ	from
aukšciaũ	above, higher (than)	pĩrm, pirmà	before, earlier (than), in front of
bè	without	priè	near, at
dèl	for (the sake of), because of, on account of	šalià	near, alongside
		šiāpus	on this side (of)
gretà	near, beside	taĩp	between
iš	from, out of	toĩ nuõ	far from
iš põ	from under	toliaũ	further (than), beyond
iš taĩp	from between	vidũj	inside
iš už	from behind	viètoj	instead of
išilgāĩ	along	virš, viršũj, viršumĩ	above
ĩstrižāĩ	across (obliquely, slantwise)	žemiaũ	below, lower (than)
ĩki	until, till; up to, as far as		

3 + Instrumental

sũ	with	tiès	opposite; nearby;
sulĩg	according to; the size of		in front of

4 + Accusative and genitive

ũž	+ acc.	for, in return for
	+ gen.	in, within (a period of time); behind

5 + Accusative, genitive, and instrumental

põ	+ acc.	in, through, about, around; distributive expressions
	+ gen.	after
	+ instr.	under

Põ and **ĩki** may be found with the dative in a few fixed expressions.

Conjunctions

(a) A few coordinating conjunctions

'And':

bēi	and (not to join sentences)	nēi	not even (with a negative verb)
čia' ... čia	now ... now ...	nēi ... nēi ...	neither ... nor ...
iř	and		(with a negative verb)
iř ... iř ...	both ... and ...		

'But':

bēt	but	vis dėlto	nonetheless
bētgi	but, however	vis tiek	nonetheless
ō	but, and	tuō tarpu	while, whereas
tačiaū	however	užtat, užtai	but then, but on the other hand
tik(tai)	only, but		

One may place **ō** and **bēt** before **tačiaū** and the last four.

'Or':

ař	or	arbà	or
ař ... ař ...	either ... or ...	arbà ... arbà ...	either ... or ...

Others:

būtent	namely	taĩ yrà	that is, i.e.
nelýgu	depending (on)	todēl	so, therefore, for that reason
kaĩp antaĩ	(as) for example		
taĩ(gi)	so, and so		

(b) A few subordinating conjunctions

dēl tō kàd	because, for the reason that		with unreal as well as real conditions)
ĩki, ĩg(i), kōl(ei)	while, until	jéigu tik	if only
ĩki tik	until	jóg	that, in order that (see kàd)
jéi, jéigu	if (jéigu is used		

juō ... juō ...	the (comp.) ... the (comp.) ... (also juō ... tuō ... and kuō ... tuō ...)	kadangi kaĩ tik kaĩp lyg, tařtum, tařsi	since, as as soon as as (= 'like')
kàd (tik)	that, in order that (with several senses in addition to the bare 'that'); also to balance preceding phrases with tàs, tóks, taĩp, tiek)	kōl tik negù, nekaĩp nēs nórs, nórint	as if (may be combined as lyg tařtum ; often followed by the conditional) while than for, because although (may be balanced by tačiaū or ō)
kàd iř, tegùl (iř)	even if, although	tàd	so that
kadà, kaĩ	when	tuō tarpu kaĩ	while (also kaĩ tuō tarpu)
kadà/ĩg(i)/vōs tik	just as		

The conjunction **taĩ** is often used together with many conjunctions, as a way of balancing the clauses, e.g. **jéi ... taĩ ...** 'if ..., (then) ...'

References, selected bibliography, information on travel and courses

The Lithuanian language: a few grammars, textbooks, and dictionaries

- Ambrasas, V. (ed.) (1985) *Грамматика литовского языка*, Vilnius: Mokslas.
- Baronas, J. (1967) *Rusų-lietuvių kalbų žodynas*, Vilnius: Mintis.
- Dambriūnas, L., A. Klimas, and W.R. Schmalstieg (1966) *Introduction to Modern Lithuanian*, Brooklyn, New York: Franciscan Fathers. (Fourth edition: 1990).
- Keinys, St. (1993) *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla.
- Lemchenas, Ch. (1968) *Trumpas mokyklinis rusų-lietuvių kalbų žodynas*, Kaunas: Šviesa.

- Lyberis, A. (1988) *Lietuvių-rusų kalbų žodynas*, Vilnius: Mintis.
- Orvidienė, E. (1968) *Lietuvių kalbos vadovėlis*, Vilnius: Mintis.
- Paulauskienė, A. and L. Valeika (1994) *Modern Lithuanian*, Vilnius: Žodynas.
- Piesarskas, Br. and Br. Svecevičius (1995) *Lithuanian Dictionary*, London and New York: Routledge. (With a supplement on spelling, pronunciation, and grammar by Ian Press, initially built on the introduction and reference sections of this course, which themselves were subsequently adapted in the light of its contents. Though the body of the dictionary lacks grammatical glossing and accentual information, we recommend it to you as a first step.
- Svecevičius, B. (1991) *Lietuviški-angliški pasikalbėjimai turistams*, Kaunas: Aura.
- Tekorienė, D. (1990) *Lithuanian. Basic Grammar and Conversation*, Kaunas: Spindulys.

Books about the language

- Sabaliauskas, A. (1973) *Noted Scholars of the Lithuanian Language*, trans. W. R. Schmalstieg, and R. Armentrout, Chicago: Akademines skautijos leidykla and Dept. of Slavic Languages, Pennsylvania State University.
- Schmalstieg, William R. (1982) 'The Lithuanian Language – Past and Present', in *Lituanus. The Lithuanian Quarterly*, 28/1, Special Issue.

Books about Lithuania itself

- Juodokas, A. et al. (1994) *Lithuania*, Kaunas: Spindulys.

Tourism

(Compiled from information provided by the Embassy of Lithuania, London)

- (1994) *Baltic States and Kaliningrad – a travel survival kit: Lonely Planet*, Lonely Planet Publications.
- (1993) *Baltic States: Insight Guides*, APA Publications.
- (1993) *Baltic States (Estonia, Latvia, Lithuania): Hayit's Budget Travel*, Hayit Publishing.
- (—) *Bed and Breakfast Lithuania*, Zoom International, Evanston, IL 60204, USA.
- (1995) *Guide to Lithuania*, Bradt Publications.
- (1993) *Lithuania, Latvia and Estonia* (map), Bartholomew.

Travel to Lithuania

Lithuania has an amenable climate (mean annual temperature of +6.1°C, January average -4.9°C, July average +17°C).

Three useful travel agents in the UK are: *Rochdale Travel Centre*, 66 Drake St., Rochdale, Lancs., OL16 1PA, tel. 01706 868 765, *Regent Holidays UK Ltd.*, 15 John Street, Bristol BS1 2HR, tel. 0117 921 1711, fax: 0117 925 4866 and *Gunnel Travel*, Hayling Cottage, Stratford St Mary, Colchester CO7 6JW, tel.: 01473 828 855, fax: 01473 828 866).

Alternatively, contact Lithuanian Airlines in the UK on tel.: 01293 551 737, fax: 01293 553 321 and in Vilnius on tel.: +370 2 752 588/600, fax: +370 2 35 48 52, or *Air Lithuania* in Kaunas on +370 7 22 97 06.

By sea there are daily ferries from Sassnitz on the island of Rügen to Klaipėda, and ferries from Kiel to Klaipėda. Rail and road links are good.

Lithuanian associations

A good starting point here is the newspaper *Europos lietuvis* 'Europe's Lithuanian', which until recently was published in London; now it is published jointly in London and Vilnius, and is printed in the latter, though it still reflects UK, and other western, interests. The newspaper's addresses are: Lithuanian House Ltd., 2, Ladbroke Gardens, London W11 2PT, UK (tel.: 0171 727 2470, fax: 0171 792 8456; this is also the address of the Lithuanian Association in Great Britain) and *Europos lietuvis*, A. Strazdelio 1, Vilnius 2600, Lietuva (tel.: +370 2 62 24 66, fax: +370 2 61 49 84). In Scotland regular meetings and classes are held at the *Scottish-Lithuanian Club*, 79A Calder Road, Mossend Bellshill, Lanarkshire ML4 1PX (contact Mr J. Blue, tel.: 01698 745354). Another good contact is Nicol Watt, 29 Ladysmith Road, Edinburgh EH9 3EU.

Embassies, etc.

The Lithuanian Embassy (*Lietuvos Respublikos Ambasada*) in the UK is at 84 Gloucester Place, London W1H 3HN, tel.: 0171 486 6401, fax: 0171 486 6403. Other Embassies include: USA: 2622 16th St. N.W., Washington D.C., 20009 (tel +1 212 354 7849/7840, fax: +1 212 354 7911); Canada (Honorary Consul): 235, Yorkland Boulevard, Suite 502, Willowdale, Ontario M2J 4Y8 (tel.: +1 416 494 8313, fax: +1 416

494 4382); Israel (Embassy): P.O. Box 21174, Weizman Street Station, Tel Aviv 61211 (tel./fax: +972 3 528 0549, tel.: +972 52 537 710).

Bookstore

A bookshop (and much else) is: Baltic Stores & Co., 11, London Lane, Bromley, Kent BR1 4HB, England, tel.: 0181 460 2592, fax: 0181 402 9403.

Education

In the UK the School of Slavonic and East European Studies of the University of London has good library holdings and occasionally a native language assistant. Its address is: Senate House, Malet Street, London, WC1E 7HU (0171 636 8000/637 4934). A serious commitment to Lithuanian is projected for the School of Modern Languages, St. Salvator's College, University of St Andrews, St Andrews, Fife KY16 9AL, Scotland, tel.: 01334 476 161, ext. 2949, fax: 01334 465 677 (e-mail: jip@st-andrews.ac.uk). For the Social Sciences and the Baltic region, a place to contact in the UK is the University of Bradford: Richmond Road, Bradford, BD7 1DP. In the USA the linguistic hub for many years has been Pennsylvania State University, where the recently retired specialist, and doyen of Lithuanian Studies outside Lithuania, was Professor William R. Schmalstieg. The address is: Department of Slavic Languages, The Pennsylvania State University, University Park, Pa. 16802.

One good way of getting to Lithuania may be to go as a teacher of English; in this case a useful contact is: Mr. J. Rimka, Teacher Training Department, Ministry of Education and Science, A. Volano 2/7, 2600 Vilnius, Lithuania, tel.: +370 2 61 76 49, fax: +370 2 61 20 77 – send a CV and two references.

But, above all, go to Lithuania to learn Lithuanian. The first stop has to be the Lithuanian Studies Department of the University of Vilnius, where there is a whole range of extremely thorough and useful language courses, lasting thirty, four, or two weeks, at beginners, intermediate, and advanced levels. These give qualifications and include a full academic and cultural programme. For further details write to: Lituaništinųjų studijų katedra/Department of Lithuanian Studies, Vilniaus universitetas/Vilnius University, Universiteto 3, 2734 Vilnius, Lietuva/ Lithuania, tel./fax.: +370 2 61 07 86, e-mail: lit.stud@FLF.VU.lt.

Key to the exercises

We have not attempted here to give answers to all the exercises and readings. In some exercises, there is not always a single, correct answer, or the phrasing of the answer is dependent on the individual's response to the question.

Lesson 1

1a

A few examples: Marijos butas, studentės kambarys, motinos knyga, anglės kambarys, lietuvis butas.

1b

(a) yra, Norvegijos; (b) esame, Paryžiaus; (c) yra, Kauno; (d) esi, Helsinkio; (e) esu, Lenkijos; (f) esate, Atėnų.

1c

(a) gyvenu, gyvenį, gyvena, gyvename, gyvenate, gyvena; (b) turiu, turi, turi, turime, turite, turi; (c) skaitau, skaitai, skaito, skaitome, skaitote, skaito; (d) manau, manai, mano, manome, manote, mano; (e) žinau, žinai, žino, žinome, žinote, žino.

1d

(a) Laba diena! Aš esu studentas iš Anglijos; (b) Ten yra universitetas; (c) Aš esu Aldona, iš Lietuvos; (d) Karla yra italė, iš Italijos; (e) Iš kur jūs esate/tu esi?; (f) Ar jūs mėgstate/tu mėgsti keliauti?; (g) Ne; (h) Ar ji gyvena čia?; (i) Ar jis yra Aldonos draugas?

Lesson 2**2a**

(a) Aš gyvenu Kaune; (b) Jūs gyvenate bute; (c) Mes esame viešbutyje; (d) Taip, šeima gyvena Vilniuje; (e) Jis studijuoja institute; (f) Kur gyvena Aldona?; (g) Tu skaitai bibliotekoje; (h) Jie rašo kambaryje.

2b

(a) Berniuk, ateik čia!; (b) Pone, skambinkite į policiją!; (c) Erikai, gyvenk Vilniuje!; (d) Gydytojau, pasitikite drauge!; (e) Profesoriau, atvažiuokite į Lietuvą!; (f) Petrai, palydėk Aldoną!; (g) Baly, gyvenk(it)e Petro bute!

2c

(a) Kur jis gyvena?; (b) Iš kur jūs atvažiuojate?; (c) Kur ji dabar eina?; (d) Kur gyvena Bilo šeima?; (e) Ar jie eina į stoją?; (f) Gal jūs suprantate angliškai?; (g) Ar ji kalba angliškai arba lietuviškai?

2d

yra, Norvegijoje, kalba, itališkai, yra iš, vardas, ji, dirba, nori, gyventi.

2e

(a) miestas; (b) brolis; (c) iš; (d) šeima; (e) berniuk.

Lesson 3**3a**

atsiprašau, kaip nueiti; eikite, pasukite, dešinę, kairę; jis toli, labai ačiū, nėra už ką.

atsiprašau, kaip, universitetą; tiesiai, centro, pasukite, kairę, tiesiai, universitetas; nėra už ką.

3b

(a) šeši universitetai; (b) devynios mergaitės; (c) trys draugai; (d) vienuolika autobusų; (e) penki dviračiai; (f) dvidešimt metrų; (g) septyniolika dėstytojų.

3c

(a) (9) Ar tu kalbi angliškai? Ne, tik vokiškai ir prancūziškai; (b) (6) Kuo tu važiuoji į darbą? Einu pėsčiomis; (c) (1) Ar tu mėgsti važiuoti dviračiu? Ne, tik automobiliu; (d) (7) Ką tu mėgsti daryti sekmadieniais? Eiti į kiną; (e) (3) Kur gyvena tavo tėvai? Kaime, prie ežero; (f) (2) Ar tu groji pianinu? Taip, ir smuiku; (g) (10) Kur tu dirbi? Vilniaus banke; (h) (5) Kaip tau sekasi? Ačiū, puikiai; (i) (8) Ar tu esi iš Lenkijos? Taip, bet mano tėvai lietuviai; (j) (4) Ar tu dažnai žiūri televizorių? Paprastai savaitgalio vakarais.

3d

važiuoju, važiuoji, važiuoja, važiuojame, važiuojate; eiti, einu, eini, einame, einate; žaidžiu, žaidi, žaidžia, žaidžiame, žaidžiate; daryti, darau, daro, darome, darote; myliu, myli, myli, mylime, mylite; mėgti, mėgstu, mėgsta, mėgstame, mėgstate.

Lesson 4**4a**

(a) turi; (b) turi; (c) turi; (d) neturi; (e) neturi; (f) turi; (g) turiu; (h) turime; (i) neturite; (j) turi.

4b

(a) Jonas nemyli Linos; (b) Mes turime namą; (c) Jie neturi dukters; (d) Tu turi draugę; (e) Aš turiu seserį; (f) Mano sesuo nemyli savo žento; (g) Ji turi pusseserę; (h) Mes neskaitome laikraščiu/laikraščio; (i) Vygantas turi seserį; (j) Tėvas myli šunis; (k) Ar tu nerašai laiško?

4c

(a) jos; (b) jo; (c) tavo; (d) mano; (e) savo; (f) jų; (g) jųsų; (h) mūsų.

4d

jūs, savo; jūsų; žmona; vaikai; sūnus, mokosi; anūkė, anūką; jos, ji.

4e

(a) ramus – triukšmingas; (b) teta – dėdė; (c) jis – ji; (d) šiltas – šaltas; (e) šuo – katė; (f) didelis – mažas; (g) mūsų – jūsų; (h) senelis – anūkas; (i) sausas – šlapias; (j) žentas – marti; (k) gydytojas – ligonis; (l) vedęs – ištekėjusi; (m) trečiadienis – ketvirtadienis; (n) miegamasis – svetainė.

4f

(a) mokytojai; (b) valgykloje; (c) neturi; (d) vairuotojas; (e) kambariai; (f) turi; (g) didelė; (h) pusseserės; (i) anūką; (j) sūrus; (k) šaltas; (l) pusbrolis; (m) svetainėje; (n) šviesus.

Lesson 5**5a**

(a) Kas turi didelį butą?; (b) Kiek čia yra kambarių?; (c) Ką jis labiausiai mėgsta?; (d) Kur yra daug paveikslų?; (e) Kokios yra svetainės sienos?; (f) Koks stalas yra vidury kambario?; (g) Kas stovi kampe?; (h) Koks kilimas yra ant grindų?; (i) Kur yra daug gėlių?; (j) Kieno miegamasis yra mažas?; (k) Kas čia yra?; (l) Kada draugas mėgsta būti namie?

5b A few suggestions:

langai – dideli, aukšti, mediniai; dėdė – senas, mažas, mielas; kėdė – maža, juoda, apvali; tėvai – mieli, jauni, gražūs; lubos – aukštos, mėlynos, medinės; šaldytuvas – baltas, naujas, didelis; statybininkas – mažas, jaunas, lietuvis; virtuvė – šviesi, balta, didelė; butas – mažas, gražus, senas; spintos – didelės, žalios, naujos; lova – medinė, maža, sena; lentyna – ruda, nauja, negraži; durys – geležinės, juodos, senos; policininkas – mielas, jaunas, anglas.

5c

prie, gera, ramu, gražūs, geras, name, teta, jos, kambariai, tarp, parko,

puikios, raudonos, geltonos, ten.

Reading 2

bus (būsiu), sveikas (sveiki), ant (prie), geltonas (geltoni), raudonas (raudoni), stalai (stalas), televizoriai (televizorius), patogus (patogiai), Varšuvos (Varšuvą), knygelė (knygelę), tarp (ant), jus (jūsų), tavęs (tave).

5d

15: penkiolika; 21: dvidešimt vienas; 36: trisdešimt šeši; 10: dešimt; 5: penkios; 46 85 13: keturiasdešimt šeši, aštuoniasdešimt penki, trylika (or: keturi, šeši, aštuoni, penki, vienas, trys); 41 17 22: keturiasdešimt vienas, septyniolika, dvidešimt du; 73 54 61: septyniasdešimt trys, penkiasdešimt keturi, šešiasdešimt vienas; 61 72 97: šešiasdešimt vienas, septyniasdešimt du, devyniasdešimt septyni; 36 92 29: trisdešimt šeši, devyniasdešimt du, dvidešimt devyni.

5e

(a) pigiai; (b) greitai; (c) tyliai; (d) aiškiai; (e) maloniai; (f) atsargiai.

5f

(a) ateisite; (b) bus; (c) pirks; (d) nuveš; (e) parduos; (f) rašysiu; (g) būsime; (h) žydės.

5g

(a) manęs; (b) tavęs; (c) mane; (d) jus; (e) jos; (f) juos.

Lesson 6**6a**

(a) (6) Jeigu turėčiau laiko, atečiau pas jus ši vakarą; (b) (5) Jeigu būtų sekmadienis, važiuotume į Trakus; (c) (7) Jei jis turėtų pinigų, pirtų naują mašiną; (d) (9) Kas norėtų važiuoti šią žiemą į kalnus?; (e) (1) Labai prašyčiau nevēluoti į paskaitas; (f) (3) Norėčiau paklausti, kada išvyksta traukinys į Kauną; (g) (8) Ji eitų pasivaikščioti, jei vakare

būtų geras oras; (h) (2) Ar norėtum nueiti į kavinę, jeigu aš tave pakvi-
esčiau?; (i) (4) Prašytume paskambinti rytoj rytą.

6b

(a) niekada; (b) rytoj; (c) visada; (d) kiekvieną dieną; (e) anksti; (f) visą
sekmadienį; (g) užvakar.

6c

(a) važiuojame; (b) eina; (c) atostogausiu; (d) einate/eisite; (e) grįžo; (f)
lauksime; (g) skaitėte.

6e

(a) bėgti; (b) rašyti; (c) parduoti; (d) žaisti; (e) suprasti.

Lesson 7**7a**

(a) šie; (b) tuos; (c) akys; (d) juos; (e) nosimi; (f) akių; (g) kurie; (h)
šiuos.

7b

(a) vakar; (b) vakaruose; (c) vakar; (d) vakare; (e) vakaruose; (f) vakar;
(g) vakar.

7c A few examples:

Per vasarą mes buvome prie jūros/Ispanijoje; Per visą dieną jie dirbo
gamykloje; Per savaitę aš gyvenu Vilniuje, bet savaitgaliais aš grįžtu
namo, į Trakus; Po spektaklio tu grįžai į darbą; Po valandos aš būsiu
namie; Po kelių dienų jūs būsite kaime.

7d

We leave it to you to compose sentences including expressions on the
model **Lietuvos vakaruose, ...** etc.

7e

(a) pirko, pirk; (b) dirba, dirbs; (c) skaitau, skaitė; (d) važiuome,
važiuosime; (e) buvo, bus; (f) neinu, nėjau; (g) esi, būsi.

7f

(a) po, prie, nuo, iš; (b) sesuo, žentas, anūkas, dėdė; (c) automobilis,
autobusas, troleibusas, lėktuvas; (d) stalybininkas, darbininkas, vairuo-
tojas; (e) skaitau, turiu, esu; (f) ranka, koja, nosis; (g) spinta, lentyna,
kėdė; (h) baltas, geltonas, mėlynas; (i) jūs, tu, jie, jos; (j) šeši, du, trys;
(k) rusiškai, lenkiškai, praciškai; (l) tavo, jo, jų, mūsų.

Reading

yra, šalis, šiaurėje, pietuose, gyvena; upės, į, iš, ilgio, įteka; Lietuvos,
dalyje, ir; nėra, sostinė, prie, turi, miestai.

Lesson 8**8a**

(a) devynios valandos, devinta valanda; devynios; (b) dvylika valandų,
dvidešimt septynios minutės; dvidešimt septynios po dvylikos; (c)
trylika valandų, trisdešimt minučių; pusė dviejų; (d) septynios valandos,
penkiasdešimt minučių; be dešimt aštuonios; (e) aštuonios valandos,
penkios minutės; penkios po aštuonių; (f) keturios valandos, dešimt
minučių; dešimt minučių po keturių; (g) dešimt valandų, dvidešimt
viena minutė; dvidešimt viena minutė po dešimtos; (h) dvidešimt pirma
valanda, aštuonios minutės; aštuonios minutės po devynių; (i) keturioli-
ka valandų, penkiolika minučių; penkiolika po dviejų; (j) penkidi-
ka valandų, keturiasdešimt penkios minutės; be penkiolikos keturios; (k)
dvidešimt valandų, aštuonios minutės; aštuonios minutės po devynių; (l)
dvidešimt trys valandų, penkiasdešimt penkios minutės; be penkių dvy-
lika.

8b

(b) pusė septynių.

And here is the dialogue:

ROBERT: Kiek dabar valandų?

ALDONA: Dar tik pusė septynių. Bilas sakė, kad ateis vėliau. Aš manau, mes dar galime pasivaikščioti dešimt minučių.

ROBERT: Kada jam reikia būti universitete? Šeštą?

ALDONA: Ne, penktą.

ROBERT: Tai jis gali čia ateiti anksčiau negu sakė. Gal eikime prie teatro.

ALDONA: Gerai, kaip nori.

ROBERT: Žiūrėk, štai ir Bilas ateina!

ALDONA: Bilai, tu juk sakei, kad būsi čia be penkiolikos septynios!

BILL: O aš atėjau anksčiau.

8c

(a) Teta mėgsta skaityti įdomius romanus; (b) Rytoj tu rašysi broliui laišką; (c) Mums patinka šis baletas; (d) Vasarą jiems labai malonu pabūti Lietuvoje; (e) Man šiandien buvo labai karšta teatre; (f) Jam visada įdomu pasivaikščioti po senamiestį; (g) Bilas skolino draugui įdomią knygą; (h) Draugams čia visada linksma; (i) Birželio mėnesį ji važiuoja į Angliją; (j) Liepos mėnesį tėvas mėgsta atostogauti.

Lesson 9

9a

(a) niekas; (b) niekaip; (c) nieko; (d) nieko; (e) metais; (f) užpernai; (g) niekada; (h) niekur; (i) metais; (j) niekam.

9b

(a) Ar tu ką nors supratai? 6 Nė vieno žodžio; (b) Kada tu buvai Paryžiuje? 8 Pernai liepos mėnesį; (c) Kas čia atėjo? 4 Niekas. Vėjas atidarė duris; (d) Kada įkurtas Vilniaus universitetas? 7 1579 metais; (e) Ar čia kas nors yra? 2 Ne, nieko nėra; (f) Ar jis niekada nebuvo Vilniuje? 9 Manau, kad niekad; (g) Niekur nematau savo žodyno. 10 Štai jis, ant lentynos; (h) Gaila, kad niekas neatėjo. 3 Gal ateis rytoj; (i) Gal žinai, kur direktorius? 5 Išėjo į banką; (j) Ar pažįsti šį vaikina? 1 Niekada niekur jo nemačiau.

9c Examples of both variants are given within (i) and (ii).

i) Data: tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt antri metai, liepos pirma; (b) du tūkstančiai pirmi metai, kovo šeštą; (c) tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt trečių metų lapkričio septynioliktą; (d) tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimti metai, rugsėjo trisdešimta; (e) tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt septintų metų spalio dvidešimt devinta; (f) tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt penkti metai, vasario antra; (g) tūkstantis devyni šimtai aštuoniolikti metai, sausio trylikta; (h) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt ketvirtų metų gruodžio dvidešimt ketvirta; (i) du tūkstančiai trečių metų balandžio dvidešimta.

ii) Kada?: tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimt antrų metų liepos pirmą; (b) du tūkstančiai pirmų metų kovo šeštą; (c) tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt trečių metų, lapkričio septynioliktą; (d) tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimtų metų rugsėjo trisdešimta; (e) tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimt septintais metais, spalio dvidešimt devintą; (f) tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt penktų metų vasario antrą; (g) tūkstantis devyni šimtai aštuonioliktų metų sausio trylikta; (h) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt ketvirtais metais, gruodžio dvidešimt ketvirtą; (i) du tūkstančiai trečiais metais, balandžio dvidešimta.

Lack of space prevents us from giving all the variants.

9d

Do this for yourself on the basis of Dialogue 2.

9e

(a) tris kilogramus obuolių; (b) pieno, sūrio, dešrelių, miltų; (c) saldinius, tortą, ledus; (d) du butelius alaus, vieną butelį vyno, riešutų, bananų; (e) penkis kilogramus pomidorų, du kilogramus agurkų, grietinės, vieną duonos, vieną batoną; (f) dešimt kiaušinių, aliejaus, arbatos, kavos, vieną kilogramą cukraus; (g) vieną kilogramą kaulienos, vieną kilogramą jautienos, pusę kilogramo makaronų, du kilogramus svogūnų, pusantrą kilogramo morkų.

Lesson 10

10a

keliuosi, prausiuosi, šukuojuosi, namų, miško, ežerą, atsisėdu, ežero, pusę devynių, maudausi, mokytis, atsigula, mokausi, pietų.

10b

juokiuosi, juokiesi, juokiasi, –, juokiatės; juokiausi, juokeisi, juokėsi, juokėmės, juokėtės; maudausi, maudaisi, maudosi, maudomės, maudotės; –, maudeisi, maudėsi, maudėmės, maudėtės; ilsiuosi, ilsiesi, –, ilsimės, ilsitės; ilsėjau, ilsėjaisi, ilsėjosi, ilsėjomės, ilsėjotės.

10c

Geras oras: gera, malonu, puiku, nuostabu, šilta, karšta. Blogas oras: bloga, prasta, šalta, šaltoka, baisu, bjauru.

10d *Some suggestions:*

(a) Šiaulius; (b) namo; (c) iš Kauno; (d) į teatrą; (e) gatvę; (f) prie mokyklos; (g) miestą; (h) pas mane; (i) pas mus; (j) į kambarį.

10e

parvažiavai, išvažiavau, perbėgo, važiuoti, perbėga, važiavau, privažiavau, važiavau, parvažiavai, nuvažiavau, įeiti, įėjai.

Lesson 11

11b

(a) prauskis; (b) jaustumėisi; (c) kelsimės; (d) serga; (e) susirgo; (f) gerti; (g) keliasi; (h) maitinkitės.

11c

(a) Mano tėvui penkiasdešimt šešeri metai; (b) mūsų motinai keturiasdešimt devyneri metai; (c) pusbroliui dvidešimt dveji metai; (d) gydytojui trisdešimt aštuoneri metai; (e) ligoniui aštuoniasdešimt ketveri

metai; (f) jos dukteriai vieneri metai; (g) brolio sūnui aštuoneri metai; (h) pusseserei septyniolika metų; (i) tavo draugui septyneri metai; (j) dėdei keturiasdešimt penkeri metai; (k) jo žmonai trisdešimt metų; (l) mano seseriai vienuolika metų.

11d

(a) jiems; (b) jo; (c) ją; (d) juos; (e) jam; (f) jų; (g) jas; (h) jį; (i) jais; (j) joms; (k) jos; (l) juo.

11e

kuri, kuriose, kuriose (or kuriomis), kuriuose, kuriuose, kurį, kuriame, kurie, kuriuos.

11f

(a) šalčiau; (b) įdomiausiai; (c) geriausia; (d) geriausiai; (e) sunkiau; (f) linksmiausia.

11g

blogiau – blogiausiai, vėliau – vėliausiai, aukščiau – aukščiausiai, žemiau – žemiausiai, nuostabiau – nuostabiausiai, turtingiau – turtingiausiai, lėčiau – lėčiausiai; lengviau – lengviausia, sunkiau – sunkiausia, karščiau – karščiausia, pigiau – pigiausia, brangiau – brangiausia, šalčiau – šalčiausia, aiškiau – aiškiausia.

Lesson 12

12c

(a) Auksinis žiedas yra brangiausias papuošalas; (b) Mano tėvo tėvas (or Mano senelis) seniausias žmogus; (c) Nemunas yra ilgiausia upė; (d) Mano tėvų butas yra didžiausias; (e) Lėktuvas greičiausias.

12d

(a) vasarinis – paltas; (b) šalikėlis – vaikiškas; (c) suknelė – languota; (d) sidabrinis – žiedas; (e) melsva – skrybėlė; (f) bateliai – tamsiai rudi;

(g) megztinis – vilnonis; (h) kelnės – per trumpos; (i) dryžuotas – kaklaraištis; (j) auskarai – auksiniai; (k) žieminės – pirštinės.

12f

(a) aukštųjų; (b) pirmąją; (c) greitąją; (d) Naujųjų; (e) lengvąją.

Reading 1

(a) = 3; (b) = 4; (c) = 5; (d) = 1; (e) = 2.

Lesson 13

13a

pigus, turtingas, auksinis, dėmėtas, per didelis, gėlėtas, moteriškas; perkūnija, plikšala, krituliai, šlapdriba, pūga; plaukti, vaikščioti, iškristi, apvažiuoti, nusikristi, pereiti, parbėgti; vištiena, bandelė, makaronai, grietinėlė, kumpis, uogienė, silkė, kriaušė; marškiniai, striukė, kelnės, megztinis, kaklaraištis, kojinės.

Reading 1

(a) ne; (b) taip; (c) taip; (d) ne; (e) ne; (f) taip; (g) ne; (h) ne; (i) taip.

13i

(a) aš apsirengsiu; (b) domiuosi; (c) susitiksime; (d) baigsis; (e) juokiasi; (f) nusipirk; (g) mokomės.

13j

Petrulienė, Petrulytė; Dirgėlienė, Dirgėlaitė; Vilkienė, Vilkaitė; Girdenienė, Girdenytė; Gimbutienė, Gimbutaitė; Bareikienė, Bareikytė; Butkuvienė, Butkutė; Kubilienė, Kubiliūtė; Žvalionienė, Žvalionytė.

13k

pirkimas, atsirasti, važiavimas, dalyvauti, klausimas, kalbėjimas, būti,ėjimas, miegoti, sirgimas, matymas, valgyti.

Reading 2

įkurtas, įsteigti, dėstomi, pradėta, ruošiami, sukaupta, saugoma, žinomų, pastatytų, švenčiamos, vaidinami, skaitoma, saugomas, pastatytas.

Lesson 14

14a

(a) lyjant; (b) laukdami; (c) keliaujant; (d) parėjus; (e) keliaudami; (f) grįžtant; (g) eidama.

14f

(a) savaitė, raštas; (b) laikas, rodyti; (c) senas, miestas; (d) lietus, paltas; (e) viešas, butas; (f) kairė, ranka; (g) kaklas, raištis (*raīštis*, *-(šė)io* (2) 'band; (shoe-)lace'); (h) vasara, namas; (i) ranka, šluostyti; (j) savaitė, galas; (k) laikas, raštas; (l) ranka, raštas; (m) bendras, butas; (n) švarus, raštas; (o) žemė, lapas (*lāplas*, *-o* (2) 'leaf'); (p) miegoti, maišas; (q) geležinis, kelias.

14g

dirbant, atšilus, nenorėdama, degintis, maudytis, žaisdami, ramybės, tylos, abejojus, vasarnamį, nutarimas, nenuorama, nemalonumas, nusi-bodus, suradus, puikumėlis.

14h

(a) suknelė; (b) auksinis; (c) blogumas; (d) savaitgalis; (e) pagalvėlė.

14j

Date: Mon., 31 Jul 1995 15:12:17 +0100
From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
To: J.I.Press@qmw.ac.uk
Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,
ačiū už laiškus. Šiandien išsiunčiu žemėlapius. Atsiprašau, kad vėluoju, bet darbo nespėjo laiku baigti mano paprašyta kartografe.

Man atrodo, bus naudinga įdėti etnografinių sričių ir administracinio suskirstymo žemėlapius. Kadangi tokių skelbtų niekur nėra, aš užsaciau. Kurie yra publikuoti, ten, mano nuomone, per daug smulkios informacijos, kuri mūsų knygai trukdys. Administracinis Lietuvos suskirstymas nuo 1996 metų keičiasi, todėl nenorėjau dėti senos informacijos. Štai todėl vėluoju su žemėlapiais. Ar dar vis negaunate 16 pamokos?

Su linkėjimais iš Vilniaus,
Meilutė

Reading

(1) b, (2) d, (3) a, (4) e, (5) c.

Lesson 15

15a

	<i>Present tense</i>	<i>Past tense</i>
eiti, eina, ejo	einantis, einanti	ėjęs, ėjusi
važiuoti, važiuoja, važiuavo	važiuojantis, važiuojanti	važiavęs, važiavusi
mėgti, mėgsta, mėgo	mėgstantis, mėgstanti	mėgęs, mėgusi
mylėti, myli, mylėjo	mylintis, mylinti	mylėjęs, mylėjusi
daryti, daro, darė	darantis, daranti	daręs, dariusi
dainuoti, dainuoja, dainavo	dainuojantis, dainuojanti	dainavęs, dainavusi
tylėti, tyli, tylėjo	tylintis, tylinti	tylėjęs, tylėjusi
imti, ima, ėmė	imantis, imanti	ėmęs, ėmusi
dėti, deda, dėjo	dedantis, dedanti	dėjęs, dėjusi
pirkti, perka, pirko	perkantis, perkanti	pirkęs, pirkusi
statyti, stato, statė	statantis, statanti	statęs, stačiusi
duoti, duoda, davė	duodantis, duodanti	davęs, davusi
turėti, turi, turėjo	turintis, turinti	turėjęs, turėjusi
žinoti, žino, žinojo	žinantis, žinanti	žinojęs, žinojusi
mokėti, moka, mokėjo	mokantis, mokanti	mokėjęs, mokėjusi
virti, verda, virė	verdantis, verdanti	viręs, virusi
miegoti, miega, miegojo	miegantis, mieganti	miegojęs, miegojusi

15b

(a) Parašęs laišką, jis išėjo į paštą; (b) Nusimaukę ežere, mes išėjome grybauti; (c) Atvykusi į Vilnių, Monika pirmiausia nuėjo į Gedimino pilį; (d) Užtiesusi staltiesę, padėjusi ant stalo lėkštes, šakutes, peilius, taures, ji ėmė laukti svečių; (e) Sulaukę vaikų, tėvai buvo labai laimingi; (f) Atsikėles berniukas apsirengė palta, užsidėjo kepurę, apsiavė batus ir išbėgo į kiemą; (g) Nupirkusi jautienos, daržovių, prieskonių, motina išvirė skanius pietus.

15c

(a) Atėjus rudeniiui, paukščiai išskrenda į pietus; (b) Išvažiavusi į gamtą, ji būna labai patenkinta; (c) Mano senelis yra gimęs 1905 metais; (d) Kas nėra matęs gandro ar gulbės?; (e) Iškalbusi paklodes, užvalkalus, rankšluosčius, ji pagaliau galėjo pailsėti; (f) Ar tu esi buvęs Londone?; (g) Mano brolis yra daug keliavęs po Lietuvą.

15d

(a) Mergaitė žiūri į gandrą, skrendantį virš pievos; (b) Susitikome su profesoriais, dirbančiais Vilniaus universitete; (c) Studentai, neseniai parvažiavę iš užsienio, papasakojo apie savo kelionę; (d) Žmonės, kaime turintys ūkį, yra ūkininkai; (e) Nemėgstu verkiančių vaikų; (f) Man dažnai rašo laiškus studentai, studijavę mūsų universitete; (g) Vakara matėme merginas, sekmadienį dainavusias koncerte; (h) Vaikai dažnai važiuoja pas senelę, gyvenančią kaime.

15f

baigęs; ne tik; bet ir; aplankęs; ieškantį; kokio nors; nors; susirūpinę; bet; mirę; yra palikę; nors; bet; kaip nors; apgalvoję; ne tik; bet; priklausomo nuo.

15g

Date: Thu. 3 Aug 1995 15:30:20 +0100
From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
To: J.I.Press@qmw.ac.uk
Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,

ačiū už laišką. Ar gavote faksą su 16 pamokos taisymu? Ar nesate gavęs 14 ir 15 pamokų taisymo? Ar nereiktų man dar kartą išsiųsti jo kopijos faksu?

Lietuviškai mes sakome "Jokių problemų".

Ačiū už viską,

Meilutė

Reading

(a) Ne; (b) Taip; (c) Taip; (d) Ne; (e) Ne; (f) Ne; (g) Taip.

Lesson 16

16e

(a) persodinti; (b) palaukti, ateisiu; (c) nebuvo, nuėjome, prisikalbėjote; (d) persivalgau; (e) parašytas, perrašysiu.

16f

futbolas, tenisas, tinklinis, plaukimas, krepšinis, jojimas, bėgimas, čiuožimas;
alksnis, eglė, pušis, vyšnia, uosis, ąžuolas, klevas, kaštonas;
rugys, miežis, kukurūzas, aviža, kvietys;
gulbė, žvirblis, pelėda, varna, genys, gegutė.

16g

Date: Wed, 2 Aug 1995 13:44:17 +0100
From: Lit.Stud@FIF.VU.lt
To: J.I.Press@qmw.ac.uk
Subject: Re: Textbook

Mielas Profesoriau,
labai ačiū už laišką. Puiku, kad pagaliau gavote 16 pamoką.

Laukiu jos vertimo, pasistengsiu greitai perskaityti. Aš rugpjūčio 4 – 9 dienomis būsiu Varšuvoje, Rytų ir Vidurio Europos studijų kongrese. Tikiuosi, iki šios kelionės galėsiu Jums faksu išsiųsti 16 pamokos taisymus. Atsakymą į Jūsų klausimus dėl kirčių išsiųsiu faksu.

Linkėjimai iš Vilniaus,
Meilutė

Reading 2

Test: (1) b; (2) d; (3) a; (4) c.

Lithuanian–English glossary

Figures given in parentheses indicate the accent class to which a word belongs. These are explained in full on pp. 281–2 of the reference section.

abejoti, abejója, abejójo	doubt (+ instr. or <i>dėl</i> + gen.; <i>abejõn/è,</i> <i>-ès</i> (2) 'doubt'; be <i>ãbejo</i> 'probably, without doubt')	ambasador/è, <i>-ès</i> (1))	American (masc., noun; fem. amerikiët/è, <i>-ès</i> (2))	apëiti, apëina, apëjo	below (loc. sing. of <i>apač/ià, -iõs</i> (3 ^b) 'bottom')	apžiürinëti, apžiürinëja, apžiürinëjo	look around, examine, 'visit'
abù, fem. abi	both	amerikiët/is, <i>-(è)io</i> (2))		apëšim/as, -o (2)	orange	apžvalgin/is, <i>-è</i> (2))	general, summary (adj.)
ãčiũ už + acc.	thank you for...	Amërik/a, -os (1)	America	apëfit/as, -o (2)	appetite	ar	if, whether (in indirect questions)
ãdres/as, -o (3 ^b)	address	ãmž-ius, -iaus (1)	age	apgalvoti, apgalvója, apgalvójo	think over, think out, consider, weigh up (+ acc.)	arbà	or
ãikšt/è, -ès (3)	square (in town)	an/às, -à	that (over there)	apgáuti, apgáuna, apgávo	deceive	arbat/à, <i>-(ãt)os</i> (2)	tea
ãiškinti, ãiškina, ãiškino	explain	angin/à, <i>-(in)os</i> (2))	tonsillitis	apië + acc.	at about (time), around (approxi- mation); about, concerning	arbãtin/is, <i>-io</i> (1)	teapot
ãišku	clearly, it's clear	ãngl/as, -o (1)	Englishman	apýkaki/è, -ès (1)	collar	archãišk/as, <i>-a</i> (1)	archaic, ancient
ak/ıs, -iës (4; fem.)	eye	ãnglij/a, -os (1)	England	apýlink/è, -ès (1)	area, district	archeolõg/as, <i>-o</i> (2))	archeologist (fem. archeolõg/è, <i>-ès</i> (2))
akadëmij/a, <i>-os</i> (1)	academy	ãngliškai	English (as lietuviškai)	apýrank/è, -ès (1)	bracelet	architëkt/as, <i>-o</i> (2))	architect (fem. architëkt/è, <i>-ès</i> (2))
akiplëš/a, -os (1)	braggart, boastful person	ãnglų kalb/à, <i>-õs</i> (4))	English language (the)	ãplank/as, <i>-o</i> (3 ^b)	folder	areãl/as, -o (2))	area, region
akin/iãi, -iũ (3 ^b ; pl. only)	spectacles, glasses	ãnimãcin/is, <i>-è</i> (1))	cartoon (film)	aplankýti, aplaniko, aplanikë	visit	argi	really?, surely not? (emphatic interr. particle)
akm/uõ, -eñs (3 ^b)	stone	ãnglų kalb/à, <i>-õs</i> (4))	cartoon (film)	aplink + acc.	around (prep.; also adv.)	arõtim/as, -ã (3 ^b)	close; intimate
ãktor/ius, <i>-iaus</i> (1)	actor (fem. = ãktor/è, -ès (1))	ãnimãcin/is, <i>-è</i> (1))	cartoon (film)	aplink/à, -õs	milieu, environment, surroundings	artimiãus/ias, <i>-ia</i> (1))	nearest
album/as, -o (2)	album	ãnksčiaũ	earlier	aprašýti, aprãšo, aprašë	describe	asmenin/is, <i>-è</i> (2))	personal
alëj/a, -os (1)	path	ãnksči	early, soon	aprašë	do without, manage without (<i>bë</i> + gen.)	asmenýb/è, <i>-ès</i> (1))	individual, person
alió	hello (on the phone)	ãnkstýv/as, -a (1)	early	apsiëiti, apsiëina, apsiëjo	pretend to be (+ nom.)	astronõmij/a, <i>-os</i> (1))	astronomy
alkãkaln/is, <i>-io</i> (1)	sacred hill or mountain where sacrifices are made	ãnót + gen.	in the words of	apsimësti, apsimëta, apsimëte	decide, take a decision (<i>dël</i> + gen. 'on, about')	ãš	I
ãlksn/is, -io (2)	alder	ãnsãmbli/is, <i>-io</i> (1))	ensemble	apsisprësti, <i>-ëndzia, -ëndë</i>	decide, take a decision (<i>dël</i> + gen. 'on, about')	atëiti, atëina, atëjo	come (on foot)
Alžýr/as, -o (2)	Algeria, Algiers	ãnt/ıs, -ies (1; fem.)	duck	apskritãi	overall, in general	atgal	back (teñ ir atgal 'there and back')
ambasãdor/ius, <i>-iaus</i> (1)	ambassador (voc. here; fem.)	ãnt vieno dantiës	very little (ãnt 'on')	apsodinti, apsodina, apsodino	overall, in general plant (around)	atidãryti, atidãro, atidãrë	open (trans.; intrans. = atsidãryti, atsidãro, atsidãrë)
		ãntklod/è, -ès (1)	blanket	apšviëti, apšviëcia, apšvietë	enlighten, fill with light	atkeliãuti, atkeliãuja, atkeliãvo	come, arrive
		ãntra vërtus	on the other hand	apval/ús, -i (4)	round	atliëskit	forgive me, I'm sorry
		ãntr/as, -ã (4)	second, no. 2				
		ãnũk/as, -o (2)	grandson				
		ãnũk/è, -es (2)	granddaughter				
		ãpaçiojë, adv.	on the bottom,				

atlikēj/as, -o (1)	performer (fem. atlikēja, -os (1) ; from atlikti, atliēka, atliko 'perform, carry out')	atsisēda, atsisēdo	
atmosfer/ā, -(ēr)os (2)	atmosphere	atsitūkti, atsitūka, atsitūko	happen (+ dat. 'to s.o.')
atostogāuti, atostogāju, atostogāvo	to be on holiday, to spend one's holidays	atsitiktinūm/as, -o (2)	chance
atostog/os, -u (1) (pl. only)	holiday	atsivērti, atsiveria, atsivēre	open out (intrans.)
atpažinti, atpažīsta, atpažino	recognize	atskirai, adv.	separately, apart (from ātskir/as, -ā (3^b) 'separate')
atplēsti, atplēšia, atplēšē	separate, tear away	atskirti, ātskiria, atskyrē	separate, differentiate (+ acc. nuō + gen. 's.o./sg. from s.o./sg.')
atródo	apparently, it seems	atskristi, ātskrenda, atskrido	to arrive by plane
atródyti, atródo, atródē	seem, look (here used with the dat.)	atšilti, atšyla, atšilo	warm up a little (intrans.)
atsakýti, atsāko, atsākē	reply, answer	atvažiūoti, atvažiūoja, atvažiāvo	come (some means of conveyance understood)
atsibósti, atsibósta, atsibódo	make someone fed up (the person 'fed up' goes in to the dat.)	atvažiūoti, atvažiūoja, atvažiāvo	come, arrive
atsigulti, atsigula, atsigulē	lie down	atvīkēl/is, -io (1)	visitor, newcomer (fem. atvīkēl/ē, -ēs (1))
atsikēlti, atsikelia, atsikēlē	get up, go up; move (and live somewhere else)	atvīkti, atvīksta, atvīko	arrive, come
atsiliēpti, atsiliēpia, atsiliēpē	call back, respond	ātvir/as, -ā (3^b)	open (also fig., e.g. 'frank')
atsimiņti, atsimena, atsiminē	remember (intr. or tr.)	atvirkščiāi, adv.	the other way round, the wrong way round
atsiprašāu	excuse me, I'm sorry	audr/ā, -ōs (4)	storm (also āudr/a, -os (1))
atsiradīm/as, -o (2)	origin, appearance	āugal/as, -o (3^a)	plant
atsisakýti, atsisāko, atsisākē	reject, refuse (+ gen. or nuō + gen.)	āugti, āuga, āugo	grow (intr.; trans. auginti, augina, augino)
atsisēsti,	sit down	auginim/as, -o (1)	breeding, growing, cultivation (auginti, augina, augino)

auginti, augina, augino	'grow' (trans.) breed, rear; cultivate	Báltij/a, -os (1)	Baltic
auksin/is, -ē (2)	gold(en) (adj.; from the noun āuks/as, -o (1))	Báltijos jūr/a, -os (1)	Baltic (Sea)
aukščiausiai, adv.	highest	bang/ā, -ōs (4)	wave (sea and radio)
āukšt/as, -ā (3)	tall	bānk/as, -o (1)	bank
āukšt/as, -o (2)	floor, storey	bānkink/as, -o (1)	banker (derived from bānk/as, -o (1) 'bank')
aukštaūg/is, -ē (2)	tall	barok/as, -o (1)	Baroque
aukštīb/ē, -ēs (1)	height	bār/as, -o (2)	bar
āukšt/is, -(šč)io	height	barzd/ā, -ōs (4)	beard
āukur/as, -o (3^b)	sacrificial altar	basēn/as, -o (2)	swimming pool, baths
āuskar/as, -o (3^b)	earring	bāt/as, -o (2)	shoe
aus/is, -iēs, -ū (4; fem.)	ear	batēl/is, -io (2)	boot (ankle-high)
aušr/ā, -ōs (4)	dawn	bažnyči/a, -os (1)	church
autobūs/as, -o (2)	bus, coach	bē + gen.	apart from, without
automobil/is, -io (2)	car	be ābejo	probably, doubtless
āvalyn/ē, -ēs (1)	footwear	be tō	moreover, in addition, also (lit. 'without that')
aviēt/ē, -ēs (2)	raspberry	bēgioti, bēgiója, bēgiójo	run around
āvin/as, -o (3^b)	ram, Aries	bēgti, bēga, bēgo	run
av/is, -iēs (4; fem.)	sheep	bejē	by the way, incidentally
aviž/ā, -os (3^b)	oats	bendráuti, bendráuja, bendrāvo	socialize, be sociable, go around with (su + instr.)
āžuol/as, -o (3^a)	oak	benzin/as, -o (2)	petrol, gas
baigtis, baigias(i), baigēs(i)	end, finish (intrans.; trans. baigti)	bēržas, -o (3)	birch
baigtis, baigiasi, baigēsi	finish, come to an end (non-reflexive 'finish something')	bēt	but
baigim/as, -o (2)	end (here: 'graduation')	beviēk	almost
bais/ūs, -i (4)	awful, horrible, vile	bīblij/a, -os (1)	Bible
baisūm/as, -o (2)	fear, dread, dreadful quality	bibliotēk/ā, -(ēk)os (2)	library
balaņd/is, -(dž)io (2)	April; pigeon	bičiul/is, -io (2)	friend
balēt/as, -o (2)	ballet	bijoti, bijo, bijójo	fear, be afraid (<i>of</i> = + gen.)
balkon/as, -o (2)	balcony, circle	bīliet/as, -o (1)	ticket
balđai, -u (2)	furniture	biržēl/is, -io (2)	June
bals/is, -io (2)	vowel	bit/ē, -ēs (2)	bee
bált/as, -ā (3)	white	bitinink/as, -o (1)	beekeeper (fem. bitinink/ē, -ēs (1))
		biūr/as, -o (2)	bureau, office
		bižn/is, -io (2)	business, affair
		bjaur/ūs, -i (4)	horrible, nasty, vile

blŷn/as, -o (2)	pancake (bulvīniai blŷnai 'latkes'), <i>bliny</i>	act. of būti , used as adj.)
bliuzēl/ē, -ēs (2), palaidim/ē, -ēs (2)	blouse	buvim/as, -o (2) existence
bōkšt/as, -o (1)	tower, spire	centimētr/as, -o (2) centimetre
botānik/a, -os (1)	botany	ceņtr/as, -o (2) centre
brang/ūs, -ī (3)	dear	centrin/is, -ē (2) central
bried/is, (dž)io (1)	elk	cepefin/as, -o (2) a large oval dumpling made of grated potato with a meat or cottage cheese filling
brōl/is, -io (1)	brother	chēmij/a, -os (1) chemistry
brolien/ē, -ēs (1)	sister-in-law	chēmin/is, -ē (1) chemical
bronchit/as, -o (2)	bronchitis	čempionāt/as, -o (2) championship
bronz/a, -os (1)	bronze	čīa here; this/these is/are
bučiūoti, bučiūoja, bučiavo	kiss	Čikag/ā, -(āg)os (2) Chicago
Budapēšt/as, -o (2)	Budapest	čiulbējim/as, -o (1) chirping, twittering
būd/as, -o (2)	way, manner, style	čiuožim/as, -o (2) skating
budētoja, -os (1)	person on duty, warden (fem.; masc. budētojas, -jo (1))	dailinink/as, -o (1) artist (fem. dailinink/ē, -ēs (1); dail/ē, -ēs (4) 'art')
bulv/ē, -ēs (1)	potato	dain/ā, -ōs (4) song, folk song
bulvin/is, -ē (2), adj.	potato	dainuoti, dainuoja, dainavo sing (trans. and intrans.)
būnū	am (habitual nuance; third p. būna)	dalyk/as, -o (2) thing, object (note the useful phrases: Kās peļ dalykas? 'What's up? What's the matter?')
būr/ŷs, būrio (4)	group, company, detachment	dal/is, -iēs part
būrlent/ē, -ēs (1)	windsurfing board	dalyvāvim/as, -o (1) participation (+ loc. 'in'; from dalyvāuti, dalyvāju, dalyvāvo 'participate' + loc. as the noun)
burōk/as, -o (2)	beetroot	
būsim/as, -a (3 ^a)	future, coming	
būt/as, -o (2)	flat, apartment	
būtina	indispensable, necessary (genderless form of būtin/as, -ā (3 ^a))	
būtinai	by all means, without fail, certainly	
būtu	it would be (third person conditional of būti)	
būv/ēs, -usi (1)	former (p. part.	dang/ūs, -aūs (4) sky

dār	another, 'more' (like French <i>encore</i> , German <i>noch</i>)	dēkui thanks
dār kaŗta	once again	dēking/as, -a (1) grateful (+ dat.)
dārbo	workroom, atelier	dēl tō, kād because, on account of the fact that
kambar/ŷs, -io (3 ^b)	(dārb/as, -o (3) 'work')	dēmes/ŷs, -io (3 ^b) attention
darbūotoj/as, -o (1)	worker (skilled), scientist (fem. darbūotoja, -os (1))	dēngti, dēngia, dēngē cover
darŷti, dāro, dārē do		dēl/ius, -iaus (2) harvest
darž/as, -o (4)	garden, kitchen garden (compare sōdas)	dēstyti, dēsto, dēstē teach, expound
daržēl/is, -io (2)	flower-bed	dēstytoj/as, -o (1) teacher, lecturer (fem. dēstytoja, -os (1))
daržov/ē, -ēs (1)	vegetable	dēšimtmet/is, -(ē)io (1) decade
dat/ā, -os (2)	date	dēšr/ā, -ōs (4) sausage (<i>saucisson</i>)
daug kās	lots of things	detektŷv/as, -o (1) crime novel; detective
daugel/is, -io (1)	many (+ gen. or, in the sense 'many of us', + ŷs + gen.)	detektŷvin/is, -ē (1) whodunnit, detective (film)
daugiabūt/is, -i (2)	with many apartments/flats; 'multi-apartment'	dēti, dēda, dējo put
daugiamēt/is, -ē (2)	perennial, over many years	didel/is, -ē (3) big, large
daugiau kaip	more than	did/is, -ī (4) grand, great
daugyb/ē, -ēs (1)	many, the many (+ gen.)	dŷd/is, -(dž)io (2) size
daugiskait/a, -os (1)	plural	didvyrišk/as, -a (1) heroic
daugum/ā, -ōs (3 ^b)	majority, most (+ gen.)	didžiaus/ias, -ia (1) largest, greatest
dažŷti, dāžo, dāže	paint	didžiul/is, -ē (2) huge
dažniausiai	most often	didžkul/is, -io (1) dumpling (large; derived from kukulis (2))
debesuot/as, -a (1)	cloudy	diēna in the afternoon, during the daytime
debiutuoti, debiutuoja, debiutavo	have its debut	dienorašt/is, -(šē)io (1) diary, log
dēd/ē, -ēs (2)	uncle	diēv/as, -o (4) god
dēgintis, dēginasi, dēginosi	become tanned, brown, 'sunburnt'	dŷgl/ŷs, -io (4) thorn
dejā	unfortunately	dŷgti, dŷgsta, dŷgo begin to grow, come up
dekanāt/as, -o (2)	dean's office	dŷktor/ius, -iaus (1) speaker, presenter (fem. dŷktor/ē, -ēs (1))
		dykum/ā, -ōs (3 ^b) desert
		dirbtŷv/ē, -ēs (2) workroom, atelier

dokumeñtin/is, -ė (2)	documentary	dùš/as, -o (2)	shower
domėtis, dómisi, domėjosi (+ instr. 'in')	be interested	dviaükšt/ė, -ės (2)	bunk bed (lit. 'two-storey (bed)')
dovan/à, -òs (3 ^a)	gift	dvirat/is, -(ė)io (2)	bicycle
dovanóti, dovanója, dovanójo	give, grant, present	džiaugsm/as, -o (4)	joy
drabùž/iai, -ių, (2; pl.)	clothes (sing. drabùž/is, -io (2) 'item of clothing')	džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi	be glad (if in the sense 'be pleased/ glad about some- thing', then use the instr. for 'about something')
dram/à, drámos (2)	drama	džins/ai, -ų (1; pl. only)	jeans
drambl/ys, dramblis (4)	elephant	ėgl/ė, -ės (2)	spruce, fir
draudžiam/as, -à (3 ^b)	forbidden, prohibited (įėjimas draudžiamas 'no entry')	egzamin/as, -o (3 ^b)	exam
draug/as, -o (4)	friend (masc.; fem. draug/ė, -ės (4))	egzempliør/ius, -iaus (2)	copy
draug/ė, -ės (4)	friend (fem.)	ėiti pàs gydytoja eil/ė, -ės (4)	go to the doctor
drausti, draudžia, draudė	forbid, prohibit (+ dat. of the person forbidden, and the acc. or inf. of whatever is forbidden)	eilerašt/is, -(šė)io (1)	row poem
dras/ùs, -i (4)	brave	ekonomik/a, -os (1)	economics
driež/as, -o (3)	lizard	ekskursij/a, -os (1)	excursion
dryž/is, -io (4)	stripe	eksponat/as, -o (2)	exhibit
dryžiot/as, -a (1)	striped	ekspresij/a, -os (1)	expressiveness, ideas, message
Dubys/a, -os (1)	Dubysa (a tributary of the Nemunas)	ekspresyv/ùs, -i (4)	expressive
dùjin/is, -ė (1)	gas (adj.; noun = dùj/os, -ų (2))	ekstáz/ė, -ės (2)	joy, ecstasy
dukt/ė, -ėrs (3 ^b), dukr/à, -os (2)	daughter	elektrin/ė, -ės plytėl/ė, -ė (2))	electric cooker (elektrin/is, -ė (2))
dukterėci/a, -os (1)	niece	ėlget/a, -os (1)	beggar
duomen/ys, -ų (3 ^a ; pl.)	data (gen. + duomenimis 'according to the data of')	ėlgsen/a, -os (1)	behaviour (ėlgtis, ėlgiasi, ėlgėsi 'behave (sù + instr. 'with/ towards'))
dúon/a, -os (1)	bread	emocij/a, -os (1)	emotion
dúoti, dúoda, dàvė	give	etnografij/a, -os (1)	ethnography
		etnografín/is, -ė (1)	ethnographic

ėžer/as, -o (3 ^b)	lake	gárlaiv/is, -io (1)	steamer, boat, ship
ėž/ys, ėžio (4)	hedghog	gárs/as, -o (4)	sound, 'fame', rumour
fakultėt/as, -o (2)	faculty	gársiai	loudly (from gars/ùs, -i (4) 'loud, famous')
fantástin/is, -ė (1)	fantastic, science fiction (film)	gars/ùs, -i (4)	famous
film/as, -o (1)	film	gátv/ė, -ės (2)	street
filológij/a, -os (1)	language and literature	gáudyti, gáudo, gáudė	catch
filosófij/a, -os (1)	philosophy	gáuti, gáuna, gávo	get, receive, obtain
fízik/a, -os (1)	physics	gegùt/ė, -ės (2)	cuckoo
folklór/as, -o (2)	folklore	geguž/ė, -ės (3 ^b)	May
fònd/as, -o (1)	holdings (here in pl.)	geležin/is, -ė (2)	iron (adj., from gelež/is, -ies (3 ^b ; fem.) 'iron')
fòrm/a, -os (1)	form	geležinkelio stot/is, -ies (4; fem.)	rail(way) station (geležinkel/is, -io (1) 'railway')
fortepijònin/is, -ė (2)	piano (adj.; fortepijòn/as, -o (2) 'piano')	gėlyn/as, -o (1)	flower-bed
fòtel/is, -io (1)	armchair	gėlinink/ė, -ės (1)	florist, flower- seller (masc. gėlinink/as, -o (1))
fotoaparát/as, -o (2)	camera	geltón/as, -a (1)	yellow
fotograf/ė, -ės (2)	photographer (masc. fotograf/ as, -o (2))	gen/ys, gėnio (4)	woopecker
fùtbl/as, -o (1)	football	gerai	fine; well (adv. from the adj. gėr/as, -à (4))
gáila	a pity	geriáusia	best (genderless form of the sup. of gėr/as, -à (4) 'good')
gál/as, -o (4)	end	gėrim/as, -o (1)	drink
gálima	it's possible, 'you can'	gerkl/ė, -ės (3)	throat
galėrij/a, -os (1)	gallery	gerókai	really, pretty, fairly
galėti, gáli, galėjo	be able, can	geròs nuòtaikos	in a good mood, of a good disposi- tion (gen. of nuòtaika, -os (1) 'mood')
galv/à, -òs (3)	head	gėrti, gėria, gėrė	drink
gamykl/à, gamýklos (2)	factory	gėrti, gėria, gėrė váistus	take medicine
gaminti, gamina, gamino	make, produce	gi	emphatic particle
gamt/à, -òs (4)	nature		
ganà	quite, very		
gandràlīdz/is, -(zdž)io (1)	stork's nest (līdz/as, -o (4) 'nest')		
gàndr/as, o (2)	stork		
garàž/as, -o (2)	garage		
garbėtrošk/a, -os (1)	ambitious person		
gárbinti, gárbina, gárbino	pay respects to, honour, glorify		

gydykl/à, -(ykl)os (2)	clinic, sanatorium	-os (1)	
gýdyti, gýdo, gýdè	treat, cure (nuõ + gen. 'of')	griáušti, griáužia, griaudè	thunder
gýdytis, gýdosi, gýdèsi	receive treatment (medical)	griausŕin/is, -io (2)	thunder
gýdytoj/as, -o (1)	doctor (fem. gýdytoj/a, -os (1); dantū gýdytojas 'dentist')	Grigišk/ès, -iū (1)	Grigiškés
gýdom/as(is), -a -o (1)	medic(in)al	griūd/ys, -ū (4)	floor (plural-only n.; fem.)
gièdr/as, -à (4)	clear	grýb/as, -o (2)	mushroom
gimin/è, -ès (3 ^b)	relative, relation	grybáuči, grybauja, grybavo	collect mushrooms
gimtadien/is, -io (1)	birthday (also gimimo diena)	grýn/as, -à (3)	pure, clean
gimt/as, -à (4)	native	grip/as, -o (2)	influenza, flu
gimti, gimsta, gimè	be born	grįžti, grįžta, grįžo	return, come back, go back
giñcytis, giñcijasi, giñcijosi	argue ('about' = dël + gen.)	gróti, grója, grójo	play (of a musical instrument, with the instrument in the instr.)
giñtar/as, -o (3 ^b)	amber	grúd/as, -o (3)	grain (often pl. 'cereals')
girdèti, giřdi, girdèjo	hear	grúod/is, -(dž)io (1)	December
giri/à, girios (2)	forest	grúp/è, -ès (2)	group
gitar/à, -(àr)os (2)	guitar	gulb/è, -ès (2)	swan
gýv/as, -à (3)	alive	gulèti, guli, gulèjo	lie, be lying
gyvāt/è, -ès (2)	snake	gultis, gùlasi, gùlesi	lie down, go to bed
gýv/is, -io (1)	living thing	gvazdik/as, -o (2)	pink, carnation
gyvènim/as, -o (1)	life	hāl/è, -ès (2)	hall (also: 'covered market')
gyvènti, gyvèna, gyvèno	live	humanitárin/is, -è (1)	humanities (adj.; often used with mókslai)
gyvèntoj/as, -o (1)	inhabitant (fem. gyvèntoj/a, -os (1))	ĩ+ acc.	to
gyvul/ýs, -io (3 ^a)	animal	ĩ dèšinë	to the right
gyvūn/as, -o (2)	living thing, creature	ĩdèti, ĩdeda, ĩdèjo	insert, place
gòtik/a, -os (1)	Gothic (n.)	ĩdomù	interesting (genderless form of ĩdom/ús, -i (4))
gražum/as, -o (2)	beauty, beautiful time/period	ieškóti, ieško, ieškojo + gen.	look for, seek
graž/ús, -i (4)	beautiful	ĩjungti, ĩjungia, ĩjungè	turn on (+ acc.); ĩjungti,
greit/is, -(è)io (2)	speed		
greit/óji, -òsios (4) pagalb/a,	ambulance (lit. 'rapid help')		

ĩšjungia, ĩšjungè + acc. 'turn off')	ĩ ... pùsè ĩspūd/is, -(dž)io (1)	facing impression (ĩš + gen. 'of'; padaryti, padàro, padàrè ĩspūdĩ + dat. 'to make an impression on someone')
ĩki + gen. ĩki	before till then, see you, so long	ĩř ĩřgi ĩř ..., ĩř ... ĩř t.t.
ĩkùrt/as, -à (3)	founded (from the verb ĩkùrti, ĩkuria, ĩkùrè)	ĩř viskas ĩstòrij/a, -os (1) ĩstòrik/è, -ès (1)
ĩkùrti, ĩkuria, ĩkùrè	found, create	ĩstòrin/is, -è (1) ĩsakýti, ĩsàko, ĩsàkè
ĩkùrim/as, -o (2)	founding, foundation	ĩsidèti, ĩsideda, ĩsidèjo
ĩkvèpti, ĩkvèpia, ĩkvèpè	inspire; breathe in (trans.)	ĩsimylèti, ĩsimýli, ĩsimylèjo
ĩ lauka	out (movement; without movement: laukè)	ĩsteigtĩ, ĩsteigia, ĩsteigè
ilgài	for a long time (the adv. from the adj. ĩlg/as, -à (3))	ĩ svečiùs
ilgakòj/is, -è (2)	long-legged	stay (literally 'to guests'; if the accompanying verb does not imply movement one uses an appropriate verb, say bùti , with the loc. pl. svečiuosè ; note the preposition pàs + acc. , used whether motion is involved or not)
ilgesing/as, -a (1)	sad, languorous	ĩř + gen. ĩř čia
ilgesýs, ilgesio (3 ^b)	sadness, longing	ĩřbùti, ĩřbùna, ĩřbùvo
ĩlg/is, -io (2)	length	ĩšeit/is, -iès (3 ^b , fem.)
ilgum/as, -o (2)	length	
ĩminim/as, -o (2)	solution (to a riddle; the v. is ĩminiiti, ĩmena, ĩminè + acc.)	
imiti, ima, èmè	begin, start; take, collect	
informácij/a, -os (1)	information, 'announcement'	
institút/as, -o (2)	institute	
interviù (indecl.)	interview	
inžinièr/ius, -iaus (2)	engineer (fem. inžinièr/è, -ès (2))	
inđ/as, -o (2)	piece of crockery or cutlery (pláuči, pláuana, plóvè indús 'wash the dishes')	
ýpač	particularly, especially	
ĩprast/as, -à (3 ^b)	normal, usual	

išgerti, išgeria, išgère	get something to drink (res. of gerti, gèria, gère 'drink')	išriņko išsēdēti, išsēdi, išsēdēju	chosen to be sg.) sit (for a certain time; also 'sit to the end')
išgirsti, išgirsta, išgirdo	hear (res.)	išsiāiškinti, išsiāiškina, išsiāiškino	explain (to/for oneself; res.)
išjūdinti, išjūdina, išjūdino	move, arouse	išsibarstīti, išsibařsto, išsibařstē	spread, scatter
iškařt	immediately, straight away	išsigāsti, išsigāsta, išsigaņdo	be afraid, fear + gen.)
iškulti, iškyla, iškulo	rise	išsigimti, išsigimsta, išsigimē	die out, become extinct, degenerate
iškēpti, iškepa, iškepē	bake, fry (res. of kēpti, kēpa, kēpē ; both also intrans.)	išsikēpti, išsikepa, išsikepē	bake, fry (for oneself; may be + acc.)
iškilmings/as, -a (1)	solemn, official	išsinuomotī, -moja, -mojo	hire, rent
iškovoti, iškovója, iškovójo	win (presupposing a struggle)	išsivežti, išsiveža, išsivežē	take away, off (by some con- veyance)
išlāisvinti, išlāisvina, išlāisvino	free, emancipate	išskalbtī, išskalbia, išskalbé	wash (clothes)
išlīkti, išliēka, išlīko	remain, be preserved, survive	išskýrus + acc. išstekēj/usi, -usios (1)	except married (of a woman)
išlīpti, išlipa, išlīpo	get out/off (+ iš + gen.; īlīpti, īlipa, īlīpo + ī + acc. 'to get on, climb (up/ into)')	ištīkim/as, -ā (3^{4b})	true, faithful, devoted
išmanīti, išmāno, išmānē	understand, know something about (+ acc. or + apiē + acc.)	ištīs/as, -ā (3^b) ištīs/ēs, -usi (1) ištīsus metūs, adv.	whole spread out all year round (ištīs/as, -ā (3^b) 'whole, entire')
išnīkti, išnīksta, išnīko	disappear, become extinct	ištōlo ištrauk/a, -os (1)	from afar extract
išplaūkti, išplaūkia, išplaukē	sail off, depart (by boat)	ištvertī, ištveria, ištverē	endure, stand, bear
iš pradziū	at first (also iš pradžios)	išvākaro išvažiūoti, išvažiūoja, išvažiāvo	in the evening leave, to go (home)
išrēikšti, išrēiškia, išrēiške	express, convey	išveřsti, išveřčia, išvertē	translate ('from ... into ...' = iš + gen. ī + acc.)
išriņkti, išrenka,	choose, select (+ instr. for the p.	išvirtī, išvērda, išvirē	cook, boil (res.)

iš vienōs pūsēs iš viso, adv.	on the one hand altogether	jūod/as, -ā (3) Juodō/ji jūr/a, -ōsios (3) -os (1)	black Black Sea
ītak/a, -os (1) ītekēti, īteka, ītekējo	influence flow into (with ī + acc.)	jūodrašt/is, -(šč)io (1)	draft, rough copy
īvair/ūs, -ī (4) īvēisti, īvēisia, īvēisē	various, different breed, rear; cultivate	jūok	as you know, indeed, after all
īvyk/is, -io (1) īvīkti, īvīksta, īvīko	event take place	jūokautī, jūokāju, jūokāvo	joke
īžymīb/ē, -ēs (1)	sight (of things worth seeing in a place)	jūr/a, -os (1) jurīdin/is, -ē (1)	sea law (adj.; tēis/ē, -ēs (1) 'law, right')
ījā	already	jūs	you (pl., polite)
ījau nēbe	is/are no more, no longer	jūsti, jūņa, jūto	feel, sense (res. pajūsti)
ījāudintis, ījāudinasī, ījāudinosī	worry (dēl + gen. 'about'; non-refl. = 'worry, trouble s.o.')	jūsū kāi	your (gen. of jūs) whenever, when
ījauk/ūs, -ī (4)	cosy, comfortable, convenient	kāim/as, -o (1) kāip	village, countryside how
ījāun/as, -ā (3) ījaunim/as, -o (2) ījaunyst/ē, -ēs (2) ījaunuōl/is, -io (2)	young young people youth (time of life) young man (ījaunuōl/ē, -ēs 'young woman')	kāip īr kāip jūs mānote? kāip sēkasi?	just like what do you think? how are you? (from sēktis, sēkasi, sēkēsi 'to succeed' (with the subject in the dat.))
ījāusm/as, -o (4)	feeling, instinct ('for = preceding gen.)	kāip tīk	perfect (= 'a perfect fit, just right')
ījāusti, jāučia, jāūtē	feel	kāilin/iaī, -iū (3 ^a ; pl. only)	fur coat
ījāustis, jāučiasī, jāūtēsī	feel (in o.s., intrans.; trans. jāusti)	kāimyn/as, -o (1)	neighbour (fem. kāimyn/ē, -ēs (1))
ījēg/ā, -ōs (4) ījēi	power, force if	kāinuoti, kāinuoja, kāināvo	cost
ījōkiu būdū	not at all, in no way (instr. of jōks, jōkiā (3) 'no, not a', and būd/as, -o (2) 'way, manner')	kāiriaraņk/is, -io (1)	left-handed person (fem. kāiriaraņk/ē, -ēs (1))
ījōjim/as, -o (2) ījōnin/ēs, -iū (2; pl. only)	horse-riding St John's Day (also ījōnin/ēs, -iū (1))	kāklāraist/is, -(č)io (1)	tie (parīsti, pāriša, pārišo + acc. 'do ("one's tie"))
ījubiliēj/us, ījubaus (2)	jubilee, anniversary	kakt/ā, -ōs (4) kalakūt/as, -o (2) kalb/ā, -ōs (4)	forehead turkey conversation; language; speech

kalbėti, kalba,	speak
kalbėjo	
kalbėtis, kalbasi,	talk to, converse
kalbėjosi	with (sù + instr. 'with')
kalv/à, -òs (4)	hill
kambario	room mate (for
draug/as, -o (4)	fem. use draug/è, -ès (4))
kambar/ys,	room
-io (3^b)	
kambariuk/as,	room (dim.)
-o (2)	
kàd	that (conjunction joining phrases, e.g. 'you say that I'm ...')
kàkl/as, -o (4)	neck
kanp/as, -o (4)	corner
kampel/is, -io (2)	nook (dim. of kanp/as, -o (4) 'corner')
kamuol/ys,	football (the ball, not the sport)
kamuolio (3^b)	
kantryb/è, -ès (1)	patience (kantr/ús, -ì (4) 'patient', adv. kantriai)
kàp/as, -o (4)	grave (kap/ai, -ų (4) 'cemetery')
karàl/ius,	king
-iaus (2)	
karol/iai, -ių (2)	beads
kàršt/as, -à (3)	hot
karšt/is, -(šči)io	heat, sultry
(2)	weather
kartogràf/è,	cartographer
-ès (2)	(masc. kartogràf/as, -o (1))
kartù	along (with us), together
kartù sù + instr.	together with
kàrv/è, -ès (1)	cow
kas/à, -òs (4)	plait
kàs	who, what
kàs (indecl.)	every
+ num.	
kasdièn	every day
kasdièn/is, -io (1)	everyday
kasmèt/kasmèt	every year

kàs naujo?	what's new?
kàs nors	something, any- thing
kaštòn/as, -o (2)	chestnut
kat/è, -ès (4)	cat
kàtedr/a, -os (1)	department (with a Chair); cathedral
kà tik	just (in 'have just' sentences)
Kaùn/as, -o (2)	Kaunas
kav/à, -òs (4)	coffee
kažin	perhaps, very likely, hardly, scarcely
kažkòk/s, -ià (3)	some or other
kažkur	somewhere
kèd/è, -ès (4)	chair
keist/as, -a	strange, unknown, odd
kèlet/as, -o (1)	several (only in the sing., and followed by the gen. pl.)
kel/ì, kèl/ios,	several, a few
-ių (4; pl. pron.)	(agrees with the word it qualifies)
kèl/ias, -io (4)	way, road, track travel
keliàuti,	
keliàuja,	
keliàvo	
keliñta vàlandà?	at what time?
keliòn/è-, -ès (2)	journey, trip
kelionių	travel agent's
agentūr/à,	
-os (2)	
kèln/ès, -ių (1)	trousers
kemping/as,	campsite
-o (1)	
kèpal/as, -o (3^b)	loaf
kepsn/ys, -io (4)	roast, baked dish
kèpti, kèpa, kèpè	bake, fry (trans. and intrans.)
keptùv/è, -ès (2)	frying pan (kèpti, kèpa, kèpè 'bake, fry' (trans. and intrans.))
kepùr/è, -ès (2)	cap (užsidèti, užsideda, užsidèjo + acc. 'put on')

keturiòlikt/as,	fourteenth
-a (1)	
ketvirtàdal/is,	quarter
-io (1)	
ketvirt/as, -à (4)	fourth, no.4
kiaul/è, -ès (2)	pig
kiek valandù?	what time is it? (valand/à, -òs (3 ^b) 'hour')
kiekvien/as,	each, every
-à (3)	
kienò	whose (indecl.)
kièm/as, -o (4)	yard, courtyard
kilim/as, -o (1)	carpet
kilm/è, -ès (4)	origin
kilogràm/as,	kilo(gram)
-o (2)	
kilometr/as,	kilometre
-o (2)	
kin/as, -o (2)	cinema
kišk/is, -io (2)	hare
kit/as, -à (4)	another, other; the next
kità kartà	another time
kità veĩtus	on the other hand
kitkas (like kàs)	something else (taĩp kitko 'incidentally')
kitur	elsewhere (kur kitur 'anywhere else')
klàs/è, -ès (2)	class(room)
klasicizm/as,	Classicism
-o (1)	
klausàũ	hello; I'm listening (on the phone)
klausyti, klaũso,	listen to, obey
klaũsè	(+ gen.)
klausytis,	listen to (+ gen.)
klaũsosi,	
klaũsèsi	
klàusim/as,	question
-o (1)	
klàusti, klàusia,	ask (+ acc. + gen. 'someone (about) something')
klàusè	
klàusti, klàusia,	ask (+ gen. of what you ask for)
klàusè	
klèv/as, -o (4)	maple
klimat/as, -o (1)	climate

klunik/a, -os (1)	clinic
knygèl/è, -ès (2)	book (dim.)
knisti, knisa,	dig (up), tear apart
kniso	
kò gèro	who knows, it may be (sense of apprehension)
kój/a, -os (1)	foot, leg
kójin/è, -ès (1)	stocking
kók/s, -ià (3)	what (sort of)
koleg/à, -(èg)os	colleague (fem. kolèg/è, -ès (2))
(2)	
kòl kàs	for the time being
komànd/a,	
-os (1)	
komentàtor/ius,	commentator (fem. komentàtor/è, -ès (2))
-iaus (1)	
kompensuoti,	compensate for (+ acc.)
-sioja, -sàvo	
kompozitor/ius,	composer (fem. kompozitor/è, -ès (1))
-iaus (1)	
komunikàcij/a,	communication (studies)
-os (1)	
koncèrt/as, -o (1)	concert
konferencij/a,	conference
-os (1)	
konsèrv/ai, -ų	conserves, tinned (1; pl. only)
kop/à, kòpos (2)	dune
kópti, kópia,	ascend, climb (+ ĩ + acc.)
kópè	
kòrpus/as, -o (1)	block, building; corps
kòsèti, kòsi,	cough
kòsèjo	
kostium/as,	suit
-o (2)	
kòš/è, -ès	porridge, kasha
kotlèt/as, -o (2)	meatball
kòv/as, -o (1)	March
kovóti, kovója,	struggle, fight (dèl or už '+ gen. for'; sù + instr. or prièš + acc. 'against')
kovójo	
krañt/as, -o (4)	bank, shore
kràšt/as, -o (4)	country, land
kraštòvaizd/is,	landscape, scenery

- <i>(dž)io</i> (1)		<i>kūrm/īs, -io</i> (1)	mole
<i>kregzd/ē, -ēs</i> (4)	swallow (also <i>kregzd/ē, -ēs</i> (2))	<i>kurort/as, -o</i> (1)	resort, spa, holiday place
<i>kreiptis, kreīpīsi, kreīpēsi</i>	address, turn to, speak to (ĩ+ acc. 'to')	<i>kūdik/īs, -io</i> (1)	baby
<i>krēpšinink/as, -o</i> (1)	basketball player (fem. <i>krēpšinink/ē, -ēs</i> (1))	<i>kvadrātin/īs, -ē</i> (1)	square
<i>krēpšin/īs, -io</i> (2)	basketball	<i>kvailyst/ē, -ēs</i> ((2))	stupidity (<i>kvail/as, -ā</i> (4) 'stupid')
<i>kriāuš/ē, -ēs</i> (1)	pear; pear-tree	<i>kvartāl/as, -o</i> (2)	quarter, district
<i>kriaukl/ē, -ēs</i> (4)	wash-basin (also <i>kriaukl/ē, -ēs</i> (2))	<i>kvartēt/as, -o</i> (2)	quartet
<i>kriēn/as, -o</i> (4)	horseradish	<i>kvēpuoti, kvēpuoja, kvēpāvo</i>	breathe (+ instr. of what one breathes)
<i>krikšt/as, -o</i> (4)	baptism, christening	<i>kviēsti, kviēčia, kviētē gdytoja</i>	call the doctor (res. <i>pakviēsti</i>)
<i>kritul/īā, -iū</i> (3 ^b)	precipitation	<i>kviēsti, kviēčia, kviētē</i>	invite
<i>kukurūz/as, -o</i> (2)	maize	<i>kvieim/as, -o</i> (2)	invitation
<i>kūlt/as, -o</i> (1)	cult	<i>kviet/ys, -(č)io</i> (4)	wheat
<i>kultūrin/īs, -ē</i> (1)	cultural (from <i>kultūr/ā, -ūros</i> (2))	<i>labāi daūg visko</i>	very many things, all sorts of things
<i>kumeliūk/as, -o</i> (2)	foal	<i>labāi malonū</i>	a pleasure (lit. 'it's very pleasant', using the 'it' form of <i>malon/ūs, -ī</i> (4))
<i>kumīp/īs, -io</i> (2)	ham, gammon	<i>labā dienā!</i>	Hello! (lit. 'good day'; <i>dien/ā, -ōs</i> (4))
<i>kūn/as, -o</i> (1)	body	<i>labāi</i>	very
<i>kunigāikšt/īs, -(č)io</i> (1)	Grand Duke	<i>lābas!</i>	Hi!
<i>kuō + comp., tuō + comp.</i>	the -er, the -er	<i>labiāusīai, adv.</i>	most (of all)
<i>kuō jūs vardū?</i>	what's your name	<i>labiāū mėgti, mėgsta, mėgo</i>	prefer
<i>kuprin/ē, -ēs</i> (2)	sack, rucksack, knapsack	<i>laid/ā, -ōs</i> (4)	programme
<i>kuř</i>	where	<i>lāik/as, -o</i>	time
<i>kūrēj/as, -o</i> (1)	creator, founder, artist	<i>lāikyti, lāiko, lāikē</i>	hold, take (exam), consider (+ acc. + instr. 'something/someone [as/to be] something/someone')
<i>kūrīb/a, -os</i> (1)	works, creation	<i>lāikrašt/īs, -(č)io</i> (1)	newspaper
<i>kūrybing/as, -a</i> (1)	creative	<i>lāikrod/īs, -(dž)io</i> (1)	watch, clock
<i>kūrin/ys, -io</i> (3 ^b)	work (single item in someone's <i>opus</i>)	<i>lāim/ē, -ēs</i> (1)	happiness
<i>kur/īs, -ī</i> (4)	who, which (in rel. clauses)	<i>lāimeī</i>	fortunately
<i>kuř kituř</i>	somewhere/anywhere else		

<i>laimējim/as, -o</i> (1)	win		(+ dat. of person, + acc. of thing allowed)
<i>laimēti, laimi, laimējo</i>	win (+ acc. or loc.)	<i>lēistis, lēidzīasi, lēidosi</i>	set (of the sun), to set off on a journey (ĩ + acc.)
<i>laiming/as, -a</i> (1)	happy, fortunate	<i>lēkšt/ē, -ēs</i> (2)	plate (also <i>lēkšt/ē, -ēs</i> (4))
<i>laisvālaikiu</i>	in one's free time (instr. of <i>laisvālaik/īs, -io</i> (1))	<i>lēkštūt/ē, -ēs</i> (2)	small plate, saucer
<i>laisv/as, -ā</i> (4)	free (linked to <i>laisv/ē, -ēs</i> (1) freedom)	<i>lēktūv/as, -o</i> (2)	aeroplane
<i>lāišk/as, -o</i> (3)	letter	<i>lēl/ē, -ēs</i> (4)	doll
<i>lakštiņgal/a, -os</i> (1)	nightingale	<i>lējlij/ā, -os</i> (2)	lily
<i>lakūn/as, -o</i> (2)	aviator, pilot (fem. <i>lakūn/ē, -ēs</i> (2))	<i>lengv/ōji atlētika, -ōsios</i>	track athletics
<i>lāng/as, -o</i> (3)	check, square (also 'window')	<i>-os</i> (4, 1)	
<i>languot/as, -a</i> (1)	check (adj.)	<i>Lēnkij/a, -os</i> (1)	Poland
<i>lankytis, laņkosi, laņkēsi</i>	visit, stay	<i>lēnkīskai</i>	Polish (adv.)
<i>lāp/ē, -ēs</i> (2)	fox	<i>lētyn/a, -os</i> (1)	shelf
<i>lāpkrit/īs, -(č)io</i> (1)	November	<i>lēsti, lēsa, lēse</i>	peck, 'eat'
<i>lapuōči/ai, -u</i> (2)	deciduous trees (sing. <i>lapuōt/īs, -(č)io</i>)	<i>lēt/as, -ā</i> (4)	slow
<i>laukin/īs, -ē</i> (2)	wild (lit. 'of the field', from <i>laūk/as, -o</i> (4) 'field')	<i>liāud/īs, -ies</i> (1; fem.)	people
<i>laūk/as, -o</i> (4)	field	<i>lydēti, lydi, lydējo</i>	accompany (+ acc.)
<i>lāukti, lāukia, lāukē</i>	wait for (+ gen.; res.: <i>sulāukti</i>)	<i>liep/a, -os</i> (1)	July; lime
<i>lāuž/as, -o</i> (3)	bonfire	<i>lietpalt/īs, -(č)io</i> (1)	raincoat
<i>led/ā, -ū</i> (4; pl. only)	icecream (<i>lēd/as, -o</i> (4) 'ice')	<i>liet/ūs, -aūs</i> (3)	rain
<i>legend/ā, -(eņd)os</i> (2)	legend	<i>lietung/as, -a</i> (1)	rainy
<i>leidim/as, -o</i> (2)	permission, permit (also 'publication')	<i>Lietuv/ā, -ōs</i> (3 ^a)	Lithuania
<i>leidin/ys, lēidinio</i> (3 ^a)	publication	<i>lietuv/ē, -ēs</i> (2)	Lithuanian (fem.)
<i>lēidziam/as, -ā</i> (3 ^a)	possible, admissible	<i>lietūviškai</i>	Lithuanian (adv.)
<i>lēisti, lēidzīa, lēido</i>	let, allow, permit, publish, throw, spend (time)	<i>lietūvių kalb/ā, -ōs</i> (4)	Lithuanian language (the)
		<i>liežuv/īs, -io</i> (2)	tongue
		<i>lig/ā, -ōs</i> (4)	illness (<i>dēl ligōs</i> 'on account of illness')
		<i>lygiai</i>	precisely, on the dot
		<i>ligōnin/ē, -ēs</i> (1)	hospital
		<i>ligōn/īs, -io</i> (1)	ill person, patient (fem. <i>ligōn/ē, -ēs</i> (1))
		<i>lygum/ā, -ōs</i> (3 ^a)	plain
		<i>lik sveikas</i>	so long (to a man; lit. 'remain healthy!')
		<i>hkti, liēka, hko</i>	become; stay, remain

lin/as, -o (4)	linen, flax (the adj. is (2))	masāž/as, -o (2)	massage
liņk + gen.	towards, in the direction of	Maskv/ā, -ōs (4)	Moscow
linkēti, liņki, linkējo	wish (+ dat. of p. being wished and gen. of what being wished)	mašin/ā, -(in)os (2)	car
liņksm/as, -ā (4)	happy	matemātik/a, -os (1)	mathematics
lŷti, lŷja, lŷjo	rain	matŷt	clearly, certainly, of course
liūdes/ŷs, liūdesio (3 ^b)	sadness	matuōti, matuōja, matāvo	measure
liūdēti, liūdi, liūdējo	be sad (also + gen., in the sense of 'longing for')	māudytis, māudosi, māudēsi	have a bath (māudyti 'bathe s.o.')
liūdn/as, -ā (4)	sad (usually of a thing)	mažāi	few, little (adv. and quantitative word, followed by the gen.)
liūt/as, -o (2)	lion	māž/as, -ā (4)	small
lōv/a, -os (1)	bed	maždaūg	more or less, approximately adv.)
lotŷniškai	in Latin	mažiaū, adv.	less
Lōndon/as, -o (1)	London	med/ūs, -aūs (4)	honey
lūb/os, -ŷ (4)	ceiling	medāl/is, -io (2)	medal
lūp/a, -os (1)	lip	mēd/is, -(dž)io (2)	tree
lūž/is, -io (2)	fracture, break	mēdviln/ē, -ēs (1)	cotton (the adj. is (2))
mad/ā, -ōs (4)	fashion	medžiōti, medžiōja, medžiōjo	hunt (+ acc.)
maist/as, -o (2)	food	medžiōtoj/as, -o (1)	hunter (fem. medžiōtoj/a, os (1))
maituntis, maitinasi, maitinosi	eat, feed o.s. (refl. of trans. maitinti 'feed')	mēgēj/as, -o (1)	fan, p. who likes doing sg.; amateur (fem. mēgēj/a, -os (1))
makarōn/ai, -ŷ (2; pl.)	macaroni	mēgti, mēgsta, mēgo	like
malonū	pleased (lit. 'it is pleasant')	megztin/is, -io (2)	jumper, sweater, knitted garment
malonūm/as, -o (2)	pleasure	mēil/ē, -ēs (1)	love
mandag/ūs, -i (4)	polite	mēlynāk/is, -ē (2)	blue-eyed
manŷti, māno, mānē	think, intend	mēlyn/as, -a (1, 3 ^a)	blue
mankšt/ā, -ōs (4)	training, exercising, gymnastics	mēlŷn/ē, -ēs (2)	bilberry (also 'bruise; azure
māno	my, mine (indecl.)		
mārg/as, -ā (3)	many-coloured		
Marōk/as, -o (2)	Morocco		
marškin/iaī, -iū (3 ^b ; pl. only)	shirt		
maršrūt/as, -o (2)	route, itinerary		
mart/a, -(č)ioš (4)	daughter-in-law		

mēlstis, mēldžias, mēldēsi	(of the sky') pray (mēlsti, mēldžia, mēldē 'beg, beseech')	miēž/is, -io (2)	barley
mēlsv/as, -ā (4)	bluish	mikroautobūs/as, -o (2)	minicoach
mēn/as, -o (2)	art	mylēti, myli, mylējo	love, like
mēnišk/as, -a (1)	artistic	mŷlim/as, -ā (3 ^a)	favourite
meniū (indecl. masc.)	menu	milimētr/as, -o (2)	millimetre
mēnūl/is, -io (2)	moon (compare mēnuo 'month')	minerālin/is, -ē (1)	mineral
mergāit/ē, -ēs (2)	girl	mini/ā, -ōs (4)	crowd, mass (+ gen.)
mergin/ā, -(in)os (2)	girl, young woman	minim/as, -ā (3 ^b)	mentioned
mēs sū + instr.	X and me/us	mirt/īs, -iēs (4; fem.)	death
mēsti, mēta, mētē	throw	misl/ē, -ēs (4)	riddle, puzzle
mēšk/a, -ōs (4)	bear	mišk/as, -o (4)	forest
mēt/ai, -ŷ (2)	year(s) (pl.-only n. in this meaning)	mišking/as, -a (1)	wooded, forest (adj.)
mētr/as, -o (2)	metre (m/sek.' metres per second' (sekund/ē, -ēs (1) 'second')	mišrain/ē, -ēs (2)	'Russian' salad
metū	during (the instr. of mēt/as, -o (2) 'time', often used with an agreeing pron., e.g. šiuō metū 'at the moment' or a preceding gen.)	močiūt/ē, -ēs (2)	granny
miegam/āsis, -ojo (3 ^b)	bedroom (declines as a def. adj.)	modērnīšk/as, -a (1)	modern, contemporary
miēg/as, -o (4)	sleep	mōkam/as, -a (1)	paying (subject to payment)
miēgmaiš/is, -io (1)	sleeping bag	mōkest/is, -(sč)io (1)	payment
miegōti, miēga, miegōjo	sleep	mōkēti, mōka, mōkējo	know (how to); pay
mielāi	gladly, with pleasure	mōkym/āsis, -osi (1)	learning, study (a refl. verbal n.)
miestēl/is, -io (2)	town, little town; village (in the sense of 'student village')	mōkytis, mōkosi, mōkēsi	study, learn (+ gen. case of what is being studied)
miestiēt/is, -(č)io (2)	town-dweller (fem. miestiēt/ē, -ēs (2))	mōksl/as, -o (1)	science
miēst/as, -o (2)	town, city	mokslēiv/is, -io (2)	student (fem. mokslēiv/ē, -ēs (2))
		mōkslinink/ē, -ēs (1)	academic, scientist (woman; masc. mōkslinink/as, -o (1))
		mōkslin/is, -ē (1)	scientific, academic
		mōtin/a, -os (1), mam/ā, -ōs (4)	mother, mum
		mūrin/is, -ē (1)	stone (adj.)
		mūšŷ	our(s) (indecl.)
		muziēj/us, -aus (2)	museum

mùzik/a, -os (1) music
muzikològ/è, -es (2) musicologist (masc.)
muzikològ/as, -o (2)
nà well (interjection)
naktin/is, -è (2) night (adj.)
nakvín/è, -ès (1) overnight stop
nakvóti, nakvója, nakvójo
nām/as, -o (4) house
namiē at home (compare **namō** 'to home, homewards')
namin/is, -è (2) domestic, house; home-made
narciz/as, -o (2) narcissus
nar/ys, nārio (4) member (fem.)
nar/è, -ès (4)
nauding/as, -a (1) useful, advantageous
naudótis, naudójasi, naudójosi
naūj/as, -à (4) new
naujien/os, -u (1) new things, latest news
nē no
nē ne- nē not even
nē not at all (emphatic negation)
neiškūm/as, -o (2) obscurity
neatsiējam/as, -a (3^b) indistinguishable, inseparable
neatsitikfín/is, -è (2) planned, not chance, not accidental
nebeñt provided, unless, if only
neblogā not bad
nebrang/ūs, -i (3) cheap, not expensive
nedidel/is, -è (3) small, not large
negalēti ne-inf. can't help but
neklāužad/a, -os (1) disobedient person
nelāim/è, -ès (1) misfortune

nemažal, adv. not a little
nenatūral/ūs, -i (4) unnatural, artificial
ne- nē ..., nē ... neither ..., nor ...
nenūoram/a, -os (1) restless person, fidget
nepaténkint/as, -a (1) dissatisfied, unhappy
nērā už kā Ner/is, -iēs (4) don't mention it
nesēkm/è, -ès (4) Neris (river name)
nesēkmīngai misfortune, failure
nēšti, nēša, nēšē bring, carry (under own steam)
nēt even
nē tik ..., bēt not only ..., but also ...
dār ir ... netikėtai unexpectedly
(netikėt/as, -a (1) 'unexpected')
netoli + gen. netoliese near
niēk/ai, -u (2; pl. only) nonsense, little things
niēkas, niēko ne- niēko nothing, no one
niēko no matter, that's nothing
niēko tókio don't mention it
niēkur kitur nowhere else (with a neg. v.)
norētis, nōrisi, norėjosi feel like (impers., used with the dat. of whoever 'feels like')
norvėg/as, -o (2) Norwegian (noun, man; fem.)
norvėg/è, -ès (2)
nōsin/è, -ès (1) handkerchief
nōs/is, -ies (1; fem.) nose
nuēiti, nuēina, nuējo go off, set off; get somewhere
nugalėtoj/as, -o (1) conqueror (fem.)
nugalėtoj/a, -os (1)
nukristi, nukriūta, nukrito fall, descend (past pple)

numatyti, numāto, numātē anticipate, foresee, plan (in advance)
numātom/as, -a (1) supposed (numatyti 'forecast, foresee')
nūmer/is, -io (1) number
nuō + gen. since
nuobodyb/è, -ès (1) boredom, tedium
nuō + gen. iki + gen. from ... to ... (time, place)
nuolafin/is, -è (2) constant, permanent
nuomone in the opinion of (preceded by gen.)
nuomon/è, -ès (1) opinion
nuō sėno from way back, from a long time ago
nuō senū laikū from olden times
nuostab/ūs, -i (4) amazing
nuoširdziāi sincerely (from: **nuošird/ūs, -i** (4) 'sincere, cordial ('from the heart'))
nūotaik/a, -os (1) mood, disposition
nūotyks/is, -io (1) adventure
nūotrauk/a, -os (1) photo, snap
nupirkti, nūperka, nupirko buy (res.)
nuplanirūoti, -ūoja, -āvo glide (down)
nusibōsti, nusibōsta, nusibōdo bore
nusimāudyti, nusimāudo, nusimāudė bathe (res.)
nuskambėti, nūskamba, nuskambėjo resound
nusprėsti, nusprėndžia, nusprėndė decide
nustatyti, establish,

nustāto, nustātē determine
nutarim/as, -o (2) decision, edict
nutarti, nutaria, decide, decree
nūtārė
nutūpti, nūtupia, nūtūpė perch, settle, land (of plane)
nuvažiuoti, nuvažiuoja, nuvažiavo go somewhere (by transport)
nuvēsti, nuvēda, nuvēdė lead (on foot)
nuvēžti, nuvēža, nuvēžė take s.o. (somewhere) by some means of transport
ō and, but; and how about ...?
obel/is, -iēs/obelis, -i (3^a; fem.) apple-tree
observatorij/a, -os (1) observatory
obuol/ys, -io (3^a) apple
obuoliū apple pie
pyrāg/as, -o (2)
ōdin/is, -è (1) leather (adj.)
olimpin/is, -è (1) Olympic
ōper/a, -os (1) opera
ōr/as, -o (3) air, weather
organizūoti, -ūoja, -āvo organize
ošim/as, -o (2) sound, murmur (of the sea, in a forest)
ōšti, ošia, ošė murmur (of a forest or the sea)
ošk/ā, -ōs (3) goat
paaiškinti, paaiškina, paaiškino explain (res. of aiškinti)
pabaig/ā, -ōs (3^b) end
pabandyti, pabaūdo, pabaūdė try, attempt, have a go (perf.; imperf. bandyti)
pabūti, pabūna, to spend some

paŭvo	time, to be for a while	pakeliáuti, pakeliáuja, pakeliávo	travel, make a journey
padalin/ŷs, -inio (3^{4b})	section, (sub-) division	pakilti, pakýla, pakilo	rise, get higher (intr.)
padarýti, padāro, padārē	do	paklōd/ē, -ēs (2)	sheet
padavėj/as, -o (1)	waiter (fem. padavėj/a, -os (1) 'waitress')	pakránt/ē, -ēs (1)	coast, seaboard (derived from krañtas 'bank, shore')
padavim/as, -o (2)	legend, tradition	pakrašt/ŷs, -(č)io (3^b)	edge, outskirts
padėti, pàdeda, padėjo	help (+ dat.); put (in a lying position)	pakviēsti, pakviēčia, pàkvietē	to invite ('to, on' = i + acc.)
paėiti, paėina, paėjo	go, set off	paláidoti, paláidoja, paláidojo	bury, inter
pagal + acc.	according to; along (the length of)	paláng/ē, -ēs (1)	window-sill
pagálv/ē, -ēs (1)	pillow (lit. 'under-head')	palapin/ē, -ēs (2)	tent
pagalvóti, pagálvója, pagálvójo	think, consider (res. of galvóti, galvója, galvójo ; 'about' = apiē + acc.)	paláukti, paláukia, paláukē	wait (+ gen. 'for')
pageidáutina	desirably, preferably	palėp/ē, -ēs (1)	eaves, roof-space, 'attic'
pagerėti, pagerėja, pagerėjo	improve (intrans.)	palydėti, palýdi, palydėjo	accompany
pagyvėn/ēs, -usi (1)	elderly	palýginti, palikim/as, -o (2)	comparatively inheritance
pagonyb/ē, -ēs (1)	paganism	palikti, paliėka, paliko	leave, abandon (trans.; also 'bequeath' and, intrans., 'remain, stay')
pagón/is, -io (1)	pagan, heathen (fem. pagón/ē, -ēs (1))	pált/as, -o (1)	overcoat
pailsėti, pailsi, pailsėjo	rest, take a rest (also pasilsėti, pasilsi, pasilsėjo)	pamain/à, -ōs (3^b)	shift
paimti, pàima, pàimē	take	pamąstyti, pamąsto, pamąstē	think
pajūr/is, -io (1)	seaboard, coast (from jūr/a, -os (1) 'sea')	pamatýti, památo, památē	catch sight of
pakabinti, pakabina, pakabino	hang (+ acc. + ant + gen. 'sg. on sg.')	pamažù	little by little, gradually
		pamilti, pamilsta, pamilo	fall in love with (+ acc.)

paminėti, pàmini, paminėjo	mention	Parýži/us, -aus (2)	Paris
pamiñkl/as, -o (2)	monument	parod/à, -ōs	exhibition
panašù kaip	similar to, like (panašù = genderless form)	párter/is, -io (1)	stalls, parterre
panaš/ùs, -i (4) i + acc.	similar to, like	parvaži/úoti, -úoja, -ávo namō	get home
panėl/ē, -ēs (2)	young (unmarried) lady, Miss	pàs + acc.	to/in [...] house, in the possession of
panemun/ē, -ēs (3^{4b})	area near the Nemunas	pasakýti, pasàko, pasàkē	say, tell
panořti, panořsta, panōro	desire, get a desire (synonymous with panorėti, panóri, panorėjo)	pasául/is, -io (1)	world
papásak/oti, -oja, -ojo	recount, relate (res. of pásakoti)	pasigýdyti, pasigýdo, pasigýdē	get some treatment (for o.s.)
papėd/ē, -ēs (1)	foot (of mountain, monument)	pasiimti, pasiima, pasiimē	take, get, buy (lit. 'take for o.s.')
papietáuti, papietáuja, papietávo	have lunch, dinner (res. of pietáuti)	pasikviēsti, pasikviēčia, pasikvietē	invite
paplisti, papliñta, paplito	become wide-spread	pasimatúoti, -túoja, -távo	try on (clothes)
paplūdím/ŷs, pàplūdimio (3^{4b})	beach	pasipuōšti, pasipuōšia, pasipuōšē	dress up, adorn o.s. (res. of puōštis, puōšiasi, puōšėsi)
paprastāi	usually; simply (the adv. from the adj. pàprast/as, -à (3^b) 'simple, ordinary')	pasirinkim/as, -o (2)	choice, selection
papuōsal/ai, -i (3^{4b})	jewellery, 'decorations'	pasiriñkti, pasirenka, pasiriñko	choose (for o.s.) (+ acc.)
papuōšti, pàpuošia, pàpuošē	adorn, embellish	pasiródyti, pasiródo, pasiródē	appear, turn out
par/à, -ōs (4)	day, 24 hours	pasiruošim/as, -o (2)	preparation
paragáuti, paragáuja, paragávo	taste, try	pasirúpinti, pasirúpina, pasirúpino	to worry (+ instr. 'about')
pardúoti, pardúoda, pařdavė	sell	pasisėkti, pasiseka, pasisekē	manage, succeed in (the p. who 'manages' goes in the dat.)
		pasisodinti, pasisodina, pasisodino	place, put
		pasistatýti, pasistáto,	park (+ acc.; also 'build (for o.s.)')

pasistātē	
pasitikēti,	rely on, trust in
pasitiki,	(+ instr.)
pasitikējo	
pasitīkti,	meet (+ acc.)
pasitiņka,	
pasitūko	
pasitraukim/as,	departure (from
-o (2)	pasitraukti,
	pasitraukia,
	pasitraukē
	'depart, go (far
	away')
pasiūlym/as,	suggestion
-o (1)	
pasivāikšciojim/	walk, stroll
as, -o (1)	
pasivāikšcioti,	go walking, for a
-šcioja, -šciojo	walk
pasizymēti,	stand out for, be
pasizymi,	distinguished by
pasizymējo	(+ instr.)
paskait/a,	lecture
-ōs (3^b)	
paskamibinti,	phone (+ dat.) of
-ina, -ino	the person
	phoned, or j
	+ acc. of the
	place phoned)
paskol/a, -ōs (3^b)	loan
paskubēti,	hurry
paskuba,	
paskubējo	
pāskui + acc.	after, following, on
	the tracks of
paskutin/is,	last
-ē (2)	
paslapt/is, -iēs	secret
(3^b, fem.)	
paslūsti,	skid, slip
paslūsta,	
paslūdo	
pasodinti,	plant
pasodina,	
pasodino	
pastatyti,	build (res. of
pastāto, pastātē	statyti)
pastātym/as,	production,
-o (1)	construction

pasukti,	turn (trans. and
pāsuka, pasūko	intrans.)
pasveikti,	get better, recover
pasveiksta,	(res.)
pasveiko	
pāšt/as, -o (2)	post office
pātalyņ/ē, -ēs (1)	bed, bedding
pataŗi/ē, -ēs (3^b)	proverb, saying
pataŗti, pataria,	advise (followed
patarē	by the dat. of the
	p. being advised)
pātiekal/as,	dish, food, course
-o (3^{4b})	(as in 'three-
	course meal')
patikti, patiņka,	please (used in the
patiko	third p. form
	with a pron. in
	the dat., to
	convey 'to like
	(lit. to please (to)
	s.o.)'
patog/ūs, -i (4)	comfortable,
	convenient
pāt/s, -i (4)	self
paukščiuk/as,	fledgling, small
-o (2)	bird
paukštien/a,	fowl (derived from
-os (1)	paukšt/is,
	-(ē)io 'bird')
paukšt/is,	bird
-(šē)io (2)	
pavaŗinim/as,	name; title
-o (1)	
pavāikšcio/ti,	walk (around for
-ja, -jo	a while)
pavakar/iāi,	afternoon snack
-iŗ (3^{4b})	
pavālgyti,	get something to
pavālgō,	eat (res. of
pavālgē	vālgyti, vālgō,
	vālgē 'eat')
pavard/ē,	surname, family
-ēs (3^b)	name
pavaŗgti,	get tired, become
pavaŗgsta,	tired (pavaŗg/ēs,
pavaŗgo	-usi (1) 'tired';
	also 'become
	poor')
pavasariņ/is,	spring (adj.)
-ē (2)	

pavāsar/is,	spring
-io (1)	
pavēiksl/as,	drawing, picture
-o (1)	
pavēluoti,	be late (j + acc.
pavēluoja,	'for')
pavēlāvo	
pavēs/is, -io (1)	shade, cool (n.)
pāvyzdžiui	for example
pavojing/as,	dangerous
-a (1)	
paŗadēti,	promise (res. of
paŗada,	ŗadēti, ŗada,
paŗadējo	ŗadējo; the
	person to whom
	something is
	promised goes
	in the dat.)
paŗinti, paŗista,	know, be
paŗino	acquainted with,
	recognize
	(+ acc.)
paŗistam/as,	acquaintance (fem.
-o (1, 3^a)	= paŗistam/a,
	-os (1, 3^a))
paŗiŗēti,	take a look
paŗiŗri,	
paŗiŗrējo	
paŗvelgti,	cast eyes on, look
paŗvelgia,	into (+ j + acc.)
paŗvelgē	
pedagōg/as,	teacher (fem.
-o (2)	pedagōg/ē,
	-ēs (2))
pēdkeln/ēs, -iŗ	tights
(1; pl. only)	
pēil/is, -io (2)	knife
pel/ē, -ēs (4)	mouse
pelēd/a, -os (1)	owl
pēln/as, -o (4)	profit
pēŗ	too
pēŗ + acc.	through, via, across
per atōstogas	during the holidays
	(atostog/os, -ŗ
	(1) 'holidays'
	(fem. pl.))
pēreiti, pēreina,	cross, go across
pērejo	(+ acc.: the prefix
	pēŗ- is always
	stressed)

perēti, pēri,	hatch (trans.)
perējo	
pērmaining/as,	changeable
-a (1)	
pērnaĩ, adv.	last year
pērnokti,	become over-ripe
pērnoksta,	(nōkti, nōksta,
pērnoko	nōko 'ripen')
pēŗskristi,	fly over, cross by
pēŗskrenda,	plane (+ acc.)
pēŗskrido	
pēŗsalti,	catch cold; get cold
pēŗŗala, pēŗŗalo	(may be res.)
pēŗŗauka/a,	interval, break;
-os (1)	intermission
per vālanda	per hour
pēŗvaŗziuoti,	drive, go through
pēŗvaŗziuoju,	
pēŗvaŗziavo	
perkūnij/a,	thunderstorm
-os (1)	
pēsēiomis	on foot
pēsēiŗju gātv/ē,	pedestrian(ized)
-ēs (2)	street (pēsē/ias,
	-ā (3)
	'pedestrian')
pet/ŗs, -iēs, pl.	shoulder
peēiā (4)	
Petraĩt/is,	Petraitis
-(ē)io (1)	
pianin/as, -o (2)	piano
pic/ā, picos (2)	pizza
pieniŗk/as,	milk (pienin/is, -ē
-a (1), adj.	when talking of
	teeth!)
piēsĩn/ŗs, -io (3^b)	drawing (from
	piēŗti, piēŗia,
	piēŗē 'draw')
	draw, paint
piēŗti, piēŗia,	
piēŗē	
pietāuti,	have lunch
pietāuja,	
pietāvo	
piēt/ŗs, -ŗ (4)	lunch, dinner
(pl. only)	
piēv/a, -os (1)	meadow
pil/is, -iēs,	castle
(4; fem.)	
pilk/as, -ā (3)	grey
piln/as, -ā (3)	full

pīlv/as, -o (4)	belly
pīnig/as, -o (3^b)	coin
pyrāg/as, -o (2)	bun, roll, white loaf, pie
pyragēl/is, -io (2)	<i>pirozhi</i> , small pies
piřkti, peřka, piřko	buy
pirm/as, -ā (3)	first, no. 1
pirmenyb/ēs, -iņ (1)	team championship (synonym: <i>varžyb/os, -u (1)</i>)
pirmiāusia	first of all
piřstin/ē, -ēs (1)	glove
pirt/is, -iēs (4; fem.)	bathhouse, sauna
pjēs/ē, -ēs (1)	piece, play
plān/as, -o (4)	plan; small map
planuoti, planuāja, planāvo	plan, make plans
plasnōti, plasnōja, plasnōjo	wave, flap (wings)
plat/ūs, -i (4)	wide, broad
plaūciņ uždēģim/as, -o (2)	pneumonia
plauk/ai, -i	hair (plural of plāuk/as, -o (3) '(a) hair')
plaukim/as, -o (2)	swimming
plaūkti, plaūkia, plaūkē	sail, swim
pliāž/as, -o (2)	beach
plikšal/a, -os (1)	icy roads, ice-covered ground
plisti, pliņta, plto	spread, become widespread
plōn/as, -ā (3)	fine; slim, slender; subtle
plōt/as, -o (1)	surface area
plūnksn/a, -os (1)	feather (also 'pen')
pō + acc.	around, about, all over
poēt/as, -o (2)	poet (fem. <i>poēt/ē, -ēs (2)</i>)

poēzi/ja, -jos (1)	poetry
poilsāuti, poilsāuja, poilsāvo	rest, be on holiday
poļcij/a, -os (1)	police
poļcinink/as, -o (1)	policeman
poļtik/a, -os (1)	politics
pōn/as, -o (2)	gentleman, sir (voc. here; fem. pon/iā, -iōs (4) 'Mrs, madam, lady', panēl/ē, -ēs (2) 'Miss, young lady')
popiēt	after lunch, in the afternoon
populiārinti, populārina, populārino	make popular
populiar/ūs, -i (4)	popular
por/ā, -ōs (4)	pair, a few
pō savāitēs po tō	in a week's time then, after that (po + genitive 'after')
pōveik/is, -io (1)	influence, effect, action
prabēgti, prabēga, prabēgo	pass by, elapse
praēiti, praēina, praējo	elapse, pass
praēiv/is, -io (2)	passer-by (fem. praēiv/ē, -ēs (2))
prāģiedrul/is, -io (1)	clear period
pralēisti, pralēidžia, pralēido	spend (time) (also: 'miss (lesson, etc.)', 'overrun time limit')
prāmon/ē, -ēs (1)	industry
prancūzū kalb/ā, -ōs (4)	French (adv.: prancūziškai)
pranēsti, prāneša, prānešē	communicate, announce (+ acc. of message and dat. of person to whom)

prasidēti, prasideda, prasidējo	start, begin (intrans.)	priklausyti, priklausio, priklausē	depend ('on' = nuō + gen.)
prasm/ē, -ēs (4)	sense	priminti, primena, priminē	remind (+ dat. + acc. 's.o. sg.')
prasming/as, -a (1)	informed, sensible	pirpirti, priperka, pripirko	buy (in addition, to complete something; a lot)
prastaī	bad, not well (adv.)	priprasti, pripraņata, pripraņo	get used, become accustomed (+ inf., or priē + gen. 'to sg.')
prašt/as, -ā (4)	bad	prirēkti, prirēkia, prirēkē	come in useful, necessary
prašom	please, here you are, don't mention it	prisikvėpuoti, -kvėpuoja, -kvėpavo	breathe in all one can, fill one's lungs ('with' = gen.)
prėk/ē, -ēs (2)	item, item of goods (often pl. 'goods')	prisiminti, prisimena, prisiminē	remember (+ acc.)
premier/ā, premjėros (2)	première	prisivalgyti, prisivalgo, prisivalgē	eat one's fill ('of' = gen.)
priē + gen.	by, near	pritrūkti, pritrūksta, pritrūko	lack, be missing, not be sufficient (use the third p. form accompanied by the gen. of whatever is lacking)
priėti, priėina, priėjo priė + gen.	come up to, approach	privalum/as, -o (2)	necessity, something indispensable; quality, merit
priemiest/is, -(ė)io (1)	suburb	privažiuoti, privažiuoja, privažiavo	approach, get close to
priėmim/as, -o (2)	reception	priversti, priverčia, priverťe	compel, force, make
priė pāt + gen.	very near (pāt (indecl.) self, 'the very' (emphatic particle))	priziūrėti, priziūri, priziūrėjo	keep, look after (+ acc.)
prieskon/is, -io (1)	seasoning, dressing (often pl.)	priziūrėtojas, -os (1)	guardian, supervisor
priėš + acc.	ago; before (time and place)	prōg/a, -os (1)	occasion (also
priešingai	on the contrary		
priešintis, priešinasi, priešinosi	resist, counter		
prieškambar/is, -io (1)	lobby, vestibule		
priešpieč/iai, -iņ (1; pl. only)	snack before lunch; the time before lunch		
prieštarauti, prieštarauja, prieštaravo	contradict (+ dat.)		
prietar/as, -o (1)	superstition		
prievart/a, -os	force, obligation, violence (peř prievartā 'by force')		

prósenel/is, -io (1)	prog/à, -òs (4) forefather, ancestor (fem. prósenel/è, -ès)	rañkrašt/is, -(šć)io (1)	manuscript
prodùkt/as, -o (2)	product (in the pl. 'produce, food')	rañkšluost/is, -(sć)io (1)	towel
profesij/a, -os (1)	profession	ràsti, rañda, ràdo	find (res. suràsti, surañda, suràdo)
profesor/ius, -iaus (1)	professor	rašýti, ràšo, ràšè	write
program/à, -(àm)os (2)	programme list(ing)	rašýtoj/as, -o (1)	writer (fem. rašýtoj/a, -os (1))
projèkt/as, -o (2)	project	rāšom/asis, -oji (1)	writing (long adj.)
prospèkt/as, -o (2)	prospect, avenue	raštèl/is, -io (2)	note
pròtarp/is, -io (1)	interval (here: 'at intervals')	raudón/as, -a (1)	red
pùblík/a, -os (1)	audience, public	raudonkòj/is, -è (2)	red-legged
pùg/à, -òs (4)	snow-storm, blizzard	raudonsnāp/is, -è (2)	red-beaked
puik/ùs, -ì (4)	lovely, fine (here the 'it is ...' form)	raugint/as, -a (1)	sour, fermented
puikumèl/is, -io (2)	wonderful thing	regin/ýs, -io (3^b)	view ('over' = ĭ + acc.)
pulk/as, -o (4)	flock, crowd, mass	reikal/as, -o (3^b)	affair
pùod/as, -o (1)	pot, pan	reikaláuti, reikaláuja, reikalāvo	demand, require (+ gen.)
puodèl/is, -io (2)	pot, pan (small); cup	reikèti, reikia, reikèjo	be necessary (dat. of 'who needs', gen. of 'what needed')
pùs/è, -ès (2)	side, half	reikšti, reiškia, reišké	mean, signify
pùsbrol/is -io (1)	cousin (male)	rektorāt/as, -o (1)	rectorate (university central buildings)
pùsryčiauti, pùsryčiauja, pùsryčiauvo	have breakfast	renesāns/as, -o (1)	Renaissance
pùsseser/è, -èsi (1)	cousin (fem.)	reñgtis, reñgiasi, reñgesi	prepare, get ready (intrans.: 'for' = dat.; trans. = reñgti, reñgia, reñgè)
pùsti, pùcia, pùtè	blow (trans. and intrans.)	repertuār/as, -o (2)	repertoire
pušýn/as, -o (1)	pine forest	respùblík/a, -os (1)	republic (note the s!)
puš/is, -iès, -ij (4)	pine	restorān/as, -o (2)	restaurant
rajòn/as, -o (2)	district	ridikèl/is, -io (2)	radish
rākt/as, -o (2)	key		
ramýb/è, -ès (1)	tranquillity, peace, calm		
ram/ùs, -ì (4)	peaceful (here the 'it is ...' form)		
rank/à, rañkos (2)	hand, arm		
rankinùk/as, -o (2)	handbag		
rankòv/è, -ès (1)	sleeve		

rinktūn/è, -ès (2)	team (representative team)	rūpinasi, rūpinosi	care of (+ instr.)
riñkti, reñka, riñko	gather, collect	rùsiškai	Russian (adv.)
riñktis, reñkasi, riñkosi	choose (for o.s.; + acc.); gather, come together	rùsv/as, -à (4)	brownish
ristis, ritasi, ritosi	roll (intr.)	rùš/is, -ies (1), fem.	sort, type
rytā	in the morning (acc. of rýt/as, -o 'morning')	rūs/ýs, -io (4)	cellar
rytū	east(ern) (gen. of rytai 'east', itself a pl.-only form related to rýt/as, -o (3) 'morning')	sag/è, -ès (4)	brooch
		sakinýs, -io (3^b)	sentence
		sakýti, sāko, sāké	say, tell
		saldumýn/ai, -u (1)	sweets, sweet things
		sāl/è, -ès (2)	auditorium, hall
		salot/à, -(òt)os (2)	lettuce, salad
		sanatorij/a, -os	sanatorium
		sándūr/a, -os (1)	joint, meeting-point
ródyti, ródo, ródè	show	sántak/a, -os (1)	watersmeet, confluence
romántik/a, -os (1)	romantic atmosphere	sāpn/as, -o (4)	dream
ròž/è, -ès (2)	rose	sāugotì, sāugo, sāugojo	look after, keep, preserve; protect (nuò + gen. 'from')
rùd/as, -à (4)	brown	saulèt/as, -a (1)	sunny
rud/uò, -eñs (3^b)	autumn, fall	sāul/è, -ès (1)	sun
rugin/is, -è (2), adj.	rye	sausāin/is, -io (2)	biscuit, rusk (often pl.)
rug/ýs, -io (4)	rye	sāūs/is, -io (2)	January
ruggjūt/is, -(è)io (1)	August	sausum/à, -òs (3^b)	continent, dry land
rugsėj/is, -o (1)	September	savāime	needless to say, it goes without saying
rūkýt/as, -a (1)	smoked	suprañtama	weekend (formed from savāit/è, -ès (1) 'week' and gāl/as, -o (4) 'end')
rūkýti, rùko, rùkè	smoke	sāv/as, -à (4)	one's own, intimate, close
rùm/ai, -u (1)	palace (fine central buildings)	sāvo	her, etc. (the poss. pron. used when reference is back to the subject of the sentence)
rungtýn/ès, -iù (2; pl)	competition		
rungtyniāuti, -niāuja, -niāvo	compete	sèdèti, sèdi, sèdèjo	sit, be sitting
ruòštis, ruòšiasi, ruòšèsi	get ready, prepare (+ dat. or inf.)		
rùpesting/as, -a (1)	particular, careful		
rùpest/is, -(sć)io (1)	care (here: 'responsibility'; often in the pl.: 'fuss, cares')		
rùpintis,	look after, take		

sėg/ė, -ės (2)	buckle, fastening, clasp	simbolizuoti, -uoja, -avo	symbolize
sėkcij/a, -os (1)	wallstand	sinoptik/as, -o (1)	weather forecasting
sėkmingai, adv.	fine, successfully (from sėkming/as, -a (1) 'successful')	sirgti, sėrga, sirgo	be ill (susirgti 'fall ill')
sėktis, sėkasi, sėkesi	succeed, be successful (impers., used in third p. with dat. subject)	sirpti, sirpsta, sirpo	ripen (intr.)
senāmiest/is, -(ė)io (1)	Old Town, Old City (district of Vilnius)	siuit/ā, -itos (2)	suite (musical)
sėn/as, -ā (4)	old	siūlyti, siūlo, siūle	recommend, suggest
senėl/ė, -ės (2), močiūt/ė, -ės (2)	grandmother, granny	siūsti, siuñcia, siuñtė	send
senėl/is, -io (2)	grandfather (pl. often = grandparents)	skaičiāvim/as, -o (1)	count, census
senov/ė, -ės (1)	antiquity, olden times	skaičiuoti, skaičiuoja, skaičiavo	count
senovin/is, -ė (1)	ancient	skaĩsciai	brightly (skaist/ūs, -i (4) 'clear, bright, fresh')
senovisk/as, -a (1)	old, ancient, as in the old days	skaityti, skaĩto, skaĩtė	read
serbeit/as, -o (2)	currant	skam̃binti, skam̃bina, skam̃bino	phone
Sereikiškių park/as, -o (1)	Sereikiškės Park	skan/ūs, -i (4)	tasty
seriāl/as, -o (2)	series	skarėl/ė, -ės (2)	headscarf, kerchief
sesėl/ė, -ės (2)	nurse (often medicinos)	skātinti, skātina, skātino	encourage, stimulate
	sesėl/ė: medicin/ā, -(in)os (2) 'medicine')	skaudėti, skaūda, skaudėjo	ache (dat. of 'who', acc. of 'what')
sėsti, sėda, sėdo	sit down (also refl.; atsisėsti = res. nuance)	skėlbtĩ, skėlbia, skėlbė	publish, declare
ses/uō, -eĩs (3 ^b), sės/ė, -ės (2)	sister, sis	skėt/is, -(ė)io (2)	umbrella (išskėsti, išskečia, išskėtė + acc. 'open')
sezōn/as, -o (2)	season	skintĩs, skĩnasi, skĩnesi	make, clear (also non-refl.)
sidabrĩn/is, -ė (2)	silver (adj.; from the n. sidābr/as, -o (2))	skĩr/ius, -iaus (2)	department, section; chapter
siel/a, -os (1)	soul (also siel/ā, -ōs (4))	skirtĩ, skiria, skĩrė	dedicate, write for (also 'separate, divide, appoint'; see skirtis below)
siēn/a, -os (1)	wall	skirtis, skĩriasi, skĩrėsi	be different (also 'part, separate')
sijōn/as, -o (2)	skirt		
simbol/is, -io (1)	symbol		

skirtum/as, -o (1)	difference	sodyb/a, -os (1)	farm
skōlinti, skōlina, skōlino	lend	sođinti, sođina, sođino	plant
skraidyti, skraĩdo, skraĩdė	fly (frequentative, habitual)	sof/ā, sofos (2)	sofa
skraĩdi/is, -(dž)io (2)	stomach	sostin/ė, -ės (1)	capital
skrybėl/ė, -ės (2)	hat	sót/is, -ies (1)	satiety (ikĩ sóties 'until one is full')
skridim/as, -o (2)	flight (a 'flight', when talking in airport terms, is skryd/is, -(dž)io (2))	spāl/is, -io (2)	October
skruost/as, -o (3)	cheek	spalv/ā, -os (4)	colour
skubiai	in a hurry, hurriedly (adverb from skub/ūs, -i (4) 'hurried, urgent')	spaĩčiai	quickly (from spart/ūs, -i (4))
skulptor/ė, -ės (1)	sculptor, sculptress (masc. skulptor/ius, -iaus (1))	spaĩn/as, -o (4)	wing
skvėr/as, -o (2)	square (small and leafy)	spaud/ā, -ōs (4)	press
slėg/is, -io (2)	pressure	specialist/as, -o (2)	specialist (fem. specialist/ė, -ės (2))
slid/ūs, -i (4)	slippery	spektākľ/is, -io (2)	show, spectacle
sliek/as, -o (3)	worm	spygliuōči/ai, -ų (2)	coniferous, evergreen trees
slyv/ā, slĩvos (2)	plum; plum-tree	spinduliuoti, -liuoja, -liavo	shine, radiate, emit rays
slog/ā, -ōs (4)	cold, head cold	spint/a, -os (1)	cupboard, wardrobe
smag/ūs, -i (4)	happy, likeable, pleasant	spintėl/ė, -ės (2)	cupboard
smākr/as, -o (4)	chin	spontaniškũm/as, -o (1)	spontaneity (spontānišk/as, -a (1) 'spontaneous')
smarķiai	heavily, strongly, severely (adv. from smark/ūs, -i (4))	spōrt/as, -o (1)	sport
smark/ūs, -i (4)	sharp, severe	sportuoti, sportuoja, sportavo	go in for sport
smėl/is, -io (2)	sand (also smėl/ỹs, -io (4))	srit/is, -iės (4)	area, region; field (of study), subject area
smuik/as, -o (2)	violin	sriub/ā, -ōs (4)	soup
smuikinink/as, -o (1)	violinist (fem. smuikinink/ė, -ės (1))	srov/ė, -ės (4)	current
snāp/as, -o (4)	beak	staigā	suddenly
snigtĩ, sniņga, snigo	snow	staigmen/ā, -ōs (3 ^b)	surprise, something unexpected
sōd/as, -o (2)	garden, orchard	staig/ūs, -i (4)	sudden
		stāl/as, -o (4)	table
		staliũk/as, -o (2)	small table, table in restaurant, etc.
		stalties/ė, -ės (1)	tablecloth
		standārtin/is, -ė (1)	standard, unexceptional
		statybinink/as, -o (1)	builder (fem. statybinink/ė,

	-ēs (1); from statyti, stāto, stātē 'build')	subtilyb/ē, -ēs (1)	subtlety, nuance
statulēl/ē, -ēs (2)	statue (dim.; statul/ā, -ūlos (2) 'statue')	subūrti, subūria, subūrē	unite, bring together
staugim/as, -o (2)	howling	sudaryti, sudāro, sudārē	devise, create (also 'conclude', of an agreement); form, comprise, make up
staugti, staugia, staugē	howl	sudėti, sūdeda, sudėjo	put away, tidy away
stebėti, stēbi, stebėjo	observe (+ acc.)	sudėting/as, -a (1)	complex, complicated
stebėtis, stēbisi, stebėjosi	be surprised, amazed ('at' = + instr.)	sudėt/īs, -iēs (3^b; fem.)	composition
steigti, steigia, steigē	found, set up, open	sugalvoti, sugalvoja, sugalvojo	think, have/conceive the idea (res.)
stiklin/ē, -ēs (2)	glass (for drinking)	sugebėti, sūgeba, sugebėjo	be able, know how to, be capable of
stilius, -iaus (2)	style	sugriauti, sugriaua, sugriovė	destroy
stiprus, -i (4)	strong, solid	sukakti, sukañka, sukāko	be completed, fulfilled, over
storas, -a (3)	stout	sukaūpti, sukaūpia, sukaupė	concentrate, accumulate (trs.)
stotis, -iēs (4; fem.)	station	suknēl/ē, -ēs (2)	dress
stovėjim/as, -o (1)	parking (used in gen. preceding vieta 'parking place, rank')	sultin/ys, -io (3^b)	bouillon
stovėti, stóvi, stovėjo	to stand, be situated	sūlt/ys, -(č)iq (1; pl. only)	juice
straipsnis, -io (1)	article	sumokėti, sumoka, sumokėjo	pay (res. of mokėti, móka, mokėjo)
striuk/ē, -ēs (2)	jacket (man's and woman's)	sumuštin/īs, -io (2)	sandwich
studenť/as, -o (2)	university student (masc.)	sūnēn/as, -o (1)	nephew
studenť/ē, -ēs (2)	university student (fem.)	sunykti, sunyksta, sunyko	fall into decay; become sickly
studenťu bendrabut/īs, -(č)io (1)	students' hostel, hall of residence (studenťu is the gen. pl. of studenťas)	suñkvežim/īs, -io (1)	lorry, truck
studijuoti, studijuoja, studijavo	study (at university)	sūn/ūs, -aūs (3)	son
suaug/ēs, -usio (1)	adult, grown-up (fem. suaug/usi, -usios ; declines as a p. act. pcple)	supažindinti, -dina, -dino	introduce s.o. to s.o. (acc. + su + instr.)

suprasti, suprañta, suprāto	understand	susirūpinti, susirūpina, susirūpino	get worried (res.; non-res. rūpintis)
surasti, surañda, surādo	find (res. of rasti, rañda, rādo)	susitafti, susitaria, susitarė	agree (between themselves), come to an agreement (su + instr. 'with someone', dėl + gen. 'about something')
surengti, surengia, surengė	organize, set up		meeting
sūr/īs, -io (1)	cheese	susitikim/as, -o (2)	
sūr/ūs, -i (3)	salt(y) (adj.)	susizavėti, susizavi, susizavėjo	be captivated, enthralled by (+ instr.)
susapn/uoti, -uoja, -avo	dream (res. of sapnuoti)	suskambėti, sūskamba, suskambėjo	ring out, resound (res.)
susėsti, susėda, susėdo	sit down, settle down	suskirstym/as, -o (1)	division
susidomėjim/as, -o (1)	interest ('in' = + instr.)	sustóti, sustója, sustójo	stop, pause (intrans.)
susidraugauti, -gājuja, -gāvo	make friends, become friends	sušalti, sušāla, sušālo	get very cold, freeze
susijaudinti, susijaudina, susijaudino	become excited	sušilti, sušyla, sušilo	warm up (intrans.; trans. = sušildyti, sušildo, sušildė)
susij/ēs, -usi (1)	linked, connected	sūtarta sutafti, sūtaria, sūtare	agreed, OK, fine
susikalbėti, susikalba, susikalbėjo	come to an understanding, come to an arrangement, make an appointment ('with' = sū + instr.)	sūtare suteikti, suteikia, suteikė	agree, come to an agreement
susilaukti, susilaukia, susilaukė	await (+ gen.)	suteikti, suteikė	give (figurative)
susipažink(it(e))	Let me present ... (lit. 'Get acquainted!')	sufikti, sutinka, sutiko	agree ('with' = sū + instr.; also 'meet' + acc., 'have an attitude towards' + sū + instr., 'get on well with' + sū + instr.)
susipažinti, -pažista, -pažino	make the acquaintance of (followed by sū 'with' + instr.)		
susirgti, sūserga, susirgo	fall ill	sutrikti, sutriñka, sutriko	be disturbed, infringed, become upset
susiriñkti, susirenka, susiriñko	meet, gather, get together	suvokti, suvokia, suvokė	understand, comprehend, grasp
susiruošti, susiruošia, susiruošė	be about to, prepare to		

sužādinti, sužādina, sužādino	excite, arouse, evoke	šaltūbaršč/iai, -iū (1)	cold beetroot soup
svarb/ā, -ōs (4)	importance, significance	šaltin/īs, -io (2)	spring, source
svarb/ūs, -ī (4)	important	šalt/īs, -(č)io (2)	cold, coldness
svarstīti, svařsto, svařstē	discuss	šaltōk/as, -a (1)	chilly, coldish
svēč/iuotis, -iuojasi, -iāvosi	be staying (pās + acc. 'with s.o.')	šampān/as, -o (2)	champagne
svēčiuosē	on a visit, to stay (see j svečius)	šaukšt/as, -o (1)	spoon
sveikā!	Hi! (to a woman; to a man it is sveikas!)	šauti, šauna, šovē	fire, shoot; place; rush (šauti j galvā 'occur (to s.o.), come into one's head')
svēik/as, -ā (4)	healthy	šaukštēl/īs, -io (2)	spoon (small)
sveikat/ā, -(āt)os (2)	health	šeim/ā, -ōs (4)	family
svēikinti, svēikina, svēikino	congratulate (+ acc. + sū + instr. 's.o. on sg.')	šeimyn/a, -os (1)	family, household
svēikti, svēiksta, svēiko	get better, recover (res. pasvēikti)	šeštādienais	on Saturdays
svērti, svēria, svērē	weigh (intrans.; followed by acc. of the weight)	šeštādien/īs, -io (1)	Saturday
svetaīn/ē, -ēs (2)	sitting-room, lounge	šiāis laikāis	these days (adv.)
svetimtaūt/īs, -(č)io (2)	foreigner	šiandienīni/īs, -ē (2)	today's (adj.)
sviest/as, -o (1)	butter	šiaul/iai, -iū (4)	Šiauliai
svyrāvim/as, -o (1)	change, vacillation	šieik tiek	a little
šak/ā, -ōs (4)	branch, type	šiēmet (adv.)	this year
šakn/īs, -iēs (4; fem.)	root	šjkart	on this occasion
šakūt/ē, -ēs (2)	fork (also 'branch')	ši/as, -o (4)	coniferous forest
šaldīkl/īs, -io (2)	freezer	ši/um/a, -ōs (3 ^b)	warmth
šaldytuv/as, -o (2)	refrigerator, icebox	šiimtmet/īs, -(č)io (1)	century
šaliā	nearby (also used with the gen. as a prep.)	šlāpdrib/a, -os (1)	wet snow, rainy snow
šālik/as, -o (1)	scarf, muffler	šlāp/ias, -iā (4)	wet
šal/īs, -iēs (4; fem.)	countryside	šlepēt/ēs, -(č)iu (2)	slippers
šālt/as, -ā (3)	cold	šokinēti, šokinēja, šokinējo	jump, hop (frequentative, habitual)
šālti, šāla, šālo	become cold	šōk/īs, -io (2)	dance
		šōkti, šōka, šōko	dance, jump
		štāi	here is/are, there is/are
		štāi čia	here, right here
		štāi todēl	so that's why
		šūkauti, šūkauja, šūkavo	shout loudly, exclaim
		šuō, šuņs (4)	dog
		švar/ā, -ōs (4)	cleanliness, tidyness
		švařk/as, -o (2)	jacket

švárrašt/īs, -(šč)io (1)	fair copy, final copy	-(č)io (2)	tāšk/as, -o (4)	glass (e.g., for wine)
šveit/ē, -ēs (2)	holiday, feast day, celebration	taur/ē, -ēs (4)	tāvo	your(s) (indecl.; fam.)
šventōv/ē, -ēs (1)	holy place, temple	teātr/as, -o (2)	teberā	is/are still, exist(s), is/are available
švēsti, šveičia, šveitē	celebrate (+ acc.)	tegu	teigin/ys, teiginio (3 ^b)	assertion, position (in argument)
šviēsiai	bright, light (adv.)	teising/as, -a (1)	teis/ūs, -ī (4)	correct, fair correct, right
šviesiaplūk/īs, -ē (2)	light-haired	tekėti, tēka, tekejo	tekėti, teņka, tēko	rise (of the sun), flow, marry (speaking of a woman: už + gen.)
šviesofor/as, -o (2)	traffic lights	tekti, teņka, tēko	telefōn/as, -o (2)	have to, be obliged to (a sense of fate; subject in dat.)
šviēsti, šviēčia, šviētē	shine (intrans.); enlighten (trans.)	televizija/as, -os (1)	televizori/us, -aus (1)	television (the 'set')
švies/ūs, -ī (4)	light (luminosity)	televizij/a, -os (1)	temp/as, -o (2)	television ('viewing' rather than the 'set')
tadā	then	temperatūr/ā, -(ūr)os (2)	teņ netoli	tempo, rate, pace temperature
tāi	so, that	teolōgij/a, -os (1)	teritōrij/a, -os (1)	nearby (lit. 'there near')
tāip pāt	also, too	teritōrij/a, -os (1)	tēstis, tēsiasi, tēsesi	theology, divinity territory
tāip	yes	tēt/ā, -ōs (4)	tēt/ā, -ōs (4)	continue (trans. = tēsti, tēsia, tēsē)
tāip, kāip	just as (lit. 'in such a way, how')	tēv/āi, -ū (3, 4)	tēv/as, -o (3), tēt/īs, -(č)io (2)	parents (lit. 'fathers', from tēv/as, -o (3))
talp/ūs, -ī (4)	capacious	tiek daūg	tiek... tiek...	father, dad
tapytoj/as, -o (1)	painter (fem.)	tiesā	tiesā	so much/many (+ gen. if appropriate)
tapytoj/a, -os (1); derived from tapyti, tāpo, tāpē	painter (fem.)	tiek... tiek...	tiesā	both ... and ... don't you?, isn't it?, etc. (lit. 'truth')
tāpti, tampa, tāpo	become (often + instr. of noun, + nom. of adj.)	tāšk/as, -o (4)	taškūt/īs,	
tarnāuti, tarnājuja, tarnāvo	serve (+ dat.)	taškūt/īs,		
tařp + gen. tarptaufin/īs, -ē (2)	between international			
tārtis, tāriasi, tāresī	discuss, consult one another, come to an arrangement (sū + instr.; dēl + gen. 'about'); consider oneself (+ instr.)			
tasāi	that, this (nom. sg. masc. of tās, tā, expanded by the particle ai)			

	from ties/à, -òs (4); also aĩ nē? 'is it not?' and aĩ nē tiesà? 'is it not the truth?'	triuš/is, -io (2)	rabbit
tiesa sàkant	truth to tell	troleibūs/as, -o (2)	trolleybus
tiesiai	straight, directly	troškinti, troškina, troškino	stew
tiesiog	simply; straight	trukdýti, trukdo, trukdē	disturb, get in the way (+ dat. of whom one disturbs)
figr/as, -o (2)	tiger	trukm/ē, -ēs (4)	duration, length, span
tik	only	trūkti, trūksta, trūko	be lacking, short (with dat. of who is short of what- ever, and gen. of what is lacking)
tikėjim/as, -o (1)	faith ('in' = + instr.)	trūkti, truñka, trūko	last, take, continue (intrans.)
tikėti, tiki, tikėjo	believe, trust (+instr. or acc.)	trūkum/as, -o (1)	lack, shortage
tikėtis, tikisi, tikėjosi	hope (+ gen. 'for')	trum̃p/as, -à (4)	short
tik ir	only	tualèt/as, -o (2)	lavatory, toilet, WC
tikrai	exactly, indeed (tikr/as, -à (4) 'true, correct'); probably	tūlp/ē, -ēs (1)	tulip
tikr/as, -à (4)	precise, true, correct	Tunis/as, -o (2)	Tunisia, Tunis
tiksl/as, -o (4)	aim	turbūt	probably
tikti, tiñka, tiko	be suitable, suit (+ dat.)	turėti, tūri, turėjo	have (here 'to have to, must')
tyl/à, -òs (4)	silence; calm	tuĩg/us, -aus (2)	market
tĩlpti, telpa, tĩlpo	take up places	turist/as, -o (2)	tourist (fem. turist/ē, -ēs)
tyl/ūs, -i (4)	silent	turistin/is, -ė (1)	tourist (adj.)
tĩlt/as, -o (1)	bridge	tuĩt/as, -o (2)	wealth, riches
tĩnkln/is, -io (2)	volleyball	turting/as, -a (1)	rich
tĩpišk/as, -a (1)	typical	tūšči/as, -à (4)	empty
tĩr/as, -à (3)	pure, clean	tūkstant/is, -(č)io (1)	thousand
tĩrti, tĩria, tĩrė	investigate, study	tvank/ūs, -i (4)	stifling, stuffy
tóbul/as, -à (3 ^a)	perfect	tvarkýti, tvaĩko, tvaĩke	tidy up
todėl	so, therefore	tvárt/as, -o (1)	cattle-shed, byre pond
tóks pát, tokia pát	the same	tvenkin/ỹs, -io (3 ^b)	
tolėsn/is, -ė (2, 4)	further, subsequent	tvĩrt/as, -à (3)	firm, hard, strong
toliaũ	further, from then on, after that	tvor/à, -òs (4)	fence
tradicin/is, -ė (1)	traditional	ũg/is, -io (2)	height
transliuoti, -iũoja, -iãvo	broadcast, transmit	ugn/is, -iēs (4; fem.)	fire
traukin/ỹs, -io (3 ^a)	train	ũkinink/as,	farmer (fem.)
triukšming/as, -a (1)	noisy		

-o (1)	ũkinink/ē, -ēs (1)	užmiršta, užmiršo	
ũksming/as, -a (1)	shady	užmušti, užmuša, užmušė	kill
unikal/ūs, -i (4)	unique, the only one	ũzraš/as, -o (3 ^b)	note (pl: 'notes')
universãlin/is, -ė (1)	universal	ũzsakýti, uzsãko, uzsãkė	order, book, reserve
universitėt/as, -o (2)	university	ũzsidėti, uzsideda, uzsidedėjo	put on + acc. (bandage, hat, spectacles)
universitėtin/is, -ė (1)	university (adj.)	ũzsien/is, -io (1)	abroad (an ordinary n.; the gen. serves to translate 'foreign')
ũog/a, -os (1)	berry	ũzsisakýti, uzsisãko, uzsisãkė	order, book, reserve (for o.s.) (+ acc.)
uogãuti, uogãuja, uogãvo	collect berries	ũzsũkti, uzsũka, uzsũko	drop in, call at/on (a person = pãs + acc.; a place = ĩ + acc.)
ũos/is, -io (1)	ash	ũztiėsti, uztĩesia, uztĩesė	cover, lay (table)
ũost/as, -o (1)	port, harbour	ũztrauktũk/as, -o (2)	zip
ũošv/is, -io (1)	father-in-law (pl. often, as here, = parents-in-law; fem. uošv/ē, -ēs)	ũzũomarš/a, -os (1)	forgetful person
upėl/is, -io (2)	little river	ũžup/is, -io (1)	a city district on the other side of the river
ũs/ai, -ũ (2)	moustache	ũžvalkal/as, -o (1)	pillow case
ũž + acc.	for (+ gen. = 'behind, beyond')	vãbal/as, -o (3 ^b)	beetle
ũž + gen. (km., etc.) nuõ + gen.	from (distances)	vãdnasi	consequently, that is, in other words
ũžãugti, użãuga, użãugo	grow (become big)	vagõn/as, -o (2)	carriage (in train)
ũžbėgti, użbėga, użbėgo	pop in, drop in (ĩ + acc. 'at (a place)', pãs + acc. 'on (a person)')	vãi	alas
ũždarýt/as, -a (1)	closed (also użdar/as, -à)	vaidýbin/is, -ė (1)	dramatic
ũžėiti, użėina, użėjo	call in/on, visit (pãs + acc. 'on so.')	vaidilũt/ē, -ēs (2)	priestess
ũžimĩti, użima, użėmė	occupy	vaidinti, vaidina, vaidino	(vaidilũt/is, -(č)io (2) 'priest')
ũžlipti, użlipa, użlipo	climb, go up (to; aĩt + gen. '(on)to')	vãik/as, -o (4)	play (part), act (kine, filme, teatre, spektaklyje)
ũžmiest/is, -(č)io (1)	outskirts (not in the town)	vãikėl/is, -io (2)	child
ũžmigti, użmiĩga, użmigo	fall asleep	vãikin/as, -o (2)	baby, little child
ũžmiršti,	forget	vãikỹst/ē, -ēs (2)	fellow, lad, guy
			childhood

vaikštinėti, vaikštinėja, vaikštinėjo	walk, wander
vaikų kambarys, -io (3^b)	children's room, nursery
vairavim/as, -o (1)	driving
vaizding/as, -a (1)	picturesque, full of images
vais/ius, -aus (2)	fruit (piece of)
vaiskrūm/is, -io (1)	bush (bearing berries)
vaištin/ai, -ų (1; pl.)	medicine (in general)
vaištin/ė, -ės (1)	chemist's (also vaištinė (4))
vakarė	in the evening
vakarėl/is, -io (2)	party
vaig/is, -io (2)	dish, food
valgoma	eaten (genderless form of pres. pass. p.cple)
valgom/asis, -ojo (1)	dining-room (declines as a def. adj.)
valstyb/ė, -ės (1)	state (country)
vált/is, -ies, fem. (4)	boat
vandenyn/as, -o (1)	ocean
vard/as, -o (4)	name (first name)
vardo dien/à, -òs (4)	nameday (also vardadien/is, -io (1))
vařg/as, -o (4)	hardship, misery, indigence; hard life, trouble
varginti, vargina, vargino	tire, exhaust (trans.)
variant/as, -o (1)	variant
varl/ė, -ės (4)	frog
varn/a, -os (1)	crow
varšk/ė, -ės (3)	cottage cheese
Vařšuv/a, -os (1)	Warsaw
vařt/ai, -ų (2)	gate(s) (pl. only)
vartóti, vartója, vartójo	use
vāsar/a, -os (1)	summer
vasār/is, -io (2)	February

važinėti, važinėja, važinėjo	go frequently/habitually (by some conveyance)
vėdar/as, -o (3^a)	sausage (with potato or oats filling)
vėd/ės, -usio	married (of a man)
vėsti, vėda, vėdė	marry (also 'lead; be in charge of') (+ acc.)
vėžtis, vėžasi, vėžesi	convey, carry (by some means of transport)
vėid/as, -o (3)	face
vėidrod/is, -(dž)io (1)	mirror
veikti, veikia, veikė	do; function, work; have an effect on (+ acc.)
vėj/as, -o (1)	wind
vėjuot/as, -a (1)	windy
vėliau	later
Veņgrij/a, -os (1)	Hungary
verkti, verkia, verkė	cry, weep (+ gen. = 'for')
versėl/is, -io (2)	calf
vertėj/a, -os (1)	translator, interpreter (woman; masc. vertėj/as, -o (1))
vertėti, verčia, vertėjo	be worth, worth while
vėsók/as, -a (1)	coolish
vestuv/ės, -ių (2; pl. only)	wedding
vės/ūs, -i (4)	cool
vidin/is, -ė (2)	inner, internal
vidurỹ + gen.	in the middle of
vidur/ỹs, -io (3^b)	centre, middle
vid/ūs, -aūs (4)	inside, interior, middle
vidutin/is, -ė (2)	average
vien	only, just
vieną minutėlę	just a minute
vienāskait/a, -os (1)	singular
vienas kitas	each other, one another (the second will be

vienkiem/is, -io (1)	in a case other than the nom.) farm, homestead	visai	absolutely, completely, quite
vienspalv/is, -ė (2)	plain, lit. 'one-coloured'	visai nè	not at all, by no means
viėšbutis, -(ė)io (1)	hotel	visaip	in every way possible
viet/à, -(iėt)os (2)	place, seat	visàlaik	always, continually
viėtin/is, -ė (1)	local	vis/as, -à (4)	all
vietomis	in places	visók/s, -ia (1)	all sorts of, all manner of
vỹkdam/as, -à	coming, setting off for	visur	everywhere
vỹkti, vỹksta, vỹko	happen, take place; go; be successful	vyšn/ià, vỹšnios (2)	cherry-tree
vilk/as, -o (4)	wolf	višt/à, vištos (2)	hen, chicken
Vilni/a, -os (1)	Vilnia (river name)	von/ià, -iòs (4)	bathroom
vilniėt/is, -(ė)io (2)	someone from Vilnius (fem. vilniėt/ė, -ės (2))	vover/ė, -ės (3^a)	squirrel
Viln/ius, -iaus (1)	Vilnius	zodiàk/as, -o (2)	zodiac
vilnòn/is, -ė (2)	woollen (from viln/a, -os (1) 'wool')	zoologijos sòd/as, -o (2)	zoo
vỹn/as, -o (2)	wine	žadėti, žada, žadėjo	promise
Vingio park/as, -o (1)	Vingis Park (in Vilnius; from ving/is, -io 'bend')	žaiš/as, -o (4)	lightning
vingiuot/as, -a (1)	meandering, winding	žaišuoti, žaišuoja, žaišavo	lighten, flash
vỹr/as, -o (1)	man, husband	žaidėj/as, -o (1)	player (fem. žaidėj/a, -os (1))
vỹrėsn/is, -ė (4)	older	žaidim/as, -o (1)	game
virỹkl/ė, -ės (2)	stove, cooker	žaidỹn/ės, -ių (2; pl.)	games
vỹrišk/as, -a (1)	male, man's, men's, masculine	žaisl/as, -o (4)	toy
virš + gen.	over, above	žaišti, žaidžia, žaidė	play (also žaišti; of a game, with the game in the acc.)
viršinink/as, -o (1)	boss, leader (fem. viršinink/ė, -ės (1))	žaidz/à, -òs (4)	wound
viršyti, viršija, viršijo	exceed, going beyond/above	žal/ias, -ià (4)	green
viršujė, adv.	on (the) top, above	žāsin/as, -o (3^b)	gander
viršūn/ė, -ės (1)	top, summit	žāš/is, -iēs (4; fem.)	goose
virtuv/ė, -ės (2)	kitchen	žāv/ūs, -i (4)	enchanted, fascinating, charming
vis	always, continually, still	žēm/as, -à (4)	low, short
visadà	always	žemaũg/is, -ė (2)	short
		žemėlap/is, -io (1)	map
		žemiausia, adv.	lowest
		žemỹn/as, -o (1)	continent

žént/as, -o (1)	son-in-law
žydėjim/as, -o (1)	flowering, blooming
žydėti, žydi, žydėjo	flower, bloom
žygyjė (loc. of žygis)	during the trip, on the trip
žygas/is, -io (2)	hike, trip
žied/as, -o (3)	ring
žiem/à, -òs (4)	winter
žiemāviet/ė, -ės (1)	wintering place
žiemóti, žiemója, žiemójo	winter, hibernate
žil/as, -à (4)	grey
žiūgnis/is, -io (2)	step
žin/ios, -iū (4)	news
žyn/ys, -io (4)	wizard (fem. = žynė, -ės (4))
žinoma	of course
žinóti, žino, žinójo	know
žióg/as, -o (3)	grasshopper
žiraf/à, -àfos (2)	giraffe
žirg/as, -o (3)	steed, horse
žiurkėn/as, -o (1)	hamster (žiurkė, -ės (1) 'rat')

žiūrėti, žiūri, žiūrėjo	look at, watch, see (a film), examine (a patient)
žiūrōv/ai, -u (2)	spectators, viewers (sing. -as, -ė)
žiūrōv/as, -o (2)	spectator, member of audience (fem. žiūrōvė, -ės (2))
žmog/ūs, -aūs (4)	person (irregular pl.: žmion/ės, -iū 'people')
žmon/à, -òs (3)	wife
žodžiū, adv.	in a word (lit. instr. of žodis, -(dž)io (2))
žurnalist/as, -o (2)	journalist (fem. žurnalistė, -ės (2))
žūti, žūva, žuvo	perish, die ('from' = nuō + gen.); disappear
žvaigžd/ė, -ės (4)	star
žvejóti, žvejója, žvejójo	fish, go fishing
žvirbl/is, -io (1)	sparrow

English–Lithuanian glossary

a little	šiek tiek	alive	gýv/as, -à (3)
a pity	gàila	all sorts of, all manner of	visòk/s, -ia (1)
a pleasure	labaĩ malonù	all	vis/as, -à (4)
about, concerning	apiė + acc.	almost	beveĩk
above	virš + gen., prep.	along (with us), together	kartù
abroad	ùžsien/is, -io (1)	already	jad
absolutely, completely, quite	visai	also	iĩgi, taip pat
accompany (+ acc.)	lydėti, lydĩ, lydėjo	altogether	iš viso, adv.
according to, in actor	pagal + acc.	always,	vis
address	lydėti, lydĩ, lydėjo	continually, still	nuostab/ùs, -i (4)
adorn, embellish	pagal + acc.	amazing	iĩ viskas
adult, grown-up	àktor/ius, -iaus (1) (fem. àktorė, -ės (1))	and that's that	ò
adventure	àktor/ė, -ės (1)	and, but; and how about...?	kità kartà
advise	àdres/as, -o (3 ^b)	another time	dàr
aeroplane	papuòšti, papuošia, papuoše	another, other;	kit/as, -à (4)
affair	suàug/ęs, -usio (1)	the next	kàs nòrs
after that, then, next	nuotyk/is, -io (1)	anyone, anything	bė + gen.
age	pataĩti, pàtaria, pàtarė	apart from,	bùt/as, -o (2)
ago	pàtarė	without	atròdo
agree	lėktùv/as, -o (2)	apartment, flat	
agree, come to an agreement	reikal/as, -o (3 ^b)	apparently, it seems	
agreed	pò tò	approximately, 'more or less'	maždaug, adv.
aim	àmž/ius, -iaus (1)	area, region	areal/as, -o (2)
air, weather	priėš + acc.	argue	ginčytis, ginčijasi, ginčijosi ('about' = dēl + gen.)
album	sutĩkti, sutiĩka, sutĩko	armchair	fòtel/is, -io (1)
alder	sutaĩti, sùtaria, sùtarė	around, about, all over	pò + acc.
	sùtarė	art	mėn/as, -o (2)
	sùtarė	article	straipsn/is, -io (1)
	tiksl/as, -o (4)	as you know, indeed, after all	jùk
	òr/as, -o (3)		
	vai		
	albùm/as, -o (2)		
	alksn/is, -io (2)		

ask	kláusti, kláusia, kláusė	be late	pavėluoti, pavėluoja, pavėlavo (j + acc. 'for')
at first	iš pradžių	be necessary	reikėti, reikia, reikėjo
at home	namie	be sad	liūdėti, liūdi, liūdėjo
at what time?	keliant vālandą?	be staying	svečiūotis, -iūojasi, -iāvosi
audience, public	pūblīk/a, -os (1)	be suitable, suit (+ dat.)	tikti, tinka, tiko
aunt	tet/ā, -ōs (4)	be surprised, amazed	stebėtis, stėbisi, stebėjosi
average	vidutin/īs, -ė (2)	be worth, worth while	vertėti, verčia, vertėjo
baby	kūdik/īs, -io (1)	beach	pliaž/ās, -o (2)
back	atgal (teñ ir atgal 'there and back')	beard	barzd/ā, -ōs (4)
bad	prāst/ās, -ā (4)	beautiful	graž/ūs, -i (4)
bad, not well (adv.)	prastai	because, on account of the fact that	dėl to, kad
bake, fry (trans. and intrans.)	kėpti, kėpa, kėpė	become	tapti, tapna, tapo
ballet	balėt/ās, -o (2)	become cold	šalti, šāla, šālo
Baltic (Sea)	Baltijos jūr/a, -os (1)	become excited	jāudintis, jāudinasi, jādinosi
Baltic	Baltij/a, -os (1)	become tanned, brown, 'sunburnt'	dėgintis, dėginasi, dėginosi
bank	bānk/ās, -o (1)	become; stay, remain	likti, liėka, liko
bank, shore	krañt/ās, -o (4)	bed	lōv/a, -os (1)
bar	bār/ās, -o (2)	bedroom	miegam/āsis, -ojo (3 ^b)
basketball	krepšin/īs, -io (2)	bec	bit/ė, -ės (2)
bathe, go swimming	māudytis, māudosi, māudėsi	before	iki + gen.
bathroom	von/iā, -iōs (4)	before (time and place)	priėš + acc.
be able, can (here 'May I...')	galėti, gāli, galėjo	begin; take	imti, ima, ėmė
be about to, prepare to	susiruōšti, susiruōšia, susiruōše	believe, trust	tikėti, tiki, tikėjo
be afraid, fear + gen.)	išsigāsti, išsigāsta, išsigāndo	berry	uog/a, -os (1)
be born	gimti, gimsta, gimė	besides, more-over, in addition	be to
be different (also 'part, separate')	skirtis, skiriasi, skyrėsi	between	taip + gen.
be glad	džiaūgtis, džiaūgiasi, džiaūgėsi	bicycle	dvirat/īs, -(ė)io (2)
be ill	sirgti, serga, sirgo (susirgti 'fall ill')	big, large	didel/īs, -ė (3)
be interested (+ instr. 'in')	domėtis, dėmisi, dėmėjosi		
be lacking, short	trūkti, trūksta, trūko		

bird	paūkst/īs, -(šč)io (2)	by the way, incidentally	bejė
birthday	gimtadien/īs, -io (1)	by, near	priė + gen.
black	jūod/ās, -ā (3)	call in/on, visit	užėiti, užėina, užėjo (pās + acc. 'on so.')
bloom, flower	žydėti, žydi, žydėjo	camera	fotoaparāt/ās, -o (2)
blouse	bliuzėl/ė, -ės (2), palaidim/ė, -ės (2)	campsite	kėmping/ās, -o (1)
blue	mėlyn/ās, -a (1, 3 ^a)	can't help but ('can't not')	negalėti ne-inf.
boat	vālt/īs, -ies, fem. (4)	capital	sōstin/ė, -ės (1)
body	kūn/ās, -o (1)	car	mašin/ā, -(im)os (2)
bore	nusibōsti, nusibōsta, nusibōdo	carry (on foot)	nėšti, nėša, nėše
both	abū, fem. abi	castle	pil/īs, -iēs, (4; fem.)
both... and...	tiek ..., tiek ..., ir ..., ir ...	cat	kat/ė, -ės (4)
branch, type	šak/ā, -ōs (4)	catch cold; get cold	pėrsalti, pėrsāla, pėrsālo
brave	drās/ūs, -i (4)	catch sight of	pamatyti, pamāto, pamātė
bread	dūon/a, -os (1)	cathedral	katedr/a, -os (1)
breathe	kvėpuoti, kvėpuoja, kvėpavo	centimetre	centimetr/ās, -o (2)
bridge	tilt/ās, -o (1)	central	centrin/īs, -ė (2)
bring, carry (under own steam)	nėšti, nėša, nėše	centre	ceñtr/ās, -o (2)
broadcast, transmit	transliuoti, -iūoja, -iāvo	century	šimtmēt/īs, -(ė)io (1)
brother	brōl/īs, -io (1)	chair	kėd/ė, -ės (4)
brown	rūd/ās, -ā (4)	chance	atsitiktinūm/ās, -o (2)
build	pastatyti, pastāto, pastātė (res. of statyti)	cheap, not expensive	nebrang/ūs, -i (3)
bun, roll, white loaf, pie	pyrāg/ās, -o (2)	cheese	sūr/īs, -io (1)
bureau, office	biūr/ās, -o (2)	chemist's	vāistin/ė, -ės (1) (also vāistinė (4))
bus, coach	autobūs/ās, -o (2)	cherry	vyšn/iā, vỹšnios (2)
business, affair	bizn/īs, -io (2)	chestnut	kaštōn/ās, -o (2)
but	bėt	child	vāik/ās, -o (4)
butter	sviest/ās, -o (1)	childhood	vāikyst/ė, -ės (2)
buy	pirkti, peřka, piřko	children's room, nursery	vāikū kambār/ys, -io (3 ^b)
by all means, without fail, certainly	būtinal	choice, selection	pasirinkim/ās, -o (2)

choose (for o.s.; + acc.)	riņktis, reņkasi, riņkosi	
church	bažnīci/a, -os (1)	communicate
cinema	kin/as, -o (2)	
class(room)	klās/ē, -ēs (2)	
clearly, certainly, of course	matýt	competition
clearly, it's clear	aišku	complex, complicated
climb, go up	užlīpti, užiļpa, užlīpo (to; aņt + gen. '(on)to')	concert
close, intimate	ařtim/as, -ā (3 ^b)	conference
closed	uždaryt/as, -a (1) (also uždars/as, -ā)	congratulate
clothes	drabūž/iai, -iņ, (2; pl.)	consequently, that is, in other words
cloudy	debesuot/as, -a (1)	constant, permanent
coffee	kav/ā, -os (4)	continent
cold beetroot	šaltibařšē/iai, -iņ (1)	continue
cold soup	šalt/as, -ā (3)	
cold, coldness	šalt/is, -(ē)io (2)	contradict (+ dat.)
cold, head cold	slog/ā, -os (4)	
colleague	koleģ/ā, -(ē)ios (2) (fem. koleģ/ē, -ēs (2))	conversation; language; speech
colour	spalv/ā, -os (4)	cook, boil (res.)
come (on foot)	ateiti, ateina, atejo	cool
come (some means of conveyance)	atvažiūoti, atvažiūoja, atvažiāvo; atvįkti, atvįksta, atvįko	copy
come in useful, necessary	prirēkti, prirēkia, prirēikē	corner
come to an understanding	susikalbēti, susikalba, susikalbējo	correct, fair
come up to, approach	priēti, priēina, priējo priē + gen.	cost
command, order	įsakýti, įsāko, įsākē ('so.' = dat.)	cosy, comfortable, convenient
commentator	komentātor/ius, -iaus (1) (fem.)	cottage cheese

komentātor/ē, -ēs (2))
praneřti, praneřa, praneřē
rungtįn/ēs, -iņ (2; pl)
sudēting/as, -a (1)
koncērt/as, -o (1)
konferēncij/a, -os (1)
svēikinti, svēikina, svēikino
vadinasi
nuolatįn/is, -ē (2)
žemýn/as, -o (1)
tēstis, tēsiasi, tēsesi
prieřtarāuti, prieřtarāuja, prieřtarāvo
kalb/ā, -os (4)
iřvirti, iřvērda, iřvirē
vēs/ūs, -i (4)
egzempliōr/ius, -iaus (2)
kamįp/as, -o (4)
teising/as, -a (1)
kainūoti, kainūoja, kaināvo
jauk/ūs, -i (4)
varřk/ē, -ēs (3)
kōseti, kōsi, kōsējo
skaiēiūoti, skaiēiūoja, skaiēiāvo
skaiēiāvim/as, -o (1)

country	řal/is, -iēs (4; fem.), krāřt/as, -o (4)	directly, straight	tiēšiai
cover, lay (table)	užtiēsti, užtiēsia, užtiēse	discuss	svarřtýti, svarřsto, svarřstē
cow	kārv/ē, -ēs (1)	discuss, consult one another	tařtis, tāriasi, tāresi
creative	kūrybing/as, -a (1)	dissatisfied, unhappy	nepatēnkint/as, -a (1)
creator, founder, artist	kūrēj/as, -o (1)	disturb, get in the way	trukdýti, trukdo, trukdē
crime novel; detective	detektýv/as, -o (1)	do	darýti, dāro, dāre; veikti, veikia, veikē
crowd, mass (+ gen.)	mini/ā, -os (4)	do; function, work; have an effect on	veikti, veikia, veikē
cry, weep	veřkti, veřkia, veřkē	don't mention it	nērā už kā, niēko
cultural	kultūrįn/is, -ē (1) (from kultūr/ā, -ūros (2))	drama	tōkio dram/ā, drāmos (2)
cupboard, wardrobe	spint/a, -os (1)	drawing, picture	pavēiksl/as, -o (1)
dance	řok/is, -io (2)	dress	suknēl/ē, -ēs (2)
dance, jump	řokti, řoka, řoko	drink	gērti, gēria, gēre
dangerous	pavojing/as, -a (1)	drop in, call at/on	užsũkti, užsũka, užsũko
data	dūomen/ys, -ų (3 ^a ; masc., pl.)	each other, one another	vienas kitas
date	dat/ā, -os (2)	each, every	kiekvien/as, -ā (3)
daughter	dukt/ē, -eřs (3 ^b), dukr/ā, -os (2)	earlier	anksēiad
dawn	auřr/ā, -os (4)	early, soon	anksti
death	mirt/is, -iēs (4; fem.)	east(ern)	rytį
decide	nusprēsti, nusprēndžia, nusprēndē	eat one's fill ('of' = gen.)	prisivālgyti, prisivālgo, prisivālgē
demand, require	reikalāuti, reikalāuja, reikalāvo	eat, feed oneself	maifintis, maifinasi, maitinosi
depend	priklausýti, priklausō, priklausē	elsewhere	kitur
describe	aprašýti, aprāšo, aprāše	emphatic particle	gi
diary, log	dienōrařt/is, -(řē)io (1)	empty	tũřēi/as, -ā (4)
difference	skirtum/as, -o (1)	end	gāl/as, -o (4), pabaig/ā, -os (3 ^b)
dining-room	vālgom/asis, -ojo (1)	establish, determine	nustatýti, nustāto, nustātē
dinner, lunch	piēt/ūs, -ų (4)	etc.	ir t.t. (= ir taip toliaũ)
		even	nēt
		every day	kasdiēn

every	kàs (indecl.) + num.	film	film/as, -o (1)
every year	kasmēt	find	ràsti, rañda, rādo
everywhere	visuř	fine, succesfully	sékmingai, adv.
exactly, indeed;	tikrai	fine; slender,	plón/as, -à (3)
probably		subtle	
exam	egzāmin/as, -o (3 ^b)	fine; well	gerai
except	išķýrus + acc.	finish, come to	bāigtis, bāigiasi,
excursion	ekskursij/a, -os (1)	an end	bāigēsi
excuse me, I'm sorry	atsiprašāu	fire	ugn/is, -iēs (4; fem.)
exhibition, lit. 'showing'	parod/à, -ōs	firm, hard, strong	tvirt/as, -à (3)
explain (to/for o.s.; res.)	išsiaiškinti, išsiaiškina, išsiaiškino	first of all	pirmiāusia
face	vėid/as, -o (3)	floor, storey	aūkšt/as, -o (2)
factory	gamykl/à, gamyklos (2)	flower-bed	daržēl/is, -io (2), gēlýn/as, -o (1)
faculty	fakultēt/as, -o (2)	food	maist/as, -o (2)
fall asleep	užmigtì, užmiñga, užmigo	foot, leg	kój/a, -os (1)
fall ill	susiřgtì, suserga, susirgo	football (the ball, not the sport)	kamuol/ýs, kāmuolio (3 ^b)
fall in love ('with' = + acc.)	įsimylėti, įsimyli, įsimylėjo	football	fútbl/as, -o (1)
family	šeim/à, -ōs (4)	for a long time	ilgai
famous	gars/ús, -ì (4)	for example	pāvyzdžiui
farm	vienkiem/is, -io (1); sodýb/a, -os (1)	for the time being	kōl kàs
fashion	mad/à, -ōs (4)	forbid, prohibit	drauřti, draudžia, draudė
father, dad	tėv/as, -o (3), tēt/is, -(č)io (2)	foreign	užsienio
favourite	mýlim/as, -à (3 ^a)	foreigner	svetimaūt/is, -(č)io (2)
fear, be afraid (of = + gen.)	bijótì, bijo, bijojo	forest	miřk/as, -o (4)
feel (in o.s.)	jauřtis, jaučiasi, jauřtėsi	forget	užmirřti, užmirřta, užmirřšo
feel	jauřti, jaučia, jauřtė	forgive me, I'm sorry	atléiskit
feel like	norėtis, norisi, norėjosi	fork (also 'branch')	řakūt/ė, -ės (2)
few, little	mažal	form, comprise, make up	sudarýti, sudāro, sudārė
field (of study), subject area	srit/is, -iēs (4)	former	buv/ęs, -usi (1)
field	laūk/as, -o (4)	fortunately	laimei
		free	laisv/as, -à (4)
		friend	bičiul/is, -io (2)
		from (distances)	ùž + gen. (km., etc.) nuō
		from afar	+ gen.
		from here	iř tōlo
		from olden times	iř čià
			nuō senū
			laikū

from way back, from a long time ago	nuō sėno	get very cold, freeze	suřàltì, suřàla, suřàlo
from, out of	iř + gen.	get worried	susirūpinti, susirūpina, susirūpino
from ... to ... (time, place)	nuō + gen. iki + gen.	get, receive, obtain	gautì, gāuna, gāvo
fruit (piece of)	vais/ius, -aus (2)	girl	mergait/ė, -ės (2)
full	piln/as, -à (3)	give	dúoti, dúoda, dāvė
furniture	balđai, -ų (2)	gladly, with pleasure	mielal
further, from then on, after that	toliaū	glass (e.g., for wine)	taur/ė, -ės (4)
gallery	galėrij/a, -os (1)	glass (for drinking)	stiklin/ė, -ės (2)
game	žaidim/as, -o (1)	glove	piřtin/ė, -ės (1)
garage	garāž/as, -o (2)	go in for sport	sportuoti, sportuoja, sportāvo
garden, kitchen garden	darž/as, -o (4)	go walking, for a walk	pasivaikřcioti, -řcioja, -řciojo
garden, orchard	sōd/as, -o (2)	go, get somewhere	nuėiti, nuėina, nuėjo
gate	vařt/ai, -ų (2)	go, set off	paėiti, paėina, paėjo
gather, collect	riņkti, reņka, riņko	granny	močiūt/ė, -ės (2)
gather, come together	riņktis, reņkasi, riņkosi	grateful (+ dat.)	dėking/as, -a (1)
get better, recover (res.)	pasveikti, pasveiksta, pasveiko	group	grúp/ė, -ės (2)
get home	parvažiuoti, parvažiuoja, parvažiāvo	grow (up), increase (intrans.)	augti, āuga, āugo
get out/off	iřlipti, iřlipa, iřlipo	guitar	gitar/à, -(ār)os (2)
get ready	ruōřtis, ruōřiasi, ruōřėsi	hair	plauk/ai, -ų (pl. of plauk/as, -o (3))
get ready, prepare	ruōřtis, ruōřiasi, ruōřėsi	hand, arm	rank/à, raņkos (2)
get sg. to drink	iřgėrti, iřgeria, iřgėrė	handbag	rankinuk/as, -o (2)
get sg. to eat	pavālgyti, pavālgo, pavālgė	handkerchief	nósin/ė, -ės (1)
get tired, become tired	pavařgti, pavařgsta, pavařgo	happen (+ dat. 'to s.o.')	atsiřkti, atsiřtinka, atsiřtiko
get up, go up	atsikėlti, atsikelia, atsikėlė	happiness	výkti, výksta, výko
get used to	priprāsti, pripraņta, pripraņo	happy	lāim/ė, -ės (1) liņksm/as, -à (4)

happy, fortunate have (also 'have to, must')	laiming/as, -a (1) turėti, tūri, turėjo	hunt	medžioti, medžiója, medžiójo
have a bath	máudytis, máudosì, máudėsi	hurry	paskubėti, paskuba, paskubėjo
have breakfast	pūsryčiauti, pūsryčiauja, pūsryčiavo	hurt, give pain	skaudėti, skauđa, skaudėjo
have lunch	pietauti, pietauja, pietavo	I icecream	ąš led/aĩ, -ũ (4; pl. only) (lėd/as, -o (4) 'ice')
have to, be obliged to	tėkti, teĩka, tēko	if if, whether	jėi aĩ
head	galv/à, -òs (3)	illness	lig/à, -òs (4)
health	sveikat/à, -(ãt)os (2)	immediately, straight away	iškaĩt
healthy	sveik/as, -à (4)	important	svarb/ús, -i (4)
hear	girdėti, gĩrdi, girdėjo	impression	ĩspũd/is, -(dž)io (1)
heat, sultry weather	karšt/is, -(šç)io (2)	in a good mood in a hurry	geròs nuotaikos skubiaĩ
hello (on the phone)	alió	hurriedly	
help (+ dat.)	padėti, pàdeda, padėjo	in a word, putting it briefly	žodžiũ
here	čia	in every way possible	visaĩp
here, right here	štai čia		
highest	aukščiausiai, adv.	in the opinion of	gen. + nuomone
hike, trip	žyg/is, -io (2)	indeed, really	tikraĩ
hill	kalv/à, -òs (4)	individual, person	asmenyb/ė, -ės (1)
hire, rent	išsinuómoti, -moja, -mojo	influence, have an effect on	veikti, veikia, veikė
history	istòrij/a, -os (1)	influenza, flu	grip/as, -o (2)
hold, take (exam), consider	laikyti, laĩko, laikė	information, 'announcement'	informãcij/a, -os (1)
holiday(s)	atòstog/os, -ũ (1) (pl. only)	institute	institut/as, -o (2)
holiday, feast day, celebration	šveĩt/ė, -ės (2)	interesting	ĩdom/ús, -i (4)
home	namiė ('to home' = namõ)	international	tarptautĩn/is, -ė (2)
hope	tikėtis, tĩkisi, tikėjosi	interview	interviũ (indecl.)
hospital	ligònin/ė, -ės (1)	introduce some- one to	supažĩndinti, -dina, -dino (acc. + su + instr.)
hot	kãršt/as, -à (3)	someone	
hotel	viėšbutis, -(ç)io (1)	invitation	kviėtim/as, -o (2)
house	nãm/as, -o (4)	invite	kviėsti, kviėčia, kviėtė
how	kãip		

it's possible, 'you can'	gãlima	lavatory, toilet, WC	tualėt/as, -o (2)
item (often pl. 'goods')	prėk/ė, -ės (2)	lecture, reading	paskait/à, -òs (3 ^b)
jeans	džĩns/ai, -ũ (1; pl. only)	lend	skòlinti, skòlina, skòlino
joke	juokãuti, juokãuja, juokãvo	less let, allow, permit	mažiaĩt, adv. lėisti, lėidžia, lėido
journey, trip	keliõn/ė-, -ės (2)	let, may (in wishes)	tėgũ
joy	džiaũgsm/as, -o (4)	letter	lãišk/as, -o (3)
juice	sũlt/ys, -(ç)ĩũ (1; pl. only)	lie down	atsigũlti, atsigula, atsigulė
just (in 'have just' sentences)	kã tik	lie, be lying	gulėti, gũli, gulėjo
just a minute	vienã minutėlę	life	gyvėnim/as, -o (1)
just as (lit. 'in such a way, how')	taĩp, kãip	like	mėgti, mėgsta, mėgo
just like	kãip iĩ	listen to	klausyti, laĩko, laikė
keep, hold	laikyti, laĩko, laikė	listen to, obey	klausòsi, klausėsi
key	rãkt/as, -o (2)		klausyti, klaũso, klaũsė
kilo(gram)	kilogrãm/as, -o (2)	little by little, gradually	klaũsė pamažũ
kilometre	kilometr/as, -o (2)	live	gyvėnti, gyvėna, gyvėno
kitchen garden	dařž/as, -o (4)	lobby, vestibule	prieškambar/is, -io (1)
kitchen	virtũv/ė, -ės (2)	local	viėtin/is, -ė (1)
know (how to) (also: 'pay')	mokėti, moka, mokėjo	look after, keep, preserve	sãugoti, sãugo, sãugojo
know	žinóti, žino, žinojo	look after, take care of (+ instr.)	rũpintis, rũpinasi, rũpinosi
know, be acquainted with (s.o.)	pažĩnti, pažĩsta, pažino + acc.	look around, examine, 'visit'	apziũrinėti, apziũrinėja, apziũrinėjo
lack, be missing, not be sufficient	pritrũkti, pritrũksta, pritrũko	look for, seek	ieškóti, ieško, ieškójo + gen.
lack, shortage	trũkum/as, -o (1)	look	žiũrėti, žiũri, žiũrėjo
lake	ėzer/as, -o (3 ^b)	lorry, truck	suĩkvežim/is, -io (1)
landscape, scenery	kraštóvaizd/is, -(dž)io (1)	lots of things	daũg kãs
largest	didžiaũs/ias, -ia (1)	loudly	gaĩsiai
last	paskutĩn/is, -ė (2)	love	mėil/ė, -ės (1)
last year	pėrnai, adv.		
later	vėliaũ		

love, like	mylēti, mýli, mylėjo	menu	meniù (indecl. masc.)
lovely, fine (here the 'it is...' form)	puik/ùs, -ì (4)	milieu, environment, surroundings	aplink/à, -òs
low	žēm/as, -à (4)	minicoach	mikroautobùs/as, -o (2)
lunch	piēt/ùs, -ų (pl. only)	misfortune	neláim/é, -és (1)
majority, most (+ gen.)	daugum/à, -òs (3 ^b)	mood, disposition	nuotaik/a, -os (1)
make friends, become friends	susidraugáuti, -gáuja, -gávo	more or less, approximately	maždaug
make someone fed up	atsibósti, atsibósta, atsibódo	more than	daugiaù kaip bė tō
make the acquaintance of	susipažinti, -pažįsta, -pažino	moreover	labiausiai, adv. dažniausiai
make, produce	gaminti, gamina, gamino	most (of all)	mótin/a, -os (1), mam/à, -òs (4)
man, gentleman	pōn/as, -o (2)	most often	muziēj/ùs, -aus (2)
man, husband	výr/as, -o (1)	mother, mum	grýb/as, -o (2)
manage, succeed in	pasisekti, pasiseka, pasiseké	museum	mùzik/a, -os (1)
many (a) (+ gen. pl.)	daugel/ìs, -io (1)	mushroom	vařd/as, -o (4)
map	žemėlapis, -io (1)	music	gamt/à, -òs (4)
market	turg/ùs, -aus (2)	name (first name)	netoli + gen., priė + gen
massage	masaž/as, -o (2)	nature	teñ netolį
mathematics	matemàtik/a, -os (1)	near	saváime suprañtama
meadow	piev/a, -os (1)	nearby (lit. 'there near')	ne- nėi ..., nėi ... (note the 'double negative')
mean, signify	reikšti, reiskia, reiskė	needless to say	naùj/as, -à (4)
measure	matuoti, matuoja, matavo	neither..., nor...	naujien/os, -ų (1)
medicine	váist/ai, -ų (1; pl.)	new	žin/ios, -ių (4)
meet, gather, get together	susiriñkti, susirenka, susiriñko	new things, latest news	laikrašt/ìs, -čio (1)
meeting	susitikim/as, -o (2)	news	nė
member	nar/ýs, nàrio (4) (fem. nar/ė, -ės (4))	newspaper	triukšming/as, -a (1)
mention	paminėti, pàmini, paminėjo	no	niėk/ai, -ų (2; pl. only)
		noisy	nós/is, -ies (1; fem.)
		nonsense, little things	visai nė
		nose	jókiu būdù neblogai
		not at all, by no means	nė ne-
		not at all	
		not bad	
		not even	

not only ..., but also ...	nė tik ..., bėt dár iř ...	part	dal/ìs, -iės (4; fem.)
note (pl. 'notes')	ùzrař/as, -o (3 ^b)	particular, careful	rūpesting/as, -a (1)
nothing, no-one	niėkas, niėko	particularly, especially	ypaė
number	numėr/ìs, -io (1)	party	vakarėl/ìs, -io (2)
nurse	(medicinos) sesėl/ė, -ės (2) (medicin/à, -(in)os (2) 'medicine')	pass, elapse	prabėgti, prabėga, prabėgo
observe (+ acc.)	stebėti, stėbi, stebėjo	path	alėj/a, -os (1)
occupy	užiñti, užiima, užiimė	pay	sumokėti, sumoka, sumokėjo
of course, it's well known	žinoma	peaceful (here the 'it is ...' form)	ram/ùs, -ì (4)
Old Town, Old City	senàmiest/ìs, -(ė)io (1)	pear	kriáuř/ė, -ės (1)
old	sėn/as, -à (4)	per hour	per vālandà
on a visit	svečiuosė	perfect	tóbul/as, -à (3 ^a)
on foot	pėščiomis	perhaps,	kažin
on the other hand	kita veřtus	person	žmog/ùs, -aus (4)
once again	dár kařtą	personal	asmenin/ìs, -ė (2)
only	tik	petrol, gas	benzin/as, -o (2)
open (also fig., e.g. 'frank')	atvir/as, -à (3 ^b)	phone	skambinti, skambina, skambino
open	atidaryti, atidàro, atidàrė	photo, snap	nuotrauk/a, -os (1)
opera	òper/a, -os (1)	picturesque, full of images	vaizding/as, -a (1)
opinion	nuomon/ė, -ės (1)	piece, play	pjės/ė, -ės (1)
or	arbà	pizza	pic/à, picos (2)
orange	apelsin/as, -o (2)	place, seat	viet/à, -(ėt)os (2)
order, book, reserve	užsakýti, užsàko, užsàkė	plan, make plans	planuoti, planuoja, planavo
organize, set up	surengti, surengia, sùrengė	plan; small map	płan/as, -o (4)
origin, appearance	atsirađim/as, -o (2)	plant	áugal/as, -o (3 ^a)
other	kít/as, -à (4)	plant	sodinti, sodina, sodino
out	į laukà	plate	lėkšt/ė, -ės (2) (and lėkšt/ė, -ės (4))
outskirts (not in the town)	užmiest/ìs, -(ė)io (1)	play	žaisti, žaidžia, žaidė
over, above	virř + gen.	please	patikti, patinka, patiko
overall, in general	apskritai	please, here you are, don't mention it	prařom
overcoat	pált/as, -o (1)		
paint	dažýti, dāžo, dāžė		
pair, a few	por/à, -òs (4)		
parents	tėv/ai, -ų (3, 4)		

pleased (lit. 'it is pleasant')	malonù	pure, clean
pleasure	malonùm/as, -o (2)	put away, tidy away
plum	slyv/à, slývos (2)	put in, include (for o.s.)
poem, poetry	eileraš/tis, -čio (1)	put on + acc.
poetry	poèzi/ja, -jos (1)	
police	policij/a, -os (1)	
policeman	policinink/as, -o (1)	put
polite	mandag/ùs, -ì (4)	quarter, district
politics	politik/a, -os (1)	quartet
pool, swimming pool	basein/as, -o (2)	question
pop in	užsukti, užsuka, užsuko	question particle quickly
popular	populiar/ùs, -ì (4)	quite, very
port, harbour	uost/as, -o (1)	rail(way) station
post office	pāšt/as, -o (2)	
pot, pan (small); cup	puodēl/is, -io (2)	rain
pot, pan	puod/as, -o (1)	rain
potato	bulv/ė, -ės (1)	read
power, force	jėg/à, -os (4)	really, actually, truly
precisely, on the dot	lygiai	really?, surely not?
prefer	labiau mėgti, mėgsta, mėgo	receive treatment (medical)
preparation	pasiruošim/as, -o (2)	recognize
prepare, get ready	rengtis, rengiasi, rengėsi	recommend, suggest
press	spaud/à, -os (4)	recount, relate
probably	turbūt	
probably, doubtless	be abejo	
profession	profesij/a, -os (1)	red
professor	profesor/ius, -iaus (1)	refrigerator, icebox
programme	laid/à, -os (4)	reject, refuse
programme list(ing)	program/à, -(ām)os (2)	
promise	žadėti, žada, žadėjo	relative, relation
prospect, avenue	prospėkt/as, -o (2)	rely on, trust in
proverb, saying	patarl/ė, -ės (3 ^b)	
publish, declare	skėlbtì, skėlbia, skėlbė	remain

grýn/as, -à (3)	grýn/as, -à (3)
dėti, dėda, dėjo	dėti, dėda, dėjo
sudėti, sudėda, sudėjo	sudėti, sudėda, sudėjo
įsidėti, įsidėda, įsidėjo	įsidėti, įsidėda, įsidėjo
užsidėti, užsidėda, užsidėjo	užsidėti, užsidėda, užsidėjo
padėti, padėda, padėjo	padėti, padėda, padėjo
kvartāl/as, -o (2)	kvartāl/as, -o (2)
kvartėt/as, -o (2)	kvartėt/as, -o (2)
klāusim/as, -o (1)	klāusim/as, -o (1)
ař	ař
spařčiai (from spart/ùs, -ì (4))	spařčiai (from spart/ùs, -ì (4))
ganà	ganà
geležinkelio stot/is, -ies (4; fem.)	geležinkelio stot/is, -ies (4; fem.)
liet/ùs, -aus (3)	liet/ùs, -aus (3)
lyti, lyja, lyjo	lyti, lyja, lyjo
skaityti, skaityti, skaitė	skaityti, skaityti, skaitė
tikrai	tikrai
ařgi (emphatic interr. particle)	ařgi (emphatic interr. particle)
gydytis, gydosì, gydėsi	gydytis, gydosì, gydėsi
atpažinti, atpažįsta, atpažino	atpažinti, atpažįsta, atpažino
siūlyti, siūlo, siūle	siūlyti, siūlo, siūle
papāsak/oti, -oja, -ojo (res. of pāsakoti)	papāsak/oti, -oja, -ojo (res. of pāsakoti)
raudón/as, -a (1)	raudón/as, -a (1)
šaldytuv/as, -o (2)	šaldytuv/as, -o (2)
atsisakýti, atsisàko, atsisàkė	atsisakýti, atsisàko, atsisàkė
gimin/ė, -ės (3 ^b)	gimin/ė, -ės (3 ^b)
pasitikėti, pasitikì, pasitikėjo	pasitikėti, pasitikì, pasitikėjo
likti, liėka, liko	likti, liėka, liko

remain, be preserved, survive	iřtkti, iřliėka, iřtko	sail, swim	plaũkti, plaũkia, plaũkė
remember (intrans. or trans.)	atsimiñti, atsimena, atsiminė	sanatorium	sanatori/ja, -os
remind	primiñti, prìmena, prìminė	sandwich	sumuřtin/is, -io (2)
Renaissance	renesàns/as, -o (1)	say, tell	sakýti, sàko, sàkė
repertoire	reperuàr/as, -o (2)	sea	jũr/a, -os (1)
reply, answer	atsakýti, atsàko, atsàkė	seaboard, coast	pajũr/is, -io (1)
resist, counter	prieřintis, prieřinasi, prieřinosi		(from jũr/a, -os (1) 'sea')
resort, spa, holiday place	kurort/as, -o (1)	seem, look	atródyti, atródo, atróde
rest, be on holiday	poilsiauti, poilsiauja, poilsiaavo	self	pàt/s, -ì (4)
rest, take a rest	pailsėti, pailsi, pailsėjo	sell	parduóti, pardúoda, pařdavė
restaurant	restoran/as, -o (2)	send	siũsti, siuñčia, siuñtė
return, come back, go back	grįžti, grįžta, grįžo	separately, apart	atskirai, adv.
rich	turting/as, -a (1)	series	seriàl/as, -o (2)
right, correct	teis/ùs, -ì (4)	serve (+ dat.)	tarnauti, tarnàuja, tarnàvo
ring out, resound (res.)	suskambėti, suskamba, suskambėjo	several	kel/i, kėl/ios, -iũ (4), kėlet/as, -o (1)
ring	žied/as, -o (3)	severe	smark/ùs, -ì (4)
rise, get higher (intrans.)	pakilti, pakyla, pakilo	shade, cool, n. sharp, severe	pavės/is, -io (1)
room	kambar/ys, -io (3 ^b)	shelf	smark/ùs, -ì (4)
rose	róž/ė, -ės (2)	shine (intrans.); enlighten (trans.)	lentyn/a, -os (1)
round	apval/ùs, -ì (4)	shirt	řviėsti, řviėčia, řviėtė
route, itinerary	marřrut/as, -o (2)	shoe	marřkin/iaĩ, -iũ (3 ^b ; pl. only)
row	eil/ė, -ės (4)	shore, coast	bàt/as, -o (2)
run	bėgti, bėga, bėgo	short	pakrañt/ė, -ės (1)
rye	rug/ys, -io (4)	show	trump/as, -à (4)
sack, rucksack, knapsack	kuprin/ė, -ės (2)	show, spectacle	ródyti, ródo, róde
sad (usually of a thing)	liũdn/as, -à (4)	silent	spektàkl/is, -io (2)
		similar to, like	tyl/ùs, -ì (4)
		simply; straight	panař/ùs, -ì (4)
		since	j + acc.
		sincerely	tiesiog
			nuo + gen.
			nuořirdžial (from nuořird/ùs, -ì (4) 'sincere')

sing (trans. and intrans.)	dainuoti, dainuoja, dainavo	spectator, member of audience	žiūrōv/as, -o (2), fem. žiūrōv/ė, -ės (2)
sister, sis	ses/uō, -ešs (3^b), sės/ė, -ės (2)	spend the night	nakvōti, nakvōja, nakvōjo
sit down	atsisėsti, atsisėda, atsisėdo	spoon (small)	šaukštēl/is, -io (2)
sit, be sitting	sėdėti, sėdi, sėdėjo	spoon	šaukšt/as, -o (1)
sitting-room, lounge	svetain/ė, -ės (2)	sport	spōrt/as, -o (1)
size	dỹd/is, -(dž)io (2)	spread, become widespread	plīsti, plīnta, plīto
skirt	sijōn/as, -o (2)	square (in town)	aikšt/ė, -ės (3)
sky	dang/ūs, -aūs (4)	square (small and leafy)	skvēr/as, -o (2)
sleep	miegōti, miėga, miegōjo	start, begin (intrans.)	prasidėti, prasideda, prasidėjo
sleeping bag	miėgmaiš/is, -io (1)	state, country	valstỹb/ė, -ės (1)
slim	plōn/as, -à (3)	station	stot/is, -iės (4; fem.)
slow	lėt/as, -à (4)	stay (a certain time)	pabūti, pabūna, pabūvo
small	māž/as, -à (4)	steamer, boat, ship	gārlaiv/is, -io (1)
small, not large	nedidel/is, -ė (3)	steed, horse	žirg/as, -o (3)
snow	snigti, sniėga, snigo	still, yet	dār
so much/many	tiėk daūg	stocking	kōjin/ė, -ės (1)
so, therefore, for that reason	todėl	stomach	skraņd/is, -(dž)io (2)
sofa	sof/à, sōfos (2)	stone	akm/uō, -ešs (3^b)
somewhere	kažkur	stop, pause (intrans.)	sustōti, sustōja, sustōjo
son	sūn/ūs, -aūs (3)	stout	stōr/as, -à (3)
song, folk song	dain/à, -ōs (4)	stove, cooker	virỹkl/ė, -ės (2)
sort, type	rūš/is, -ies (1), fem.	straight, directly	tiesiai
sound, glory, rumour	gaš/as, -o (4)	strange, unknown, odd	keist/as, -a
soup	sriub/à, -ōs (4)	street	gātv/ė, -ės (2)
source	šaltin/is, -io (2)	strong	stipr/ūs, -i (4)
speak	kalbėti, kalba, kalbėjo	student	mokslėiv/is, -io (2) (fem. mokslėiv/ė, -ės (2))
speaker, presenter	diktōr/ius, -iaus (1) (fem. diktōr/ė, -ės (1))	students' hostel,	studenų bendrābut/is, -(ė)io (1)
specialist	specialist/as, -o (2) (fem. specialist/ė, -ės (2))	study (at university)	studijūoti, studijūoja, studijāvo
spectacles, glasses	akin/iaī, -iū (3^b; pl. only)	study, learn	mōkytis, mōkosi, mōkėsi

style	stīl/ius, -iaus (2)	teacher, lecturer	dėstytoj/as, -o (1) (fem. dėstytoj/a, -os (1))
subject, thing	dalỹk/as, -o (2)	telephone	telefon/as, -o (2)
suburb	priemiest/is, -(ė)io (1)	television	televizori/us, -aus
succeed	sėktis, sėkasi, sėkėsi	thank you for... thanks	āčiū už + acc. dėkui
suddenly	staigà	that	kād (conjunction)
suggestion	pasiūlym/as, -o (1)	that (over there)	an/às, -à
summer	vāsar/a, -os (1)	the -er, the -er	kuō + comp., tuō + comp.
sun	sāul/ė, -ės (1)	the same	tōks pāt, tokià pāt
sunny	saulėt/as, -a (1)	theatre	teātr/as, -o (2)
surname	pavard/ė, -ės (3^b)	then	tađà
surprise, something unexpected	staigmen/à, -ōs (3^b)	then, after that	po tō (po + gen. 'after')
sweets, sweet things	saldumỹn/ai, -ų (1)	these days (adv.)	šiaš laikais
swimming	plaukim/as, -o (2)	thing, object	dalỹk/as, -o (2)
swimming pool, baths	basein/as, -o (2)	think, consider	pagalvōti, pagalvōja, pagalvōjo (res. of galvōti, galvōja, galvōjo; 'about' = apiē + acc.)
table	stāl/as, -o (4)	think, have/conceive the idea (res.)	sugalvōti, sugalvōja, sugalvōjo
take a look	pažiūrėti, pažiūri, pažiūrėjo	this year	šiėmet (adv.)
take a rest	pailsėti, pailsi, pailsėjo	this/these is/are	čia
take a walk	pasivaikščioti, -ioja, -iojo	thousand	tūkstant/is, -(ė)io (1)
take	paimti, paima, paimė	through, via, across	peř + acc.
take place	įvykti, įvyksta, įvyko	ticket	biliet/as, -o (1)
take someone (somewhere)	nuvėžti, nuvėža, nuvėžė	tidy up	tvarkyti, tvarko, tvarkė
take, get, buy (lit. 'take for o.s.')	pasimti, pasiima, pasiėmė	till then, see you, so long	iki
talk to, converse with	kalbėtis, kalbasi, kalbėjosi	time	laik/as, -o
tall	aukštaūg/is, -ė (2)	to	į + acc.
taste, try	paragauti, paragauja, paragāvo	to the right	į dėšinę
tasty	skan/ūs, -i (4)	to/in [...] house, in the	pās + acc.
tea	arbat/à, -(āt)os (2)	possession of	
teach, expound	dėstyti, dėsto, dėstė	together	kartū
		too	peř
		top, summit	viršūn/ė, -ės (1)

tourist	turist/as, -o (2) (fem. turist/ė, -ės)	unite, bring together	subūrti, subūria, subūre
towards, in the direction of	liūk + gen.	university student	studeñt/as, -o (2) (fem. student/ė, -ės (2))
town, city	miēst/as, -o (2)	university	universitėt/as, -o (2)
toy	žaisl/as, -o (4)	unnatural, artificial	nenatūral/ūs, -i (4)
track	kēl/ias, -io (4)	unsuccessfully	nesėkmingai
traditional	tradicin/is, -ė (1)	until, as far as use (+ instr.)	iki + genitive naudótis, naudójasi, naudójosi
traffic lights	šviesofor/as, -o (2)	useful, advantageous usually; simply	nauding/as, -a (1)
train	traukin/ys, -io (3^a)	various, different	paprastai
tranquillity, peace, calm	ramyb/ė, -ės (1)	vegetable	įvair/ūs, -i (4)
translate	išversti, išverčia, išvertė		daržov/ė, -ės (1)
travel agent's	keliōnių agentūr/à, -os (2)	very	labai
travel	keliāuti, keliāju, keliāvo	very many things, all sorts of things	labai daug visko
treat, cure	gýdyti, gýdo, gýdė	very near	priė pat + gen.
tree	mėd/is, -(dž)io (2)	village ('student village')	miestėl/is, -io (2)
trivia, nothings, nonsense	niėk/ai, -ų (2)	village, countryside	káim/as, -o (1)
trolleybus	troleibūs/as, -o (2)	violin	smuik/as, -o (2)
truth to tell	tiėsa sákant	visit	aplankýti, aplaņko, aplaņkė
try, attempt	pabaņdyti, pabaņdo, pabaņdė	volleyball	tinklın/is, -io (2)
turn (trans. and intrans.)	pasúkti, pásuka, pasúko	wait for	láukti, láukia, láuké (+ gen.; res.: suláukti)
turn on	įjūngti, įjūngia, įjūngė	waiter	padavėj/as, -o (1) (fem. padavėj/a, -os (1))
typical	tipišk/as, -a (1)	walk (around for a while)	paváikšcio/ti, -ja, -jo
umbrella	skėt/is, -(ė)io (2)	walk, stroll	pasiváikšciojim/as, -o (1)
uncle	dėd/ė, -ės (2)	walk, wander	vaikštiniėti, vaikštiniėja, vaikštiniėjo
understand	suprasti, supraņta, supraņo	walk, wander	sien/a, -os (1)
understand, get to the bottom of	išmanýti, išmāno, išmānė	wall	atšilti, atšýla, atšilo
unexpectedly	netikėtai	warm up a little (intrans.)	
unfortunately	dejà		
unique, the only one	unikal/ūs, -i (4)		

warmth	šilum/a, -os (3^b)	wide, broad	plat/ūs, -i (4)
wash	išskalbti, išskalbia, išskalbé	wife	žmon/à, -os (3)
watch	žiūrėti, žiūri, žiūrėjo	win	laimėti, laimi, laimėjo
watch, clock	laikrod/is, -(dž)io (1)	wind	vėj/as, -o (1)
way, manner, style	būd/as, -o (2)	window	láng/as, -o (3)
way, road, track	kēl/ias, -io (4)	windy	vėjuot/as, -a (1)
wealth, riches	tuřt/as, -o (2)	wine	výn/as, -o (2)
weather	sinoptik/as, -o (1)	winter	žiem/à, -os (4)
forecasting	ór/as, -o (3)	wish	linkėti, liņki, linkėjo
weather, air	vestuv/ės, -ių (2; pl. only)	wolf	vilk/as, -o (4)
wedding	savaitgal/is, -io (1)	workroom, atelier	dirbtuv/ė, -ės (2)
weekend	nà	works, creation	kūrýb/a, -os (1)
well (interjection)	šlāp/ias, -ià (4)	world	pasául/is, -io (1)
wet	kók/s, -ià (3)	worry	jáudintis, jáudinasi, jáudinosi
what (sort of)	kaip jús mānote?	write	rašýti, rāšo, rāše
what do you think?	kiek valandų?	writer	rašýtoj/as, -o (1) (fem. rašýtoj/a, -os (1))
what time is it?	kàs naujo?	X and I/we (me/us)	mės sú + instr.
what's new?	kāi; kadà (interr.)	yard, courtyard	kiēm/as, -o (4)
when	kuř	year(s)	mėt/ai, -ų (2)
where	bált/as, -à (3)	yellow	geltón/as, -a (1)
white	kō gėro	yes	taip
who knows, it may be	kàs	young	jáun/as, -à (3)
who, what	kur/is, -i (4)	young man	jaunuol/is, -io (2)
who, which (rel.)	ištis/as, -à (3^b)	young people	jaunim/as, -o (2)
whole	kienō	youth (time of life)	jaunýst/ė, -ės (2)
whose (indecl.)		zoo	zoolōgijos sōd/as, -o (2)

Grammatical index

This index gives an adapted list of the topics given at the beginning of each lesson, to save you going through the head page of several lessons in search of a topic. The Introduction should be consulted for questions of pronunciation and general information, and the Reference section for an overall and limited outline of the grammar. References are to lesson numbers, not to pages. Lesson 7 and Lesson 13 are to some extent review lessons.

- abstract nouns formed from
 - adjectives 14
- accent 1
- accusative 2
- accusative plural 4
- active participles 15
- adjectives: general 4
- adjectives with suffixes 12
- adjectives: gradation 12
- adjectives: plural 5
- adjectives: pronominal forms 12
- adverbial participle 14
- adverbs in **-ai** 5
- adverbs: 5
- adverbs: gradation 11
- advice 9
- age 11
- animals 15
- apologizing 3
- asking for information 5
- asking someone the way 3
- bed 14
- birds 15
- body 7
- būti** 'be' 1
- case: genitive and accusative of **-uo**
 - type nouns 4
- clothes 12
- colours 5
- compass 7
- compliments 12
- compound words 14
- conditional of reflexive verbs 11
- congratulating someone 12
- construction **žinoti, kad ...** 7
- contradicting someone 14
- conversations: striking them up 3
- crockery, cutlery 14
- date 9
- dative 8
- days of the week 3
- demonstrative pronouns 5
- describing what someone looks like 7
- diminutives 12
- disagreeing with someone 14
- dislikes 8
- family 4
- food 9
- furniture 5
- future 11
- future events 5
- genders 1
- gerunds 14
- greeting people 1
- health 11
- holidays 14
- house or apartment 4
- how often 3
- illness 11
- imperative 2
- imperative of reflexive verbs 11
- impersonal expressions: dative 8
- indefinite adverbs 15
- indefinite pronouns 15
- indirect speech 13
- invitations 4
- languages: asking someone what
 - language they speak 2
- life in the country 16
- likes 8
- means of transport: the instrumental
 - case 3
- money 5
- months 8
- music 16
- names: asking someone's name and
 - getting to know them 2
- negation 9
- nouns formed from verbs 13
- nouns in **-is** with a genitive in **-ies** 7
- nouns indicating places 4
- nouns: nominative plural 3
- numerals 3
- numerals: more information 5
- object of affirmative and negative
 - verbs 4
- opinions 6
- parenthetic words and expressions 16
- passive participles 13
- past 6
- past frequentative tense 12
- permission 14
- personal pronouns 1, 8
- personal pronouns: genitive and
 - accusative 5
- place where, 'in, at': locative 2
- place where from 1
- place: **nuo, iki, and apie** 10
- plants 16
- polite requests 6
- possession 4
- possession: having and not having 4
- prepositions: place 5
- present tense 1
- professions 4
- prohibition 14
- pronouns: more information 11
- pronouns: plural 7
- quantity: more expressions 9
- questions: asking the way
 - somewhere 2
- questions: basic 1
- reason, cause, aim 16
- reflexive verbs 10
- relaxation 14
- result: prefixed verbs 2
- rooms 5
- saying goodbye 1
- saying where you are going 2
- seaside 14
- sentence patterns: concessive,
 - 'contrastive', etc. 15
- sequence of events 12
- sport 16
- surnames 13
- telephone calls 6
- telephone numbers 3
- television 16
- telling someone the way 3
- telling the time 8
- time when and during which 6
- thanking people 3
- time: **nuo, iki, and apie** 10
- time: using **per** and **po** 7
- verb: basic forms 3
- verb: conditions 6
- verbs of motion 10
- verbs with prefixes: more
 - information 16
- vocative 2
- weather 10
- when 6
- where 'to': 2
- wishes: 'let's ...' 2
- wishing someone good health 11
- wishing someone well 12